

КОДЭКС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ КУЛЬТУРЫ

20 ліпеня 2016 г. № 413-3

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 24 чэрвеня 2016 года

Адобраны Саветам Рэспублікі 30 чэрвеня 2016 года

Гэты Кодэкс накіраваны на рэгуляванне грамадскіх адносін у сферы культуры, а таксама на ўстанаўленне прававых, арганізацыйных, эканамічных і сацыяльных асноў культурнай дзейнасці ў мэтах захавання і выкарыстання культурных каштоўнасцей, развіцця арганізацый культуры і забеспячэння агульнадаступнасці культурных даброт.

АГУЛЬНАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ I

АСНОВЫ ПРАВАВОГА РЭГУЛЯВАННЯ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

ГЛАВА 1

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. Асноўныя тэрміны, якія прымяняюцца ў гэтым Кодэксе, і іх азначэнні

1. У гэтым Кодэксе прымяняюцца наступныя асноўныя тэрміны і іх азначэнні:

1.1. аб'ект культурнай інфраструктуры – капітальная пабудова (будынак, збудаванне), памяшканне і іншая нерухомая маёмасць, якія прызначаны (выкарыстоўваюцца) для ажыццяўлення і (або) забеспячэння культурнай дзейнасці;

1.2. арганізацыя культуры – юрыдычная асоба, якая ажыццяўляе ў якасці асноўнай дзейнасці культурную дзейнасць;

1.3. гісторыка-культурная каштоўнасць – культурная каштоўнасць, якая мае адметныя духоўныя, мастацкія і (або) дакументальныя вартасці і якой нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.4. дзеяч культуры і мастацтва – работнік культуры і творчы работнік, якія маюць ганаровыя званні Рэспублікі Беларусь у сферы культуры і (або) іншыя дзяржаўныя ўзнагароды Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў сферы культуры;

1.5. карыстальнік гісторыка-культурнай каштоўнасці – юрыдычная асоба, за якой гісторыка-культурная каштоўнасць замацавана на праве гаспадарчага распараджэння або аператыўнага кіравання;

1.6. культура – сукупнасць культурных каштоўнасцей і культурная дзейнасць;

1.7. культурная дзейнасць – дзейнасць па стварэнні, аднаўленні (адраджэнні), захаванні, ахове, вывучэнні, выкарыстанні, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі культурных каштоўнасцей, прадстаўленні культурных даброт, эстэтычным выхаванні грамадзян Рэспублікі Беларусь, замежных грамадзян і асоб без грамадзянства (далей, калі не вызначана іншае, – грамадзяне), арганізацыі культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, аказанні метадычнай дапамогі суб'ектам культурнай дзейнасці;

1.8. культурная каштоўнасць – створаныя (пераўтвораныя) чалавекам або цесна звязаныя з яго дзейнасцю матэрыяльны аб'ект і нематэрыяльнае праяўленне творчасці чалавека, якія маюць гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае значэнне;

1.9. культурны праект – сукупнасць дзеянняў, накіраваных на дасягненне вынікаў культурнай дзейнасці;

1.10. культурныя даброты – культурная каштоўнасць, што прадстаўляецца, работа і (або) паслуга, што выконваецца (аказваецца) юрыдычнай асобай, грамадзянінам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, для задавальнення духоўных і эстэтычных патрэбнасцей грамадзян, станаўлення і развіцця асобы;

1.11. мастацкая творчасць – стварэнне твораў мастацкай літаратуры і мастацтва, іх выкананняў і (або) іх выкананне;

1.12. работнік культуры – грамадзянін, які ажыццяўляе культурную дзейнасць на пасадзе, прадугледжанай кваліфікацыйным даведнікам пасад служачых, якія заняты ў культуры, а таксама кіраўнік арганізацыі культуры, падраздзялення арганізацыі культуры, падраздзялення іншай юрыдычнай асобы, якое ажыццяўляе культурную дзейнасць, і яго намеснік (намеснікі), да службовых абавязкаў якога (якіх) адносяцца пытанні ажыццяўлення культурнай дзейнасці;

1.13. сфера культуры – галіна сацыяльнай сферы па ажыццяўленні і забеспячэнні культурнай дзейнасці ў адпаведнасці з напрамкамі, прадугледжанымі гэтым Кодэксам;

1.14. творчая дзейнасць – напрамак культурнай дзейнасці, які ўключае мастацкую творчасць і іншую інтэлектуальную дзейнасць, што завяршаецца з'яўленнем новага, які раней не існаваў, выніку інтэлектуальнай дзейнасці ў сферы культуры;

1.15. творчы работнік – грамадзянін, які ажыццяўляе творчую дзейнасць самастойна або на падставах, прадугледжаных гэтым Кодэксам, і незалежна ад таго, з'яўляецца ён членам творчага саюза ці не;

1.16. уласнік гісторыка-культурнай каштоўнасці – Рэспубліка Беларусь, адміністрацыйна-тэрытарыяльная адзінка Рэспублікі Беларусь, юрыдычная асоба, грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, якім належаць правы валодання, карыстання і распараджэння гісторыка-культурнай каштоўнасцю.

2. Змест асобных тэрмінаў, якія выкарыстоўваюцца ў гэтым Кодэксе, вызначаецца ў адпаведных артыкулах гэтага Кодэкса.

Артыкул 2. Прынцыпы, на якіх грунтуюцца грамадскія адносіны ў сферы культуры

Грамадскія адносіны ў сферы культуры грунтуюцца на аснове наступных прынцыпаў:

прызнанне культуры ў якасці аднаго з галоўных фактараў самабытнасці беларускага народа, нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, пераемнасці пакаленняў, а таксама ў якасці асновы для станаўлення і развіцця асобы;

прыярытэт развіцця беларускай нацыянальнай культуры і прызнанне беларускай мовы адным з фактараў фарміравання нацыянальнага менталітэту;

свабоднае развіццё культур усіх нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь;

захаванне і выкарыстанне культурных каштоўнасцей, іх распаўсюджванне і папулярызацыя на карысць інтарэсаў асобы і грамадства;

адраджэнне, захаванне і развіццё нацыянальных культурных традыцый;

агульнадаступнасць культурных даброт, забеспячэнне магчымасці для далучэння грамадзян, якія пражываюць у сельскіх населеных пунктах, інвалідаў і іншых фізічна аслабленых асоб да культурных даброт;

зберажэнне і памнажэнне гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;

ахова аўтарскага права і сумежных правоў;

забеспячэнне канстытуцыйнага права кожнага на ўдзел у культурным жыцці, іншых правоў і законных інтарэсаў грамадзян у сферы культуры;

свабода творчай дзейнасці;

разнастайнасць напрамкаў (школ), форм, відаў і прыёмаў мастацкай творчасці;

спалучэнне дзяржаўных і грамадскіх інтарэсаў, правоў і свабод грамадзян у сферы культуры;

забеспячэнне роўнасці правоў і магчымасцей грамадзян у стварэнні і выкарыстанні культурных каштоўнасцей, недапушчальнасць устанаўлення пераваг і прывілей у сферы культуры, якія супярэчаць актам заканадаўства;

недапушчальнасць манапалізму ў культуры і манапалізацыі культурнай дзейнасці;

арыентацыя на нацыянальныя і агульначалавечыя каштоўнасці, лепшыя ўзоры беларускай нацыянальнай і сусветнай культуры, якія маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне, прыярытэт культурных каштоўнасцей, якія носяць высокамастацкі і высокамаральны характар;

узаемадзеянне беларускай нацыянальнай культуры з культурамі іншых народаў і яе інтэграцыя ў сусветную культуру;

сцвярдженне і распаўсюджванне гуманістычных ідэй, навуковых ведаў і дасягненняў сусветнай культуры, сцвярдженне высокіх маральных пачаткаў у грамадскім жыцці, фарміраванне эстэтычнага жыццёвага асяроддзя.

Артыкул 3. Суб'екты культурнай дзейнасці

Суб'ектамі культурнай дзейнасці з'яўляюцца:

грамадзяне, у тым ліку індывідуальныя прадпрыемальнікі, работнікі культуры, творчыя работнікі, мецэнаты культуры;

арганізацыі культуры, а таксама ўстановы адукацыі, навуковыя арганізацыі, іншыя юрыдычныя асобы і іх падраздзяленні, якія ажыццяўляюць і (або) забяспечваюць культурную дзейнасць;

калектывы мастацкай творчасці, якія не з'яўляюцца арганізацыямі культуры і падраздзяленнямі юрыдычных асоб;

творчыя саюзы, іншыя грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры;

дзяржаўныя органы і органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання;

міжнародныя арганізацыі і міждзяржаўныя ўтварэнні;

спонсары культуры;

іншыя юрыдычныя асобы, якія садзейнічаюць захаванню, развіццю і распаўсюджванню і (або) папулярнасці культуры.

ГЛАВА 2

ЗАКАНАДАЎСТВА АБ КУЛЬТУРЫ І ЯГО ДЗЕЯННЕ

Артыкул 4. Заканадаўства аб культуры

1. Заканадаўства аб культуры грунтуецца на Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і складаецца з гэтага Кодэкса, іншых актаў заканадаўства, міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь.

2. Калі міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь устаноўлены іншыя правілы, чым тыя, якія прадугледжаны гэтым Кодэксам, то прымяняюцца правілы міжнароднага дагавора.

Артыкул 5. Грамадскія адносіны, якія рэгулююцца заканадаўствам аб культуры

Гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства аб культуры рэгулююцца грамадскія адносіны ў наступных напрамках:

захаванне і выкарыстанне культурных каштоўнасцей;

увоз і (або) вываз, вяртанне культурных каштоўнасцей;

ахова гісторыка-культурнай спадчыны;

ахова археалагічнай спадчыны;

бібліятэчная справа;

музейная справа;

народныя мастацкія рамёствы;

кінематаграфічная дзейнасць;

арганізацыя і правядзенне культурных мерапрыемстваў;

дзейнасць прафесійных калектываў мастацкай творчасці;

дзеінасць непрафесійных (аматарскіх) і аўтэнтчных фальклорных калектываў мастацкай творчасці;
арганізацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва;
дзеінасць па эстэтычным выхаванні грамадзян;
аказанне метадычнай дапамогі суб'ектам культурнай дзейнасці;
заахвочванні ў сферы культуры;
міжнароднае супрацоўніцтва ў сферы культуры;
іншыя напрамкі, звязаныя з ажыццяўленнем і забеспячэннем культурнай дзейнасці, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам.

Артыкул 6. Дзеянне заканадаўства аб культуры па коле асоб

Заканадаўства аб культуры, за выключэннем выпадкаў, устаноўленых міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, распаўсюджваецца на грамадзян Рэспублікі Беларусь, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, і на юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь, а таксама на замежных грамадзян, асоб без грамадзянства, замежныя арганізацыі, якія знаходзяцца або ажыццяўляюць дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь, і на міжнародныя арганізацыі і міждзяржаўныя ўтварэнні, якія ажыццяўляюць дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь.

Артыкул 7. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб культуры

Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб культуры ўстанаўліваецца ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

ГЛАВА 3

ДЗЯРЖАЎНАЯ ПАЛІТЫКА І ДЗЯРЖАЎНАЕ КІРАВАННЕ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 8. Напрамкі дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры

Напрамкамі дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры з'яўляюцца:
захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыя беларускай нацыянальнай культуры і мовы;
забеспячэнне правоў і свабод, абарона законных інтарэсаў грамадзян у сферы культуры;
забеспячэнне аховы гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;
стварэнне дзяржаўных арганізацый культуры і садзейнічанне развіццю іх матэрыяльна-тэхнічнай базы;
стварэнне ўмоў для супрацоўніцтва ў сферы культуры дзяржаўных органаў з камерцыйнымі арганізацыямі і індывідуальнымі прадпрымальнікамі;
стварэнне ўмоў для развіцця юрыдычных асоб усіх форм уласнасці, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, аказанне ім падтрымкі ў рэалізацыі культурных праектаў на конкурснай аснове;
стварэнне ўмоў для прыцягнення сродкаў спонсараў і мецэнатаў культуры, іншых юрыдычных асоб і грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, для фінансавання культуры;
распрацоўка і рэалізацыя дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;
рэалізацыя дзяржаўных мінімальных сацыяльных стандартаў у сферы культуры;
стварэнне ўмоў для эстэтычнага выхавання грамадзян;
абарона грамадскай маралі, прадухіленне прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці;
арганізацыя, правядзенне і падтрымка фундаментальных і прыкладных навуковых даследаванняў і распрацовак у сферы культуры, аказанне метадычнай дапамогі па

ажыццяўленні культурнай дзейнасці арганізацыям культуры і іншым суб'ектам культурнай дзейнасці;

забеспячэнне развіцця культуры ў сельскай мясцовасці, у тым ліку шляхам рацыянальнага і аптымальнага размяшчэння арганізацый культуры з улікам асаблівасцей развіцця асобных рэгіёнаў і галін вытворчасці, стварэння арганізацый культуры змешанага тыпу, выкарыстання форм абслугоўвання па-за месцам знаходжання арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, падраздзяленні якіх ажыццяўляюць культурную дзейнасць (далей – нестатыянарныя формы абслугоўвання);

стварэнне аб'ектаў культурнай інфраструктуры;

садзейнічанне інфарматызацыі сферы культуры;

падтрымка таленавітай моладзі і стварэнне ўмоў для яе плённай дзейнасці;

заахвочванне работнікаў культуры, творчых работнікаў, арганізацый культуры, спонсараў і мецэнатаў культуры, іншых юрыдычных асоб і грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, якія ўнеслі значны ўклад у захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;

сацыяльная абарона работнікаў культуры і творчых работнікаў;

садзейнічанне міжнароднаму супрацоўніцтву ў сферы культуры;

забеспячэнне агульнадаступнасці культурнай дзейнасці і культурных даброт, садзейнічанне павышэнню іх якасці;

забеспячэнне асобным катэгорыям грамадзян у адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі доступу да культурных даброт на льготных умовах, у тым ліку бясплатна;

стварэнне ўмоў інвалідам і іншым фізічна аслабленым асобам для доступу і карыстання паслугамі арганізацый культуры, падраздзяленняў юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, у тым ліку доступу да інфармацыйна-камунікацыйных рэсурсаў;

спрыянне стварэнню, распаўсюджванню і (або) папулярызацыі суб'ектамі культурнай дзейнасці культурных каштоўнасцей, арганізацыі і правядзенню культурных мерапрыемстваў, рэалізацыі культурных праектаў, у тым ліку шляхам размяшчэння сацыяльна-творчых заказаў і фінансавання дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;

стварэнне ўмоў для адраджэння, захавання і развіцця нацыянальных культурных традыцый, у тым ліку традыцый народных мастацкіх рамёстваў, заахвочванне юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, да культурнай дзейнасці;

садзейнічанне правядзенню экспертыз, іншых форм аб'ектыўнай і незалежнай ацэнкі вынікаў творчай дзейнасці, а таксама развіццю літаратурнай і мастацкай крытыкі;

фарміраванне і развіццё канкурэнтнага культурнага асяроддзя;

стварэнне дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі, якія спецыялізуецца на асвятленні культурнага жыцця ў Рэспубліцы Беларусь і замежных краінах, стымуляванне публікацый або паведамленняў аб культурным жыцці ў сродках масавай інфармацыі;

стымуляванне выдання твораў мастацкай літаратуры, якія маюць значэнне для захавання, развіцця, распаўсюджвання і (або) папулярызацыі беларускай нацыянальнай культуры і мовы (творы літаратуры нацыянальнай тэматыкі, для дзяцей і юнацтва, класічныя творы мастацкай літаратуры і іншыя творы);

рэгуляванне ўвозу і (або) вывазу культурных каштоўнасцей, недапушчэнне без законных падстаў вывазу з Рэспублікі Беларусь культурных каштоўнасцей і незаконнай перадачы права ўласнасці на іх, прыняцце мер па вяртанні ў Рэспубліку Беларусь культурных каштоўнасцей, якія без законных падстаў вывезены з яе тэрыторыі або не вернуты ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку;

падрыхтоўка, павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка работнікаў культуры, педагагічных работнікаў устаноў адукацыі ў сферы культуры;

іншыя напрамкі дзяржаўнай палітыкі.

Артыкул 9. Дзяржаўныя і іншыя праграмы, накіраваныя на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры

1. У мэтах захавання, развіцця, распаўсюджвання і (або) папулярызацыі культуры распрацоўваюцца дзяржаўныя і іншыя праграмы.

2. Фарміраванне, фінансаванне і выкананне дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры, ажыццяўляюцца ў парадку, устаноўленым актамі заканадаўства.

Артыкул 10. Дзяржаўнае кіраванне ў сферы культуры

Дзяржаўнае кіраванне ў сферы культуры ажыццяўляюць Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь (далей, калі не вызначана іншае, – Міністэрства культуры), мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы, іншыя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй.

Артыкул 11. Паўнамоцтвы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь вызначае дзяржаўную палітыку і ажыццяўляе дзяржаўнае кіраванне ў сферы культуры ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

Артыкул 12. Паўнамоцтвы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь у сферы культуры:

- забяспечвае правядзенне дзяржаўнай палітыкі;
- зацвярджае дзяржаўныя мінімальныя сацыяльныя стандарты;
- зацвярджае парадак стварэння (рэканструкцыі) і прыёмкі твораў манументальнага і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва;
- забяспечвае развіццё міжнароднага супрацоўніцтва;
- ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

Артыкул 13. Паўнамоцтвы Міністэрства культуры ў сферы культуры

Міністэрства культуры ў сферы культуры:

- праводзіць дзяржаўную палітыку;
- каардынуе дзейнасць іншых рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў;
- распрацоўвае і рэалізуе дзяржаўныя і іншыя праграмы, накіраваныя на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;
- вызначае агульную стратэгію развіцця гэтай сферы;
- арганізуе міжнароднае супрацоўніцтва;
- стварае дзяржаўныя арганізацыі культуры, садзейнічае развіццю іх матэрыяльна-тэхнічнай базы;
- забяспечвае аказанне метадычнай дапамогі суб'ектам культурнай дзейнасці;
- арганізуе і праводзіць культурныя мерапрыемствы;
- арганізуе і садзейнічае правядзенню мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны, вызначае метадыку падрыхтоўкі і правядзення эвакуацыі гісторыка-культурных каштоўнасцей, якім пагражае знішчэнне ў выпадку надзвычайных сітуацый або ўзброенага канфлікту, у тым ліку за межамі Рэспублікі Беларусь;
- прымае меры па прадухіленні прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці;

размяшчае сацыяльна-творчыя заказы;
забяспечвае падрыхтоўку, перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі работнікаў культуры, педагагічных работнікаў устаноў адукацыі ў сферы культуры;
ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

Артыкул 14. Паўнамоцтвы мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, іншых дзяржаўных органаў у сферы культуры

1. Мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы ў сферы культуры:
 - 1.1. прымаюць удзел у правядзенні дзяржаўнай палітыкі;
 - 1.2. ажыццяўляюць кіраванне ў сферы культуры на тэрыторыі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі;
 - 1.3. распрацоўваюць і рэалізуюць дзяржаўныя і іншыя праграмы, накіраваныя на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;
 - 1.4. ствараюць дзяржаўныя арганізацыі культуры, садзейнічаюць развіццю іх матэрыяльна-тэхнічнай базы;
 - 1.5. арганізуюць і праводзяць культурныя мерапрыемствы;
 - 1.6. арганізуюць і садзейнічаюць правядзенню мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;
 - 1.7. размяшчаюць сацыяльна-творчыя заказы;
 - 1.8. ажыццяўляюць іншыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.
2. Іншыя дзяржаўныя органы прымаюць удзел у правядзенні дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй.

Артыкул 15. Узаемадзеянне ў сферы культуры дзяржаўных органаў з органамі тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, грамадскімі аб'яднаннямі і іншымі юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі

1. Дзяржаўныя органы ажыццяўляюць кіраванне ў сферы культуры ва ўзаемадзеянні з органамі тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, грамадскімі аб'яднаннямі і іншымі юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі.
2. У мэтах забеспячэння ўдзелу органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, грамадскіх аб'яднанняў і іншых юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, у рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры, аб'ектыўнай ацэнкі праблем у сферы культуры і распрацоўкі мер па іх вырашэнні пры дзяржаўных органах могуць стварацца на грамадскіх пачатках грамадскія саветы (камісіі) і іншыя кансультацыйныя органы (экспертныя фарміраванні) па пытаннях культуры з ліку творчых работнікаў, работнікаў культуры, іншых грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, прадстаўнікоў органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, грамадскіх аб'яднанняў, дзяржаўных органаў, навуковых арганізацый, іншых юрыдычных асоб.
3. Грамадскія саветы (камісіі) і іншыя кансультацыйныя органы (экспертныя фарміраванні) па пытаннях культуры:
 - 3.1. ажыццяўляюць падрыхтоўку прапаноў па рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры, удасканаленні заканадаўства аб культуры, па пытаннях дзейнасці работнікаў культуры, творчых работнікаў, грамадскіх аб'яднанняў і іншых суб'ектаў культурнай дзейнасці;
 - 3.2. садзейнічаюць рэалізацыі культурных праектаў, дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры, правядзенню мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны,

развiццiю бiблiятэчнай i музейнай справы, кiнематаграфii, дэкаратыўна-прыкладнага, манументальнага, музычнага, тэатральнага, харэаграфiчнага, эстраднага, цыркавога i iншых вiдаў мастацтва, адукацыi ў сферы культуры, арганiзацыi i правадзенню культурных мерапрыемстваў, арганiзацыi культурнага адпачынку (вольнага часу) насельнiцтва, развiццiю i падтрымцы народных мастацкiх рамёстваў;

3.3. аказваюць метадычную i экспертную дапамогу, кансультуюць па пытаннях культуры;

3.4. садзейнiчаюць развiццiю мiжнароднага супрацоўнiцтва ў сферы культуры;

3.5. выконваюць iншыя функцыi, прадугледжаныя гэтым Кодэксам i iншымi актамі заканадаўства аб культуры.

4. Склад грамадскiх саветаў (камiсiй) i iншых кансультатыўных органаў (экспертных фармiраванняў) па пытаннях культуры зацвярджаецца дзяржаўным органам, пры якiм яны ствараюцца, калi iншае не прадугледжана гэтым Кодэксам.

Грамадскiя саветы (камiсiі) i iншыя кансультатыўныя органы (экспертныя фармiраваннi) па пытаннях культуры дзейнiчаюць на падставе зацверджаных iмi рэгламентаў, калi iншае не прадугледжана гэтым Кодэксам.

5. Рашэннi грамадскiх саветаў (камiсiй) i iншых кансультатыўных органаў (экспертных фармiраванняў) па пытаннях культуры носяць рэкамендацыйны характар, калi iншае не прадугледжана гэтым Кодэксам i iншымi заканадаўчымi актамі.

Артыкул 16. Супрацоўнiцтва ў сферы культуры дзяржаўных органаў з камерцыйнымi арганiзацыямi i iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамі

1. У мэтах забеспячэння эфектыўнасцi выкарыстання маёмасцi, якая знаходзiцца ў дзяржаўнай уласнасцi, у тым лiку бюджэтных сродкаў, а таксама забеспячэння агульнадаступнасцi культурных даброт i павышэння iх якасцi дзяржаўныя органы ажыццяўляюць супрацоўнiцтва ў сферы культуры з камерцыйнымi арганiзацыямi i iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамі, у тым лiку ў рамках дзяржаўна-прыватнага партнёрства.

2. Асноўнымi напрамкамі супрацоўнiцтва ў сферы культуры дзяржаўных органаў з камерцыйнымi арганiзацыямi i iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамі з'яўляюцца:

2.1. рэалiзацыя культурных праектаў, у тым лiку сумесныя вытворчасць фiльмаў, арганiзацыя i правадзенне культурных мерапрыемстваў;

2.2. праектаванне, узвядзенне i (або) рэканструкцыя, рэстаўрацыя, рамонт, мадэрнiзацыя, а таксама тэхнiчнае абслугоўванне i (або) эксплуатацыя аб'ектаў культурнай iнфраструктуры;

2.3. правадзенне мерапрыемстваў па ахове гiсторыка-культурнай i археалагiчнай спадчыны.

3. Формамi супрацоўнiцтва ў сферы культуры дзяржаўных органаў з камерцыйнымi арганiзацыямi i iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамі з'яўляюцца:

3.1. распрацоўка дзяржаўных i iншых праграм, накіраваных на захаванне, развiццё, распаўсюджванне i (або) папулярызацыю культуры, выканаўцамі мерапрыемстваў якiх могуць быць камерцыйныя арганiзацыi i iндывiдуальныя прадпрымальнiкi;

3.2. заключэнне пагаднення аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве ў парадку i на ўмовах, устаноўленых заканадаўствам аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве;

3.3. заключэнне канцэсiйнага, iнвестыцыйнага i iншых дагавораў у парадку i на ўмовах, устаноўленых заканадаўчымi актамі;

3.4. размяшчэнне сацыяльна-творчых заказаў;

3.5. iншыя формы.

Артыкул 17. Сацыяльна-творчыя заказы

1. У мэтах стымулявання творчага пошуку суб'ектаў культурнай дзейнасці, падтрымкі творчых работнікаў, вырашэння іншых сацыяльна-культурных задач Міністэрства культуры, іншыя дзяржаўныя органы маюць права размяшчаць у суб'ектаў культурнай дзейнасці сацыяльна-творчыя заказы на стварэнне новых твораў мастацкай літаратуры і мастацтва, выкананняў, арганізацыю і правядзенне культурных мерапрыемстваў, аказанне іншых паслуг і выкананне работ у сферы культуры.

2. Размяшчэнне сацыяльна-творчага заказу ажыццяўляецца шляхам заключэння дагавора паміж Міністэрствам культуры (іншым дзяржаўным органам) і іншым суб'ектам культурнай дзейнасці.

Артыкул 18. Падтрымка таленавітай моладзі

1. У мэтах выяўлення, станаўлення, развіцця, рэалізацыі і захавання інтэлектуальнага і творчага патэнцыялу моладзі, забеспячэння пераемнасці культурных традыцый Рэспублікі Беларусь дзяржава рэалізуе сістэму мер па падтрымцы таленавітай моладзі і стварэнні ўмоў для яе плённай дзейнасці.

2. У Рэспубліцы Беларусь арганізуюцца мерапрыемствы, у тым ліку алімпіяды і конкурсы, накіраваныя на выяўленне таленавітай моладзі, праводзіцца пастаянны аналіз работы з такой моладдзю, вядзецца банк даных таленавітай моладзі.

3. Мерамі падтрымкі таленавітай моладзі з'яўляюцца прысуджэнне заохвочванняў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі, прадастаўленне грамадзянам, уключаным у банк даных таленавітай моладзі, ільгот і гарантый у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

4. Фарміруе і вядзе банк даных таленавітай моладзі Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, ім упаўнаважаная.

Парадак фарміравання, вядзення і выкарыстання банка даных таленавітай моладзі ўстанаўліваецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 4

КАНТРОЛЬ, ГРАМАДСКІ КАНТРОЛЬ У СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 19. Кантроль у сферы культуры

1. Кантроль у сферы культуры ажыццяўляецца ў мэтах забеспячэння выканання заканадаўства аб культуры дзяржаўнымі органамі, іншымі арганізацыямі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

2. Пералік дзяржаўных органаў, упаўнаважаных ажыццяўляць кантроль у сферы культуры, парадак і перыядычнасць ажыццяўлення кантролю ў сферы культуры ўстанаўліваюцца актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і іншымі актамі заканадаўства аб кантрольнай (нагляднай) дзейнасці.

Артыкул 20. Грамадскі кантроль у сферы культуры

1. Грамадскі кантроль у сферы культуры ажыццяўляецца ў мэтах забеспячэння выканання патрабаванняў:

1.1. ахоўных абавязацельстваў;

1.2. рэжымаў утрымання і выкарыстання зон аховы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей;

1.3. аб абмежаванні правоў уласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць;

1.4. аб усталяванні на нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях ахоўных дошак;

1.5. да выканання работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Грамадскi кантроль у сферы культуры ажыццяўляецца грамадскiмi назiральнымi камiсiямi па ахове гiсторыка-культурнай спадчыны, якiя ствараюцца пры Мiнiстэрстве культуры i мясцовых выканаўчых i распарадчых органах абласнога i базавага тэрытарыяльных узроўняў.

3. У склад грамадскiх назiральных камiсiй па ахове гiсторыка-культурнай спадчыны могуць уваходзiць прадстаўнiкi грамадскiх аб'яднанняў у сферы культуры, якiя займаюцца пытаннямi гiсторыка-культурнай спадчыны, i прадстаўнiкi дзяржаўных органаў, пры якiх яны створаны.

4. Члены грамадскiх назiральных камiсiй па ахове гiсторыка-культурнай спадчыны маюць права:

4.1. прымаць удзел у пасяджэннях Беларускай рэспублiканскай навукова-метадычнай рады па пытаннях гiсторыка-культурнай спадчыны пры Мiнiстэрстве культуры Рэспублiкi Беларусь (далей, калi не вызначана iншае, – Рада) i абласных (Мiнскага гарадскога) саветаў па пытаннях гiсторыка-культурнай спадчыны з правам дарадчага голасу;

4.2. прымаць удзел у мерапрыемствах па ахове гiсторыка-культурнай спадчыны;

4.3. па ўзгадненнi з уласнiкам (карыстальнiкам) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiкам, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, наведваць гэтыя нерухомыя матэрыяльныя гiсторыка-культурныя каштоўнасцi i праводзiць iх вiзуальны агляд;

4.4. са згоды ўласнiка (карыстальнiка) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, атрымлiваць ад iх iнфармацыю i тлумачэннi па пытаннях забеспячэння выканання патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула;

4.5. уносiць уласнiку (карыстальнiку) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, прапановы аб устараненнi парушэння патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула;

4.6. iнфармаваць дзяржаўныя органы аб парушэннi ўласнiкам (карыстальнiкам) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiкам, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула;

4.7. выконваць iншыя функцыi, прадугледжаныя гэтым Кодэксам i iншымi актамі заканадаўства аб культуры.

ГЛАВА 5

ФIНАНСАВАЕ I МАТЭРЫЯЛЬНА-ТЭХНIЧНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 21. Крынiцы фiнансавання ў сферы культуры

1. Фiнансаванне ў сферы культуры ажыццяўляецца ў мэтах забеспячэння правоў грамадзян у сферы культуры, агульнадаступнасцi культурных даброт i павышэння iх якасцi, рэалiзацыi напрамкаў дзяржаўнай палiтыкi ў сферы культуры.

2. Фiнансаванне ў сферы культуры ўключае наступныя крынiцы:

2.1. сродкi рэспублiканскага i (або) мясцовых бюджэтаў;

2.2. сродкi спецыяльнага фонду Прэзiдэнта Рэспублiкi Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзi, фонду Прэзiдэнта Рэспублiкi Беларусь па падтрымцы культуры i мастацтва;

2.3. сродкi фондаў, якiя заснаваны юрыдычнымi асобамi i (або) грамадзянамi ў адпаведнасцi з грамадзянскiм заканадаўствам для фiнансавання культурнай дзейнасцi;

2.4. сродкi суб'ектаў культурнай дзейнасцi, у тым лiку спонсараў i мецэнатаў культуры, заснавальнiкаў арганiзацый культуры, уласнiкаў (карыстальнiкаў)

матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, землекарыстальнікаў, на зямельных участках якіх размешчаны нерухомыя матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, іншых юрыдычных асоб і арганізацый, якія не з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі, у тым ліку замежных і міжнародных, і іншых грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, – як уласныя, уключаючы сродкі, атрыманыя ад ажыццяўлення дзейнасці, якая прыносіць даход, так і пазыковыя сродкі;

2.5. іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам.

Артыкул 22. Асаблівасці фінансавання дзяржаўных арганізацый культуры

1. Фінансаванне дзяржаўных арганізацый культуры ажыццяўляецца за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, сродкаў заснавальнікаў, сродкаў, атрыманых ад ажыццяўлення дзейнасці, якая прыносіць даход, бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі, ахвяраванняў мецэнатаў культуры і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

2. Фінансаванне дзяржаўных арганізацый культуры ажыццяўляецца з улікам дзяржаўных мінімальных сацыяльных стандартаў у сферы культуры, рэалізацыі дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры.

Артыкул 23. Фінансаванне ў сферы культуры за кошт сродкаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі і фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы культуры і мастацтва

Фінансаванне ў сферы культуры ажыццяўляецца за кошт сродкаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі і фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы культуры і мастацтва ў парадку, устаноўленым Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 24. Дзейнасць устаноў культуры, якая прыносіць даход

1. Устаноў культуры могуць ажыццяўляць дзейнасць, якая прыносіць даход, у адпаведнасці з актамі заканадаўства.

2. Ажыццяўленне дзяржаўнымі ўстановамі культуры дзейнасці, якая прыносіць даход, не з'яўляецца падставай для зніжэння іх фінансавання за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў.

Артыкул 25. Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ў сферы культуры

1. Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ў сферы культуры прадугледжвае стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы, неабходнай для ажыццяўлення і (або) забеспячэння культурнай дзейнасці арганізацыямі культуры, іншымі юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць.

2. Не дапускаюцца неабгрунтаваныя скарачэнне або пагаршэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы арганізацый культуры.

3. Матэрыяльна-тэхнічная база арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, фарміруецца зыходзячы з напрамкаў культурнай дзейнасці і ўключае зямельныя ўчасткі, капітальныя пабудовы (будынкi, збудаванні), памяшканні, абсталяванне, тэхнічныя і іншыя сродкі, іншую маёмасць, неабходную для ажыццяўлення і (або) забеспячэння культурнай дзейнасці.

4. Дзяржаўныя органы садзейнічаюць развіццю матэрыяльна-тэхнічнай базы дзяржаўных арганізацый культуры.

5. Асаблівасці фарміравання матэрыяльна-тэхнічнай базы некаторых тыпаў арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, вызначаюцца гэтым Кодэксам і могуць прадугледжваць патрабаванні аб забеспячэнні пэўнай маёмасцю, неабходнай для ажыццяўлення і (або) забеспячэння культурнай дзейнасці. У выпадках, прадугледжаных гэтым Кодэксам, матэрыяльна-тэхнічная база пэўных відаў і тыпаў арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, павінна ўключаць фонды культурных каштоўнасцей, а таксама забяспечваць стварэнне ўмоў для іх захавання і выкарыстання.

ГЛАВА 6 МІЖНАРОДНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 26. Задачы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Задачамі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры з'яўляюцца:

- устанаўленне міжнародных адносін у сферы культуры;
- азнаямленне сусветнай грамадскасці з беларускай нацыянальнай культурай і яе папулярызация;
- узбагачэнне культурнага жыцця, далучэнне грамадзян, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, да культурных каштоўнасцей сусветнай культуры;
- умацаванне і развіццё культурных сувязей паміж Рэспублікай Беларусь і беларусамі замежжа;
- захаванне нацыянальна-культурнай ідэнтычнасці беларусаў замежжа;
- інтэграцыя беларускай нацыянальнай культуры ў сусветную культуру і сусветную інфармацыйную прастору.

Артыкул 27. Прынцыпы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Суб'екты культурнай дзейнасці пры ажыццяўленні міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры кіруюцца наступнымі прынцыпамі:

- прызнанне і павага годнасці, каштоўнасці і неабходнасці захавання кожнай культуры, разгляд усіх нацыянальных культур і моў у іх разнастайнасці ў якасці састаўной часткі агульнага здабытку чалавецтва;
- роўнасць нацыянальных культур і роўная іх вартасць для сусветнай культуры;
- служэнне культуры развіццю мірных і дружэлюбных адносін паміж краінамі і народамі;
- узаемавыгаднасць культурнага супрацоўніцтва;
- абавязковасць аховы гісторыка-культурных каштоўнасцей як у мірны час, так і ў выпадку ўзброенага канфлікту.

Артыкул 28. Правы асновы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Правымі асновамі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры з'яўляюцца Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, гэты Кодэкс, міжнародныя дагаворы Рэспублікі Беларусь, дагаворы паміж суб'ектамі культурнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь і замежных краін, міжнародныя, дзяржаўныя і іншыя праграмы, накіраваныя на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацию культуры, рашэнні міжнародных арганізацый, удзельніцай якіх з'яўляецца Рэспубліка Беларусь, і іншыя міжнародна-правыя акты, якія з'яўляюцца абавязковымі для Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 29. Напрамкі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Напрамкамі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры з'яўляюцца:

- міжнародны культурны абмен;

удзел у стварэнні і дзейнасці міжнародных органаў і юрыдычных асоб у сферы культуры;

пашырэнне культурнага супрацоўніцтва з беларусамі замежжа і аказанне ім падтрымкі;

ахова гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;

сумесная дзейнасць па стварэнні і выкарыстанні культурных каштоўнасцей, стварэнне копій культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца ў музейных, бібліятэчных, архіўных і іншых фондах Рэспублікі Беларусь і замежных краін;

навукова-даследчая дзейнасць;

сумесная рэалізацыя культурных праектаў, у тым ліку вытворчасць фільмаў, арганізацыя і правядзенне культурных мерапрыемстваў;

развіццё і ўдасканаленне дагаворнай базы міжнароднага культурнага супрацоўніцтва.

Артыкул 30. Міжнародны культурны абмен

1. Міжнародны культурны абмен закранае ўсе напрамкі культурнай дзейнасці і ажыццяўляецца паміж Рэспублікай Беларусь і замежнымі краінамі ў наступных формах:

1.1. арганізацыя і правядзенне дзён нацыянальнай культуры, дзён кіно, гастроляў, выставак і іншых культурных мерапрыемстваў;

1.2. стварэнне культурных цэнтраў;

1.3. устанаўленне кантактаў паміж суб'ектамі культурнай дзейнасці;

1.4. накіраванне навучэнцаў і педагогічных работнікаў устаноў адукацыі ў сферы культуры і работнікаў культуры на навучанне (стажыроўку);

1.5. арганізацыя моўных і краязнаўчых курсаў (школ), правядзенне семінараў па пытаннях культуры, мовы, гісторыі, майстар-класаў і іншых мерапрыемстваў у гэтай сферы;

1.6. абмен інфармацыяй аб правядзенні міжнародных культурных мерапрыемстваў, мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны, забеспячэнне ўдзелу прадстаўнікоў замежных краін у такіх мерапрыемствах;

1.7. абмен друкаванымі выданнямі і іншымі матэрыяламі па пытаннях культурнай дзейнасці.

2. Міжнародны культурны абмен можа таксама ажыццяўляцца ў іншых формах, прадугледжаных міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага саюза, дагаворамі, якія заключаюцца паміж суб'ектамі культурнай дзейнасці Рэспублікі Беларусь і замежных краін, а таксама міжнароднымі, дзяржаўнымі і іншымі праграмамі, накіраванымі на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры.

Артыкул 31. Падтрымка беларусаў замежжа ў сферы культуры

1. У мэтах падтрымкі беларусаў замежжа ў сферы культуры Рэспубліка Беларусь спрыяе:

1.1. адкрыццю і дзейнасці культурных цэнтраў Рэспублікі Беларусь у краінах пражывання беларусаў замежжа;

1.2. дзейнасці існуючых і стварэнню новых арганізацый культуры;

1.3. культурнаму абмену паміж Рэспублікай Беларусь і грамадскімі аб'яднаннямі (арганізацыямі) беларусаў замежжа;

1.4. выданню работ замежных і айчынных аўтараў па гісторыі і культуры Беларусі і беларусаў замежжа;

1.5. правядзенню ў Рэспубліцы Беларусь культурных мерапрыемстваў з удзелам беларусаў замежжа і ў краінах пражывання беларусаў замежжа – з удзелам беларускіх калектываў мастацкай творчасці, асобных выканаўцаў, іншых творчых работнікаў;

1.6. аказанню практычнай дапамогі беларусам замежжа ў захаванні нацыянальна-культурнай ідэнтычнасці (забеспячэнне сцэнічнымі касцюмамі і музычнымі інструментамі, дзяржаўнай сімволікай, беларускамоўнымі выданнямі, слоўнікамі, фота-, аўдыя- і відэапрадукцыяй, аўдыя- і відэатэхнікай і іншым);

1.7. арганізацыі сумеснай работы дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў Рэспублікі Беларусь і грамадскіх аб'яднанняў (арганізацый) беларусаў замежжа па вяртанні ў Рэспубліку Беларусь культурных каштоўнасцей беларускага народа;

1.8. азнаямленню беларусаў замежжа з беларускай нацыянальнай культурай, гісторыяй Беларусі і вывучэнню беларусамі замежжа беларускай мовы ў Рэспубліцы Беларусь і за яе межамі;

1.9. рэалізацыі іншых мер у адпаведнасці з заканадаўствам аб беларусах замежжа.

2. Для абмеркавання пытанняў узаемадзеяння з беларусамі замежжа пры Міністэрстве культуры ў адпаведнасці з заканадаўствам аб беларусах замежжа можа стварацца кансультацыйны савет па справах беларусаў замежжа.

РАЗДЗЕЛ II СУБ'ЕКТЫ КУЛЬТУРНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

ГЛАВА 7 ГРАМАДЗЯНЕ

Артыкул 32. Права грамадзян Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь у сферы культуры маюць права на:

удзел у культурным жыцці;

дастойны ўзровень культурнага жыцця;

эстэтычнае выхаванне;

атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай, дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб культурным жыцці;

свабоду творчай дзейнасці;

культурную самабытнасць, адраджэнне, захаванне і развіццё нацыянальных культурных традыцый;

свабоду аб'яднанняў у сферы культуры;

стварэнне арганізацый культуры;

абскарджанне дзеянняў арганізацый культуры і іх работнікаў, якія парушаюць права грамадзян у сферы культуры;

ахову аўтарскага права і сумежных правоў;

увоз і (або) вываз культурных каштоўнасцей, у тым ліку вынікаў асабістай творчай дзейнасці, у парадку, прадугледжаным гэтым Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства аб культуры, заканадаўствам аб знешнеэканамічнай дзейнасці, заканадаўствам аб мытным рэгуляванні, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага саюза;

іншыя права ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

Артыкул 33. Абавязкі грамадзян Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

1. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь у сферы культуры абавязаны:

1.1. берагчы гісторыка-культурную і археалагічную спадчыну;

1.2. паважаць дзяржаўныя мовы Рэспублікі Беларусь і нацыянальныя культурныя традыцыі;

1.3. беражліва адносіцца да культурных каштоўнасцей, бібліятэчных і музейных фондаў;

1.4. паважаць і не парушаць права іншых асоб у сферы культуры, у тым ліку паважаць культурныя традыцыі і мовы нацыянальных супольнасцей;

1.5. выконваць правілы наведвання (правілы карыстання) арганізацый культуры і іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць;

1.6. выконваць іншыя абавязкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

2. Бацькі, іншыя законныя прадстаўнікі абавязаны клапаціцца аб эстэтычным выхаванні і культурным развіцці дзяцей, далучэнні іх да культурных даброт і культурнай дзейнасці.

Артыкул 34. Права і абавязкі замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў сферы культуры

Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь карыстаюцца правамі і выконваюць абавязкі ў сферы культуры нараўне з грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 35. Права на ўдзел у культурным жыцці

1. Права на ўдзел у культурным жыцці рэалізуецца шляхам ажыццяўлення культурнай дзейнасці, доступу (далучэння) да культурных каштоўнасцей і да карыстання імі.

2. Ажыццяўленне культурнай дзейнасці прадугледжвае:

2.1. свабоду выбару напрамкаў культурнай дзейнасці, напрамкаў (школ), форм, відаў і прыёмаў мастацкай творчасці ў адпаведнасці са сваімі патрэбнасцямі, інтарэсамі і здольнасцямі (магчымасцямі);

2.2. магчымасць самастойна або сумесна з іншымі суб'ектамі культурнай дзейнасці ажыццяўляць культурную дзейнасць.

3. Доступ (далучэнне) да культурных каштоўнасцей і да карыстання імі прадугледжвае:

3.1. свабоду выбару віду культурных каштоўнасцей, а таксама формы далучэння да іх;

3.2. магчымасць наведвання (карыстання паслугамі) арганізацый культуры, аб'ектаў культурнай інфраструктуры ў мэтах азнаямлення з культурнымі каштоўнасцямі, іх вывучэння і засваення, у тым ліку ў выпадках, прадугледжаных гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі, на льготных умовах, у тым ліку бясплатна;

3.3. магчымасць далучэння да культурных каштоўнасцей з дапамогай інфармацыі, якая зафіксавана на матэрыяльных носбітах або распаўсюджваецца сродкамі масавай інфармацыі;

3.4. магчымасць азнаямлення з культурнымі каштоўнасцямі, іх вывучэння і засваення шляхам непасрэднага ўспрымання;

3.5. магчымасць выкарыстання культурных каштоўнасцей і работы з імі ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства;

3.6. стварэнне ўмоў інвалідам і іншым фізічна аслабленым асобам для забеспячэння доступу (далучэння) да культурных каштоўнасцей і да карыстання імі.

4. Забеспячэнне доступу (далучэння) да культурных каштоўнасцей дзейнічае ў адносінах да:

4.1. матэрыяльных культурных каштоўнасцей, якія належаць дзяржаве і (або) знаходзяцца ў фондах арганізацый культуры, поўнасцю або часткова фінансуемых з рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў;

4.2. нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, выключныя правы на выкарыстанне якіх належаць дзяржаве, арганізацыям культуры, поўнасцю або часткова фінансуемым з рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, а таксама нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, што перайшлі ў грамадскі набытак.

5. Забеспячэнне доступу (далучэння) да культурных каштоўнасцей, прадугледжаных пунктам 4 гэтага артыкула, можа быць абмежавана ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам зыходзячы са спецыфікі культурных каштоўнасцей і (або) пры стварэнні пагрозы іх далейшаму існаванню або захаванню.

6. Магчымасць доступу (далучэння) да культурных каштоўнасцей, не прадугледжаных пунктам 4 гэтага артыкула, а таксама ўмовы і парадак такога доступу (далучэння) вызначаюцца ўласнікам або ўладальнікам выключных правоў на культурныя каштоўнасці, калі іншае не ўстаноўлена гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

Артыкул 36. Права на дастойны ўзровень культурнага жыцця

Грамадзяне маюць права на дастойны ўзровень культурнага жыцця, які забяспечваецца разнастайнасцю напрамкаў культурнай дзейнасці, відаў і тыпаў арганізацый культуры, якія арыентаваны на розныя катэгорыі насельніцтва, разнастайнасцю аб'ектаў культурнай інфраструктуры, якасным узроўнем культурных даброт, а таксама стварэннем эстэтычнага жыццёвага асяроддзя.

Артыкул 37. Права на эстэтычнае выхаванне

1. Грамадзяне без абмежаванняў узросту маюць права на эстэтычнае выхаванне ў адпаведнасці з актамі заканадаўства аб культуры і аб адукацыі.

2. Эстэтычнае выхаванне грамадзян накіравана на фарміраванне ў іх эстэтычнага густу, развіццё пачуцця прыгожага.

Артыкул 38. Права на атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай, дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб культурным жыцці

Грамадзянам гарантуецца права на атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай, дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб культурным жыцці, у тым ліку аб змесце культурнай дзейнасці, культурных дабротах і аб'ектах культурнай інфраструктуры, за выключэннем інфармацыі, распаўсюджванне і (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

Артыкул 39. Права на культурную самабытнасць, адраджэнне, захаванне і развіццё нацыянальных культурных традыцый

1. Кожнаму грамадзяніну гарантуецца права на культурную самабытнасць, адраджэнне, захаванне і развіццё нацыянальных культурных традыцый.

2. Грамадзяне, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь і з'яўляюцца прадстаўнікамі нацыянальных супольнасцей або выхадцамі з іншага культурнага асяроддзя, маюць права захоўваць і развіваць сваю нацыянальную культуру, выхоўваць дзяцей у нацыянальных культурных традыцыях, карыстацца роднай мовай, устанаўліваць культурныя сувязі з прадстаўнікамі адпаведных нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у замежных краінах, калі гэта не супярэчыць актам заканадаўства.

Артыкул 40. Права на свабоду аб'яднанняў у сферы культуры

1. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права ствараць грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры, у тым ліку творчыя саюзы, а таксама ўступаць у дзеючыя грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры.

2. Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства могуць уступаць у дзеючыя грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры, у тым ліку творчыя саюзы, калі гэта прадугледжана іх статутамі.

3. Замежныя грамадзяне могуць выступаць заснавальнікамі мiжнародных грамадскiх аб'яднанняў у сферы культуры, у тым лiку творчых саюзаў, якiя ствараюцца на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь.

4. Дзейнасць грамадскiх аб'яднанняў у сферы культуры рэгулюецца гэтым Кодэксам i заканадаўствам аб грамадскiх аб'яднаннях.

Артыкул 41. Творчыя работнiкi

1. Творчыя работнiкi могуць ажыццяўляць творчую дзейнасць:

1.1. самастойна, або на падставе працоўнага дагавора (кантракта) цi грамадзянска-прававога дагавора, або на падставе ўдзелу (членства) цi прыёму (запісу);

1.2. на прафесiйнай аснове (як правiла, у якасцi асноўнага занятку, што прыносiць даход) або непрафесiйнай (аматарскай) аснове (як правiла, у якасцi дадатковага занятку, што можа прыносiць даход);

1.3. у калектыве або iндывiдуальна.

2. Творчыя работнiкi маюць права на:

2.1. псеўданiм;

2.2. выкарыстанне вынiкаў сваёй творчай дзейнасцi;

2.3. абарону ад скажэння iншымi асобамi вынiкаў творчай дзейнасцi;

2.4. атрыманне даходу ад сваёй творчай дзейнасцi;

2.5. ажыццяўленне творчай дзейнасцi сумесна з iншымi грамадзянамі;

2.6. ахову сакрэтаў прафесiйнага майстэрства;

2.7. iншыя правы ў адпаведнасцi з гэтым Кодэксам i iншымi актамі заканадаўства.

3. У мэтах стымулявання творчых работнiкаў, папулярызацыi асабiстых вынiкаў iх творчай дзейнасцi, павышэння прэстыжу творчых прафесiй у грамадстве, а таксама выяўлення i заахвочвання талентаў рэгулярна праводзяцца рэспублiканскiя i рэгiянальныя выстаўкi, iншыя культурныя мерапрыемствы.

4. У мэтах рэалiзацыi i развiцця творчага патэнцыялу творчых работнiкаў, забеспячэння пераемнасцi нацыянальных культурных традыцый могуць стварацца дамы творчасцi, дамы лiтаратара (кампазiтара, архiтэктара i iншых творчых работнiкаў), палацы i дамы мастацтваў, а таксама творчыя лабараторыi, творчыя майстэрнi, гасцёўнi i iншае.

Артыкул 42. Пацвярджэнне статусу творчага работнiка

1. Статус творчага работнiка, якi з'яўляецца членам творчага саюза, пацвярджаецца творчым саюзам у парадку, устаноўленым статутам творчага саюза.

Статус творчага работнiка, якi не з'яўляецца членам творчага саюза, пацвярджаецца прафесiйным сертыфікатам творчага работнiка, якi выдаецца экспертнай камiсiяй па пацвярджэннi статусу творчага работнiка ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб адмiнiстрацыйных працэдурах.

Форма прафесiйнага сертыфіката творчага работнiка ўстанаўлiваецца Мiнiстэрствам культуры.

2. Экспертная камiсiя па пацвярджэннi статусу творчага работнiка ствараецца пры Мiнiстэрстве культуры.

3. Экспертная камiсiя па пацвярджэннi статусу творчага работнiка:

3.1. арганiзуе правядзенне экспертызы матэрыялаў, якiя пацвярджаюць вынiкi творчай дзейнасцi;

3.2. прыцягвае да правядзення экспертызы прадстаўнiкоў дзяржаўных органаў, творчых саюзаў, iншых арганiзацый, спецыялістаў у сферы культуры, дзеячаў культуры i мастацтва, якiя не з'яўляюцца членамі экспертнай камiсiі;

3.3. накіроўвае ў дзяржаўныя органы, творчыя саюзы, iншыя арганiзацыi запыты для атрымання ад iх дакументаў i (або) звестак, неабходных для пацвярджэння статусу творчага работнiка;

3.4. заслухоўвае на сваіх пасяджэннях прадстаўнікоў дзяржаўных органаў, творчых саюзаў, іншых арганiзацый па пытаннях пацвярджэння статусу творчага работніка;

3.5. прымае рашэннi аб выдачы (адмове ў выдачы) прафесійнага сертыфіката творчага работніка, ануляванні прафесійнага сертыфіката творчага работніка;

3.6. ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

4. Для пацвярджэння статусу творчага работніка грамадзянiн звяртаецца ў экспертную камісію па пацвярджэннi статусу творчага работніка з заявай па форме, устаноўленай Міністэрствам культуры, да якой прыкладаюцца матэрыялы, прадугледжаныя заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

Пры неабходнасці грамадзянiн забяспечвае доступ да вынікаў творчай дзейнасці.

5. Для пацвярджэння статусу творчага работніка вынiкі творчай дзейнасці:

5.1. павiнны:

адносіцца да твораў мастацкай лiтаратуры або мастацтва;

з'яўляцца новымi, якiя не iснавалi раней, вынiкамі iнтэлектуальнай дзейнасці;

быць створаны на высокім мастацкім узроўнi;

5.2. публікавалiся, публічна выконвалiся, iншым спосабам даводзіліся да ўсеагульнага ведама на працягу апошнiх трох гадоў.

6. Падставамі для адмовы ў выдачы прафесійнага сертыфіката творчага работніка з'яўляюцца:

6.1. неадпаведнасць вынікаў творчай дзейнасці патрабаванням, прадугледжаным пунктам 5 гэтага артыкула;

6.2. прадстаўленне дакументаў i (або) звестак, якiя не адпавядаюць патрабаванням гэтага Кодэкса, iншых актаў заканадаўства, у тым лiку прадстаўленне падложных, падробленых або несапраўдных дакументаў.

7. Падставай для анулявання прафесійнага сертыфіката творчага работніка з'яўляецца рашэнне суда аб тым, што грамадзянiн не з'яўляецца аўтарам (выканаўцам) твораў мастацкай лiтаратуры або мастацтва.

Копія рашэння аб ануляванні прафесійнага сертыфіката творчага работніка не пазней за пяць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваецца грамадзянiну, у адносінах да якога прынята рашэнне аб ануляванні прафесійнага сертыфіката творчага работніка.

Звесткі аб ануляванні прафесійнага сертыфіката творчага работніка з'яўляюцца адкрытымі i размяшчаюцца на афіцыйным сайце Міністэрства культуры ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Iнтэрнэт.

Грамадзянiн не пазней за тры каляндарныя днi з дня атрымання копіі рашэння аб ануляванні прафесійнага сертыфіката творчага работніка абавязаны вярнуць у Міністэрства культуры прафесійны сертыфікат творчага работніка.

8. У выпадку страты прафесійнага сертыфіката творчага работніка выдаецца яго дублікат у адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

Артыкул 43. Асаблівасці прававога статусу работнікаў культуры

1. Правы i абавязкі работнікаў культуры вызначаюцца ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам, iншымi актамі заканадаўства, лакальнымi нарматыўнымi прававымі актамі, працоўным дагаворам (кантрактам) i залежаць ад напрамку культурнай дзейнасці, што ажыццяўляе работнік культуры.

2. Работнікі культуры, акрамя дзеячаў культуры i мастацтва, падлягаюць атэстацыі не радзей за адзiн раз у пяць гадоў, калi заканадаўчымi актамі не ўстаноўлена iншае.

Парадак правядзення атэстацыі работнікаў культуры вызначаецца актамі заканадаўства.

3. Падрыхтоўка, павышэнне кваліфікацыі i перападрыхтоўка работнікаў культуры ажыццяўляюцца ва ўстановах адукацыі, iншых арганiзацыях у адпаведнасці з заканадаўствам аб адукацыі.

Парадак падрыхтоўкi, павышэння квалiфiкацыi i перападрыхтоўкi работнiкаў культуры, прысваення iм квалiфiкацыйных катэгорый вызначаецца ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб адукацыi i аб працы.

4. У мэтах павышэння прафесiйнай кампетэнтнасцi работнiкi культуры могуць накіроўвацца на стажыроўку за межы Рэспублiкi Беларусь.

Парадак накіравання работнiкаў культуры на стажыроўку за межы Рэспублiкi Беларусь вызначаецца Саветам Мiнiстраў Рэспублiкi Беларусь, калi iншае не вызначана Прэзiдэнтам Рэспублiкi Беларусь.

ГЛАВА 8 КАЛЕКТЫВЫ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦI

Артыкул 44. Паняцце i вiды калектываў мастацкай творчасцi

1. Калектывы мастацкай творчасцi – аб'яднаннi грамадзян, якiя сумесна займаюцца мастацкай творчасцю.

2. Вiды калектываў мастацкай творчасцi:

2.1. прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi;

2.2. непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi;

2.3. аўтэнтычныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасцi.

3. Прафесiйным калектывам мастацкай творчасцi прызнаецца калектыў, што складаецца з грамадзян, якiя сумесна займаюцца мастацкай творчасцю на прафесiйнай аснове.

4. Непрафесiйным (аматарскiм) калектывам мастацкай творчасцi прызнаецца калектыў, што складаецца з грамадзян, якiя сумесна займаюцца мастацкай творчасцю на непрафесiйнай аснове, за выключэннем кiраўнiка непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якi, як правiла, займаецца мастацкай творчасцю на прафесiйнай аснове.

5. Аўтэнтычным фальклорным калектывам мастацкай творчасцi прызнаецца калектыў, што складаецца з грамадзян, звязаных з натуральным фальклорным асяроддзем пэўнай мясцовасцi, якiя атрымалi i перадаюць у вуснай традыцыi фальклорныя веды i навукi, сумесна займаюцца мастацкай творчасцю на непрафесiйнай аснове.

Артыкул 45. Жанры i формы калектываў мастацкай творчасцi

1. Па жанрах калектывы мастацкай творчасцi падзяляюцца на:

1.1. тэатральныя (драматычныя, музычныя, лялечныя, прозы i паэзii, сатыры i гумару, пантамімы, мiнiяцюр i iншых тэатральных жанраў);

1.2. вакальна-харавыя (з акадэмічнай, народнай, эстраднай манерай выканання i iншых вакальна-харавых жанраў);

1.3. харэаграфiчныя (народнага, класiчнага, бальнага, эстраднага танцаў i iншых харэаграфiчных жанраў);

1.4. музычна-iнструментальныя (народных, ударных, духавых iнструментаў, духавой, старадаўняй, класiчнай, камернай, эстраднай музыкi i iншых музычна-iнструментальных жанраў);

1.5. фальклорныя (розных вiдаў i жанраў фальклору);

1.6. дэкаратыўна-прыкладныя (лозапляцення, саломалляцення, керамiкi, апрацоўкi дрэва, вышыўкi, ткацтва i iншых дэкаратыўна-прыкладных жанраў);

1.7. выяўленчыя (жывапісу, графiкi, скульптуры i iншых выяўленчых жанраў);

1.8. цыркавыя;

1.9. дызайнерскiя;

1.10. фота-, слайд-, кiнамастацтва;

1.11. калектывы, якiя дзейнiчаюць на спалучэннi розных жанраў (вакальна-iнструментальны, песнi i танца, дэкаратыўна-прыкладнага i выяўленчага мастацтва);

1.12. iншыя жанры.

2. Па формах калектывы мастацкай творчасцi падзяляюцца на:
 - 2.1. хор;
 - 2.2. аркестр;
 - 2.3. тэатр;
 - 2.4. ансамбль;
 - 2.5. цырк;
 - 2.6. студыю;
 - 2.7. iншыя формы.

Артыкул 46. Статус калектываў мастацкай творчасцi

1. Прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi i непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi могуць стварацца ў якасцi юрыдычнай асобы i з'яўляцца арганiзацыямi культуры або стварацца ў якасцi падраздзялення юрыдычнай асобы i не з'яўляцца арганiзацыямi культуры. Непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi таксама могуць быць клубнымi фармiраваннямi.

2. Прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi i непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi, якiя ствараюцца ў якасцi юрыдычнай асобы, дзейнiчаюць на падставе статута i (або) устаноўчага дагавора.

3. Прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi, якiя ствараюцца ў якасцi падраздзялення юрыдычнай асобы, i непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi, якiя ствараюцца ў якасцi падраздзялення юрыдычнай асобы або клубнага фармiравання, дзейнiчаюць на падставе палажэння, зацверджанага iх заснавальнiкам.

4. Статус непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi пацвярджаецца пашпартам непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якi змяшчае асноўныя звесткi аб гэтым калектыве. Пашпарт непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi складаецца заснавальнiкам калектыву мастацкай творчасцi па форме, устаноўленай Мiнiстэрствам культуры.

У выпадку змянення звестак, унесеныя у пашпарт непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, заснавальнiк калектыву мастацкай творчасцi абавязаны ў двухмесячны тэрмін з дня ўзнiкнення падставы для iх змянення скласцi новы пашпарт непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi.

5. Аўтэнтчныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасцi могуць быць клубнымi або iншымi фармiраваннямi.

Аўтэнтчныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасцi, якiя з'яўляюцца клубнымi фармiраваннямi, дзейнiчаюць на падставе палажэння, зацверджанага iх заснавальнiкам.

Артыкул 47. Парадак стварэння i лiквiдацыi (спынення дзейнасцi) прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi i непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi

1. Парадак стварэння i лiквiдацыi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi i непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi, якiя з'яўляюцца арганiзацыямi культуры, устанаўліваецца Грамадзянскiм кодэксам Рэспублiкi Беларусь i iншымi заканадаўчымi актамi.

2. Парадак стварэння прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi i непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi, якiя не з'яўляюцца арганiзацыямi культуры, устанаўліваецца iх заснавальнiкам.

3. Заснавальнiкам прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi, якi не з'яўляецца арганiзацыяй культуры, выступае юрыдычная асоба, у структуры якой створаны гэты калектыв.

4. Заснавальнiкам непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якi не з'яўляецца арганiзацыяй культуры, выступае юрыдычная асоба, у структуры якой створаны або на базе якой дзейнiчае гэты калектыв.

Юрыдычная асоба, на базе якой дзейнiчае непрафесiйны (аматарскi) калектыв мастацкай творчасцi, – юрыдычная асоба, якая ажыццяўляе арганiзацыйнае, фiнансавае i матэрыяльна-тэхнiчнае забеспячэнне творчай дзейнасцi непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi без стварэння падраздзялення ў структуры гэтай юрыдычнай асобы.

5. Спыненне дзейнасцi прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi або непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якiя не з'яўляюцца арганiзацыямi культуры, ажыццяўляецца па рашэннi iх заснавальнiка.

Артыкул 48. Падставы для ажыццяўлення дзейнасцi ўдзельнiкамі прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi, непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi i аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасцi

1. Удзельнiкi прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi ажыццяўляюць сваю дзейнасць на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або грамадзянска-прававога дагавора.

2. Удзельнiкi непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, за выключэннем кiраўнiка непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, ажыццяўляюць сваю дзейнасць на падставе ўдзелу (членства) або прыёму (запісу) на аснове добраахвотнага волевыяўлення, у тым лiку па вынiках папярэдняга адбору (конкурсу).

Кiраўнiк непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якi з'яўляецца арганiзацыяй культуры, ажыццяўляе сваю дзейнасць на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або грамадзянска-прававога дагавора, якiя заключаюцца з заснавальнiкам калектыву, цi на iншых падставах, прадугледжаных заканадаўчымi актамі.

Кiраўнiк непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якi не з'яўляецца арганiзацыяй культуры, ажыццяўляе сваю дзейнасць на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або грамадзянска-прававога дагавора, якiя заключаюцца з заснавальнiкам калектыву, цi на падставе ўдзелу (членства) або прыёму (запісу) на аснове добраахвотнага волевыяўлення, у тым лiку па вынiках папярэдняга адбору (конкурсу).

3. Удзельнiкi аўтэнтычнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi ажыццяўляюць сваю дзейнасць на падставе ўдзелу (членства).

Кiраўнiк аўтэнтычнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi, якi з'яўляецца клубным фармiраваннем, можа ажыццяўляць сваю дзейнасць на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або грамадзянска-прававога дагавора, якiя заключаюцца з заснавальнiкам калектыву.

Артыкул 49. Кiраванне ў прафесiйным калектыве мастацкай творчасцi або непрафесiйным (аматарскiм) калектыве мастацкай творчасцi, якiя не з'яўляюцца арганiзацыямi культуры

1. Кiраванне ў прафесiйным калектыве мастацкай творчасцi або непрафесiйным (аматарскiм) калектыве мастацкай творчасцi, якiя не з'яўляюцца арганiзацыямi культуры, ажыццяўляецца заснавальнiкам калектыву i кiраўнiком калектыву ў адпаведнасцi з устаноўчым дакументам заснавальнiка калектыву i палажэннем, зацверджаным заснавальнiкам калектыву.

2. У выпадку, калi кiраўнiк прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi або непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi, якiя не з'яўляюцца арганiзацыямi культуры, ажыццяўляе сваю дзейнасць на падставе працоўнага дагавора

(кантракта), ён назначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады заснавальнiкам калектыву і нясе перад iм адказнасць за дзейнасць калектыву.

ГЛАВА 9

АРГАНIЗАЦЫI КУЛЬТУРЫ I ПАДРАЗДЗЯЛЕННI ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ

Артыкул 50. Арганiзацыi культуры i падраздзяленнi юрыдычных асоб

1. Для ажыццяўлення культурнай дзейнасцi могуць стварацца арганiзацыi культуры i падраздзяленнi юрыдычных асоб, у тым лiку адасобленыя.

2. Бiблiятэки, музеi, тэатры, цыркi, фiлармонii, ансамблi, хоры, аркестры, студыi i iншыя калектывы мастацкай творчасцi, клубы, палацы (дамы, цэнтры) культуры (мастацтваў), кiнатэатры, дамы кiно, кiнацэнтры, кiнасалоны, цэнтры (дамы) народнай творчасцi (народнага мастацтва, фальклору), цэнтры (дамы) рамёстваў, маладзёжныя культурныя цэнтры, цэнтры нацыянальных культур, карцiнныя, мастацкiя галерэi i галерэi мастацтваў, выставачныя залы, панарамы, паркi культуры i адпачынку, гарадскiя сады, запаркi, засады, творчыя майстэрнi, метадычныя цэнтры народнай творчасцi (культурна-асветнай работы) i iншыя могуць быць як арганiзацыямi культуры, так i падраздзяленнямi юрыдычных асоб, у тым лiку адасобленымi.

Артыкул 51. Вiды i асноўныя тыпы арганiзацый культуры

1. Арганiзацыi культуры па форме ўласнасцi падзяляюцца на дзяржаўныя i прыватныя, па асноўнай мэце дзейнасцi – на камерцыйныя i некамерцыйныя.

2. Арганiзацыi культуры могуць быць створаны ў форме наступных камерцыйных арганiзацый:

2.1. гаспадарчых таварыстваў (адкрытага або закрытага акцыянернага таварыства, таварыства з абмежаванай адказнасцю i таварыства з дадатковай адказнасцю), поўнага i камандытнага таварыстваў;

2.2. унiтарных прадпрыемстваў.

3. Арганiзацыi культуры могуць быць створаны ў форме наступных некамерцыйных арганiзацый:

3.1. фiнансуемых уласнiкам устаноў культуры;

3.2. асацыяцый (саюзаў);

3.3. iншых формах, прадугледжаных заканадаўчымi актамі.

4. Арганiзацыi культуры ў залежнасцi ад напрамкаў культурнай дзейнасцi падраздзяляюцца на наступныя асноўныя тыпы:

4.1. бiблiятэки;

4.2. музеi;

4.3. арганiзацыi народных мастацкiх рамёстваў;

4.4. арганiзацыi кiнематаграфii;

4.5. тэатры;

4.6. цыркi;

4.7. фiлармонii, ансамблi, хоры, аркестры, студыi, канцэртныя залы i iншыя канцэртныя арганiзацыi;

4.8. клубы, палацы (дамы, цэнтры) культуры (мастацтваў), цэнтры (дамы) народнай творчасцi (народнага мастацтва, фальклору), цэнтры (дамы) рамёстваў, маладзёжныя культурныя цэнтры, цэнтры нацыянальных культур i iншыя клубныя арганiзацыi;

4.9. карцiнныя, мастацкiя галерэi i галерэi мастацтваў, выставачныя залы, панарамы i iншыя выставачныя арганiзацыi;

4.10. паркi культуры i адпачынку, гарадскiя сады, запаркi, засады;

4.11. творчыя майстэрнi;

4.12. метадычныя цэнтры народнай творчасцi (культурна-асветнай работы);

4.13. арганiзацыi па правядзеннi культурных мерапрыемстваў;

4.14. прадзюсарскiя арганiзацыi;

4.15. рэстаўрацыйныя арганізацыі;

4.16. іншыя тыпы.

5. Арганізацыі культуры, якія забяспечваюць стварэнне выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і іх публічнае выкананне, лічацца тэатральна-відовішчымі. Да тэатральна-відовішчых арганізацый культуры адносяцца тэатры, цыркi, канцэртныя арганізацыі, іншыя тыпы арганізацый культуры, якія ажыццяўляюць указаную культурную дзейнасць.

6. Арганізацыі культуры, якія забяспечваюць доступ грамадзян да культурных каштоўнасцей, што знаходзяцца ў фондах гэтых арганізацый, або ствараюць умовы для занятку народнай і мастацкай творчасцю, самаадукацыяй, а таксама для культурнага развіцця, лічацца культурна-асветнымі. Да культурна-асветных арганізацый культуры адносяцца музеі, бібліятэкі, клубныя арганізацыі, іншыя тыпы арганізацый культуры, якія ажыццяўляюць указаную культурную дзейнасць.

7. У мэтах забеспячэння ўмоў комплекснага прадастаўлення культурных даброт насельніцтву, а таксама аптымізацыі дзейнасці арганізацый культуры могуць стварацца арганізацыі культуры змешанага тыпу. Да арганізацый культуры змешанага тыпу адносяцца арганізацыі культуры, у структуру якіх уваходзяць падраздзяленні, у тым ліку адасобленыя, што ажыццяўляюць культурную дзейнасць розных напрамкаў.

8. Асаблівасці стварэння, прававога становішча і парадку дзейнасці асобных тыпаў арганізацый культуры вызначаюцца гэтым Кодэксам.

Артыкул 52. Асаблівасці ўстаноў культуры як адной з форм некамерцыйных арганізацый культуры

1. Установа культуры – арганізацыя культуры, якая ствараецца ўласнікам для ажыццяўлення кіраўнічых, сацыяльна-культурных і іншых функцый некамерцыйнага характару ў сферы культуры і фінансуецца ім поўнасцю або часткова.

2. Установы культуры могуць быць дзяржаўнымі (рэспубліканскімі і камунальнымі) і прыватнымі.

3. У якасці заснавальнікаў устаноў культуры могуць выступаць:

3.1. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь;

3.2. Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь;

3.3. дзяржаўныя органы, падпарадкаваныя і (або) падсправаздачныя Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Міністэрства культуры і іншыя рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, а таксама дзяржаўныя арганізацыі, падпарадкаваныя Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь;

3.4. мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы;

3.5. грамадзяне Рэспублікі Беларусь і юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь;

3.6. замежныя краіны, замежныя арганізацыі, міжнародныя арганізацыі, замежныя грамадзяне, асобы без грамадзянства, калі іншае не прадугледжана заканадаўчымі актамі, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

4. Заснавальнікі ўстаноў культуры абавязаны забяспечыць установы культуры капіталнымі пабудовамі (будынкамі, збудаваннямі), памяшканнямі, абсталяваннем, тэхнічнымі і іншымі сродкамі, неабходнымі для ажыццяўлення культурнай дзейнасці.

5. Перавод дзяржаўных устаноў культуры ў капіталныя пабудовы (будынкi, збудаванні), памяшканні, якія пагаршаюць умовы іх дзейнасці, не дапускаецца.

Артыкул 53. Стварэнне, рэарганізацыя і ліквідацыя арганізацый культуры

1. Парадак стварэння, рэарганізацыі і ліквідацыі арганізацый культуры вызначаецца Грамадзянскім кодэксам Рэспублікі Беларусь, гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

2. Мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы маюць права ствараць дзяржаўныя арганiзацыi культуры любых тыпаў звыш нарматываў, прадугледжаных дзяржаўнымi мiнiмальнымi сацыяльнымi стандартамі ў сферы культуры.

3. Пры планаваннi стварэннi дзяржаўных арганiзацый культуры ўлiчваюцца асаблiвасцi развiцця рэгіёна і галiн вытворчасцi.

4. Лiквiдацыя дзяржаўных устаноў культуры не дапускаецца, калi такая лiквiдацыя пацягне немагчымасць выкананнi дзяржаўных мiнiмальных сацыяльных стандартаў у сферы культуры.

5. Рэарганiзацыя і лiквiдацыя дзяржаўных устаноў культуры, маюць якiх знаходзiцца ў рэспублiканскай уласнасцi, ажыццяўляюцца са згоды Савета Міністраў Рэспублiкi Беларусь у выпадках, калi яны:

5.1. маюць асаблiвае значэнне для захаваннiя, развiцця, распаўсюджвання і (або) папулярызаваннi беларускай нацыянальнай культуры. Пералiк такіх устаноў культуры вызначаецца Саветам Міністраў Рэспублiкi Беларусь;

5.2. створаны ва ўстаноўленым парадку пасля 4 жнiўня 2004 года.

6. Гэтым Кодэксам і iншымi актамі заканадаўства аб культуры могуць быць прадугледжаны абавязковыя патрабаваннi (умовы), пры выкананнi якіх дапускаецца стварэнне арганiзацый культуры пэўных відаў і тыпаў, у тым лiку патрабаваннi да складу фондаў культурных каштоўнасцей, а таксама да маюцца, што перадаюцца заснавальнiкам арганiзацыi культуры для ажыццяўлення культурнай дзейнасцi.

7. Пры стварэннi арганiзацыi культуры змешанага тыпу, у структуру якой будзе ўваходзiць музей або бiблiятэка, павiнны выконвацца абавязковыя патрабаваннi (умовы) для стварэннi музеяў і бiблiятэк, прадугледжаныя гэтым Кодэксам.

8. Пры лiквiдацыi дзяржаўнай арганiзацыi культуры змешанага тыпу, у структуру якой уваходзiць бiблiятэка, яе заснавальнiк абавязаны забяспечыць захаванасць бiблiятэчнага фонду і перадаць яго iншай дзяржаўнай бiблiятэцы (бiблiятэкам).

Пры лiквiдацыi дзяржаўнай арганiзацыi культуры змешанага тыпу, у структуру якой уваходзiць музей, яе заснавальнiк у парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам, абавязаны забяспечыць захаванасць музейнага фонду і перадаць яго iншаму дзяржаўнаму музею (музеям).

Артыкул 54. Папячыцельскія саветы арганiзацый культуры

1. Для садзейнiчання рэалiзацыi статутных мэт у арганiзацыях культуры могуць стварацца папячыцельскія саветы.

2. Рашэнне аб стварэннi (спыненнi дзейнасцi) папячыцельскага савета прымаецца кiраўнiком арганiзацыi культуры па ўзгадненнi з яе заснавальнiкам.

3. Рашэнне аб стварэннi (спыненнi дзейнасцi) папячыцельскага савета дзяржаўных арганiзацый культуры можа быць прынята Прэзiдэнтам Рэспублiкi Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублiкi Беларусь, а таксама iншым дзяржаўным органам у адносінах да папячыцельскага савета арганiзацыi культуры, заснавальнiкам якой ён з'яўляецца.

4. Папячыцельскі савет:

4.1. садзейнiчае рэалiзацыi прынцыпу спалучэннi аднаасобнага і калегіяльнага кiраваннi культурнай дзейнасцю арганiзацыi культуры;

4.2. аказвае дапамогу арганiзацыi культуры ў пошуку партнёраў для супрацоўнiцтва ў рамках культурнай дзейнасцi;

4.3. садзейнiчае арганiзацыi культуры ў ажыццяўленнi культурнай дзейнасцi, у тым лiку ў стварэннi новых тэатральных пастацовак, канцэртных праграм, выставак, папаўненнi бiблiятэчных, музейных і iншых фондаў, стварэннi і набыццi фiльмаў і маюцца правоў на iх, падтрымцы таленавітай моладзi і iншым;

4.4. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па ўдасканаленнi дзейнасцi арганiзацыi культуры;

4.5. аказвае дапамогу ў арганiзацыi замежных гастроляў калектываў мастацкай творчасцi i асобных выканаўцаў, iншым чынам садзейнiчае развiццю мiжнароднага супрацоўнiцтва;

4.6. аказвае садзейнiчанне ўдасканалванню кiравання арганiзацыяй культуры, яе фiнансавай i гаспадарчай дзейнасцi;

4.7. садзейнiчае ўмацаванню матэрыяльна-тэхнiчнай базы арганiзацыi культуры;

4.8. садзейнiчае прыцягненню пазабюджэтных i iншых дадатковых крынiц фiнансавання, не забароненых заканадаўствам, для ажыццяўлення культурнай дзейнасцi i развiцця арганiзацыi культуры;

4.9. прапаноўвае напрамку, формы, памеры i парадак выкарыстання фiнансавых сродкаў i iншай маёмасцi, якiя перадаюцца арганiзацыi культуры па дагаворах бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогi, дагаворах ахвяравання, у рамках мэт, прадугледжаных гэтымі дагаворамi, i ажыццяўляе кантроль за выкарыстаннем (расходаваннем) фiнансавых сродкаў i выкарыстаннем iншай маёмасцi;

4.10. аказвае садзейнiчанне ў падтрымцы работнiкаў культуры i творчых работнiкаў, а таксама ў паляпшэннi ўмоў працы i медыцынскага абслугоўвання, павышэннi ўзроўню сацыяльнай абароненасцi работнiкаў культуры i творчых работнiкаў;

4.11. разглядае вынiкi дзейнасцi папячыцельскага савета i пытаннi эфектыўнасцi выкарыстання (расходавання) фiнансавых сродкаў i выкарыстання iншай маёмасцi, якiя перадаюцца арганiзацыi культуры пры садзейнiчаннi папячыцельскага савета;

4.12. разглядае iншыя пытаннi.

5. Склад папячыцельскага савета фармiруецца з юрыдычных асоб, грамадзян, у тым лiку iндывiдуальных прадпрымальнiкаў, з iх згоды або па iх заявах. Юрыдычныя асобы ўдзельнiчаюць у дзейнасцi папячыцельскага савета праз сваiх прадстаўнiкоў.

6. У склад папячыцельскага савета могуць уваходзiць спонсары, мецэнаты культуры, iншыя асобы, якiя ажыццяўляюць арганiзацыйную i метадычную падтрымку арганiзацый культуры, а таксама дзеячы культуры i мастацтва, прадстаўнiкi сфер аховы здароўя, адукацыi, сацыяльнай абароны, навукi, сродкаў масавай iнфармацыi, свяшчэннаслужыцелi, iншыя прадстаўнiкi грамадскасцi i дзяржаўных органаў.

7. Склад папячыцельскага савета зацвярджаецца службовай асобай, дзяржаўным органам, якiя прынялi рашэнне аб стварэннi папячыцельскага савета.

Папячыцельскi савет дзейнiчае на падставе зацверджанага iм рэгламенту.

8. Выдаткi членаў папячыцельскага савета, якiя ўзнікаюць у сувязi з выкананнем iмi абавязкаў членаў папячыцельскага савета, не кампенсуюцца.

9. Рашэннi папячыцельскага савета носяць рэкамендацыйны характар.

10. Арганiзацыя культуры забяспечвае папячыцельскi савет памяшканнем для правядзення пасяджэнняў, месцам для захоўвання дакументацыi папячыцельскага савета.

11. У выпадку парушэння папячыцельскiм саветам патрабаванняў актаў заканадаўства яго дзейнасць падлягае спыненню.

ГЛАВА 10

УСТАНОВЫ АДУКАЦЫI I НАВУКОВЫЯ АРГАНIЗАЦЫI У СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ, МЕТАДЫЧНЫЯ ЦЭНТРЫ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦI (КУЛЬТУРНА-АСВЕТНАЙ РАБОТЫ)

Артыкул 55. Установы адукацыi ў сферы культуры

1. Да ўстаноў адукацыi ў сферы культуры адносяцца ўстановы агульнай сярэдняй, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыi, а таксама ўстановы дадатковай адукацыi дзяцей i моладзi i дадатковай адукацыi дарослых, якiя падпарадкоўваюцца Мiнiстэрству культуры або структурным падраздзяленням мясцовых выканаўчых i распарадчых органаў абласнога i базавага тэрытарыяльных узроўняў, якiя ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры.

2. Асноўнымі задачамі ўстаноў адукацыі ў сферы культуры з'яўляюцца:
 - 2.1. прафесійнае навучанне ў сферы культуры;
 - 2.2. эстэтычнае выхаванне грамадзян;
 - 2.3. задавальненне патрэбнасцей грамадзян у культурным, інтэлектуальным і асобасным развіцці;
 - 2.4. забеспячэнне ўмоў для духоўна-маральнага і мастацкага развіцця грамадзян;
 - 2.5. развіццё творчых здольнасцей грамадзян;
 - 2.6. распаўсюджванне і папулярызацыя культурных каштоўнасцей;
 - 2.7. выяўленне таленавітай моладзі;
 - 2.8. стварэнне ўмоў для набывання грамадзянамі ведаў, уменняў і навыкаў у розных відах мастацтва, вопыту мастацкай творчасці;
 - 2.9. падрыхтоўка, перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі работнікаў культуры, педагагічных работнікаў устаноў адукацыі ў сферы культуры.

Артыкул 56. Навуковыя арганізацыі ў сферы культуры

Навуковыя арганізацыі ў сферы культуры ажыццяўляюць навуковую дзейнасць у адпаведнасці з заканадаўствам аб навуковай дзейнасці.

Артыкул 57. Метадычныя цэнтры народнай творчасці (культурна-асветнай работы)

1. Метадычным цэнтрам народнай творчасці (культурна-асветнай работы) з'яўляецца арганізацыя культуры або падраздзяленне юрыдычнай асобы, якія аказваюць метадычную дапамогу суб'ектам культурнай дзейнасці і праводзяць аналітычна-даследчую работу ў сферы культуры.

2. Асноўнымі задачамі метадычных цэнтраў народнай творчасці (культурна-асветнай работы) з'яўляюцца:

2.1. павышэнне ўзроўню аказання метадычнай дапамогі суб'ектам культурнай дзейнасці, удзел у распрацоўцы дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры;

2.2. удасканаленне зместу і арганізацыі культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, павышэнне яго сацыяльнай значнасці, пошук і ўкараненне новых, эфектыўных форм і метадаў работы з насельніцтвам;

2.3. даследаванне, вывучэнне і фіксацыя мясцовых узораў традыцыйнага мастацтва і фальклору рэгіёнаў;

2.4. распрацоўка арганізацыйна-метадычных і рэпертуарных матэрыялаў па арганізацыі і правядзенні культурных мерапрыемстваў, арганізацыі дзейнасці клубных фарміраванняў, захаванні, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі мясцовых узораў традыцыйнага мастацтва і фальклору рэгіёнаў;

2.5. вывучэнне і аналіз дзейнасці арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, па развіцці новых напрамкаў іх дзейнасці, а таксама народнай творчасці;

2.6. вывучэнне і ўкараненне ў практыку арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, перадавога вопыту работы арганізацый культуры;

2.7. удзел у арганізацыі і правядзенні культурных мерапрыемстваў, садзейнічанне правядзенню мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;

2.8. фарміраванне даведачна-інфармацыйнага фонду метадычных матэрыялаў, сцэнарных распрацовак арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць;

2.9. павышэнне прафесійнага ўзроўню работнікаў культуры, творчых работнікаў;

2.10. ажыццяўленне міжнароднага супрацоўніцтва ў мэтах далучэння грамадзян, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь, да культурных каштоўнасцей сусветнай культуры і

інтэграцыі беларускай нацыянальнай культуры ў сусветную культуру і сусветную інфармацыйную прастору;

2.11. садзейнічанне ўкараненню сучасных інфармацыйных тэхналогій у дзейнасць арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць.

3. Метадычныя цэнтры народнай творчасці (культурна-асветнай работы) маюць права ўносіць на разгляд заснавальнікаў арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць культурную дзейнасць, прапановы па ўдасканаленні культурнай дзейнасці гэтых арганізацый культуры, іншых юрыдычных асоб.

4. Метадычныя цэнтры народнай творчасці (культурна-асветнай работы) працуюць ва ўзаемадзеянні з дзяржаўнымі органамі і грамадскімі аб'яднаннямі, установамі адукацыі і іншымі юрыдычнымі асобамі, якія садзейнічаюць ажыццяўленню і (або) забеспячэнню культурнай дзейнасці.

ГЛАВА 11 ТВОРЧЫЯ САЮЗЫ

Артыкул 58. Творчы саюз

1. Творчы саюз – грамадскае аб'яднанне творчых работнікаў (не менш за дзве трэці ад агульнага ліку членаў) і іншых грамадзян, якія ўнеслі ўклад у захаванне і развіццё культуры, створанае на аснове агульнасці інтарэсаў яго членаў у пэўным відзе творчай дзейнасці для рэалізацыі статутных мэт.

2. Пералік творчых саюзаў вызначаецца Міністэрствам культуры.

Артыкул 59. Асаблівасці стварэння, дзяржаўнай рэгістрацыі, дзейнасці творчых саюзаў, іх рэарганізацыі і ліквідацыі

1. Стварэнне, дзяржаўная рэгістрацыя, дзейнасць, рэарганізацыя і ліквідацыя творчых саюзаў ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам аб грамадскіх аб'яднаннях з улікам асаблівасцей, устаноўленых гэтым Кодэксам.

2. У якасці заснавальнікаў творчых саюзаў маюць права выступаць творчыя работнікі, а таксама іншыя грамадзяне, якія ўнеслі ўклад у захаванне і развіццё культуры.

3. Творчыя саюзы ў Рэспубліцы Беларусь ствараюцца і дзейнічаюць у мэтах:

3.1. рэалізацыі творчых здольнасцей творчых работнікаў;

3.2. развіцця творчага патэнцыялу і творчай ініцыятывы грамадзян у сферы культуры;

3.3. садзейнічання ў стварэнні, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі твораў мастацкай літаратуры і мастацтва;

3.4. заахвочвання наватарства, павышэння прафесійнага майстэрства і культуры духоўных адносін;

3.5. ажыццяўлення сумеснай творчай дзейнасці;

3.6. падтрымкі членаў творчых саюзаў.

4. Мэты дзейнасці, прадугледжаныя пунктам 3 гэтага артыкула, з'яўляюцца абавязковымі для ўказання ў статуте творчага саюза.

5. Творчыя саюзы ствараюцца і дзейнічаюць на аснове прынцыпаў законнасці, добраахвотнасці, самастойнасці, раўнапраўя і галоснасці.

Творчыя саюзы незалежныя ў сваёй дзейнасці ад палітычных партый і іншых грамадскіх аб'яднанняў.

6. Творчыя саюзы могуць рэалізоўваць адукацыйную праграму навучальных курсаў (лекторыяў, тэматычных семінараў, практыкумаў, трэнінгаў і іншых відаў навучальных курсаў) і адукацыйную праграму ўдасканалвання магчымасцей і здольнасцей асобы ў парадку, устаноўленым заканадаўствам аб адукацыі.

7. Творчыя саюзы могуць ажыццяўляць ва ўстаноўленым парадку прадпрымальніцкую дзейнасць толькі ў выпадках, калі яна неабходна для іх статутных

мэт, дзеля якіх яны створаны, і адпавядае гэтым мэтам і прадмету дзейнасці творчых саюзаў.

Творчыя саюзы маюць права ажыццяўляць без стварэння камерцыйных арганізацый і (або) удзелу ў іх наступныя віды прадпрымальніцкай дзейнасці:

- дзейнасць па вытворчасці фільмаў і тэлевізійных праграм;
- дзейнасць па рэалізацыі адукацыйнай праграмы навучальных курсаў (лекторыяў, тэматычных семінараў, практыкумаў, трэнінгаў і іншых відаў навучальных курсаў) і адукацыйнай праграмы ўдасканалвання магчымасцей і здольнасцей асобы;
- творчая дзейнасць і забавы.

Артыкул 60. Супрацоўніцтва дзяржаўных органаў з творчымі саюзамі

1. Дзяржаўныя органы садзейнічаюць забеспячэнню правоў і свабод членаў творчых саюзаў, абароне іх законных інтарэсаў, рэалізацыі статутных мэт творчых саюзаў.

2. Дзяржаўныя органы ў межах сваёй кампетэнцыі ажыццяўляюць:

2.1. садзейнічанне рэалізацыі творчымі саюзамі культурных праектаў, стварэнню ўмоў для творчай дзейнасці членаў творчых саюзаў;

2.2. устанавленне заахвочванняў для творчых саюзаў і іх членаў;

2.3. размяшчэнне сацыяльна-творчых заказаў;

2.4. набыццё для дзяржаўных арганізацый культуры і ўстаноў адукацыі ў сферы культуры твораў мастацкай літаратуры і мастацтва, створаных членамі творчых саюзаў, а таксама маёмасных правоў на іх у адпаведнасці з заканадаўствам аб аўтарскім праве і сумежных правах;

2.5. прадастаўленне творчым саюзам у адпаведнасці з актамі заканадаўства права карыстання капіталнымі пабудовамі (будынкамі, збудаваннямі), памяшканнямі, абсталяваннем, матэрыяламі, паслугамі, сродкамі сувязі, транспартам;

2.6. прадастаўленне творчым саюзам у адпаведнасці з заканадаўствам аб ахове і выкарыстанні зямель зямельных участкаў для будаўніцтва і (або) абслугоўвання аб'ектаў нерухомай маёмасці;

2.7. садзейнічанне ўступленню творчых саюзаў у міжнародныя творчыя аб'яднанні;

2.8. садзейнічанне ўдасканалванню дзейнасці творчых саюзаў у мэтах развіцця культуры, захаванню напрамкаў (школ), форм, відаў і прыёмаў мастацкай творчасці, пераёмнасці нацыянальных культурных традыцый, пашырэнню міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры, павышэнню прэстыжу творчых прафесій у грамадстве.

3. Творчыя саюзы спрыяюць рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры ў мэтах:

3.1. забеспячэння правоў і свабод грамадзян у сферы культуры, абароны іх інтарэсаў;

3.2. садзейнічання культурнаму развіццю і эстэтычнаму выхаванню грамадзян, іх далучэння да сучасных твораў мастацкай літаратуры і мастацтва;

3.3. рэалізацыі творчых здольнасцей (магчымасцей) асобы;

3.4. захавання самабытнасці беларускай нацыянальнай культуры і мовы;

3.5. захавання, развіцця, распаўсюджвання і (або) папулярызацыі культуры;

3.6. садзейнічання міжнароднаму супрацоўніцтву ў сферы культуры.

4. Умяшанне дзяржаўных органаў і службовых асоб у дзейнасць творчых саюзаў і ўмяшанне творчых саюзаў у дзейнасць дзяржаўных органаў і службовых асоб не дапускаецца, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных заканадаўчымі актамі.

Артыкул 61. Права творчых саюзаў

1. Творчыя саюзы маюць права:

1.1. уносіць у дзяржаўныя органы прапановы па пытаннях культуры і сацыяльнай абароны творчых работнікаў;

1.2. атрымліваць актуальную інфармацыю аб заканадаўстве аб культуры ў частцы дзейнасці творчых саюзаў і творчых работнікаў;

1.3. уносіць у дзяржаўныя органы прапановы па ўдасканаленні заканадаўства аб культуры;

1.4. распаўсюджваць інфармацыю аб сваёй дзейнасці праз дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі, у тым ліку засноўваць уласныя сродкі масавай інфармацыі;

1.5. абараняць свае правы, а таксама (па асабістых даручэннях) аўтарскія, сумежныя, іншыя правы і законныя інтарэсы сваіх членаў перад дзяржаўнымі органамі і іншымі арганізацыямі;

1.6. прадастаўляць бязвыплатную (спонсарскую) дапамогу ў парадку, устаноўленым заканадаўчымі актамі;

1.7. ажыццяўляць дзейнасць па кіраванні маёмаснымі правамі аўтараў або іншых праваўладальнікаў на калектыўнай аснове ў парадку, устаноўленым заканадаўствам аб аўтарскім праве і сумежных правах.

2. Два і больш творчыя саюзы могуць ствараць асацыяцыю (саюз) творчых саюзаў у адпаведнасці з заканадаўствам аб грамадскіх аб'яднаннях.

3. Творчыя саюзы ў адпаведнасці з іх статутамі могуць прымаць удзел у стварэнні на тэрыторыі замежных краін міжнародных грамадскіх аб'яднанняў, саюзаў, уступаць у міжнародныя творчыя аб'яднанні, саюзы, створаныя на тэрыторыі замежных краін. Творчыя саюзы могуць падтрымліваць прамыя міжнародныя кантакты і сувязі, заключаць адпаведныя пагадненні і ажыццяўляць іншую дзейнасць, якая не супярэчыць заканадаўству, а таксама міжнародным дагаворам Рэспублікі Беларусь.

4. Творчыя саюзы маюць іншыя правы, прадугледжаныя гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

Артыкул 62. Членства ў творчым саюзе

1. Членамі творчага саюза могуць быць творчыя работнікі і іншыя грамадзяне, якія ўнеслі ўклад у захаванне і развіццё культуры.

Заснавальнікі творчага саюза пасля дзяржаўнай рэгістрацыі творчага саюза становяцца членамі творчага саюза і набываюць адпаведныя правы і абавязкі.

2. Творчыя саюзы маюць фіксаванае членства. Патрабаванні, якія прад'яўляюцца статутам творчага саюза да яго членаў (кандыдатаў у члены), павінны садзейнічаць аб'яднанню ў яго складзе найбольш кваліфікаваных прадстаўнікоў адпаведных творчых прафесій, стымуляваць развіццё іх творчага патэнцыялу і не павінны абмяжоўваць палітычныя, маёмасныя, асобасныя немаёмасныя і іншыя правы грамадзян.

3. Умовы і парадак прыёму ў члены творчага саюза, а таксама выхаду і выключэння з яго вызначаюцца статутам творчага саюза.

Артыкул 63. Уласнасць творчых саюзаў

1. Творчыя саюзы могуць мець ва ўласнасці любую маёмасць, неабходную для матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння дзейнасці, прадугледжанай іх статутамі, за выключэннем аб'ектаў, якія знаходзяцца толькі ва ўласнасці дзяржавы.

2. Члены творчых саюзаў страчваюць правы на маёмасць, якая была перададзена імі ва ўласнасць творчага саюза, у тым ліку на членскія ўзносы. Яны не адказваюць па абавязацельствах творчых саюзаў, членамі якіх яны з'яўляюцца, а творчыя саюзы не адказваюць па абавязацельствах сваіх членаў.

3. Грашовыя сродкі і іншая маёмасць творчых саюзаў не могуць пераразмяркоўвацца паміж членамі гэтых саюзаў і выкарыстоўваюцца толькі для рэалізацыі статутных мэт.

4. У выпадку ліквідацыі творчага саюза яго маёмасць, якая засталася пасля задавальнення патрабаванняў крэдытараў, выкарыстоўваецца ў мэтах, прадугледжаных статутам творчага саюза.

ГЛАВА 12 СПОНСАРЫ І МЕЦЭНАТЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 64. Спонсар культуры

1. Спонсар культуры – юрыдычная асоба, індывідуальны прадпрымальнік, які прадастаўляюць юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, бязвыплатную (спонсарскую) дапамогу ў мэтах аховы гісторыка-культурнай спадчыны, развіцця бібліятэчнай і музейнай справы, кінематаграфіі, выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнага, манументальнага, музычнага, тэатральнага, харэаграфічнага, эстраднага, цыркавога і іншых відаў мастацтва (у тым ліку стварэння новых твораў мастацкай літаратуры і мастацтва, канцэртных праграм, тэатральных пастановак, правядзення выставак), а таксама развіцця і падтрымкі народнай творчасці, народных мастацкіх рамёстваў, адукацыі ў сферы культуры, правядзення культурна-відовішчных мерапрыемстваў беларускімі калектывамі мастацкай творчасці і асобнымі выканаўцамі.

2. Спонсары культуры прадастаўляюць бязвыплатную (спонсарскую) дапамогу ў выглядзе грашовых сродкаў, у тым ліку ў замежнай валюце, тавараў (маёмасці), работ, паслуг, маёмасных правоў, у тым ліку выключных правоў на аб'екты інтэлектуальнай уласнасці, на ўмовах і ў парадку, якія вызначаюцца актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 65. Мецэнат культуры

1. Мецэнат культуры – грамадзянін, які робіць ахвяраванні ў мэтах захавання, развіцця, распаўсюджвання і (або) папулярызацыі культуры, падтрымкі культурнай дзейнасці, у тым ліку захавання, развіцця, распаўсюджвання і (або) папулярызацыі беларускай нацыянальнай культуры і мовы, аховы гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны, развіцця музейнай і бібліятэчнай справы, кінематаграфіі, адраджэння, захавання і развіцця нацыянальных культурных традыцый, у тым ліку традыцый народных мастацкіх рамёстваў, падтрымкі таленавітых аўтараў, калектываў мастацкай творчасці і асобных выканаўцаў, папулярызацыі культурных каштоўнасцей беларускай нацыянальнай і сусветнай культуры.

2. Мецэнаты культуры робяць ахвяраванні ў адпаведнасці з Грамадзянскім кодэксам Рэспублікі Беларусь.

АСАБЛІВАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ III КУЛЬТУРНЫЯ КАШТОЎНАСЦІ

ГЛАВА 13 АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ АБ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЯХ

Артыкул 66. Віды культурных каштоўнасцей

1. У залежнасці ад формы ўвасаблення зместу культурных каштоўнасці падзяляюцца на:

- 1.1. матэрыяльныя культурныя каштоўнасці;
- 1.2. нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці.

2. У залежнасці ад асаблівасцей захоўвання (аховы) і выкарыстання культурных каштоўнасці падзяляюцца на:

- 2.1. гісторыка-культурныя каштоўнасці;

2.2. культурныя каштоўнасці, якія складаюць Бібліятэчны фонд Рэспублікі Беларусь, Нацыянальны архіўны фонд Рэспублікі Беларусь або ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, за выключэннем гісторыка-культурных каштоўнасцей;

2.3. культурныя каштоўнасці, прапанаваныя ва ўстаноўленым парадку для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці;

2.4. іншыя культурныя каштоўнасці.

Артыкул 67. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці

1. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці – культурныя каштоўнасці, матэрыяльнае ўвасабленне якіх складае іх змест.

2. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці падзяляюцца на:

2.1. нерухомыя матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, перамяшчэнне якіх патрабуе ажыццяўлення інжынерных мерапрыемстваў і вядзе да частковай або поўнай страты імі гістарычнага, мастацкага, навуковага або іншага значэння;

2.2. рухомыя матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, перамяшчэнне якіх не вядзе да страты імі гістарычнага, мастацкага, навуковага або іншага значэння.

Артыкул 68. Увасабленне матэрыяльных культурных каштоўнасцей

Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці могуць увасабляцца ў выглядзе: асобнай культурнай каштоўнасці;

ансамбля культурных каштоўнасцей – кампазіцыйна спалучаных паміж сабой нерухомых матэрыяльных культурных каштоўнасцей разам з навакольным асяроддзем, якія размешчаны на гістарычна сфарміраванай тэрыторыі, а таксама звязаных з імі твораў выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнога, садова-паркавага мастацтва; твораў выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнога, садова-паркавага мастацтва і некропаляў разам з навакольным асяроддзем, якія створаны адначасова або на працягу пэўнага храналагічнага перыяду і аб'яднаны стылістычнымі асаблівасцямі і (або) функцыянальным прызначэннем;

калекцыі культурных каштоўнасцей – навукова абгрунтаванага збору рухомах матэрыяльных культурных каштоўнасцей;

камлекта культурных каштоўнасцей – набору рухомах матэрыяльных культурных каштоўнасцей, якія маюць агульнае прызначэнне;

комплексу культурных каштоўнасцей – ізаляваных або спалучаных паміж сабой нерухомых матэрыяльных культурных каштоўнасцей, якія размешчаны побач або якія размешчаны ў розных месцах, але аб'яднаны агульнымі прыкметамі (у склад комплексу культурных каштоўнасцей як асобны кампанент можа быць уключана навакольнае асяроддзе).

Артыкул 69. Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці

1. Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці – культурныя каштоўнасці, форма існавання (праявы) якіх не аказвае істотнага ўплыву на іх змест.

Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці маюць матэрыяльную або нематэрыяльную форму існавання (праявы).

2. Да нематэрыяльных культурных каштоўнасцей адносяцца звычаі, традыцыі, абрады, фальклор (вусная народная творчасць), беларуская мова (вусная і пісьмовая), іншыя мовы, іменаслоўныя традыцыі і традыцыйныя нацыянальныя формы звароту да людзей, змест геральдычных аб'ектаў, уласных геаграфічных назваў (тапонімаў) і вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, іншыя нематэрыяльныя праяўленні творчасці чалавека.

Артыкул 70. Увасабленне нематэрыяльных культурных каштоўнасцей

Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці могуць увасабляцца ў выглядзе: асобнай культурнай каштоўнасці;

комплексу нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, калі іх змест выяўляецца праз абрады, фальклор (вусную народную творчасць), у склад якіх уваходзяць розныя па

сваім характары дзеянні (танцы, песні, іншыя нематэрыяльныя праяўленні творчасці чалавека), аб'яднаныя адной сутнаснай скіраванасцю.

Артыкул 71. Права ўласнасці на культурныя каштоўнасці

1. Культурныя каштоўнасці могуць знаходзіцца ва ўласнасці Рэспублікі Беларусь, адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак Рэспублікі Беларусь, юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індыўідуальных прадпрымальнікаў.

2. Асобныя культурныя каштоўнасці могуць быць аднесены заканадаўчымі актамі да аб'ектаў, якія знаходзяцца толькі ва ўласнасці дзяржавы.

3. Пры наданні культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці права ўласнасці на іх захоўваецца.

4. Падставы ўзнікнення і парадак ажыццяўлення права ўласнасці на культурныя каштоўнасці, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці і якія на момант іх выяўлення або надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці не маюць уласніка, а таксама парадак выкупу гісторыка-культурных каштоўнасцей, што ўтрымліваюцца безгаспадарча, вызначаюцца гэтым Кодэксам і грамадзянскім заканадаўствам.

Артыкул 72. Пераважнае права набыцця долі ў праве агульнай уласнасці на гісторыка-культурную каштоўнасць

Пры продажы долі ў праве агульнай уласнасці на гісторыка-культурную каштоўнасць пабочнай асобе астатнія ўдзельнікі долевай уласнасці маюць пераважнае права набыцця долі, што прадаецца, па кошыце, за які яна прадаецца, і на іншых роўных умовах, акрамя выпадку продажу з публічных таргоў. У выпадку іх адмовы або немагчымасці набыць долю ў праве агульнай уласнасці на гісторыка-культурную каштоўнасць пры яе продажы пераважнае права яе набыцця пры іншых роўных умовах у парадку, устаноўленым грамадзянскім заканадаўствам, мае дзяржава.

Артыкул 73. Права ўласніка матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Уласнік матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці мае правы, прадугледжаныя грамадзянскім заканадаўствам, а таксама мае права перадаваць рухомую матэрыяльную гісторыка-культурную каштоўнасць на захоўванне дзяржаўным арганізацыям культуры з вызначэннем умоў яе ўтрымання і выкарыстання.

2. Для ўласніка калекцыі гісторыка-культурных каштоўнасцей дзяржаўныя музеі, бібліятэкі, архівы, іншыя дзяржаўныя юрыдычныя асобы на бязвыплатнай аснове:

2.1. вызначаюць індыўідуальныя ўмовы ўтрымання і выкарыстання калекцыі гісторыка-культурных каштоўнасцей у цэлым і (або) яе асобных прадметаў;

2.2. дапамагаюць у правядзенні навуковай апрацоўкі прадметаў калекцыі гісторыка-культурных каштоўнасцей;

2.3. захоўваюць калекцыю гісторыка-культурных каштоўнасцей;

2.4. выкарыстоўваюць у навуковых мэтах і мэтах экспанавання перададзеную на захоўванне калекцыю гісторыка-культурных каштоўнасцей (яе частку або асобны прадмет) і прымаюць меры па забеспячэнні яе захавання ў час экспанавання і (або) перавозкі.

3. Па жаданні ўласніка калекцыі гісторыка-культурных каштоўнасцей дзяржаўныя музеі, бібліятэкі, архівы, іншыя дзяржаўныя юрыдычныя асобы абавязаны гарантаваць канфідэнцыяльнасць звестак аб уласніку калекцыі гісторыка-культурных каштоўнасцей (яе часткі або асобнага прадмета).

Артыкул 74. Абмежаванне правоў уласнiка (карыстальнiка) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць

Уласнiку (карыстальнiку) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, забараняецца:

- знiшчаць гiсторыка-культурную каштоўнасць;
- дапускаць прычыненне шкоды, змяненне гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, выконваць навукова-даследчыя i праектныя работы без дазволу на выкананне навукова-даследчых i праектных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях;
- мяняць месца знаходжання (захоўвання), умовы ўтрымання i выкарыстання гiсторыка-культурнай каштоўнасцi без узгаднення з мясцовымi выканаўчымi i распарадчымi органамi базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, за выключэннем гiсторыка-культурных каштоўнасцей, якiя ўключаны ў Музейны фонд Рэспублiкi Беларусь;
- вывозiць рухомую матэрыяльную гiсторыка-культурную каштоўнасць з Рэспублiкi Беларусь на пастаяннае захоўванне;
- перадаваць матэрыяльную гiсторыка-культурную каштоўнасць у валоданне i (або) карыстанне Узброеным Сiлам Рэспублiкi Беларусь, iншым войскам i воiнскiм фармiраванням Рэспублiкi Беларусь.

Артыкул 75. Абавязкi ўласнiка (карыстальнiка) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць

1. Уласнiк (карыстальнiк) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiк, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, абавязаны падпiсаць ахоўнае абавязацельства, у якiм прадугледжваюцца наступныя абавязкi:

- 1.1. забяспечваць захаванасць гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;
- 1.2. захоўваць у цэласнасцi калекцыю гiсторыка-культурных каштоўнасцей;
- 1.3. забяспечваць доступ да гiсторыка-культурнай каштоўнасцi спецыялістам, якiя па даручэннi (узгадненнi) Мiнiстэрства культуры маюць права на яе вывучэнне;
- 1.4. прадастаўляць грамадзянам па дамоўленасцi з мясцовымi выканаўчымi i распарадчымi органамi базавага тэрытарыяльнага ўзроўню доступ да гiсторыка-культурнай каштоўнасцi на тэрмін не менш за шэсць месяцаў на працягу кожных дзесяцi гадоў;
- 1.5. паведамляць у мясцовы выканаўчы i распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню аб акалічнасцях, якiя пагражаюць захаванню гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, не пазней за тры каляндарныя днi з дня выяўлення гэтых акалічнасцей;
- 1.6. забяспечыць усталяванне на нерухомай матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi ахоўнай дошкi i складанне пашпарта матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;
- 1.7. пры пераходзе права ўласнасцi або iншага рэчавага права на матэрыяльную гiсторыка-культурную каштоўнасць, права ўласнасцi, права пажыццёвага спадчыннага валодання, пастаяннага або часовага карыстання або арэнды (субарэнды) на зямельны ўчастак, на якiм размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, не пазней за пяць каляндарных дзён з дня пераходу права перадаць пашпарт матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi новаму ўласнiку (карыстальнiку) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, новаму землекарыстальнiку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць.

2. Новы ўласнік матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці або новы землекарыстальнік, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, абавязаны на працягу трыццаці каляндарных дзён з дня набывання права ўласнасці на матэрыяльную гісторыка-культурную каштоўнасць або ўзнікнення права на зямельны ўчастак, на якім размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, падпісаць ахоўнае абавязацельства. Невыкананне гэтага патрабавання з'яўляецца падставай для прызнання здзелкі па набыванні права ўласнасці на матэрыяльную гісторыка-культурную каштоўнасць несапраўднай па іску мясцовага выканаўчага і распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню або падставай для адабрэння названага зямельнага ўчастка ў адпаведнасці з заканадаўствам аб ахове і выкарыстанні зямель.

Новы карыстальнік матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці абавязаны падпісаць ахоўнае абавязацельства на працягу трыццаці каляндарных дзён з дня замацавання за ім гісторыка-культурнай каштоўнасці на праве гаспадарчага распараджэння або аператыўнага кіравання.

3. У выпадку надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці яе ўласнік (карыстальнік) або землекарыстальнік, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, абавязаны на працягу трыццаці каляндарных дзён з дня надання ёй статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці падпісаць ахоўнае абавязацельства. Невыкананне гэтага патрабавання з'яўляецца падставай для прызнання гэтай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці ва ўстаноўленым парадку гісторыка-культурнай каштоўнасцю, якая ўтрымліваецца безгаспадарча.

4. У выпадку, калі ўласнік матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці безгаспадарча ўтрымлівае гэту гісторыка-культурную каштоўнасць, што можа прывесці да страты яе адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей, такая гісторыка-культурная каштоўнасць па рашэнні суда можа быць адабрана ва ўласніка шляхам выкупу дзяржавай або продажу з публічных таргоў. Прызнанне нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая размешчана на зямельным участку землекарыстальніка, ва ўстаноўленым парадку гісторыка-культурнай каштоўнасцю, якая ўтрымліваецца безгаспадарча, з'яўляецца падставай для адабрэння зямельнага ўчастка, на якім размешчана гісторыка-культурная каштоўнасць, у адпаведнасці з заканадаўствам аб ахове і выкарыстанні зямель.

ГЛАВА 14

УВОЗ І (АБО) ВЫВАЗ, ВЯРТАННЕ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ

Артыкул 76. Увоз і (або) вывоз культурных каштоўнасцей

1. Увоз і (або) вывоз культурных каштоўнасцей ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства аб культуры, заканадаўствам аб знешнеэканамічнай дзейнасці, заканадаўствам аб мытным рэгуляванні, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага саюза.

2. Вываз з мытнай тэрыторыі Еўразійскага эканамічнага саюза культурных каштоўнасцей, уключаных у адзіны пералік тавараў, да якіх прымяняюцца меры нетарыфнага рэгулявання ў гандлі з трэцімі краінамі, які вызначаецца актам, што складае права Еўразійскага эканамічнага саюза, ажыццяўляецца пры наяўнасці ліцэнзіі або заключэння (дазвольнага дакумента) у выпадках, прадугледжаных гэтым актам. У Рэспубліцы Беларусь выдача ліцэнзій ажыццяўляецца Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь па ўзгадненні з Міністэрствам культуры ў адпаведнасці з міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага

саюза, выдача заключэнняў (дазвольных дакументаў) – Міністэрствам культуры ў адпаведнасці з гэтымі актамі, а таксама ў парадку і на ўмовах, устаноўленых Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

3. Вываз з Рэспублікі Беларусь на тэрыторыю дзяржавы – члена Еўразійскага эканамічнага саюза культурных каштоўнасцей, вызначаных Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, ажыццяўляецца на падставе заключэння (дазвольнага дакумента), якое выдаецца Міністэрствам культуры ў адпаведнасці з міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага саюза, у выпадках, парадку і на ўмовах, устаноўленых Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

4. Увоз і (або) вываз культурных каштоўнасцей, прадугледжаных пунктамі 2 і 3 гэтага артыкула, якія знаходзяцца ў вышуку, забараняюцца.

Артыкул 77. Вяртанне культурных каштоўнасцей

Культурныя каштоўнасці, вывезеныя з Рэспублікі Беларусь з парушэннем актаў заканадаўства, міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь, якія дзейнічалі ў Рэспубліцы Беларусь на момант іх вывазу, і іншых норм міжнароднага права, а таксама часова вывезеныя з Рэспублікі Беларусь у эвакуацыю ў час узброеных канфліктаў або на іншай падставе і не вернутыя ў Рэспубліку Беларусь без законных падстаў, падлягаюць абавязковаму вяртанню незалежна ад часу, абставін і месца вывазу.

Артыкул 78. Камісія па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь

1. У мэтах арганізацыі дзейнасці па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь, пры Саўце Міністраў Рэспублікі Беларусь ствараецца Камісія па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь.

2. Камісія па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь, з'яўляецца пастаянна дзеючым дарадчым органам.

3. Асноўнымі задачамі Камісіі па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь, з'яўляюцца:

3.1. вызначэнне прыярытэтных для Рэспублікі Беларусь напрамкаў дзейнасці па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

3.2. падрыхтоўка прапаноў па пытаннях выяўлення, вяртання, сумеснага выкарыстання і ўвядзення ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь.

4. Камісія па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь:

4.1. забяспечвае ўзаемадзеянне дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў, іншых юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, у мэтах зберажэння і памнажэння гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;

4.2. супрацоўнічае з нацыянальнымі і міжнароднымі органамі і арганізацыямі, дзейнасць якіх звязана з вяртаннем культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

4.3. спрыяе ажыццяўленню мерапрыемстваў па вяртаннi культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь;

4.4. ажыццяўляе кантроль за працэсам вяртання культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь;

4.5. абмяркоўвае і ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па праектах нарматыўных прававых актаў, iншых дакументаў па выяўленнi, вяртаннi, сумесным выкарыстаннi і ўвядзеннi ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь;

4.6. уносіць у Савет Міністраў Рэспублiкi Беларусь прапановы аб фiнансаваннi дзейнасцi па выяўленнi, вяртаннi, сумесным выкарыстаннi і ўвядзеннi ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь.

5. Камiсія па выяўленнi, вяртаннi, сумесным выкарыстаннi і ўвядзеннi ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь, мае права:

5.1. уносіць у Савет Міністраў Рэспублiкi Беларусь прапановы па асноўных напрамках і формах дзейнасцi па выяўленнi, вяртаннi, сумесным выкарыстаннi і ўвядзеннi ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь;

5.2. звяртацца і атрымліваць ад дзяржаўных органаў і iншых юрыдычных асоб iнфармацыю і матэрыялы па пытаннях, якія ўваходзяць у кампетэнцыю Камiсiі;

5.3. заслухоўваць на сваiх пасяджэннях паведамленнi дзяржаўных органаў і iншых юрыдычных асоб па пытаннях, якія ўваходзяць у кампетэнцыю Камiсiі;

5.4. далучаць да сваёй дзейнасцi работнікаў дзяржаўных органаў.

РАЗДЗЕЛ IV КУЛЬТУРНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

ГЛАВА 15 АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ АБ КУЛЬТУРНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Артыкул 79. Напрамкі культурнай дзейнасцi

Культурная дзейнасць ажыццяўляецца па наступных напрамках:

- творчая дзейнасць;
- ахова гiсторыка-культурнай спадчыны;
- ахова археалагiчнай спадчыны;
- бiблiятэчная справа;
- музейная справа;
- народныя мастацкiя рамёствы;
- кiнематаграфiчная дзейнасць;
- арганiзацыя і правадзенне культурных мерапрыемстваў;
- дзейнасць прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi;
- дзейнасць непрафесiйных (аматарскiх) і аўтэнтчных фальклорных калектываў мастацкай творчасцi;
- арганiзацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельнiцтва.

Артыкул 80. Ажыццяўленне творчай дзейнасцi. Свабода творчай дзейнасцi

1. Творчая дзейнасць ажыццяўляецца як на прафесiйнай, так і на непрафесiйнай (аматарскай) аснове.

2. Творчая дзейнасць ажыццяўляецца як iндывiдуальна, так і на калектывнай аснове.

3. Свабода творчай дзейнасцi складаецца з права выбару напрамкаў (школ), форм, відаў і прыёмаў мастацкай творчасцi, самастойнага вызначэння формы і зместу, жанру, рэпертуарнай палiтыкi, манеры, мовы, стылю, вартасцi і прызначэння твораў мастацкай

лiтаратуры i мaстaцтвa, якiя ствaрaюццa, выкoнвaюццa, рaспaўсyoджвaюццa i пaпулaрызуюццa.

4. Умяшaннe дзяржaўнaх oрганaў, iх службoвaх aсoб, iншaх юрыдычнaх aсoб, грaмaдзян, у тым лiкy iндывiдуaльнaх прaдпрымaльнiкaў, у прaцeс ствaрeннa i (aбo) выкaнaннa aўтaрaмi, кaлeктывaмi мaстaцкaй твoрчaсцi i aсoбнaмi выкaнaўцaмi твoрaў мaстaцкaй лiтаратуры i мaстaцтвa з мэтaй вызнaчыць змeст твoрчaй дзeйнaсцi i (aбo) уздзeйнiчaць нa яe вынiкi нe дaпускaеццa, зa выключeннeм выпaдкaў, прaдуглeджaнaх aртыкулaм 81 гэтaгa Кoдeкca.

5. Дзeяннi, зaснaвaнaя нa дaгaвoры з суб'eктaм културнaй дзeйнaсцi aб ствaрeннi i выкaрыстaннi вынiкaў твoрчaй дзeйнaсцi, нe з'яўлaюццa ўмяшaннeм у твoрчую дзeйнaсць.

6. Умяшaннe ў твoрчую дзeйнaсць мoжa быць aбскарджaнa ў вышэйстaячы oрган i (aбo) у суд.

Артыкул 81. Забарона, абмежаванне і прыпыненне культурнай дзейнасці

1. Культурная дзейнасць мoжa быць забарoнeнa, абмeжaвaнa aбo прыпынeнa, кaлi:

1.1. янa нaкiрaвaнa супрaць сувeрeнiтэтy Рeспублiкi Бeларусь, зaклiкae дa гвaлтoўнaгa зaxoпy дзяржaўнaй улaды aбo змянeннa кaнcтaтуцыйнaгa лaду;

1.2. пры яe ажыццaўлeннi рaспaўсyoджвaюццa пaвeдaмлeннi, штo знeслaўлaюць гoнaр i гoднaсць Прeзiдeнтa Рeспублiкi Бeларусь, кiрaўнiкoў дзяржaўнaх oрганaў, стaтус якiх устaнoўлeны Кaнcтaтуцый Рeспублiкi Бeларусь;

1.3. янa ўяўлae пaгрoзу нaцыйнaльнaй бяспeцы, грaмaдcкaму пaрaдкy;

1.4. янa прaпaгaндye вaйнy, экстрэмiсцкyю дзeйнaсць, нaсiллe i жoрcткaсць, сaцыйaльнyю, нaцыйнaльнyю, рeлiгiйнyю, рaсaвyю выключнaсць, нeцярпiмaсць aбo вaрoжaсць, пaрнaгрaфiю, пaдбyxтoрвae дa ўчынeннa злaчынcтвaў;

1.5. янa мoжa прычынiць шкoду здaрoўю i мaрaльнaсцi чaлaвeкa, пaгрaжaць прaвaм i свaбoдaм грaмaдзян.

2. Культурная дзейнасць мoжa быць забарoнeнa, абмeжaвaнa aбo прыпынeнa ў iншaх выпaдкaх, прaдуглeджaнaх зaкaнaдaўчымi aктaмi.

3. Забарoнa, абмeжaвaннe aбo прыпынeннe културнaй дзeйнaсцi мoгyць ажыццaўлaцца пa рaшeннi мясцoвaх выкaнaўчaх i рaспaрaдчaх oрганaў aблacнoгa i бaзaвaгa тэрытaрыяльнaх узрoўнaў.

Пры нeaбxoднaсцi aдпaвeднaя зaключeннi мoгyць быць дaдзeны Рeспублiкaнcкaй экcпeртнaй кaмiсiяй пa прaдyхiлeннi прaпaгaнды пaрнaгрaфii, нaсiллa i жoрcткaсцi aбo aблacнымi (Мiнcкaй гaрaдcкoй) кaмiсiямi пa прaдyхiлeннi прaпaгaнды пaрнaгрaфii, нaсiллa i жoрcткaсцi i (aбo) Рeспублiкaнcкaй экcпeртнaй кaмiсiяй пa aцeнцы iнфaрмaцыйнaй прaдyкцыi нa прaдмeт нaяўнaсцi (aдcутнaсцi) у ёй прыкмeт прaяўлeннa экстрэмiзмy.

4. Пaлaжeннe aб Рeспублiкaнcкaй экcпeртнaй кaмiсii пa прaдyхiлeннi прaпaгaнды пaрнaгрaфii, нaсiллa i жoрcткaсцi зaцвaрджaеццa Сaвeтaм Мiнiстpaў Рeспублiкi Бeларусь, пaлaжeннi aб aблacнaх (Мiнcкaй гaрaдcкoй) экcпeртнaх кaмiсiях пa прaдyхiлeннi прaпaгaнды пaрнaгрaфii, нaсiллa i жoрcткaсцi зaцвaрджaюццa мясцoвымi выкaнaўчымi i рaспaрaдчымi oргaнaмi aблacнoгa тэрытaрыяльнaгa ўзрoўнy пa ўзгaднeннi з Рeспублiкaнcкaй экcпeртнaй кaмiсiяй пa прaдyхiлeннi прaпaгaнды пaрнaгрaфii, нaсiллa i жoрcткaсцi.

5. Пaлaжeннe aб Рeспублiкaнcкaй экcпeртнaй кaмiсii пa aцeнцы iнфaрмaцыйнaй прaдyкцыi нa прaдмeт нaяўнaсцi (aдcутнaсцi) у ёй прыкмeт прaяўлeннa экстрэмiзмy зaцвaрджaеццa Сaвeтaм Мiнiстpaў Рeспублiкi Бeларусь.

6. Рaшeннi мясцoвaх выкaнaўчaх i рaспaрaдчaх oрганaў aблacнoгa i бaзaвaгa тэрытaрыяльнaх узрoўнaў aб забарoнe, aб абмeжaвaннi, aб прыпынeннi културнaй дзeйнaсцi мoгyць быць aбскарджaны ў вышэйстaячы oрган i (aбo) у суд.

ГЛАВА 16 АХОВА ГIСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ

Артыкул 82. Гiсторыка-культурная спадчына i яе ахова

1. Гiсторыка-культурная спадчына ўяўляе сабой сукупнасць найбольш адметных вынікаў i сведчанняў гiстарычнага, культурнага i духоўнага развiцця народа Беларусi, уасобленых у гiсторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Ахова гiсторыка-культурнай спадчыны – напрамак культурнай дзейнасцi, якi ўключае сiстэму арганiзацыйных, прававых, эканамiчных, матэрыяльна-тэхнiчных, навуковых, iнфармацыйных i (або) iншых мер, накіраваных на вылучэнне культурных каштоўнасцей для надання статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, наданне культурным каштоўнасцям статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, улiк, захаванне, аднаўленне, утрыманне i выкарыстанне гiсторыка-культурных каштоўнасцей, што ажыццяўляюцца ў мэтах зберажэння i памнажэння гiсторыка-культурнай спадчыны i стварэння ўмоў для яе перадачы наступным пакаленням.

Артыкул 83. Вiды матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей

Да матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей адносяцца:

дакументальныя помнiкi – акты дзяржаўных органаў, iншыя piсьмовыя, графiчныя i аўдыявiзуальныя дакументы, у тым лiку старажытныя i iншыя рукапiсы, архiўныя дакументы, рэдкiя друкаваныя выданнi;

запаведныя мясцiны – тапаграфiчна акрэсленыя зоны або ландшафты, створаныя чалавекам або чалавекам i прыродай;

помнiкi археалогii – археалагiчныя аб'екты i археалагiчныя артэфакты;

помнiкi архiтэктурны – капiтальныя пабудовы (будынкi, збудаваннi), асобныя або аб'яднаныя ў комплексы i ансамблi, аб'екты народнага дойлідства, у склад якіх могуць уваходзiць звязаныя з указанымi аб'ектамі творы выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнага, садава-паркавага мастацтва;

помнiкi гiсторыi – капiтальныя пабудовы (будынкi, збудаваннi), iншыя аб'екты, тэрыторыi, якiя звязаны з важнейшымi гiстарычнымi падзеямi, развiццём грамадства i дзяржавы, мiжнароднымi адносiнамі, развiццём навукi i тэхнiкi, культуры i быту, палiтычнымi, дзяржаўнымi, ваеннымi дзеячамi, дзеячамi навукi, лiтаратуры, культуры i мастацтва;

помнiкi горадабудаўнiцтва – забудова, планiровачная структура забудовы або фрагменты планiровачнай структуры забудовы населеных пунктаў з культурным пластом (слоем). Помнiкi горадабудаўнiцтва з'яўляюцца комплексамi гiсторыка-культурных каштоўнасцей;

помнiкi мастацтва – творы выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнага i iншых вiдаў мастацтва.

Артыкул 84. Беларуская рэспублiканская навукова-метадычная рада па пытаннях гiсторыка-культурнай спадчыны i саветы па пытаннях гiсторыка-культурнай спадчыны

1. У мэтах навукова-метадычнага забеспячэння ўлiку, захавання, аднаўлення, утрымання i выкарыстання гiсторыка-культурных каштоўнасцей пры Мiнiстэрстве культуры ствараецца Рада.

2. Асноўнымi задачамi Рады з'яўляюцца:

2.1. навукова-метадычнае забеспячэнне аховы гiсторыка-культурнай спадчыны;

2.2. выпрацоўка прапаноў па пытаннях аховы гiсторыка-культурнай спадчыны.

3. Рада:

3.1. прымае рашэннi аб:

неабходнасцi (адсутнасцi неабходнасцi) надання культурнай каштоўнасцi, якaя можа мець сусветную, мiжнародную або нацыянальную значнасць, статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;

значнасцi культурнай каштоўнасцi для асобнага рэгіёна, на тэрыторыі якога яна знаходзiцца, і рэкамендаваннi адпаведнаму мясцоваму выканаўчаму і распарадчаму органу абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню надаць ёй статус гісторыка-культурнай каштоўнасцi;

неабходнасцi аднясення гісторыка-культурнай каштоўнасцi да катэгорыі «0», «1» ці «2» або неабходнасцi змянення катэгорыі гісторыка-культурных каштоўнасцей катэгорыі «0», «1», «2», «3»;

немагчымасцi навукова абгрунтаванага аднаўлення нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасцi;

магчымасцi (немагчымасцi) узгаднення навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, якія могуць прывесцi да істотнага змянення гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей, іх знішчэння, страты або знікнення;

3.2. выдае заключэннi аб:

поўным вывучэннi помнікаў археалогіі;

немагчымасцi захавання нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасцi на месцы яе знаходжання;

факце адступлення ад патрабаванняў гэтага Кодэкса і іншых актаў заканадаўства пры ажыццяўленнi кіраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

прызнаннi змянення матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей навукова абгрунтаваным або навукова не абгрунтаваным;

3.3. ажыццяўляе навукова-метадычнае забеспячэнне аховы гісторыка-культурнай спадчыны;

3.4. выконвае іншыя функцыі ў адпаведнасцi з гэтым Кодэксам.

4. У склад Рады могуць уваходзiць прадстаўнiкі дзяржаўных органаў і іншых юрыдычных асоб, якія ў межах сваёй кампетэнцыі ўдзельнiчаюць у вырашэннi пытанняў аховы гісторыка-культурнай спадчыны.

5. У мэтах садзейнiчання ахове гісторыка-культурнай спадчыны пры мясцовых выканаўчых і распарадчых органах базавага тэрытарыяльнага ўзроўню ствараюцца абласныя (Мiнскi гарадскi) саветы па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны.

6. Абласныя (Мiнскi гарадскi) саветы па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны:

6.1. прымаюць рашэннi аб тым, што:

матэрыяльная культурная каштоўнасць мае значнасць для асобнага рэгіёна, на тэрыторыі якога яна знаходзiцца, і ёй неабходна надаць статус гісторыка-культурнай каштоўнасцi;

матэрыяльная культурная каштоўнасць можа мець сусветную, нацыянальную або мiжнародную значнасць і неабходна накіраваць прапанову ў Мiнiстэрства культуры аб наданнi ёй статусу гісторыка-культурнай каштоўнасцi;

адсутнiчае неабходнасць надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасцi статусу гісторыка-культурнай каштоўнасцi;

неабходна аднесцi гісторыка-культурную каштоўнасць да катэгорыі «3»;

6.2. выпрацоўваюць прапановы па арганiзацыі і правядзеннi мерапрыемстваў па ахове гісторыка-культурнай спадчыны;

6.3. выконваюць іншыя функцыі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам.

7. У склад абласных (Мiнскага гарадскога) саветаў па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны могуць уваходзiць прадстаўнiкі дзяржаўных органаў і іншых юрыдычных асоб, якія ў межах сваёй кампетэнцыі ўдзельнiчаюць у вырашэннi пытанняў аховы гісторыка-культурнай спадчыны.

Артыкул 85. Вылучэнне культурных каштоўнасцей для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Культурныя каштоўнасці вылучаюцца для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці з культурных каштоўнасцей:

якія рэальна існуюць, выкарыстоўваюцца ў дзейнасці чалавека незалежна ад месца іх знаходжання або арэала бытавання;

якія прафесійна або выпадкова выяўлены, звесткі аб існаванні якіх да моманту іх выяўлення адсутнічалі і ўласнік якіх невядомы, адмовіўся ад права ўласнасці на іх або страціў права ўласнасці на іх па іншых падставах, прадугледжаных грамадзянскім заканадаўствам;

наяўнасць якіх дакументальна засведчана, пры ўмове адсутнасці бяспрэчных дакументальных звестак аб знішчэнні, страце або знікненні гэтых культурных каштоўнасцей.

Артыкул 86. Выяўленне культурных каштоўнасцей, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, могуць быць выяўлены прафесійна або выпадкова.

2. Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, могуць быць выяўлены прафесійна.

Артыкул 87. Прафесійнае выяўленне культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Прафесійнае выяўленне культурных каштоўнасцей, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, ажыццяўляецца ў час прафесійнай навукова-даследчай дзейнасці, у тым ліку пры правядзенні археалагічных даследаванняў.

2. Юрыдычная асоба або грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, якія ў час прафесійнай навукова-даследчай дзейнасці выявілі культурную каштоўнасць, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці і якая на момант яе выяўлення не мае ўласніка, абавязаны:

2.1. правесці яе фіксацыю, навуковую апрацоўку і мастацкую ацэнку ў адпаведнасці з патрабаваннямі, прадугледжанымі артыкулам 91 гэтага Кодэкса;

2.2. не пазней за сем каляндарных дзён з дня яе выяўлення пісьмова паведаміць аб гэтым у мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню і перадаць яму выяўленую рухомую матэрыяльную культурную каштоўнасць на часовае захоўванне, за выключэннем выпадку, прадугледжанага пунктам 3 гэтага артыкула.

3. Рухомая матэрыяльная культурная каштоўнасць, якая прафесійна выяўлена дзяржаўнымі музеямі або дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі, не перадаецца мясцоваму выканаўчаму і распарадчаму органу базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, а ўключаецца ў музейны фонд дзяржаўнага музея або ў калекцыйны фонд дзяржаўнай навуковай арганізацыі.

4. Пісьмовае паведамленне аб прафесійным выяўленні культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, павінна ўключаць прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (пры яго наяўнасці), месца жыхарства грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, або назву і месца знаходжання юрыдычнай асобы, якія выявілі культурную каштоўнасць.

5. Да пісьмовага паведамлення аб прафесійным выяўленні культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, дадаюцца:

5.1. матэрыялы фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі культурнай каштоўнасці;

5.2. абгрунтаванне неабходнасці надання культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Артыкул 88. Выпадковае выяўленне матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Юрыдычная асоба або грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, якія выпадкова выявілі матэрыяльную культурную каштоўнасць, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці і якая на момант яе выяўлення не мае ўласніка, абавязаны:

1.1. прыняць меры па яе захаванні;

1.2. безадкладна прыпыніць работы або іншую дзейнасць на нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якія могуць аказаць на яе ўздзеянне;

1.3. не пазней за два каляндарныя дні з дня яе выяўлення пісьмова паведаміць аб гэтым у мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню і ў выпадку выяўлення рухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці перадаць яе гэтаму мясцоваму выканаўчаму і распарадчаму органу базавага тэрытарыяльнага ўзроўню на часовае захоўванне;

1.4. перадаць яе ў мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню ў выпадку аднясення яе да археалагічнага артэфакта.

2. Пісьмовае паведамленне аб выпадковым выяўленні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, павінна ўключаць:

2.1. прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (пры яго наяўнасці), месца жыхарства грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, або назву і месца знаходжання юрыдычнай асобы, якія выявілі матэрыяльную культурную каштоўнасць;

2.2. звесткі аб месцы выяўлення рухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці;

2.3. звесткі аб месцы знаходжання нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці.

Артыкул 89. Дзеянні мясцовага выканаўчага і распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню пры прафесійным або выпадковым выяўленні культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, што атрымаў пісьмовае паведамленне аб прафесійным або выпадковым выяўленні культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці:

1.1. не пазней за два каляндарныя дні з дня атрымання пісьмовага паведамлення аб выпадковым выяўленні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якая валодае прыкметамі археалагічнага аб'екта або археалагічнага артэфакта, накіроўвае інфармацыю аб выяўленай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці ў абласную (Мінскую гарадскую) камісію па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфактах для прыняцця рашэння аб аднясенні (неаднясенні) гэтай культурнай каштоўнасці да археалагічнага аб'екта або археалагічнага артэфакта;

1.2. не пазней за тры каляндарныя дні з дня атрымання пісьмовага паведамлення аб прафесійным або выпадковым выяўленні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці або атрымання рашэння аб аднясенні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці да археалагічнага аб'екта або археалагічнага артэфакта інфармуе Нацыянальную акадэмію навук Беларусі аб выяўленай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці;

1.3. у выпадках відавочнай наяўнасці ў гэтай культурнай каштоўнасці адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей або яе аднясення да археалагічнага артэфакта прымае рухомую матэрыяльную культурную каштоўнасць ад юрыдычнай асобы або грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, якія яе выявілі, па акце прыёму-перадачы. Для пацвярджэння наяўнасці або адсутнасці ў рухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці адметных духоўных, мастацкіх і (або)

дакументальных вартасцей прыцягваюцца спецыялісты Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, іншых навуковых арганізацый і (або) музеяў, якія не пазней за дзесяць рабочых дзён з дня звароту мясцовага выканаўчага і распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню аб прыцягненні спецыялістаў даюць заключэнне аб наяўнасці або адсутнасці ў рухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей;

1.4. не пазней за сем каляндарных дзён з дня атрымання пісьмовага паведамлення аб прафесійным або выпадковым выяўленні нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці ажыццяўляе яе агляд і складае акт агляду. Для ажыццяўлення агляду прыцягваюцца спецыялісты дзяржаўных музеяў і (або) дзяржаўных навуковых арганізацый;

1.5. не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня атрымання пісьмовага паведамлення аб прафесійным або выпадковым выяўленні нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці вызначае часовы рэжым утрымання гэтай культурнай каштоўнасці з указаннем тэрміну яго дзеяння і ў выпадку прыпынення работ або іншай дзейнасці на нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якія могуць аказаць на яе ўздзеянне, у сувязі з яе выяўленнем вызначае перыяд часу, на які такія работы або іншая дзейнасць прыпыняюцца;

1.6. ажыццяўляе кантроль за выкананнем патрабаванняў часовага рэжыму ўтрымання нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, патрабаванняў па прыпыненні работ або іншай дзейнасці на нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якія могуць аказаць на яе ўздзеянне, пры неабходнасці скарачае або працягвае тэрмін дзеяння часовага рэжыму ўтрымання нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці;

1.7. перадае рухомую матэрыяльную культурную каштоўнасць у выпадку яе аднясення да археалагічнага артэфекта ў дзяржаўны музей;

1.8. арганізуе падрыхтоўку матэрыялаў, прадугледжаных пунктам 3 артыкула 90 гэтага Кодэкса, за выключэннем выпадку, калі культурная каштоўнасць прафесійна выяўлена дзяржаўнымі музеямі або дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі.

2. Для прыняцця абласной (Мінскай гарадской) камісіяй па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфектах рашэння аб аднясенні (неаднясенні) выяўленай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці да археалагічнага аб'екта або археалагічнага артэфекта мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню забяспечвае прадстаўнікам абласной (Мінскай гарадской) камісіі па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфектах доступ да гэтай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці.

Артыкул 90. Парадак унясення прапаноў аб наданні культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Прапановы аб наданні культурным каштоўнасцям, якія прафесійна выяўлены дзяржаўнымі музеямі і дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі, статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ўносяцца гэтымі дзяржаўнымі музеямі і дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі.

Прапановы аб наданні культурным каштоўнасцям, якія прафесійна або выпадкова выяўлены іншымі юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ўносяцца мясцовым выканаўчым і распарадчым органам базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, на тэрыторыі якога гэтыя культурныя каштоўнасці выяўлены.

Прапановы аб наданні культурным каштоўнасцям, прадугледжаным абзацамі другім і чацвёртым артыкула 85 гэтага Кодэкса, статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ўносяцца юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

2. Прапановы аб наданні матэрыяльным культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ўносяцца ў пісьмовай форме ў мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню.

Прапановы аб наданні нематэрыяльным культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ўносяцца ў пісьмовай форме ў Міністэрства культуры.

3. Да прапановы аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці дадаюцца:

3.1. матэрыялы фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі культурнай каштоўнасці;

3.2. абгрунтаванне неабходнасці надання культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

4. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, якія прапанаваны для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, падлягаюць ахове, як і матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці.

Артыкул 91. Фіксацыя, навуковая апрацоўка і мастацкая ацэнка культурных каштоўнасцей

1. Культурныя каштоўнасці, якія прапануюцца для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, падлягаюць фіксацыі, навуковай апрацоўцы і мастацкай ацэнцы.

2. Фіксацыю, навуковую апрацоўку і мастацкую ацэнку культурных каштоўнасцей, за выключэннем выпадку, прадугледжанага пунктам 3гэтага артыкула, забяспечваюць мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, іншая юрыдычная асоба, грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, якія ўносяць прапанову аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

У такім выпадку фіксацыю, навуковую апрацоўку і мастацкую ацэнку культурных каштоўнасцей праводзяць праектныя арганізацыі, якія ажыццяўляюць распрацоўку навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, навуковыя арганізацыі і музеі, у штаце якіх працуюць спецыялісты з вопытам работы па ахове гісторыка-культурнай спадчыны не менш за два гады.

3. Фіксацыю, навуковую апрацоўку і мастацкую ацэнку прафесійна выяўленых культурных каштоўнасцей праводзяць асобы, якія іх выявілі.

4. Пры правядзенні фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі культурных каштоўнасцей, якія прапануюцца для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, учыненне перашкод асобам, якія іх праводзяць, не дапускаецца.

5. Фіксацыя культурных каштоўнасцей праводзіцца шляхам тэкставага апісання, фатаграфавання і графічнага адлюстравання. У залежнасці ад віду культурнай каштоўнасці могуць выкарыстоўвацца відэа- і аўдыязапіс.

6. У тэкставым апісанні культурных каштоўнасцей указваюцца іх відавочныя адметныя духоўныя, мастацкія і (або) дакументальныя вартасці і дадаткова для нематэрыяльных культурных каштоўнасцей – звесткі аб носьбіце нематэрыяльных культурных каштоўнасцей.

7. Пры фатаграфаванні матэрыяльных культурных каштоўнасцей неабходна забяспечыць перадачу іх аб'ёмна-прасторавага рашэння, наяўнасці найбольш значных дэкаратыўных і канструктыўных дэталей і элементаў, асаблівасцей размяшчэння гэтых культурных каштоўнасцей у навакольным асяроддзі.

Фатаграфаванне нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці праводзіцца такім чынам, каб былі прадстаўлены адначасова яе галоўны і адзін з бакавых фасадаў, тыльны і другі бакавы фасады. Фатаграфаванне археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў ажыццяўляецца з некалькіх ракурсаў, якія дазваляюць найбольш поўна перадаць асаблівасці гэтых культурных каштоўнасцей.

На фотаздымках нематэрыяльных культурных каштоўнасцей павінны быць адлюстраваны найбольш характэрныя рысы гэтых культурных каштоўнасцей, якія

перадаюць iх асноўныя пастановачныя, выканальнiцкiя прыкметы, асаблiвасцi мастацкага афармлення, вопраткi i ўпрыгажэннiяў носьбiтаў нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, традыцыйнай атрыбутыкi.

8. Графiчнае адлюстраванне праводзiцца шляхам пазначэння на картаграфiчным матэрыяле ў маштабе 1:10 000 (для населеных пунктаў у маштабе не больш за 1:20 000) месца знаходжання матэрыяльных культурных каштоўнасцей i ў маштабе 1:200 000 – арэала бытавання нематэрыяльных культурных каштоўнасцей.

9. Навуковая апрацоўка культурных каштоўнасцей праводзiцца для адлюстравання гiстарычных звестак аб iх, прадстаўлення гэтых культурных каштоўнасцей у iх прычынна-вынiковай залежнасцi ў сiстэме падобных культурных каштоўнасцей (аналагаў) i выяўлення асноўных заканамернасцей iх развiцця.

10. Пры аналізе прычынна-вынiковай залежнасцi культурных каштоўнасцей у сiстэме падобных культурных каштоўнасцей (аналагаў) забяспечваюцца:

10.1. суаднясенне iх з пэўнымi вiдамі i (або) тыпамi аналагаў;

10.2. характарыстыка асноўных кампанентаў, элементаў, структурных прыкмет i iншых характэрных рыс, па якіх гэтыя культурныя каштоўнасцi адносяцца да пэўных вiдаў i (або) тыпаў;

10.3. выяўленне спецыфiчных рыс культурных каштоўнасцей, калi такiя могуць быць выяўлены i прадстаўлены;

10.4. раскрыццё iншых асаблiвасцей i ўзаемасувязей.

11. Аналіз асноўных заканамернасцей развiцця культурных каштоўнасцей праводзiцца шляхам параўнання гэтых культурных каштоўнасцей з аналагiчнымi для выяўлення iх значнасцi.

12. Навуковая апрацоўка змяшчае гiстарычныя звесткi аб характары, аблiччы культурнай каштоўнасцi, яе ўплыве на развiццё краiны або асобнага яе рэгіёна, звесткi аб аўтары або прыналежнасцi знакамітай асобе, аб перыядзе стварэння (узникнення) гэтай культурнай каштоўнасцi i iншыя гiстарычныя звесткi i вывады, у якіх даецца заключэнне па прычынна-вынiковай залежнасцi культурных каштоўнасцей i асноўных заканамернасцях iх развiцця.

13. Мастацкая ацэнка культурных каштоўнасцей утрымлiвае iх аналіз па асноўных стылістычна-жанравых i марфалагiчных прыкметах, вызначае iх суаднясенне з пэўнай стадыяй або стадыямi развiцця беларускага нацыянальнага i сусветнага мастацтва.

Пры мастацкай ацэнцы матэрыяльных культурных каштоўнасцей праводзiцца аднясенне iх да пэўных вiдаў i (або) тыпаў, апiсанне стылявых асаблiвасцей, структуры i асаблiвасцей забудовы, элементаў i дэталей, iншых характэрных рыс, адзелкi, колеру, характару i вiду матэрыялаў i iншага.

Мастацкая ацэнка нематэрыяльных культурных каштоўнасцей складаецца з iнфармацыi аб стылявых або жанравых асаблiвасцях гэтых культурных каштоўнасцей, храналогii iх узникнення i развiцця, элементах i дэталях, колеры i iншых адметных вартасцях, арэале бытавання i iншых характэрных рысах.

14. Навуковая апрацоўка i мастацкая ацэнка культурных каштоўнасцей афармляюцца ў выглядзе тэксту, да якога ў выпадку неабходнасцi больш поўнага прадстаўлення адметных вартасцей гэтых культурных каштоўнасцей дадаюцца iлюстрацыi.

Артыкул 92. Крытэрыi для надання статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi

1. Статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi надаецца культурным каштоўнасцям, якія маюць адметныя духоўныя, мастацкiя i (або) дакументальныя вартасцi i адпавядаюць аднаму з наступных крытэрыяў:

1.1. з'яўляюцца адным з фактараў фармiравання нацыянальнага менталiтэту;

1.2. маюць значнасць з пункту гледжання гiсторыi, археалогii, архiтэктуры, горадабудаўнiцтва, мастацтва, навукi i тэхнiкi, эстэтыкi, этналогii або антрапалогii, культуры i аказалi значны ўплыў на развiццё краiны або асобнага яе рэгіёна;

1.3. непасрэдна звязаны з жыццём і дзейнасцю знакамітых асоб, гістарычнымі падзеямі, традыцыямі, вераваннямі або ідэямі і перакананнямі, якія аказалі значны ўплыў на ход гістарычнага, культурнага і (або) духоўнага развіцця беларускага народа;

1.4. з'яўляюцца аўтэнтычнымі з пункту гледжання аўтарскай задумы і яе рэалізацыі, выкарыстаных пры стварэнні матэрыялаў, захаванасці навакольнага асяроддзя або найбольш значных яго элементаў;

1.5. уяўляюць сабой выдатны прыклад фарміравання ландшафту, у якім адлюстроўваюцца традыцыі пэўнага перыяду гісторыі беларускага народа;

1.6. з'яўляюцца выдатным мастацкім узорам (шэдэўрам), створаным або пераўтвораным на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ці створаным беларусамі замежжа.

2. Статус гісторыка-культурнай каштоўнасці можа быць нададзены нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці пры ўмове, што яна з'яўляецца аўтэнтычнай або рэстаўрыраванай у адпаведнасці з навукова-праектнай дакументацыяй на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях. Пры гэтым з часу першапачатковага стварэння нерухомай матэрыяльнай культурнай каштоўнасці павінна прайсці не менш за сорак гадоў.

3. Статус гісторыка-культурнай каштоўнасці можа быць нададзены культурным каштоўнасцям, якія зніклі ці страчаны пры нявысветленых абставінах, але наяўнасць якіх дакументальна засведчана, пры ўмове адсутнасці бяспрэчных дакументальных звестак аб знішчэнні, страце або знікненні гэтых культурных каштоўнасцей.

4. Статус гісторыка-культурнай каштоўнасці надаецца археалагічным аб'ектам, у адносінах да якіх маюцца матэрыялы археалагічных даследаванняў, правядзенне якіх прадугледжана артыкулам 126 гэтага Кодэкса, і якія сведчаць аб фарміраванні адпаведных археалагічных культур, развіцці матэрыяльнай культуры на тэрыторыі Беларусі ў пэўны гістарычны перыяд.

Артыкул 93. Наданне культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, наступствы надання (ненадання) культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Наданне культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ажыццяўляецца:

1.1. мясцовым выканаўчым і распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню – у адносінах да матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якая мае значнасць для асобнага рэгіёна, на тэрыторыі якога яна знаходзіцца;

1.2. Міністэрствам культуры – у адносінах да іншых культурных каштоўнасцей.

2. Мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню пасля атрымання прапановы аб наданні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая адпавядае патрабаванням, прадугледжаным артыкулам 90 гэтага Кодэкса:

2.1. не пазней за чатырнаццаць каляндарных дзён з дня атрымання прапановы пісьмова паведамляе аб гэтым уласніку (карыстальніку) матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, землекарыстальніку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная культурная каштоўнасць, а таксама ў мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, на тэрыторыі якога знаходзіцца гэта культурная каштоўнасць (у выпадку ўнясення прапановы іншымі асобамі);

2.2. не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання прапановы арганізуе разгляд прапановы абласным (Мінскім гарадскім) саветам па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны.

3. Прапанова аб наданні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным артыкулам 90 гэтага Кодэкса, не разглядаецца мясцовым выканаўчым і распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню і вяртаецца асобе, якая яе ўнесла.

4. Мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, а таксама ўласнік (карыстальнік) матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, землекарыстальнік, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная культурная каштоўнасць, з дня атрымання пісьмовага паведамлення, прадугледжанага падпунктам 2.1 пункта 2 гэтага артыкула, і да дня прыняцця рашэння аб неабходнасці (адсутнасці неабходнасці) надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці прымаюць меры па прыпыненні работ або іншай дзейнасці, якія могуць аказаць уздзеянне на матэрыяльную культурную каштоўнасць.

5. Разгляд прапановы аб наданні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ажыццяўляецца на пасяджэнні абласнога (Мінскага гарадскога) савета па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання прапановы мясцовым выканаўчым і распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню.

6. Па выніках разгляду абласны (Мінскі гарадскі) савет па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны прымае рашэнне аб тым, што:

6.1. матэрыяльная культурная каштоўнасць мае значнасць для асобнага рэгіёна, на тэрыторыі якога яна знаходзіцца, і ёй неабходна надаць статус гісторыка-культурнай каштоўнасці;

6.2. матэрыяльная культурная каштоўнасць можа мець сусветную, нацыянальную або міжнародную значнасць і неабходна накіраваць прапанову ў Міністэрства культуры аб наданні ёй статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці;

6.3. адсутнічае неабходнасць надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

7. На падставе рашэння абласнога (Мінскага гарадскога) савета па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны, прадугледжанага падпунктам 6.1 пункта 6 гэтага артыкула, мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за чатырнаццаць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння абласнога (Мінскага гарадскога) савета па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны прымае рашэнне аб наданні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Копія рашэння мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню аб наданні матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці не пазней за сем рабочых дзён з дня прыняцця гэтага рашэння накіроўваецца ў Міністэрства культуры або юрыдычнай асобе, ім упаўнаважанай, для ўключэння звестак аб культурнай каштоўнасці, якой нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

8. Прапановы, па якіх абласнымі (Мінскім гарадскім) саветамі па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны прынята рашэнне, прадугледжанае падпунктам 6.2 пункта 6 гэтага артыкула, не пазней за сем рабочых дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваюцца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню ў Міністэрства культуры.

9. Міністэрства культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання ад мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, дзяржаўнага музея, дзяржаўнай навуковай арганізацыі, іншай юрыдычнай асобы, грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, прапановы аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці арганізуе яе разгляд Радай.

10. Прапанова аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным артыкулам 90 гэтага Кодэкса, Міністэрствам культуры не разглядаецца і вяртаецца асобе, якая яе ўнесла.

11. Разгляд прапановы аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці ажыццяўляецца на пасяджэнні Рады не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання прапановы Міністэрствам культуры.

У выпадку неабходнасцi ўдакладнення i (або) атрымання дадатковых звестак аб культурнай каштоўнасцi, якая прапанавана для надання ёй статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, тэрмін разгляду прапановы можа быць працягнуты да двух месяцаў, аб чым Міністэрства культуры пiсьмова паведамляе асобе, якая ўнесла прапанову аб наданнi гэтай культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi.

12. Па вынiках разгляду Рада прымае рашэнне аб:

12.1. неабходнасцi надання культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;

12.2. тым, што матэрыяльная культурная каштоўнасць мае значнасць для асобнага рэгіёна, на тэрыторыі якога яна знаходзiцца, i аб рэкамендаваннi мясцоваму выканаўчаму i распарадчаму органу абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню надаць ёй статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;

12.3. адсутнасцi неабходнасцi надання культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi.

13. На падставе рашэння Рады, прадугледжанага падпунктам 12.1 пункта 12 гэтага артыкула, Міністэрства культуры не пазней за чатырнаццаць каляндарных дзён з дня прыняцця гэтага рашэння прымае рашэнне аб наданнi культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi.

Пасля прыняцця Міністэрствам культуры рашэння аб наданнi культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi звесткi аб гэтай культурнай каштоўнасцi не пазней за сем каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння ўключаюцца ў Дзяржаўны спіс гiсторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублiкi Беларусь.

14. Копія рашэння Рады, прадугледжанага падпунктам 12.2 пункта 12 гэтага артыкула, не пазней за сем каляндарных дзён з дня прыняцця гэтага рашэння накіроўваецца Міністэрствам культуры ў мясцовы выканаўчы i распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню.

Мясцовы выканаўчы i распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за чатырнаццаць каляндарных дзён з дня атрымання копіі рашэння Рады прымае рашэнне аб наданнi культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi.

Копія рашэння мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню аб наданнi матэрыяльнай культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi не пазней за сем каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваецца ў Міністэрства культуры або юрыдычнай асобе, ім упаўнаважанай, для ўключэння звестак аб культурнай каштоўнасцi, якой нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, у Дзяржаўны спіс гiсторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублiкi Беларусь.

15. Рашэнне аб наданнi культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi з'яўляецца ненарматыўным прававым актам i падлягае давадзэнню да ведама юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку iндывiдуальных прадпрымальнікаў, шляхам яго размяшчэння не пазней за дзесяць рабочых дзён з дня яго прыняцця на афіцыйным сайце Міністэрства культуры ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт.

Паведамленне аб прыняццi мясцовым выканаўчым i распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, Міністэрствам культуры рашэння аб адсутнасцi неабходнасцi надання культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi накіроўваецца гэтымі дзяржаўнымі органамі асобе, якая ўнесла прапанову аб наданнi культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, не пазней за дзесяць рабочых дзён з дня прыняцця такога рашэння.

16. Прафесійна i выпадкова выяўленыя рухомыя матэрыяльныя культурныя каштоўнасцi, якім нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, а таксама археалагічныя артэфакты, якім не нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, за выключэннем культурных каштоўнасцей, якія выяўлены дзяржаўнымі музеямі i дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі, па рашэннi мясцовых выканаўчых i распарадчых органаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню перадаюцца дзяржаўным музеямі.

Прафесiйна i выпадкова выяўленыя рухомыя матэрыяльныя культурныя каштоўнасцi (за выключэннем археалагiчных артэфактаў), якiм не нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, вяртаюцца асобам, якiя iх выявлiлi.

Артыкул 94. Пазбаўленне матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi

1. Пазбаўленне матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi ажыццяўляецца:

1.1. мясцовым выканаўчым i распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якi надаў матэрыяльнай культурнай каштоўнасцi статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi;

1.2. Міністэрствам культуры – iншых матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей.

2. Рашэнне аб пазбаўленнi матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi прымаецца на падставе рашэння або заключэння, прадугледжаных адпаведна пунктамі 3 i 4 гэтага артыкула.

3. Матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць можа быць пазбаўлена статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi ў выпадку яе фiзiчнай страты або страты ёю адметных духоўных, мастацкiх i (або) дакументальных вартасцей, якiя абумовiлi наданне ёй статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, у тым лiку ў вынiку ўздзеяння фактараў прыроднага або антрапагеннага паходжання, i немагчымасцi навукова абгрунтаванага аднаўлення матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi. Рашэнне аб немагчымасцi навукова абгрунтаванага аднаўлення матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi прымаецца Радай.

4. Помнiкi археалогii пасля iх поўнага вiвучэння могуць быць пазбаўлены статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi на падставе заключэння Рады аб поўным вiвучэннi гэтых помнiкаў.

5. Рашэнне аб пазбаўленнi матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi з'яўляецца ненарматыўным прававым актам i падлягае давядзенню да ведама юрыдычных асоб, грамадзян, у тым лiку iндывiдуальных прадпрыемальнiкаў, шляхам яго размяшчэння не пазней за дзесяць рабочых дзён з дня яго прыняцця на афiцыйным сайце Міністэрства культуры ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Iнтэрнэт.

Артыкул 95. Выплата ўзнагароджання за выпадкова выяўленую культурную каштоўнасць, якая з'яўляецца скарбам i якой нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi

1. Рашэнне аб выплаце ўзнагароджання ўласнiку зямельнага ўчастка або iншай маёмасцi, дзе выпадкова выяўлена матэрыяльная культурная каштоўнасць, якая з'яўляецца скарбам i якой нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, а таксама асобе, што выпадкова яе выявлiла, прымаецца дзяржаўным органам, якi прыняў рашэнне аб наданнi гэтай культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, не пазней за дзесяць календарных дзён з дня прыняцця рашэння аб наданнi гэтай культурнай каштоўнасцi статусу гiсторыка-культурнай каштоўнасцi.

2. Выплата ўзнагароджання ажыццяўляецца за кошт бюджэтаў базавага ўзроўню i бюджэта горада Мiнска фiнансавым органам па месцы выяўлення матэрыяльнай культурнай каштоўнасцi, якая з'яўляецца скарбам i якой нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, у двухмесячны тэрмін з дня атрымання рашэння аб выплаце ўзнагароджання.

Артыкул 96. Катэгорыі гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Гісторыка-культурныя каштоўнасці падзяляюцца на катэгорыі ў адпаведнасці з іх адметнымі духоўнымі, мастацкімі і (або) дакументальнымі вартасцямі і ў залежнасці ад іх значнасці (сусветная, міжнародная, нацыянальная, для асобнага рэгіёна Рэспублікі Беларусь).

2. Матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці падзяляюцца на наступныя катэгорыі:

2.1. катэгорыя «0» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія маюць сусветную значнасць і ўключаны або прапанаваны для ўключэння ва ўстаноўленым парадку ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны або Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай;

2.2. катэгорыя «1» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія маюць міжнародную значнасць;

2.3. катэгорыя «2» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія маюць нацыянальную значнасць;

2.4. катэгорыя «3» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія маюць значнасць для асобнага рэгіёна Рэспублікі Беларусь;

2.5. без катэгорыі – матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, якія ўваходзяць у склад комплексу, ансамбля, камплекта, калекцыі матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, але якім асобна не нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці.

3. Нематэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці падзяляюцца на наступныя катэгорыі:

3.1. катэгорыя «А» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, поўная аўтэнтычнасць і дакладнасць якіх безумоўныя і нязменныя;

3.2. катэгорыя «Б» – гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія поўнасцю або часткова адноўлены (зафіксаваны) на другасным матэрыяле ці аб'ектыўна з часам могуць змяняцца.

4. Катэгорыі надаюцца:

4.1. матэрыяльным гісторыка-культурным каштоўнасцям, якія маюць значнасць для асобных рэгіёнаў Рэспублікі Беларусь, на тэрыторыі якіх яны знаходзяцца, – мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якія надалі ім статус гісторыка-культурнай каштоўнасці;

4.2. іншым гісторыка-культурным каштоўнасцям – Міністэрствам культуры.

5. Наданне катэгорыі гісторыка-культурным каштоўнасцям ажыццяўляецца на падставе рашэнняў абласных (Мінскага гарадскога) саветаў па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны або Рады аб неабходнасці аднясення гісторыка-культурных каштоўнасцей да пэўных катэгорыі.

Копія рашэння мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню аб наданні матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці катэгорыі «3» не пазней за сем каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваецца ў Міністэрства культуры або юрыдычнай асобе, ім упаўнаважанай, для ўключэння звестак аб ёй у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

6. Рашэнне аб змяненні катэгорыі гісторыка-культурнай каштоўнасці прымаецца Міністэрствам культуры на падставе рашэння Рады аб неабходнасці змянення яе катэгорыі.

Артыкул 97. Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь

1. Культурныя каштоўнасці, якім нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, уключаюцца ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

2. Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь з'яўляецца асноўным дакументам дзяржаўнага ўліку гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь і рэгіструецца ў Дзяржаўным рэгістры інфармацыйных рэсурсаў.

3. Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь змяшчае наступныя раздзелы:

3.1. гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія знаходзяцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

3.2. гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія на законных падставах знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь. У гэты раздзел уносяцца звесткі аб рухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, якія пры дакументальна пацверджаным беларускім паходжанні апынуліся за межамі Рэспублікі Беларусь у парадку, што адпавядае нормам міжнароднага права, а таксама звесткі аб нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, носьбітамі якіх з'яўляюцца беларусы замежжа;

3.3. гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія без законных падстаў знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь. У гэты раздзел уносяцца звесткі аб рухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, якія ў парушэнне норм міжнароднага права пры дакументальна пацверджаным беларускім паходжанні знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

3.4. гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія страчаны або зніклі пры нявысветленых абставінах. У гэты раздзел уносяцца звесткі аб матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, наяўнасць якіх дакументальна засведчана, пры ўмове адсутнасці бясспрэчных дакументальных звестак аб знішчэнні гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей;

3.5. гісторыка-культурныя каштоўнасці, якія знаходзяцца пад пагрозай знішчэння, страты або знікнення. У гэты раздзел уносяцца звесткі аб гісторыка-культурных каштоўнасцях, якія знаходзяцца пад пагрозай знішчэння, страты або знікнення, з указаннем прычын, што выклікаюць пагрозу, і мер па захаванні гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей.

4. Звесткі аб гісторыка-культурных каштоўнасцях размяшчаюцца ў раздзелах Дзяржаўнага спіса гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь па відах гісторыка-культурных каштоўнасцей.

5. Пры ўключэнні комплексу або ансамбля матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь у гэты спіс уключаецца таксама кожная з матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, якая ўваходзіць у склад комплексу або ансамбля матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

6. Фарміруе і вядзе Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, ім упаўнаважаная.

Артыкул 98. Звесткі Дзяржаўнага спіса гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь

1. Кожны раздзел Дзяржаўнага спіса гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь складаецца са звестак аб уключаных у гэты Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцях, якія змяшчаюцца ў наступных графах:

1.1. шыфр гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.2. назва гісторыка-культурнай каштоўнасці, якая прымаецца Радай або абласным (Мінскім гарадскім) саветам па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны на падставе гістарычных звестак;

1.3. датаванне матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, якое ўключае звесткі аб датах стварэння і (або) найбольш адметных перапрацовак, якія вызначаюцца на падставе гістарычных звестак;

1.4. месца знаходжання матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, якое ўключае адрас, па якім знаходзіцца нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная

каштоўнасць, месца пастаяннага знаходжання рухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў адпаведнасці з адрасам (месцам знаходжання) уласніка (карыстальніка) гісторыка-культурнай каштоўнасці або арэал бытавання нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.5. катэгорыя гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.6. дата і нумар рашэння Рады або абласнога (Мінскага гарадскога) савета па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны аб неабходнасці надання культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.7. дата і нумар рашэння дзяржаўнага органа аб наданні культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці.

2. Шыфр гісторыка-культурнай каштоўнасці складаецца з дзесяці знакаў.

Першы знак – месца знаходжання матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці або арэала бытавання нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў адпаведнасці з наступнай нумарацыяй:

1 – Брэсцкая вобласць;

2 – Віцебская вобласць;

3 – Гомельская вобласць;

4 – Гродзенская вобласць;

5 – Магілёўская вобласць;

6 – Мінская вобласць;

7 – горад Мінск;

8 – па-за межамі Рэспублікі Беларусь.

Другі знак – від гісторыка-культурнай каштоўнасці:

1 – нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць;

2 – рухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць;

3 – нематэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць.

Трэці знак – катэгорыя гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Чацвёрты знак – звесткі аб гісторыка-культурнай каштоўнасці ў адпаведнасці з яе характарыстыкамі:

А – дакументальны помнік;

Б – запаведная мясціна;

В – помнік археалогіі;

Г – помнік архітэктуры;

Д – помнік гісторыі;

Е – помнік горадабудаўніцтва;

Ж – помнік мастацтва;

К – нематэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць у матэрыяльнай форме існавання (праявы);

Л – нематэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць у нематэрыяльнай форме існавання (праявы);

М – калекцыя;

Н – камплект.

Шэсць апошніх знакаў – парадкавы нумар гісторыка-культурнай каштоўнасці ў Дзяржаўным спісе гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (замест лічбаў нумара, якія адсутнічаюць, прастаўляюцца нулі).

3. У выпадку змянення звестак аб гісторыка-культурнай каштоўнасці, унесеныя у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь, Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, ім упаўнаважаная, не пазней за тры рабочыя дні з дня атрымання новых звестак уносяць у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь адпаведныя змяненні.

4. Культурныя каштоўнасці, якія пазбаўлены статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, выключваюцца з Дзяржаўнага спіса гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 99. Уключэнне гісторыка-культурных каштоўнасцей у Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны, Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай, або ў іншыя спісы ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь

1. Гісторыка-культурныя каштоўнасці могуць быць уключаны ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны, Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай, у парадку, устаноўленым Канвенцыяй аб ахове сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны ад 16 лістапада 1972 года, або ў іншыя спісы ў адпаведнасці з іншымі міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

2. Вызначэнне гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія могуць быць прапанаваны для ўключэння ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны, Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай, або ў іншыя спісы ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, ажыццяўляецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

3. Для гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія ўключаны ў Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны або Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай, устанаўліваецца рэжым спецыяльнага кіравання згодна з міжнароднымі абавязацельствамі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 100. Пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці

1. Пасля надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці на яе складаецца пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці па форме, устаноўленай Міністэрствам культуры.

2. Пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці запаўняецца як на комплекс або ансамбль матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, так і на матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці ў іх складзе, якія размешчаны ў розных месцах і належаць розным уласнікам гісторыка-культурных каштоўнасцей або замацаваны за рознымі карыстальнікамі гісторыка-культурных каштоўнасцей.

3. У пашпарце матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ўказваюцца поўныя навуковыя і фактычныя звесткі аб матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці.

4. Складанне пашпарта матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці забяспечваецца ўласнікам (карыстальнікам) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальнікам, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, у двухмесячны тэрмін з дня надання матэрыяльнай культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці і ажыццяўляецца за кошт сродкаў яе ўласніка (карыстальніка), землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, а таксама іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

5. Пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці складаецца навуковымі арганізацыямі, музеямі, а таксама праектнымі арганізацыямі, якія ажыццяўляюць распрацоўку навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, у штаце якіх працуюць спецыялісты з вопытам работы па ахове гісторыка-культурнай спадчыны не менш за два гады.

6. Пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці запаўняецца ў трох экзэмплярах, адзін экзэмпляр якога захоўваецца ва ўласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, другі – у Міністэрстве культуры, трэці – у мясцовым выканаўчым і распарадчым органе базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, на тэрыторыі якога знаходзіцца гісторыка-культурная каштоўнасць.

7. У выпадку змянення звестак аб гiсторыка-культурных каштоўнасцях асобы, упаўнаважаныя мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, не пазней за тры рабочыя дні з дня атрымання новых звестак уносяць у пашпарт матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасці адпаведныя змяненні, якія афармляюцца на асобным лісце змяненняў.

8. Ліст змяненняў афармляецца як дадатак да пашпарта матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасці і змяшчае наступныя звесткі:

8.1. дату ўнясення змянення;

8.2. назву матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасці, у пашпарт якой уносіцца змяненне, і падставы для яго ўнясення;

8.3. пункт пашпарта матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасці, у які ўносіцца змяненне;

8.4. змест змянення;

8.5. пасаду, прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (пры яго наяўнасці) і подпіс спецыяліста, які ажыццявіў унясенне змянення.

9. Ліст змяненняў запаўняецца ў трох экзэмплярах, адзін экзэмпляр якога захоўваецца ў мясцовым выканаўчым і распарадчым органе базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, другі накіроўваецца ўласніку (карыстальніку) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальніку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, трэці – у Міністэрства культуры.

Артыкул 101. Банк звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь

1. Банк звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой сістэматызаваны збор звестак аб гiсторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Стварэнне Банка звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь праводзіцца ў мэтах:

2.1. захавання і сістэматызацыі звестак аб адметных выніках і сведчаннях гiстарычнага, культурнага і духоўнага развіцця беларускага народа;

2.2. стварэння ўмоў для комплекснай ацэнкі наяўнага стану, утрымання і выкарыстання гiсторыка-культурных каштоўнасцей;

2.3. захавання інфармацыі аб навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях, збору інфармацыі аб выдавецкіх і іншых матэрыялах, якія адносяцца да гiсторыка-культурнай спадчыны;

2.4. садзейнічання дзяржаўным органам, іншым юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, пры вырашэнні пытанняў і арганізацыі работы па ахове гiсторыка-культурнай спадчыны, выкананні навукова-даследчых, праектных, рамонтна-рэстаўрацыйных работ, іншых мерапрыемстваў на гiсторыка-культурных каштоўнасцях і ў зонах іх аховы;

2.5. садзейнічання арганізацыі міжнароднага супрацоўніцтва па пытаннях аховы гiсторыка-культурнай спадчыны, спрыяння дзейнасці па вяртанні ў Рэспубліку Беларусь культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

2.6. папулярызацыі гiсторыка-культурнай спадчыны ў краіне і за яе межамі.

Артыкул 102. Парадак фарміравання, вядзення і выкарыстання Банка звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь

1. Фарміруе і вядзе Банк звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, ім упаўнаважаная.

2. Банк звестак аб гiсторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь рэгіструецца ў Дзяржаўным рэгістры інфармацыйных рэсурсаў.

3. На гiсторыка-культуpную каштоўнасць у Банку звестак аб гiсторыка-культуpнай спадчыне Рeспублiкi Бeларусь запаўняецца ўлiковы дакумeнт у форме электроннага пашпарта, раздзелы якога складаюць iнтэрфейс Банка звестак аб гiсторыка-культуpнай спадчыне Рeспублiкi Бeларусь.

4. У iнтэрфейсе Банка звестак аб гiсторыка-культуpнай спадчыне Рeспублiкi Бeларусь паслядоўна або ў iншым спецыяльна зададзеным парадку прадстаўлены наступныя раздзелы электроннага пашпарта:

4.1. улiковыя даныя i месца знаходжання (арэал бытавання) гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi, шыфр гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi адпаведна Дзяржаўнаму спісу гiсторыка-культуpных каштоўнасцей Рeспублiкi Бeларусь;

4.2. абгрунтаванне надання статусу гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi з указаннем рашэнняў дзяржаўных органаў, згодна з якімі культуpнай каштоўнасцi нададзены статус гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi, а таксама страціўшыя сілу рашэнняў дзяржаўных органаў, якімі гэты статус надаваўся ў папярэдні перыяд;

4.3. поўная назва або прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку (пры яго наяўнасцi) уласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi, землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культуpная каштоўнасць, дата ўзнікнення права ўласнасцi (iншага рэчавага права) на матэрыяльную гiсторыка-культуpную каштоўнасць;

4.4. звесткі аб праекце зон аховы нерухомай матэрыяльнай гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi з указаннем даты i нумара тэхнічнага нарматыўнага прававога акта, якім зацверджаны гэты праект, звесткі аб зонах аховы нерухомай матэрыяльнай гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi i іх схема;

4.5. звесткі аб ахоўным абавязацельстве з указаннем даты i нумара яго рэгістрацыі;

4.6. iнфармацыя аб асобах, якія маюць пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рэстаўрацыйна-аднаўленчых работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) у зонах аховы нерухомых матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцей;

4.7. звесткі аб наяўнасцi навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рэстаўрацыйна-аднаўленчых работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) у зонах аховы нерухомых матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцей, аб дазвалах на выкананне навукова-даследчых i праектных работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) дазвалах на выкананне работ на матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцях i (або) у зонах аховы нерухомых матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцей;

4.8. кароткае апісанне гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi;

4.9. характарыстыка сучаснага тэхнічнага стану матэрыяльнай гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi;

4.10. звесткі аб нерухомай матэрыяльнай культуpнай каштоўнасцi, якая ўваходзіць у склад комплексу або ансамбля нерухомых матэрыяльных гiсторыка-культуpных каштоўнасцей i мае самастойны статус гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi;

4.11. гiсторыя фарміравання i выкарыстання матэрыяльнай гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi;

4.12. кароткая гiстарычная даведка аб гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi;

4.13. графічныя матэрыялы i фотаздымкі з адлюстраваннем гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi, у тым ліку ў розных перыяды яе існавання або бытавання;

4.14. архіўныя i бiблiяграфічныя крыніцы аб гiсторыка-культуpнай каштоўнасцi.

5. У кожным раздзеле электроннага пашпарта ўказваюцца прозвішча i ініцыялы яго складальніка, дата запаўнення раздзела.

6. Раздзелы электроннага пашпарта могуць быць дапоўнены іншымі звесткамі, якія змяшчаюць важную для характарыстыкі гісторыка-культурнай каштоўнасці інфармацыю.

7. Запаўненне раздзелаў электроннага пашпарта і ўнясенне ў іх змяненняў праводзяцца на падставе звестак, атрыманых у ходзе выканання навукова-даследчых работ на гісторыка-культурных каштоўнасцях, іншых мерапрыемстваў, або копій матэрыялаў аб гісторыка-культурных каштоўнасцях.

8. Пры выкананні работы па зборы звестак і матэрыялаў аб гісторыка-культурнай спадчыне спецыялістамі Міністэрства культуры або юрыдычнай асобы, ім упаўнаважанай, учыненне перашкод гэтым спецыялістам не дапускаецца. Службовыя асобы, уласнікі (карыстальнікі) матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, землекарыстальнікі, на зямельных участках якіх размешчаны нерухомыя матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, кіраўнікі і супрацоўнікі навуковых і праектных арганізацый, іншыя зацікаўленыя асобы абавязаны спрыяць спецыялістам Міністэрства культуры або юрыдычнай асобы, ім упаўнаважанай, у выяўленні і атрыманні звестак і матэрыялаў аб гісторыка-культурнай спадчыне.

9. За Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, ім упаўнаважанай, замацоўваюцца абсталяванне і тэхнічныя сродкі, прызначаныя для фарміравання Банка звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь, якія дазваляюць з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій праводзіць выяўленне, фіксацыю, навуковую апрацоўку, капіраванне, рэдагаванне і захаванне інфармацыі аб гісторыка-культурнай спадчыне, прадастаўляць гэту інфармацыю ва ўстаноўленым парадку зацікаўленым асобам, уводзіць ва ўжытак пэўныя раздзелы Банка звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь у мэтах папулярызацыі гісторыка-культурнай спадчыны.

10. Карыстальнікамі Банка звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь могуць быць дзяржаўныя органы, іншыя юрыдычныя асобы, грамадзяне, у тым ліку індывідуальныя прадпрыемальнікі. Допуск да карыстання рэсурсамі Банка звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь ажыццяўляецца па запытах карыстальнікаў Міністэрствам культуры.

Інфармацыя, якая змяшчаецца ў Банку звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь, прадастаўляецца на матэрыяльных носбітах інфармацыі, а таксама праз глабальную камп'ютарную сетку Інтэрнэт.

Пры выкарыстанні інфармацыі, якая змяшчаецца ў Банку звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь, спасылка на раздзелы гэтага Банка з'яўляецца абавязковай.

Артыкул 103. Меры па захаванні гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Захаванне гісторыка-культурных каштоўнасцей уключае ў сябе сістэму арганізацыйных, прававых, эканамічных, матэрыяльна-тэхнічных, навуковых, інфармацыйных і (або) іншых мер, накіраваных на недапушчэнне:

1.1. знішчэння, страты, знікнення, прычынення шкоды, пагаршэння тэхнічнага стану матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, а таксама навукова не абгрунтаванага змянення, пагаршэння ўмоў успрымання нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей;

1.2. істотнага змянення ўмоў або стварэння перашкод для бытавання, развіцця і перадачы нашчадкаў нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

2. Дзейнасць, якая можа аказваць уздзеянне на матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, павінна ажыццяўляцца з улікам неабходнасці безумоўнага захавання адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей гэтых культурных каштоўнасцей.

Артыкул 104. Забеспячэнне захавання нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Для забеспячэння захавання нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей забараняюцца (за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных пунктамі 2 і 3 гэтага артыкула) знішчэнне нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей або стварэнне пагрозы іх знішчэння, прычыненне ім шкоды або стварэнне пагрозы яе прычынення, пагаршэнне іх тэхнічнага стану або стварэнне пагрозы яго пагаршэння, а таксама навукова не абгрунтаванае змяненне, перамяшчэнне і пагаршэнне ўмоў успрымання нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

2. Перамяшчэнне нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў мэтах яе аднаўлення ва ўмовах, прыдатных для забеспячэння захавання нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, дапускаецца пры наяўнасці:

2.1. заключэння Рады аб немагчымасці захавання нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці на месцы яе знаходжання;

2.2. навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

2.3. дазволу на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

3. Па рашэнні Міністэрства культуры ў выпадку правядзення мерапрыемстваў па ліквідацыі вынікаў надзвычайных сітуацый, узброенага канфлікту дапускаюцца стварэнне пагрозы знішчэння або прычынення шкоды нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, пагаршэнне яе тэхнічнага стану або стварэнне пагрозы яго пагаршэння, а таксама навукова не абгрунтаванае змяненне нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці і пагаршэнне ўмоў яе ўспрымання.

4. Пры выкананні патрабаванняў пажарнай бяспекі, аховы навакольнага асяроддзя, санітарна-эпідэміялагічных і іншых патрабаванняў, а таксама пры выкананні навукова-даследчых, праектных і рамонтна-рэстаўрацыйных работ на нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці не дапускаюцца навукова не абгрунтаванае змяненне гэтай гісторыка-культурнай каштоўнасці, пагаршэнне яе адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей.

5. На нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ўсталёўваецца ахоўная дошка, на якой змяшчаюцца інфармацыя аб прыналежнасці гэтай гісторыка-культурнай каштоўнасці да гісторыка-культурнай спадчыны, назва і датаванне нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці згодна з Дзяржаўным спісам гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь, указанне на адказнасць за прычыненне ёй шкоды або яе знішчэнне.

На комплексе або ансамблі нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей дапускаецца ўсталяванне некалькіх аднолькавых ахоўных дошак, размяшчэнне якіх ажыццяўляецца на асноўных шляхах наведвання тэрыторыі гэтых комплексу або ансамбля.

Ахоўная дошка на нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, за выключэннем помнікаў археалогіі і месцаў пахавання, усталёўваецца на галоўным фасадзе, як правіла, на адным з вугоў ніжэй аншлагаў з назвай вуліцы і нумарам дома. Ахоўная дошка на помніку археалогіі або месцы пахавання ўсталёўваецца на адлегласці да пяці метраў ад іх тэрыторыі з боку найлепшага ўспрымання гэтых помніка археалогіі або месца пахавання.

Ахоўная дошка вырабляецца, усталёўваецца і захоўваецца за кошт сродкаў уласніка (карыстальніка) нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці або землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, а таксама іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

Форма ахоўнай дошкі ўстанаўліваецца Міністэрствам культуры.

6. На нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь можа ўсталёўвацца распазнавальны знак.

Артыкул 105. Зоны аховы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Для забеспячэння захавання нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і навакольнага асяроддзя ў пэўных межах устанаўліваюцца межы тэрыторыі нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і адна або некалькі з наступных зон аховы гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей:

- 1.1. ахоўная зона;
- 1.2. зона рэгулявання забудовы;
- 1.3. зона аховы ландшафту;
- 1.4. зона аховы культурнага пласта (слоя).

2. Для нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія размешчаны побач або ўваходзяць у склад комплексу або ансамбля нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, могуць устанаўлівацца агульныя зоны аховы.

Ахоўныя зоны помнікаў археалогіі ўстанаўліваюцца на адлегласці не менш за пяцьдзясят метраў ад межаў тэрыторыі помнікаў археалогіі.

3. Межы тэрыторыі нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, зоны аховы нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці і іх межы, рэжымы ўтрымання і выкарыстання зон аховы нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці вызначаюцца праектам зон аховы нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, які зацвярджаецца Міністэрствам культуры.

4. Рэжымамі ўтрымання і выкарыстання зон аховы нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці прадугледжваюцца абмежаванне або поўная забарона дзейнасці, якая стварае пагрозу захаванню гэтай гісторыка-культурнай каштоўнасці, яе навакольнаму асяроддзю ў межах зон аховы і ўмовам іх утрымання і выкарыстання.

5. Праект зон аховы нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці распрацоўваецца за кошт сродкаў уласніка (карыстальніка) гісторыка-культурнай каштоўнасці або землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць, а таксама іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

6. Распрацоўка горадабудаўнічай і землеўпарадкавальнай дакументацыі, а таксама іншай праектнай дакументацыі, рэалізацыя якіх можа аказаць уздзеянне на нерухомыя матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, без нанясення ўстаноўленых зон аховы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей або без іх устанаўлення забараняецца.

7. Усе віды работ у зонах аховы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей выконваюцца ў межах патрабаванняў рэжымаў утрымання і выкарыстання гэтых зон аховы, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам.

Артыкул 106. Забеспячэнне захавання рухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Для забеспячэння захавання рухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей забараняюцца:

1.1. знішчэнне, прычыненне шкоды, пагаршэнне тэхнічнага стану, а таксама навукова не абгрунтаванае змяненне рухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей;

1.2. разукамплектаванне калекцыі рухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

2. У выпадку, калі адна і тая ж рухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць належыць і да камплекта, і да калекцыі, перавага аддаецца калекцыі. Пры неабходнасці ў прызначаны (сабраны) для канкрэтных мэт камплект уключаецца копія рухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Артыкул 107. Забеспячэнне захавання нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Для забеспячэння захавання нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей Міністэрства культуры і мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы прымаюць меры па:

1.1. захаванні і аднаўленні ўмоў для адраджэння, захавання, развіцця і перадачы нашчадкаў нацыянальных культурных традыцый, у тым ліку традыцый народных мастацкіх рамёстваў, асаблівасцей ладу жыцця, характэрных толькі для культуры беларускага народа, фактараў фарміравання нацыянальнага менталітэту;

1.2. зааховчанні (у тым ліку матэрыяльна) носьбітаў нематэрыяльных культурных каштоўнасцей, якія спрыяюць захаванню, развіццю і перадачы нашчадкаў зместу гэтых каштоўнасцей.

2. Істотнае змяненне ўмоў або стварэнне перашкод для бытавання, развіцця і перадачы нашчадкаў нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей забараняюцца.

Артыкул 108. Прадухіленне пагрозы захаванню матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. У нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, а таксама ў памяшканнях, дзе знаходзяцца рухомыя матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, вытворчасць, размяшчэнне, захоўванне, утрыманне машын, механізмаў, рэчываў, ажыццяўленне іншай дзейнасці, якая стварае дынамічныя і вібрацыйныя ўздзеянні, неспрыяльны тэмпературна-вільготнасны рэжым, хімічнае, радыяцыйнае, механічнае забруджванне, выбуховую і пажаранебяспечную пагрозу, іншыя пагрозы захаванню гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей, забараняюцца, за выключэннем выпадку, калі такая дзейнасць ажыццяўляецца згодна з гістарычным функцыянальным прызначэннем нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці.

2. У выпадку пагрозы захаванню матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў працэсе выканання рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях юрыдычныя асобы, грамадзяне, у тым ліку індывідуальныя прадпрыемствы, якія з'яўляюцца заказчыкамі гэтых работ, абавязаны прыпыніць усе работы і паведаміць аб гэтым у Міністэрства культуры.

3. Пры праектаванні і выкананні земляных, будаўнічых, меліярацыйных і іншых работ, якія могуць стварыць пагрозу захаванню нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, ажыццяўляюцца папярэдняе даследаванне гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей, іх фіксацыя, археалагічныя даследаванні або археалагічныя вышуканні, а ў выпадку, прадугледжаным пунктам 2 артыкула 104 гэтага Кодэкса, – іх перамяшчэнне, а таксама прымаюцца меры па захаванні нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

4. Праектная дакументацыя на выкананне земляных, будаўнічых, меліярацыйных і іншых работ, якія могуць стварыць пагрозу захаванню нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, павінна змяшчаць асобны раздзел аб мерапрыемствах па даследаванні і захаванні гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей.

Артыкул 109. Змяненне матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Пры ажыццяўленні дзейнасці, якая можа аказваць уздзеянне на матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, змяненне гісторыка-культурных каштоўнасцей

дапускаецца толькі пасля атрымання дазволу на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях пры ўмове навуковага абгрунтавання гэтага змянення.

2. Заключэнне аб прызнанні змянення матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці навукова абгрунтаваным або навукова не абгрунтаваным прымаецца Радай на падставе навукова-даследчых матэрыялаў.

Артыкул 110. Недапушчэнне пагаршэння ўмоў успрымання нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

1. Пры ажыццяўленні дзейнасці на тэрыторыі нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і ў зонах іх аховы не павінна дапускацца пагаршэнне ўмоў успрымання гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей, у тым ліку стварэнне перашкод для візуальнага ўспрымання іх аб'ёмна-прасторавых асаблівасцей, элементаў і дэталей архітэктурнага дэкору.

2. Пры будаўніцтве капітальных пабудов (будынкаў, збудаванняў) на тэрыторыі нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і ў зонах іх аховы, а таксама пры размяшчэнні на гэтай тэрыторыі і ў гэтых зонах аховы нестачыярных аб'ектаў гандлю і нестачыярных аб'ектаў грамадскага харчавання павінны ўлічвацца традыцыйны сілуэт і планіровачная структура населенага пункта.

Капітальныя пабудовы (будынкi, збудаванні), якія будуцца на тэрыторыі нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і ў зонах іх аховы, а таксама нестачыярныя аб'екты гандлю і нестачыярныя аб'екты грамадскага харчавання, якія размяшчаюцца на гэтай тэрыторыі і ў гэтых зонах аховы, не павінны прывесці да стварэння забудовы населенага пункта, неўласцівай яе гістарычнаму характару, і ствараць перашкоды для візуальнага ўспрымання гэтых нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

3. Сродкі вонкавай рэкламы, якія размяшчаюцца на нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, іх тэрыторыях і ў зонах іх аховы, не павінны ствараць перашкоды для візуальнага ўспрымання аб'ёмна-прасторавых асаблівасцей, элементаў і дэталей архітэктурнага дэкору гэтых нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

На помніках архітэктурны сродкі вонкавай рэкламы павінны размяшчацца, як правіла, асобнымі літарамі, знакамі і (або) іншымі выявамі.

Эскіз сродку вонкавай рэкламы, які плануецца размясціць на нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях катэгорыі «0», «1», «2», без катэгорыі, на іх тэрыторыі і ў зонах іх аховы, узгадняецца з Міністэрствам культуры ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

Артыкул 111. Віды работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

У мэтах забеспячэння захавання матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей на гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцях выконваюцца навукова-даследчыя, праектныя, рамонтна-рэстаўрацыйныя і іншыя работы ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам.

Артыкул 112. Навукова-даследчыя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях пры распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Да навукова-даследчых работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях пры распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на

выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, адносяцца:

1.1. археалагічныя вышуканні – комплекс мерапрыемстваў па вывучэнні нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей (закладка шурфаў, раскопы і іншае);

1.2. архіўна-бібліяграфічныя даследаванні – комплекс мерапрыемстваў па вывучэнні архіўных дакументаў, бібліяграфічных, навуковых і іншых матэрыялаў, якія адносяцца да матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей;

1.3. натурныя даследаванні – комплекс мерапрыемстваў па высвятленні і ўдакладненні адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей (выкананне архітэктурна-археалагічных абмераў, зандажоў, інжынернае даследаванне будаўнічых канструкцый, правядзенне хіміка-фізічных даследаванняў уласцівасцей будаўнічых матэрыялаў, элементаў мастацкага аздаблення і іншае).

2. Матэрыялы навукова-даследчых работ уключаюцца ў склад навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

Артыкул 113. Праектныя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Да праектных работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, адносяцца комплекс работ па распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях і іншых работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Праектныя работы на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях выконваюцца на падставе матэрыялаў навукова-даследчых работ.

Артыкул 114. Рамонтна-рэстаўрацыйныя і іншыя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Да рамонтна-рэстаўрацыйных работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, адносяцца:

1.1. аднаўленне – сукупнасць работ і мерапрыемстваў, накіраваных на навукова абгрунтаванае поўнае або частковае паўторнае стварэнне матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей (для нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей – абавязкова на месцы іх ранейшага знаходжання);

1.2. дапаўненне – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па стварэнні дапаўненняў да матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, у тым ліку па завяршэнні ў свой час не рэалізаваных аўтарскіх задум, а таксама па ўзвядзенні ў месцах страты на тэрыторыі комплексу або ансамбля нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей капітальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў) і іншых аб'ектаў паводле спецыяльна распрацаваных праектаў рэгенерацыі гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцей з захаваннем аб'ёмна-прасторавай структуры;

1.3. кансервацыя – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па часовым або доўгатэрміновым забеспячэнні захаванасці тэхнічнага стану матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, у тым ліку супрацьварыйныя работы, з прымяненнем адпаведных метадаў, якія дазваляюць прадухіліць яго далейшае пагаршэнне і ствараюць умовы для экспанавання закансерваваных матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей;

1.4. прыстасаванне – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па адаптацыі матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей да патрэбнасцей і асаблівасцей сучаснага тэхнічнага ўтрымання без дапушчэння страты імі адметных духоўных, мастацкіх і (або) дакументальных вартасцей;

1.5. перамяшчэнне – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па перамяшчэнні нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і іх аднаўленні на новым месцы;

1.6. рамонт – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па аднаўленні страчаных у працэсе эксплуатацыі і (або) паляпшэнні канструкцыйных, інжынерных, тэхнічных, эстэтычных якасцей нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, у тым ліку па ліквідацыі іх дробных пашкоджанняў і няспраўнасцей, а таксама па папярэджанні іх зносу, якія не адносяцца да рэканструкцыі гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.7. раскрыццё – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па пазбаўленні матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей ад пазнейшых дысануючых напластаванняў;

1.8. рэгенерацыя – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па аднаўленні цэласнасці і агульнага кампазіцыйнага рашэння матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей (у асноўным комплексе або ансамбля матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей) і (або) гістарычнага характару размяшчэння нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей у навакольным асяроддзі;

1.9. рэканструкцыя – сукупнасць работ і мерапрыемстваў, накіраваных на выкарыстанне па новым прызначэнні нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей і (або) звязаных са змяненнем іх асноўных тэхніка-эканамічных паказчыкаў і параметраў, у тым ліку з павышэннем спажывецкіх якасцей, якія вызначаюцца тэхнічнымі нарматыўнымі прававымі актамі, са змяненнем колькасці і плошчы памяшканняў, будаўнічага аб'ёму і (або) агульнай плошчы нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, змяненнем умяшчальнасці, прапусканай здольнасці, напрамку і (або) месца распалажэння інжынерных, транспартных камунікацый (замена іх участкаў) і збудаванняў на іх;

1.10. рэстаўрацыя (рэстаўрацыйна-аднаўленчыя работы) – сукупнасць работ і мерапрыемстваў па аднаўленні парушанага першапачатковага аблічча нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, уключаючы капітальныя пабудовы (будынкi, збудаванні), іх комплексы, часткі, якія выконваюцца на аснове спецыяльных даследаванняў іх гістарычнай дакладнасці і архітэктурна-мастацкай каштоўнасці, а таксама навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

2. На нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях могуць выконвацца іншыя работы, накіраваныя на забеспячэнне належнага ўтрымання і выкарыстання матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, якія не парушаюць іх цэласнасці і агульнага кампазіцыйнага рашэння і (або) гістарычнага характару размяшчэння нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей у навакольным асяроддзі.

Артыкул 115. Дазвол на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Навукова-даследчыя і праектныя работы на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях могуць выконвацца толькі пасля атрымання дазволу на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Дазвол на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях выдаецца Міністэрствам культуры юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, у адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

Для помнікаў археалогіі дазвол на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях выдаецца пры наяўнасці дазволу на права правядзення археалагічных даследаванняў, які прадугледжаны артыкулам 127 гэтага Кодэкса.

3. Дазвол на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях не вызваляе ад неабходнасці афармлення дакументаў у іншых дзяржаўных органах у выпадках, прадугледжаных актамі заканадаўства.

4. Форма дазволу на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях устанаўліваецца Міністэрствам культуры.

Артыкул 116. Кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях. Навукова-метадычнае кіраўніцтва і аўтарскі нагляд пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, навукова-метадычнае кіраўніцтва пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях ажыццяўляюцца грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, якія маюць пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, за выключэннем выпадку, прадугледжанага часткай першай пункта 2 гэтага артыкула.

Аўтарскі нагляд пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях ажыццяўляецца праектнай або навуковай арганізацыяй, у якой працуе грамадзянін, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, або індывідуальным прадпрымальнікам, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, за выключэннем выпадку, прадугледжанага часткай другой пункта 2 гэтага артыкула.

2. Кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях без катэгорыі, за выключэннем работ, якія выконваюцца на фасадах нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей або закранаюць іншыя іх адметныя духоўныя, мастацкія і (або) дакументальныя вартасці, якія абумовілі наданне ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, навукова-метадычнае кіраўніцтва пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях без катэгорыі могуць ажыццяўляцца грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, якія не маюць пасведчання на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, пры ўмове наяўнасці ў іх адпаведнай кваліфікацыі і вопыту работы па распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях не менш за два гады.

Аўтарскі нагляд пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях без катэгорыі ажыццяўляецца:

праектнай або навуковай арганізацыяй, у якой працуе грамадзянін (грамадзяне), які мае адпаведную кваліфікацыю і вопыт работы па распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях не менш за два гады;

індывідуальным прадпрымальнікам, які мае адпаведную кваліфікацыю і вопыт работы па распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-

рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях не менш за два гады.

Артыкул 117. Пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях выдаецца па выніках праходжання грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, атэстацыі на права атрымання такога пасведчання.

2. Атэстацыя на права атрымання пасведчання на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях (далей – атэстацыя) праводзіцца ў мэтах пацвярджэння прафесійных ведаў грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, якія прэтэндуюць на права атрымання пасведчання на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях (далей, калі не вызначана іншае, – прэтэндэнт), і пацвярджэння ўмення прымяняць гэтыя веды пры распрацоўцы ўказанай навукова-праектнай дакументацыі.

Да атэстацыі дапускаюцца прэтэндэнты, якія маюць вышэйшую адукацыю ў сферы архітэктуры і будаўніцтва.

3. Атэстацыя праводзіцца атэстацыйнай камісіяй, склад якой зацвярджаецца Міністэрствам культуры.

Атэстацыйная камісія дзейнічае на падставе зацверджанага ёю рэгламенту.

4. Для правядзення атэстацыі праектная або навуковая арганізацыя, у якой працуе грамадзянін, або індывідуальны прадпрымальнік звяртаюцца ў Міністэрства культуры з пісьмовай заявай аб правядзенні атэстацыі, да якой дадаюцца копія дыплама аб вышэйшай адукацыі прэтэндэнта, выпіска з працоўнай кніжкі прэтэндэнта і копія дыплама аб перападрахтоўцы на ўзроўні вышэйшай адукацыі або пасведчання аб павышэнні кваліфікацыі (пры іх наяўнасці) (далей – дакументы аб правядзенні атэстацыі).

5. Атэстацыя праводзіцца не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання Міністэрствам культуры дакументаў аб правядзенні атэстацыі.

6. У выпадку, калі не прадстаўлены дакументы аб правядзенні атэстацыі, прадугледжаныя пунктам 4 гэтага артыкула, атэстацыйная камісія прымае рашэнне аб адмове ў прыняцці заявы аб правядзенні атэстацыі ў парадку, прадугледжаным заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

7. Дата, час і месца правядзення атэстацыі вызначаюцца старшынёй атэстацыйнай камісіі.

8. Атэстацыя праводзіцца ў форме вуснага экзамену, пытанні да якога зацвярджаюцца старшынёй атэстацыйнай камісіі.

Члены атэстацыйнай камісіі заслухоўваюць адказ прэтэндэнта, якому могуць задавацца дадатковыя пытанні па тэме экзамену. Веды прэтэндэнта ацэньваюцца зыходзячы з паўнаты і дакладнасці дадзеных ім адказаў на пытанні.

Атэстацыйная камісія прымае рашэнне аб праходжанні або непраходжанні прэтэндэнтам атэстацыі, якое афармляецца пратаколам пасяджэння атэстацыйнай камісіі.

У выпадку прыняцця атэстацыйнай камісіяй рашэння аб праходжанні прэтэндэнтам атэстацыі Міністэрства культуры не пазней за пяць каляндарных дзён з дня прыняцця такога рашэння накіроўвае ў праектную або навуковую арганізацыю, індывідуальнаму прадпрымальніку, якія прадставілі дакументы аб правядзенні атэстацыі, пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

У выпадку прыняцця атэстацыйнай камісіяй рашэння аб непраходжанні прэтэндэнтам атэстацыі Міністэрства культуры ў тэрмін, прадугледжаны часткай

чацвёртай гэтага пункта, накіроўвае ў праектную або навуковую арганiзацыю, iндывiдуальнаму прадпрымальнiку, якiя прадставiлi дакументы аб правадзeннi атэстацыi, выпiску з пратакола атэстацыйнай камiсii, якая ўтрымлiвае адпаведнае рашэнне.

9. Пасведчанне на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях выдаецца Мiнiстэрствам культуры па ўстаноўленай iм форме бясплатна на пяць гадоў.

10. У выпадку невыканання i (або) неадпаведнага выканання грамадзянiнам, у тым лiку iндывiдуальным прадпрымальнiкам, якi мае пасведчанне на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях, абавязкаў, прадугледжаных артыкулам 118 гэтага Кодэкса, што пацвярджаецца заключэннем Рады, указанае пасведчанне рашэннем атэстацыйнай камiсii можа быць анулявана.

11. Грамадзянiн, у тым лiку iндывiдуальны прадпрымальнiк, якi мае пасведчанне на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях i якому плануецца ануляваць указанае пасведчанне, запрашаецца на пасяджэнне атэстацыйнай камiсii.

Атэстацыйная камiсiя заслухоўвае тлумачэннi грамадзянiна, у тым лiку iндывiдуальнага прадпрымальнiка, па пытаннi невыканання i (або) неадпаведнага выканання iм абавязкаў, прадугледжаных артыкулам 118 гэтага Кодэкса, i можа прыняць рашэнне аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях.

12. Рашэнне аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях накіроўваецца Мiнiстэрствам культуры ў праектную або навуковую арганiзацыю, iндывiдуальнаму прадпрымальнiку, якiя прадставiлi дакументы аб правадзeннi атэстацыi, не пазней за дзесяць календарных дзён з дня прыняцця рашэння. Праектная або навуковая арганiзацыя не пазней за адзiн рабочы дзень з дня атрымання рашэння аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях паведамляе аб гэтым грамадзянiну, у адносiнах да якога прынята такое рашэнне.

Грамадзянiн, у тым лiку iндывiдуальны прадпрымальнiк, у адносiнах да якога прынята рашэнне аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях, не пазней за тры рабочыя днi з дня атрымання такога рашэння асобамi, указанымi ў частцы першай гэтага пункта, абавязаны вярнуць у Мiнiстэрства культуры гэта пасведчанне.

13. Праектная або навуковая арганiзацыя, у якой працуе грамадзянiн, у адносiнах да якога прынята рашэнне аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях, або iндывiдуальны прадпрымальнiк, у адносiнах да якога прынята такое рашэнне, праз шэсць месяцаў з дня прыняцця рашэння могуць паўторна прадставiць у Мiнiстэрства культуры дакументы аб правадзeннi атэстацыi.

14. Рашэннi аб адмове ў прыняццi заявы, аб непраходжаннi прэтэндэнтам атэстацыi, аб ануляваннi пасведчання на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 118. Абавязкі грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, абавязаны:

1.1. забяспечваць узаемадзеянне зацікаўленых юрыдычных асоб і іх падраздзяленняў пры распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

1.2. прымаць удзел у падрыхтоўцы рэстаўрацыйнага задання;

1.3. вызначаць напрамкі навукова-даследчых работ;

1.4. забяспечваць дакладнасць і паўнату вынікаў навукова-даследчых работ;

1.5. ажыццяўляць навукова-метадычнае кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

1.6. прадугледжваць меры па захаванні матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці пры выкананні навукова-даследчых работ і пасля іх заканчэння;

1.7. забяспечваць навуковую абгрунтаванасць мер па захаванні матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці;

1.8. прымаць удзел у разглядзе праектных прапаноў і навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

1.9. забяспечваць своєчасовае вырашэнне пытанняў па праектна-каштарыснай дакументацыі, якія ўзнікаюць пры выкананні работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

1.10. ажыццяўляць навукова-метадычнае кіраўніцтва пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях;

1.11. забяспечваць фіксацыю матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці ў працэсе выканання на ёй рамонтна-рэстаўрацыйных работ, а таксама фотафіксацыю да пачатку, у працэсе і пасля заканчэння рамонтна-рэстаўрацыйных работ;

1.12. выконваць іншыя абавязкі пры распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

2. Індывідуальны прадпрымальнік, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, абавязаны таксама ажыццяўляць аўтарскі нагляд пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

Артыкул 119. Узгадненне навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях

1. Навукова-праектная дакументацыя на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях узгадняецца з Міністэрствам культуры ў парадку, устаноўленым заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

2. Папярэдняму разгляду Радай падлягае навукова-праектная дакументацыя на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях катэгорыі «0», «1», «2», якія могуць прывесці да знішчэння нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей або стварэння пагрозы іх знішчэння, прычынэння ім шкоды або стварэння пагрозы яе прычынэння, пагаршэння іх тэхнічнага

стану або стварэння пагрозы яго пагаршэння, навукова не абгрунтаванага змянення і пагаршэння ўмоў успрымання нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей.

Навукова-праектная дакументацыя на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях катэгорыі «0», «1», «2», якая не адобрана Радай, узгадненню не падлягае.

3. Неабходнасць разгляду Радай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, не ўказаных у пункце 2 гэтага артыкула, вызначаецца Міністэрствам культуры.

4. Выдаткі, звязаныя з разглядам Радай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, кампенсуюцца заказчыкамі гэтай навукова-праектнай дакументацыі.

5. У працэсе падрыхтоўкі навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях, а таксама пры яе ўзгадненні прызнаецца прыярытэт аховы гісторыка-культурнай спадчыны.

6. Узгадненне з Міністэрствам культуры навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях не вызваляе ад неабходнасці яе ўзгаднення з іншымі дзяржаўнымі органамі ў выпадках, прадугледжаных актамі заканадаўства.

Артыкул 120. Прыняцце ў эксплуатацыю нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, на якой выконваліся рамонтна-рэстаўрацыйныя работы

1. Прыняцце ў эксплуатацыю нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, на якой выконваліся рамонтна-рэстаўрацыйныя работы, ажыццяўляецца ў адпаведнасці з заканадаўствам аб архітэктурнай, горадабудаўнічай і будаўнічай дзейнасці.

2. У выпадках і парадку, устаноўленых заканадаўствам аб архітэктурнай, горадабудаўнічай і будаўнічай дзейнасці, Міністэрства культуры ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах выдае юрыдычным асобам і індывідуальным прадпрымальнікам заключэнне аб адпаведнасці прымаемай у эксплуатацыю нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях.

Артыкул 121. Ахоўнае абавязацельства

1. Мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню для матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей могуць вызначацца індывідуальныя ўмовы іх утрымання і выкарыстання, устанаўлівацца парадак выканання работ на гэтых гісторыка-культурных каштоўнасцях, патрабаванні па забеспячэнні іх захавання, у тым ліку ў выпадку надзвычайных сітуацый або ўзброенага канфлікту, а таксама іншыя абмежаванні дзейнасці іх уласнікаў (карыстальнікаў), землекарыстальнікаў, на зямельных участках якіх размешчаны нерухомыя матэрыяльныя гісторыка-культурныя каштоўнасці. Гэтыя патрабаванні фіксуюцца ў ахоўным абавязацельстве, складзеным па форме, устаноўленай Міністэрствам культуры, і падлягаюць выкананню ўсімі юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

Ахоўнае абавязацельства запаўняецца ў двух экзэмплярах асобамі, якія ўпаўнаважаны мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, і рэгіструецца гэтымі мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню.

Адзін экзэмпляр ахоўнага абавязацельства захоўваецца ва ўласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, у землекарыстальніка, на зямельным

участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, другi – у мясцовым выканаўчым i распарадчым органе базавага тэрытарыяльнага ўзроўню.

Мясцовы выканаўчы i распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за сем каляндарных дзён з дня рэгістрацыi ахоўнага абавязацельства накіроўвае ў Мiнiстэрства культуры або юрыдычнай асобе, iм упаўнаважанай, звесткi аб уласнiку (карыстальнiку) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiку, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, якiя падпiсалi ахоўнае абавязацельства, з указаннем даты i нумара рэгістрацыi ахоўнага абавязацельства.

2. Ахоўнае абавязацельства падпiсваецца ўласнiкам (карыстальнiкам) гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiкам, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, у тэрмiны, прадугледжаныя пунктамi 2 i 3 артыкула 75 гэтага Кодэкса.

3. Пры пераходзе права ўласнасцi або iншага рэчавага права на матэрыяльную гiсторыка-культурную каштоўнасць, права ўласнасцi, права пажыццёвага спадчыннага валодання, пастаяннага або часовага карыстання або арэнды (субарэнды) на зямельны ўчастак, на якiм размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, ахоўнае абавязацельства, падпiсанае былымi ўласнiкам (карыстальнiкам) матэрыяльнай гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiкам, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, лiчыцца страцiўшым сiлу.

Артыкул 122. Выкарыстанне матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей

1. Выкарыстанне матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей павiнна ажыццяўляцца згодна з гэтым Кодэксам, iндыўдуальнымi ўмовамi ўтрымання i выкарыстання матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей у выпадку вызначэння такiх умоў мясцовымi выканаўчымi i распарадчымi органамi базавага тэрытарыяльнага ўзроўню i з улiкам неабходнасцi забеспячэння захавання гэтых гiсторыка-культурных каштоўнасцей.

2. Асаблiвасцi выкарыстання матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей, залiчаных у культурна-гiстарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў i каштоўных камянёў Рэспублiкi Беларусь, устанаўлiваюцца заканадаўствам у сферы дзейнасцi з каштоўнымi металамi i каштоўнымi камянямi.

3. Выкарыстанне матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей у мэтах, звязаных з дзейнасцю Узброеных Сiл Рэспублiкi Беларусь, iншых войск i воiнскiх фармiраванняў Рэспублiкi Беларусь, якiя ствараюцца ў адпаведнасцi з актамi заканадаўства ў мiрны i ваенны час, а таксама знаходжанне матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей на тэрыторыi, занятай Узброенымi Сiламi Рэспублiкi Беларусь, iншымi войскамi i воiнскiмi фармiраваннямi Рэспублiкi Беларусь, забараняюцца.

4. Выкарыстанне матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей у выпадку ўзброенага канфлiкту, калi гэта стварае пагрозу захаванню матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей, а таксама ўчыненне iншага акта, накіраванага супраць гэтых каштоўнасцей, забараняюцца, за выключэннем выпадкаў, калi гэта абумоўлена неабходнасцю вырашэння выключных дзяржаўных задач у ваенны час.

ГЛАВА 17 АХОВА АРХЕАЛАГIЧНАЙ СПАДЧЫНЫ

Артыкул 123. Археалагiчная спадчына

1. Археалагiчная спадчына ўяўляе сабой сукупнасць археалагiчных аб'ектаў i археалагiчных артэфактаў, у тым лiку помнiкаў археалогii.

Археалагічныя аб'екты – нерухомыя матэрыяльныя аб'екты або іх комплексы разам з археалагічнымі артэфактамі і культурным пластом (слоем), якія ўзніклі ў выніку жыцця і дзейнасці чалавека больш за сто дваццаць гадоў таму назад, захаваліся ў зямлі або на дне прыродных і штучных вадаёмаў, маюць гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае культурнае значэнне, могуць адпавядаць крытэрыям для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, прадугледжаным артыкулам 92 гэтага Кодэкса.

Археалагічныя артэфакты – рухомыя матэрыяльныя аб'екты, якія ўзніклі ў выніку жыцця і дзейнасці чалавека больш за сто дваццаць гадоў таму назад, захаваліся ў культурным пласце (слоі) або на дне прыродных і штучных вадаёмаў, маюць гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае культурнае значэнне, могуць адпавядаць крытэрыям для надання ім статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, прадугледжаным артыкулам 92 гэтага Кодэкса, і на момант іх выяўлення не маюць уласніка.

Культурны пласт (слой) – пласт у зямлі або пад вадой, які ўтварыўся ў выніку жыцця і дзейнасці чалавека і ўтрымлівае сляды існавання чалавека.

2. Да археалагічных аб'ектаў могуць быць аднесены:

2.1. рэшткі ўмацаваных пасяленняў (старажытных гарадоў, гарадзішчаў, замкаў), неўмацаваных пасяленняў (старажытных стаянак, паселішчаў, асобнага жылля), капітальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў), культавых аб'ектаў (свяцілішчаў, месцаў спраўлення абрадаў, манастыроў, храмаў);

2.2. крыжы, культавыя камяні, статуі, абеліскі;

2.3. курганныя і грунтавыя могільнікі, асобныя магілы, некропалі, маўзалеі і іншыя месцы пахавання;

2.4. інфраструктура сухапутных, водных і водна-волакавых шляхоў;

2.5. аб'екты іншага прызначэння.

Артыкул 124. Ахова археалагічнай спадчыны

1. Ахова археалагічнай спадчыны – напрамак культурнай дзейнасці, які ўключае сістэму арганізацыйных, прававых, эканамічных, матэрыяльна-тэхнічных, навуковых, інфармацыйных і (або) іншых мер, накіраваных на выяўленне археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў, іх вывучэнне, улік, захаванне, аднаўленне, утрыманне і выкарыстанне, што ажыццяўляюцца ў мэтах зберажэння і памнажэння археалагічнай спадчыны.

2. Археалагічныя артэфакты, якія выяўлены пры правядзенні археалагічных даследаванняў або выпадкова, падлягаюць перадачы ў дзяржаўную ўласнасць.

3. На тэрыторыі Рэспублікі Беларусь забараняюцца набыццё, продаж, дарэнне, мена, залогу археалагічных артэфактаў, за выключэннем выпадкаў:

3.1. набыцця, продажу, дарэння, мены, залогу археалагічных артэфактаў дзяржаўнымі музеямі (дзяржаўным музеямі) і дзяржаўнымі навуковымі арганізацыямі (дзяржаўным навуковым арганізацыям);

3.2. набыцця, продажу, дарэння, мены, залогу археалагічных артэфактаў, якія на 18 сакавіка 2016 года знаходзіліся ў валоданні грамадзян і юрыдычных асоб і ўключаны ў рэестр археалагічных артэфактаў, сфарміраваны Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

4. Пераважнае права набыцця археалагічных артэфактаў, уключаных у рэестр археалагічных артэфактаў, маюць дзяржаўныя музеі і дзяржаўныя навуковыя арганізацыі.

Артыкул 125. Улік археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў

1. Улік падлягаюць археалагічныя аб'екты, звесткі аб якіх маюцца на дату ўступлення ў сілу гэтага Кодэкса, а таксама археалагічныя аб'екты і археалагічныя артэфакты, якія выяўлены пры правядзенні археалагічных даследаванняў або выпадкова пасля 18 сакавіка 2016 года.

Улік археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў вядзецца Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі або юрыдычнай асобай, ёю ўпаўнаважанай.

2. У мэтах уліку археалагічных аб'ектаў і стварэння адзінай базы даных аб археалагічных аб'ектах вядзецца рэестр археалагічных аб'ектаў.

Рэестр археалагічных аб'ектаў уяўляе сабой сукупнасць звестак аб археалагічных аб'ектах і іх тэрыторыях.

Тэрыторыя археалагічнага аб'екта – частка зямлі або вадаёма, заняты археалагічным аб'ектам і звязаны з ім гістарычна і функцыянальна.

3. Рэестр археалагічных аб'ектаў вядзецца на падставе звестак, якія маюцца ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і (або) у юрыдычнай асобы, ёю ўпаўнаважанай, і інфармацыі, якая прадстаўляецца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам, а таксама навуковымі арганізацыямі і музеямі, якія праводзяць археалагічныя даследаванні.

4. Інфармацыя аб археалагічных аб'ектах прадстаўляецца навуковымі арганізацыямі і музеямі ў Нацыянальную акадэмію навук Беларусі або юрыдычнай асобе, ёю ўпаўнаважанай, не пазней за чатырнаццаць календарных дзён з дня заканчэння археалагічных даследаванняў і складаецца з тэкставага апісання археалагічнага аб'екта, указання яго месца знаходжання, копіі часткі зямельна-кадастравай карты (плана) рэгіёна, на тэрыторыі якога знаходзіцца археалагічны аб'ект, з нанясеннем гэтага аб'екта і яго фотафіксацыі, выкананай з розных бакоў.

Нацыянальная акадэмія навук Беларусі або юрыдычная асоба, ёю ўпаўнаважаная, не пазней за сем календарных дзён з дня ўключэння археалагічнага аб'екта ў рэестр археалагічных аб'ектаў прадстаўляюць звесткі аб археалагічным аб'екце ў арганізацыі па землеўпарадкаванні, якія знаходзяцца ў падпарадкаванні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь, іх даччыным прадпрыемствам, якія не пазней за трыццаць календарных дзён з дня атрымання звестак наносяць інфармацыю аб археалагічным аб'екце на зямельна-кадастравую карту (план) рэгіёна, на тэрыторыі якога знаходзіцца археалагічны аб'ект.

5. Доступ да звестак, якія змяшчаюцца ў рэестры археалагічных аб'ектаў, ажыццяўляецца шляхам:

5.1. знаёмства з зямельна-кадастравай картай (планам) рэгіёна, на тэрыторыі якога знаходзіцца археалагічны аб'ект;

5.2. давадзення мясцовым выканаўчым і распарадчым органам базавага тэрытарыяльнага ўзроўню да ведама землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчаны археалагічны аб'ект, інфармацыі аб тым, што гэты аб'ект уключаны ў рэестр археалагічных аб'ектаў;

5.3. публікацыі навукова-папулярных і навуковых звестак, матэрыялаў аб правядзенні археалагічных даследаванняў і іх выніках.

6. Звесткі, якія змяшчаюцца ў рэестры археалагічных аб'ектаў, выкарыстоўваюцца пры распрацоўцы горадабудаўнічых праектаў і землеўпарадкавальнай дакументацыі.

7. Улік археалагічных артэфактаў вядзецца на падставе інфармацыі, якая прадстаўляецца мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі базавага тэрытарыяльнага ўзроўню ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам.

Улік археалагічных артэфактаў ажыццяўляецца шляхам іх рэгістрацыі на ўліковай картцы, форма якой устанаўліваецца Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

Артыкул 126. Археалагічныя даследаванні

1. Археалагічныя даследаванні – комплекс мерапрыемстваў па пошуку, выяўленні і вывучэнні археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфактаў, ажыццяўленні археалагічнага нагляду пры выкананні работ на тэрыторыі археалагічных аб'ектаў.

2. Археалагічныя даследаванні выконваюцца ў форме археалагічных палявых і камеральных работ.

3. Да археалагічных палявых работ адносіцца комплекс мерапрыемстваў па даследаванні нетраў, дна прыродных і штучных вадаёмаў, культурнага пласта (слоя), тэрыторыі археалагічных аб'ектаў, саміх археалагічных аб'ектаў на мясцовасці ў асяроддзі іх натуральнага бытвання.

4. Да археалагічных палявых работ адносяцца:

4.1. археалагічныя раскопкі – археалагічнае даследаванне на археалагічным аб'екце, якое звязана з аказаннем уздзеяння на культурны пласт (слой) археалагічнага аб'екта і ажыццяўляецца з прымяненнем раскопачных работ у мэтах вывучэння культурнага пласта (слоя), архітэктурных і іншых матэрыяльных рэшткаў, якія ў ім утрымліваюцца;

4.2. археалагічная разведка – археалагічнае даследаванне, якое, як правіла, не звязана з аказаннем уздзеяння на культурны пласт (слой) археалагічнага аб'екта і ажыццяўляецца ў мэтах выяўлення, картаграфавання, лакалізацыі, інтэрпрэтацыі, інспекцыі археалагічнага аб'екта, а таксама атрымання актуальных звестак аб раней выяўленым археалагічным аб'екце. Пры археалагічнай разведцы дапускаецца закладка асобных шурфаў у мэтах удакладнення даных аб археалагічным аб'екце;

4.3. археалагічны нагляд – археалагічнае даследаванне, якое ажыццяўляецца пры выкананні земляных, будаўнічых, меліярацыйных і іншых работ, ажыццяўленні іншай дзейнасці на пашкоджаных участках тэрыторыі археалагічнага аб'екта ў мэтах выяўлення археалагічных артэфектаў, вывучэння культурнага пласта (слоя), архітэктурных і іншых матэрыяльных рэшткаў, якія ў ім утрымліваюцца.

5. Па заканчэнні археалагічных палявых работ грамадзянін, імя якога ўказана ў дазволе на права правядзення археалагічных даследаванняў, абавязаны скласці навуковую справаздачу аб выкананых археалагічных палявых работах, якая зацвярджаецца Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

У навуковай справадзачы аб выкананых археалагічных палявых работах змяшчаюцца даныя фіксацыі, навуковай апрацоўкі і мастацкай ацэнкі археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфектаў, якія праводзяцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі, прадугледжанымі артыкулам 91 гэтага Кодэкса.

6. Да археалагічных камеральных работ адносіцца комплекс мерапрыемстваў па ачыстцы, вывучэнні, кансервацыі і (або) рэстаўрацыі археалагічных артэфектаў.

7. Парадак правядзення археалагічных даследаванняў і вядзення палявой дакументацыі пры іх правядзенні ўстанаўліваецца Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.

Артыкул 127. Пошук і выяўленне археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфектаў. Дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў

1. Пошук археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфектаў – візуальнае або з выкарыстаннем металашукальнікаў, геарадараў, іншых тэхнічных сродкаў і інструментаў абследаванне паверхні зямлі і (або) дна прыродных і штучных вадаёмаў з выкананнем або без выканання земляных работ, у ходзе якога праводзяцца поўны або частковы збор і выемка рухомых матэрыяльных аб'ектаў, якія валодаюць прыкметамі археалагічных артэфектаў.

2. Пошук археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфектаў можа ажыццяўляцца толькі пры правядзенні археалагічных даследаванняў на падставе дазволу на права правядзення археалагічных даследаванняў, які выдаецца Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах у парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

3. Дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў выдаецца навуковым арганізацыям або музеям, у якіх працуюць на ўмовах працоўных дагавораў (кантрактаў) або ажыццяўляюць дзейнасць на падставе грамадзянска-прававых дагавораў грамадзяне (далей – грамадзяне, якія працуюць на ўмовах дагавораў), якія адначасова адпавядаюць наступным крытэрыям:

3.1. маюць вышэйшую адукацыю па спецыяльнасці «Археалогія», «Гісторыя (археалогія)»;

3.2. валодаюць навуковымі практычнымі ведамі, неабходнымі для правядзення археалагічных даследаванняў і падрыхтоўкі навуковай справаздачы аб выкананых археалагічных палявых работах;

3.3. маюць практыку ўдзелу ў археалагічных даследаваннях на працягу не менш за два гады ў сукупнасці незалежна ад тэрмінаў перапынку.

4. Дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў выдаецца на імя грамадзян, якія працуюць на ўмовах дагавораў і па даручэнні навуковых арганізацый або музеяў ажыццяўляюць кіраўніцтва археалагічнымі даследаваннямі.

5. Пры парушэнні грамадзянінам, на імя якога выдадзены дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў, парадку правядзення археалагічных даследаванняў Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі можа быць прыпынена або спынена дзеянне гэтага дазволу ў парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

6. Навуковыя арганізацыі або музеі пры правядзенні археалагічных даследаванняў маюць права прыцягваць іншых грамадзян на падставе грамадзянска-прававых дагавораў або дагавораў аб арганізацыі практыкі студэнтаў для выканання падрыхтоўчых і дапаможных работ пад кіраўніцтвам грамадзяніна, на імя якога выдадзены дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў (далей – удзельнікі археалагічных даследаванняў).

7. Выкарыстанне металашукальнікаў, геарадараў і іншых тэхнічных сродкаў і інструментаў для пошуку археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфактаў дапускаецца выключна грамадзянінам, на імя якога выдадзены дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў, і ўдзельнікамі археалагічных даследаванняў.

8. Грамадзянін, на імя якога выдадзены дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў, які пры ажыццяўленні пошуку археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфактаў на падставе гэтага дазволу выявіў археалагічны аб'ект і (або) археалагічны артэфакт, выконвае абавязкі, прадугледжаныя артыкулам 87 гэтага Кодэкса.

9. Юрыдычная асоба або грамадзянін, у тым ліку індывідуальны прадпрымальнік, якія выпадкова выявілі ў зямлі або на дне прыродных і штучных вадаёмаў матэрыяльны аб'ект, які можа мець гістарычнае, мастацкае, навуковае або іншае культурнае значэнне, адпавядаць крытэрыям для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, прадугледжаным артыкулам 92 гэтага Кодэкса, і які на момант яго выяўлення не мае ўласніка (далей – матэрыяльны аб'ект), выконвае абавязкі, прадугледжаныя пунктам 1 артыкула 88 гэтага Кодэкса.

10. Мясцовы выканаўчы і распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, які атрымаў пісьмовае паведамленне аб прафесійна выяўленых археалагічным аб'екце і (або) археалагічным артэфакце або выпадкова выяўленым матэрыяльным аб'екце, ажыццяўляе дзеянні, прадугледжаныя падпунктамі 1.1–1.5 і 1.7 пункта 1 артыкула 89 гэтага Кодэкса.

Артыкул 128. Камісіі па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфактах

1. У мэтах прыняцця рашэння аб аднясенні (неаднясенні) матэрыяльных аб'ектаў, якія выяўлены выпадкова, да археалагічных аб'ектаў або археалагічных артэфактаў пры мясцовых выканаўчых і распарадчых органах абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню ствараюцца і дзейнічаюць абласныя (Мінская гарадская) камісіі па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфактах.

2. Абласныя (Мінская гарадская) камісіі па археалагічных аб'ектах і археалагічных артэфактах:

2.1. разглядаюць інфармацыю мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню аб выпадкова выяўленых матэрыяльных аб'ектах;

2.2. праводзяць разгляд і аналіз матэрыяльных аб'ектаў на прадмет іх аднясення (неаднясення) да археалагічных аб'ектаў або археалагічных артэфактаў;

2.3. прымаюць рашэнне аб аднясеннi (неаднясеннi) матэрыяльнага аб'екта да археалагiчнага аб'екта або археалагiчнага артэфакта.

3. Рашэнне аб неаднясеннi матэрыяльнага аб'екта да археалагiчнага аб'екта або археалагiчнага артэфакта прымаецца ў выпадках, калi матэрыяльны аб'ект:

3.1. не з'яўляецца вынiкам жыцця i дзейнасцi чалавека;

3.2. узнiк менш за сто дваццаць гадоў таму назад;

3.3. не мае гiстарычнага, мастацкага, навуковага або iншага культурнага значэння.

4. У выпадку прыняцця абласнымi (Мiнскай гарадской) камiсiямi па археалагiчных аб'ектах i археалагiчных артэфактах рашэння аб аднясеннi (неаднясеннi) матэрыяльнага аб'екта да археалагiчнага аб'екта або археалагiчнага артэфакта выпiска з рашэння не пазней за тры каляндарныя днi з дня прыняцця рашэння накiроўваецца ў адпаведны мясцовы выканаўчы i распарадчы орган базавага тэрытарыяльнага ўзроўню.

5. Арганiзацыйнае i матэрыяльна-тэхнiчнае забеспячэнне дзейнасцi абласных (Мiнскай гарадской) камiсiй па археалагiчных аб'ектах i археалагiчных артэфактах ажыццяўляецца адпаведнымi мясцовымi выканаўчымi i распарадчымi органамi абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню.

6. Рашэнне аб неаднясеннi матэрыяльнага аб'екта да археалагiчнага аб'екта або археалагiчнага артэфакта можа быць абскарджана ў суд.

Артыкул 129. Выкананне земляных, будаўнiчных, мелiярацыйных i iншых работ, ажыццяўленне iншай дзейнасцi на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў

1. Выкананне земляных, будаўнiчных, мелiярацыйных i iншых работ, ажыццяўленне iншай дзейнасцi на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў (далей, калi не вызначана iншае, – выкананне работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў) дазваляюцца па ўзгадненнi з мясцовым выканаўчым i распарадчым органам базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, якое заснавана на адпаведным заключэннi Нацыянальнай акадэміi навук Беларусi, толькi пасля распрацоўкi мер па ахове археалагiчных аб'ектаў.

Меры па ахове археалагiчных аб'ектаў уключаюцца ў праектную дакументацыю на выкананне работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў.

2. Праектная дакументацыя на выкананне земляных, будаўнiчных, мелiярацыйных i iншых работ, ажыццяўленне iншай дзейнасцi на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў, за выключэннем помнiкаў археалогii, узгадняецца з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусi ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб адмiнiстрацыйных працэдурах.

Праектная дакументацыя на выкананне земляных, будаўнiчных, мелiярацыйных i iншых работ, ажыццяўленне iншай дзейнасцi на помнiках археалогii ўзгадняецца з Мiнiстэрствам культуры ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб адмiнiстрацыйных працэдурах.

3. Парадак рэалiзацыi мер па ахове археалагiчных аб'ектаў пры выкананнi работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў распрацоўваецца навуковымi арганiзацыямi i музеямі, якiм выданы дазвол на права правядзення археалагiчных даследаванняў.

4. Забеспячэнне распрацоўкi i фiнiсанаванне мер па ахове археалагiчных аб'ектаў пры выкананнi работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў ажыццяўляюцца юрыдычнымi асобамi, грамадзянамi, у тым лiку iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамi, якiя з'яўляюцца заказчыкамi гэтых работ.

5. Юрыдычныя асобы, грамадзяне, у тым лiку iндывiдуальныя прадпрымальнiкi, якiя на падставе грамадзянска-прававога дагавора выконваюць работы на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў, нясуць адказнасць за невыкананне мер па ахове археалагiчных аб'ектаў, уключаных у праектную дакументацыю на выкананне работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў.

Артыкул 130. Меры па ахове археалагiчных аб'ектаў пры выкананнi работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў

1. Меры па ахове археалагiчных аб'ектаў пры выкананнi работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў прадугледжваюць:

1.1. забарону работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў без узгаднення з мясцовым выканаўчым i распарадчым органам базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, на тэрыторыi якога знаходзiцца археалагiчны аб'ект;

1.2. забарону навукова-даследчых i праектных работ на помнiках археалогii без атрымання дазволу на выкананне навукова-даследчых i праектных работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях;

1.3. фiксацыю ўжо вядомых археалагiчных аб'ектаў;

1.4. абследаванне зоны выканання работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў у мэтах выяўлення няўлiчаных археалагiчных аб'ектаў, iх фiксацыю;

1.5. стварэнне iнжынернай абароны археалагiчных аб'ектаў;

1.6. археалагiчнае даследаванне археалагiчных аб'ектаў на падставе дазволу на права правядзення археалагiчных даследаванняў;

1.7. кансервацыю археалагiчных аб'ектаў у складзе будаўнiчага комплексу;

1.8. забарону пошуку археалагiчных артэфактаў, ажыццяўлення iншай дзейнасцi на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў з выкарыстаннем металашукальнiкаў, геарадараў i iншых тэхнiчных сродкаў i iнструментаў без дазволу на права правядзення археалагiчных даследаванняў;

1.9. iншыя меры, накіраваныя на захаванне, вывучэнне, недапушчэнне прычынення шкоды або знiшчэння археалагiчных аб'ектаў i археалагiчных артэфактаў.

2. Звесткi аб археалагiчных аб'ектах уключаюцца ў генеральныя планы гарадоў i iншых населеных пунктаў, горадабудаўнiчыя праекты дэталнага планавання i iншыя горадабудаўнiчыя праекты.

Горадабудаўнiчыя праекты, якiя змяшчаюць звесткi аб археалагiчных аб'ектах, за выключэннем помнiкаў археалогii, падлягаюць узгадненню з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусi, а горадабудаўнiчыя праекты, якiя змяшчаюць звесткi аб помнiках археалогii, падлягаюць узгадненню з Міністэрствам культуры.

ГЛАВА 18 БIБЛIЯТЭЧНАЯ СПРАВА

Артыкул 131. Бiблiятэчная справа. Асноўныя прынцыпы арганiзацыi бiблiятэчнай справы

1. Бiблiятэчная справа – напрамак культурнай дзейнасцi па стварэннi i развiццi бiблiятэк, фармiраваннi i апрацоўцы бiблiятэчных фондаў, арганiзацыi бiблiятэчнага, iнфармацыйнага i даведачна-бiблiяграфiчнага абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк, навукова-метадычным забеспячэннi дзейнасцi бiблiятэк.

2. Асноўнымi прынцыпамi арганiзацыi бiблiятэчнай справы з'яўляюцца:

2.1. рацыянальнае i аптымальнае размяшчэнне бiблiятэк у адпаведнасцi з дэмаграфiчным складам насельнiцтва i з улікам асаблiвасцей развiцця асобных рэгіёнаў i галiн вытворчасцi;

2.2. узаемадзеянне бiблiятэк i ўзаемавыкарыстанне iх iнфармацыйных рэсурсаў, а таксама бiблiятэчных каталогаў, картатэк, баз даных, даведачных i бiблiяграфiчных выданняў, прызначаных для пошуку бiблiяграфiчнай i iншай iнфармацыi (далей – даведачна-бiблiяграфiчны апарат);

2.3. дзяржаўна-грамадскi характар кiравання бiблiятэчнай справай.

Артыкул 132. Бібліятэчны работнік

Бібліятэчны работнік – работнік культуры, які займаецца фарміраваннем і апрацоўкай бібліятэчных фондаў, бібліятэчным, інфармацыйным і даведачна-бібліяграфічным абслугоўваннем карыстальнікаў бібліятэкі, навукова-метадычным забеспячэннем дзейнасці бібліятэкі.

Артыкул 133. Бібліятэка. Віды бібліятэк

1. Бібліятэка – арганізацыя культуры або падраздзяленне юрыдычнай асобы, якія ажыццяўляюць збор і забяспечваюць захаванасць дакументаў для грамадскага выкарыстання.

Дакумент – носьбіт інфармацыі, у тым ліку электронны, на якім інфармацыя змяшчаецца ў выглядзе тэксту, гуказапісу або выявы і які прызначаны для перадачы інфармацыі ў часе і прасторы.

2. Па форме ўласнасці бібліятэкі падзяляюцца на дзяржаўныя і прыватныя.

Усе дзяржаўныя бібліятэкі адкрыты для публічнага наведвання.

3. Па прызначэнні бібліятэкі падзяляюцца на публічныя і спецыяльныя.

Публічная бібліятэка – бібліятэка, якая задавальняе ўніверсальныя інфармацыйныя патрэбнасці карыстальнікаў бібліятэкі.

Спецыяльная бібліятэка – бібліятэка, якая задавальняе інфармацыйныя патрэбнасці карыстальнікаў бібліятэкі, звязаныя з прафесійнай дзейнасцю (вытворчыя бібліятэкі), адукацыйнай дзейнасцю (бібліятэкі ўстаноў адукацыі), навуковай дзейнасцю (навуковыя бібліятэкі) або іншай спецыяльнай дзейнасцю.

4. У залежнасці ад тэрыторыі функцыянавання бібліятэкі падзяляюцца на сельскія, пасёлкаў гарадскога тыпу, гарадскія, раённыя, абласныя, рэспубліканскія.

Артыкул 134. Асноўныя задачы і прынцыпы дзейнасці бібліятэк

1. Асноўнымі задачамі бібліятэк з'яўляюцца:

1.1. камплектаванне бібліятэчных фондаў дакументамі і забеспячэнне іх захаванасці;

1.2. ажыццяўленне апрацоўкі дакументаў, стварэнне даведачна-бібліяграфічнага апарату;

1.3. забеспячэнне бібліятэчнага, інфармацыйнага і даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання карыстальнікаў бібліятэк згодна з іх патрэбнасцямі і інтарэсамі;

1.4. правядзенне культурна-асветнай работы, накіраванай на садзейнічанне культурнаму развіццю карыстальнікаў бібліятэк.

2. Асноўнымі прынцыпамі дзейнасці бібліятэк з'яўляюцца:

2.1. вызначэнне агульначалавечых каштоўнасцей у якасці прыярытэтных;

2.2. садзейнічанне адраджэнню, захаванню і развіццю нацыянальных культурных традыцый, забеспячэнню даступнасці культурных даброт і павышэнню іх якасці, ахове гісторыка-культурнай і археалагічнай спадчыны;

2.3. сцвярджэнне і распаўсюджванне гуманістычных ідэй, навуковых і прававых ведаў і дасягненняў сусветнай культуры;

2.4. агульнадаступнасць інфармацыі аб складзе і змесце бібліятэчных фондаў;

2.5. самастойнасць у вызначэнні зместу, форм і метадаў сваёй дзейнасці;

2.6. каардынацыя і кааперацыя дзейнасці па набыцці, стварэнні, фарміраванні і ўзаемавыкарыстанні інфармацыйных рэсурсаў, аказанні электронных паслуг.

Артыкул 135. Асаблівасці стварэння і ліквідацыі бібліятэк

1. Абавязковымі патрабаваннямі (умовамі) для стварэння бібліятэкі з'яўляюцца:

1.1. наяўнасць не менш за дзве тысячы дакументаў бібліятэчнага фонду;

1.2. магчымасць заснавальніка бібліятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або магчымасць юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца бібліятэка, забяспечыць

бiблiятэку капiтальнай пабудовай (будынкам, збудаваннем), памяшканнем, якiя адпавядаюць умовам абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк i захаванасцi бiблiятэчнага фонду, а таксама абсталяваннем, тэхнiчнымi, фiнансавымi сродкамі, неабходнымi для арганiзацыi i ажыццяўлення дзейнасцi бiблiятэкі.

2. Пры лiквідацыi дзяржаўнай бiблiятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або пры выключэннi бiблiятэкі са структуры дзяржаўнай юрыдычнай асобы заснавальнiк дзяржаўнай бiблiятэкі або дзяржаўная юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, абавязаны забяспечыць захаванасць бiблiятэчнага фонду i перадаць яго iншай дзяржаўнай бiблiятэцы (бiблiятэкам).

Пры лiквідацыi прыватнай бiблiятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або пры выключэннi бiблiятэкі са структуры недзяржаўнай юрыдычнай асобы ў выпадку прыняцця ўласнiкам прыватнай бiблiятэкі або недзяржаўнай юрыдычнай асобай, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, рашэння аб адчужэннi дакументаў бiблiятэчнага фонду пераважнае права iх набыцця пры iншых роўных умовах маюць дзяржаўныя бiблiятэкі, калi iншае не прадугледжана гэтым Кодэксам i iншымi заканадаўчымi актамі.

Артыкул 136. Асаблiвасцi матэрыяльна-тэхнiчнага забеспячэння бiблiятэк

1. Заснавальнiк бiблiятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, абавязаны забяспечыць бiблiятэку капiтальнай пабудовай (будынкам, збудаваннем), памяшканнем, якiя адпавядаюць умовам абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк i захаванасцi бiблiятэчнага фонду, а таксама абсталяваннем, тэхнiчнымi, фiнансавымi сродкамі, неабходнымi для арганiзацыi i ажыццяўлення дзейнасцi бiблiятэкі.

2. Размяшчэнне бiблiятэк у капiтальных пабудовах (будынках, збудаваннях), памяшканнях, якiя не адпавядаюць умовам абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк i захаванасцi бiблiятэчных фондаў, i перавод бiблiятэк у капiтальныя пабудовы (будынкi, збудаваннi), памяшканнi, якiя пагаршаюць умовы iх дзейнасцi, не дапускаюцца.

3. У выпадку пераводу дзяржаўных бiблiятэк у iншыя капiтальныя пабудовы (будынкi, збудаваннi), памяшканнi заснавальнiк бiблiятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, абавязаны забяспечыць перамяшчэнне бiблiятэчных фондаў i абсталявання.

Артыкул 137. Правы i абавязкi бiблiятэк

1. Бiблiятэкі маюць права:

1.1. самастойна вызначаць змест, формы i метады сваёй дзейнасцi ў адпаведнасцi з мэтамі i функцыямi, замацаванымi ў статуте (палажэннi);

1.2. вызначаць крынiцы камплектавання бiблiятэчных фондаў;

1.3. ажыццяўляць дзейнасць, якая прыносіць даход, у тым лiку аказваць платныя паслугi;

1.4. фарміраваць абменныя бiблiятэчныя фонды;

1.5. выключачь i рэалiзоўваць дакументы з бiблiятэчных фондаў;

1.6. устанаўліваць па ўзгадненнi з заснавальнiкам бiблiятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычнай асобай, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, правiлы карыстання бiблiятэкай, парадак рэгістрацыi карыстальнiкаў бiблiятэкі;

1.7. вызначаць залогавы кошт найбольш каштоўных выданняў пры iх выдачы, а таксама ў iншых выпадках, устаноўленых правiламі карыстання бiблiятэкай;

1.8. прымаць меры па кампенсатыi ўрону, нанесенага iм карыстальнiкамі бiблiятэк, у адпаведнасцi з грамадзянскiм заканадаўствам;

1.9. вызначаць умовы выкарыстання бiблiятэчных фондаў на падставе дагавораў з юрыдычнымi асобамi, грамадзянамі, у тым лiку iндывидуальнымi прадпрымальнiкамі;

1.10. удзельнiчаць у рэалiзацыi дзяржаўных i iншых праграм, накіраваных на захаванне, развiццё, распаўсюджванне i (або) папулярызацыю культуры;

1.11. супрацоўнiчаць з замежнымi бiблiятэкамі, замежнымi і мiжнароднымi юрыдычнымi асобамi, у тым лiку весцi мiжнародны дакументаабмен, уваходзiць ва ўстаноўленым парадку ў мiжнародныя арганiзацыi, удзельнiчаць у рэалiзацыi мiжнародных праграм;

1.12. аб'ядноўвацца ў бiблiятэчныя асацыяцыi (саюзы);

1.13. набываць, ствараць, фарміраваць і выкарыстоўваць iнфармацыйныя рэсурсы;

1.14. ажыццяўляць збор дакументаў у электронным выглядзе, пры неабходнасцi ствараць копіi дакументаў у электронным выглядзе з выкананнем патрабаванняў заканадаўства аб аўтарскім праве і сумежных правах.

2. Бiблiятэкі абавязаны:

2.1. садзейнiчаць забеспячэнню правоў карыстальнiкаў бiблiятэк, прадугледжаных гэтым Кодэксам;

2.2. абслугоўваць карыстальнiкаў бiблiятэк у адпаведнасцi са сваiмi статутамi (палажэннямi) і правiламі карыстання бiблiятэкай;

2.3. не выкарыстоўваць звесткi аб карыстальнiках бiблiятэк і iх запытах у iншых мэтах, акрамя навуковых і бiблiятэчных;

2.4. садзейнiчаць доступу карыстальнiкаў бiблiятэк да нацыянальных і сусветных баз даных;

2.5. забяспечваць захаванасць бiблiятэчных фондаў;

2.6. пры наяўнасцi ў бiблiятэчных фондах кнiжных помнiкаў забяспечыць iх захаванасць і ўключэнне ў Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Бeларусь, iншыя зводныя каталогi, базы даных;

2.7. пры прадастаўленнi карыстальнiкам бiблiятэк актуальнай правовай iнфармацыi Рэспублiкi Бeларусь забяспечваць магчымасць доступу да эталоннай правовай iнфармацыi.

3. Бiблiятэкі маюць iншыя правы і абавязкi, прадугледжаныя гэтым Кодэксам і iншымi актамі заканадаўства.

Артыкул 138. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Бeларусi»

1. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Бeларусi» з'яўляецца публiчнай бiблiятэкай, носьбiтам агульначалавечых каштоўнасцей, скарбнiцай здабыткаў бeларускага народа, яго нацыянальнай памяцi. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Бeларусi» не можа быць перапрафiлявана.

2. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Бeларусi» задавальняе ўнiверсальныя iнфармацыйныя патрэбнасцi карыстальнiкаў бiблiятэк і з'яўляецца:

2.1. рэспублiканскiм iнфармацыйным і сацыякультурным цэнтрам;

2.2. рэспублiканскiм цэнтрам па каардынацыi і кааперацыi дзейнасцi бiблiятэк па набыццi, стварэннi, фарміраваннi і ўзаемавыкарыстаннi iнфармацыйных рэсурсаў;

2.3. рэспублiканскiм галiновым цэнтрам iнфармацыi па культуры;

2.4. нацыянальным цэнтрам мiжбiблiятэчнага абанемента, цэнтрам дакументаабмену і пераразмеркавання дакументаў;

2.5. рэспублiканскiм навукова-метадычным цэнтрам па бiблiятэчнай справе;

2.6. навуковай установай па бiблiятэказнаўстве, бiблiяграфазнаўстве, кнiгазнаўстве;

2.7. рэспублiканскiм дэпазітарыем матэрыялаў Арганiзацыi Аб'яднаных Нацый, iншых мiжнародных арганiзацый і мiждзяржаўных утварэнняў.

3. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Бeларусi» выконвае наступныя асноўныя функцыi:

3.1. фарміруе, зберагае, пастаянна захоўвае і прадастаўляе карыстальнiкам бiблiятэкі найбольш поўны збор айчынных дакументаў і бeларускi, навукова значных замежных дакументаў;

3.2. арганiзуе доступ да нацыянальных і сусветных баз даных;

3.3. фарміруе абменныя бiблiятэчныя фонды для ажыццяўлення дакументаабмену і пераразмеркавання дакументаў, мiжнароднага дакументаабмену;

3.4. забяспечвае каардынацыю ўзаемадзеяння бібліятэк з органамі навуковай інфармацыі, архівамі, музеямі і іншымі юрыдычнымі асобамі па ўзаемавыкарыстанні інфармацыйных рэсурсаў, вядзенні зводнага электроннага каталога бібліятэк Беларусі;

3.5. набывае ў першачарговым парадку бібліятэчныя зборы ў вядомых пісьменнікаў, дзеячаў навукі, культуры і мастацтва, іх спадчыннікаў, іншых грамадзян, а таксама ў букіністычных кнігарнях і на аўкцыёнах;

3.6. ажыццяўляе навукова-даследчую дзейнасць па бібліятэказнаўстве, бібліяграфазнаўстве, кнігазнаўстве;

3.7. прадастаўляе дакументы, бібліяграфічную і іншую інфармацыю ў адпаведнасці з правам грамадзян на бібліятэчнае, інфармацыйнае і даведчна-бібліяграфічнае абслугоўванне;

3.8. праводзіць культурна-асветную работу, накіраваную на садзейнічанне культурнаму развіццю карыстальнікаў бібліятэкі;

3.9. ажыццяўляе выдавецкую і паліграфічную дзейнасць, накіраваную на падрыхтоўку і выпуск інфармацыйных і метадычных выданняў, навуковых публікацый па бібліятэказнаўстве, бібліяграфазнаўстве, кнігазнаўстве;

3.10. удзельнічае ў фарміраванні і правядзенні дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры па пытаннях бібліятэчнай справы;

3.11. забяспечвае каардынацыю і кааперацыю дзейнасці бібліятэк па набыцці, стварэнні, фарміраванні і ўзаемавыкарыстанні інфармацыйных рэсурсаў, аказанні электронных паслуг;

3.12. выконвае іншыя функцыі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам, іншымі актамі заканадаўства аб культуры і статутам.

Артыкул 139. Сетка бібліятэк. Сукупная сетка бібліятэк

1. Сетка бібліятэк – сукупнасць бібліятэк, якія аб'яднаны ў адпаведнасці з іх прызначэннем, тэрытарыяльнай прыналежнасцю і (або) заснавальнікам і маюць каардынацыйны і метадычны цэнтр.

2. Сукупная сетка бібліятэк складаецца з сетак публічных і сетак спецыяльных бібліятэк.

Каардынацыйным і метадычным цэнтрам сукупнай сеткі бібліятэк з'яўляецца дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бібліятэка Беларусі».

3. Аднясенне бібліятэк да пэўных сетак бібліятэк ажыццяўляецца іх заснавальнікамі.

Сярод каардынацыйных і метадычных цэнтраў сетак бібліятэк вылучаюць каардынацыйныя і метадычныя цэнтры рэспубліканскага, абласнога, раённага і гарадскога ўзроўняў.

4. Каардынацыйнымі і метадычнымі цэнтрамі рэспубліканскага ўзроўню з'яўляюцца:

4.1. у сетках публічных бібліятэк – дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бібліятэка Беларусі»;

4.2. у сетках спецыяльных бібліятэк – дзяржаўныя ўстановы «Прэзідэнцкая бібліятэка Рэспублікі Беларусь», «Рэспубліканская навукова-тэхнічная бібліятэка», «Рэспубліканская навуковая медыцынская бібліятэка», «Цэнтральная навуковая бібліятэка імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», «Беларуская сельскагаспадарчая бібліятэка імя І.С.Лупіновіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», Навукова-педагагічная бібліятэка ўстановы «Галоўны інфармацыйна-аналітычны цэнтр Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь» і Фундаментальная бібліятэка Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

5. У сетках спецыяльных бібліятэк для пэўных відаў спецыяльных бібліятэк Міністэрствам культуры вызначаюцца каардынацыйныя і метадычныя цэнтры рэспубліканскага ўзроўню з ліку бібліятэк, прадугледжаных падпунктам 4.2 пункта 4 гэтага артыкула.

6. Вывзначэнне каардынацыйных i метадычных цэнтраў абласнога, раённага i гарадскога ўзроўняў ажыццяўляецца каардынацыйнымi i метадычнымi цэнтрамi рэспублiканскага ўзроўню па ўзгадненнi з заснавальнiкамi бiблiятэк i Мiнiстэрствам культуры.

Артыкул 140. Рэспублiканскi бiблiятэчны савет

1. Для выпрацоўкi прапаноў па пытаннях бiблiятэчнай справы, удасканалення дзейнасцi i ўзаемадзейння бiблiятэк, а таксама аказання iм метадычнай дапамогi пры Мiнiстэрстве культуры ствараецца Рэспублiканскi бiблiятэчны савет.

2. Рэспублiканскi бiблiятэчны савет:

2.1. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па развiццi бiблiятэчнай справы;

2.2. садзейнiчае ўдасканаленню каардынацыйнaга i кааперацыйнaга дзейнасцi бiблiятэк;

2.3. выяўляе i разглядае актуальныя праблемы i вызначае перспектывы развiцця бiблiятэчнай справы ў адпаведнасцi з сучаснымi навуковымi распрацоўкамі i практыкай дзейнасцi бiблiятэк;

2.4. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па вырашэннi актуальных праблем бiблiятэчнай справы i ўносiць iх на разгляд дзяржаўным органам;

2.5. вывучае i абагульняе станоўчы вопыт дзейнасцi бiблiятэк, распрацоўвае прапановы па яго выкарыстаннi i развiццi;

2.6. садзейнiчае рэалiзацыйнaга культурных праектаў, дзяржаўных i iншых праграм, накіраваных на захаванне, развiццё, распаўсюджванне i (або) папулярызацыю культуры;

2.7. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па ўдасканаленнi заканадаўства аб культуры ў частцы рэгулявання бiблiятэчнай справы, умацаваннi сувязей з айчыннымi i замежнымi бiблiятэкамі;

2.8. прымае рашэннi па скаргах на заключэннi камiсiй дзяржаўных бiблiятэк аб ацэнцы кошту культурных каштоўнасцей, якiя складаюць Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь.

3. У склад Рэспублiканскага бiблiятэчнага савета могуць уваходзiць прадстаўнiкi Мiнiстэрства культуры, бiблiятэк, а таксама юрыдычных асоб, якiя маюць дачыненне да бiблiятэчнай справы.

4. Рашэннi Рэспублiканскага бiблiятэчнага савета носяць рэкамендацыйны характар, акрамя рашэнняў па скаргах на заключэннi камiсiй дзяржаўных бiблiятэк аб ацэнцы кошту культурных каштоўнасцей, якiя складаюць Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь.

Артыкул 141. Бiблiятэчны фонд. Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь

1. Бiблiятэчны фонд – упарадкаваная сукупнасць дакументаў, якiя пастаянна захоўваюцца ў бiблiятэцы i прызначаны для грамадскага выкарыстання.

2. Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь складаецца з бiблiятэчных фондаў бiблiятэк розных форм уласнасцi i адлюстроўвае iнфармацыйны, культурны, адукацыйны i навуковы патэнцыял грамадства.

3. Бiблiятэчныя фонды дзяржаўных бiблiятэк знаходзяцца толькi ва ўласнасцi дзяржавы.

Артыкул 142. Кнiжныя помнiкi. Дзяржаўны рэстр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь

1. Кнiжныя помнiкi – рукапісныя кнiгi, друкаваныя выданнi, якiм нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi або якiя з'яўляюцца рэдкiмi цi каштоўнымi дакументамі i маюць адметныя гiстарычныя, навуковыя, мастацкiя або iншыя вартасцi.

2. Дзяржаўны рэстр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь уяўляе сабой сукупнасць звестак аб кнiжных помнiках, якiя ўключаны ў Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь, а таксама якiя належаць юрыдычным асобам i грамадзянам на праве ўласнасцi,

iншай законнай падставе i ўключаны ў Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь са згоды гэтых юрыдычных асоб i грамадзян.

3. Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь ствараецца ў мэтах улiку i сiстэматызацыi звестак аб кнiжных помнiках, iдэнтыфiкацыi i папулярызацыi кнiжных помнiкаў.

4. Фарміруе i вядзе Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi».

5. Пры змене ўласнiка кнiжнага помнiка, уключанага ў Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь, яго былы ўласнiк абавязаны не пазней за дзесяць календарных дзён з дня спынення права ўласнасцi на кнiжны помнiк пiсьмова паведамiць аб гэтым у дзяржаўную ўстанову «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi» для ўнясення неабходных змяненняў у Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь.

Уласнiкi (уладальнiкi) кнiжных помнiкаў, уключаных у Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь, у выпадку змянення звестак, унесеных у Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь, абавязаны не пазней за трыццаць календарных дзён з дня ўзникнення падставы для iх змянення пiсьмова паведамiць аб гэтым у дзяржаўную ўстанову «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi» для ўнясення неабходных змяненняў у Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь.

6. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi» не пазней за сем календарных дзён з дня атрымання пiсьмовага паведамлення аб змяненнi звестак уносiць у Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь неабходныя змяненнi.

7. Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь вядзецца на беларускай мове.

8. Звесткi, якiя змяшчаюцца ў Дзяржаўным рэестры кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь, з'яўляюцца адкрытымі i размяшчаюцца на афiцыйным сайце дзяржаўнай установы «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi» ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Iнтэрнэт, за выключэннем звестак, якiя датычаць iнфармацыi, распаўсюджванне i (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасцi з заканадаўчымі актамі.

Артыкул 143. Фарміраванне бiблiятэчных фондаў

Фарміраванне бiблiятэчных фондаў – сукупнасць працэсаў камплектавання, арганiзацыi бiблiятэчных фондаў, выключэння дакументаў з бiблiятэчных фондаў i кiравання бiблiятэчнымі фондамі.

Артыкул 144. Камплектаванне бiблiятэчных фондаў. Кiраванне бiблiятэчнымі фондамі

1. Камплектаванне бiблiятэчных фондаў – сукупнасць працэсаў выяўлення, адбору, заказу, набыцця, стварэння, атрымання дакументаў, якiя адпавядаюць задачам бiблiятэкі, профiлю камплектавання яе фондаў.

2. Камплектаванне бiблiятэчных фондаў можа ажыццяўляцца шляхам:

2.1. атрымання абавязковых бясплатных экзэмпляраў дакументаў;

2.2. набыцця дакументаў i падпiскi на перыядычныя выданнi;

2.3. дакументаабмену памiж бiблiятэкамі, юрыдычнымі асобамi, грамадзянамі, у тым лiку iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамі;

2.4. атрымання, стварэння копiй дакументаў у электронным выглядзе;

2.5. атрымання дакументаў у якасцi бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогі, ахвяраванняў;

2.6. iншым шляхам.

3. Парадак рассылкi абавязковых бясплатных экзэмпляраў дакументаў, вiды дакументаў, што адносяцца да абавязковага бясплатнага экзэмпляра, пералiк бiблiятэк, якiя маюць права на атрыманне абавязковых бясплатных экзэмпляраў дакументаў,

вызначаюцца палажэннем аб абавязковым бясплатным экзэмпляры дакументаў, якое зацвярджаецца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

4. Кіраванне бібліятэчнымі фондамі – сукупнасць працэсаў рэгулявання складу, аб'ёму і структуры бібліятэчных фондаў у адпаведнасці з задачамі бібліятэк і патрэбнасцямі іх карыстальнікаў.

Артыкул 145. Арганізацыя бібліятэчных фондаў. Выключэнне дакументаў з бібліятэчных фондаў

1. Арганізацыя бібліятэчных фондаў – сукупнасць працэсаў прыёму, уліку, апрацоўкі, размяшчэння і захавання дакументаў.

2. Улік бібліятэчных фондаў ажыццяўляецца бібліятэкай у мэтах забеспячэння захаванасці, кантролю за наяўнасцю і рухам дакументаў.

Улік бібліятэчнага фонду ўключае рэгістрацыю, маркіроўку, інвентарызацыю, ацэнку кошту дакументаў, якія складаюць бібліятэчны фонд, падвядзенне вынікаў руху бібліятэчнага фонду і праверку бібліятэчнага фонду.

3. Кіраўнік бібліятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнік юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца бібліятэка, павінны ствараць умовы для забеспячэння арганізацыі ўліку і захоўвання бібліятэчнага фонду, а таксама правядзення пераплёту дакументаў і санітарна-гігіенічнай апрацоўкі бібліятэчнага фонду. Для захоўвання бібліятэчнага фонду павінны выкарыстоўвацца прыстасаваныя памяшканні, якія забяспечваюць неабходныя тэмпературна-вільготнасны, светлавы і біялагічны рэжымы, спецыяльнае абсталяванне.

4. Пры захоўванні кніжных помнікаў абавязковай умовай з'яўляецца абмежаванне асвятлення. Вокны ў памяшканні, дзе захоўваюцца кніжныя помнікі, забяспечваюцца святлозатрымліваючымі прыстасаваннямі (матавае шкло, шторы). Ужыванне лямп дзённага святла як пастаяннай крыніцы асвятлення не дапускаецца.

Захоўванне кніжных помнікаў, іншых найбольш каштоўных дакументаў у працэсе іх выкарыстання забяспечваецца стварэннем страхавога фонду.

Страховы фонд фарміруецца шляхам мікрафотакапіравання або пераносу дакументаў на матэрыяльныя носьбіты інфармацыі і прызначаны для іх пастаяннага захоўвання.

5. Асаблівасці выкарыстання дакументаў, якія залічаны ў культурна-гістарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў і каштоўных камянёў Рэспублікі Беларусь, вызначаюцца заканадаўствам у сферы дзейнасці з каштоўнымі металамі і каштоўнымі камянямі.

6. Выключэнне дакументаў з бібліятэчнага фонду (рэкамлектаванне) – адбор, выдаленне з бібліятэчнага фонду і зняцце з уліку дакументаў, далейшае захаванне якіх прызнана немэтазгодным. Да такіх дакументаў адносяцца няпрофільныя, састарэлыя па змесце, празмерна дублетныя (паўторныя), дэфектныя, зношаныя і іншыя дакументы.

Выключаныя з бібліятэчных фондаў дакументы могуць быць перададзены бібліятэкамі бясплатна або за плату іншым бібліятэкам і юрыдычным асобам, у тым ліку шляхам дакументаабмену і пераразмеркавання дакументаў, або грамадзянам.

7. Арганізацыя бібліятэчных фондаў і выключэнне з іх дакументаў, акрамя арганізацыі бібліятэчных фондаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і выключэння з іх дакументаў, афармляюцца ўліковымі дакументамі, формы якіх устанаўліваюцца Міністэрствам культуры.

Арганізацыя бібліятэчных фондаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і выключэнне з іх дакументаў афармляюцца ўліковымі дакументамі, формы якіх устанаўліваюцца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь па ўзгадненні з Міністэрствам культуры.

Артыкул 146. Узаемадзеянне бiблiятэк

1. Узаемадзеянне бiблiятэк ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з асноўнымi прынцыпамi дзейнасцi бiблiятэк, у тым лiку шляхам дакументаабмену i пераразмеркавання дакументаў, арганiзацыi i функцыянавання нацыянальнай сiстэмы мiжбiблiятэчнага абанемента.

2. Карпаратыўнае ўзаемадзеянне бiблiятэк ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з асноўнымi прынцыпамi дзейнасцi бiблiятэк шляхам фармiравання i выкарыстання iнфармацыйных рэсурсаў.

Артыкул 147. Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў

1. Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў – бязвыплатная перадача з адной бiблiятэки празмерна дублетных (паўторных) i няпрофiльных для гэтай бiблiятэки дакументаў iншай бiблiятэцы для папаўнення яе фонду.

Перадача дакументаў, якiя складаюць Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь i пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных бiблiятэках, дазваляецца толькi дзяржаўным бiблiятэкам.

2. Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў арганiзуюцца па тэрытарыяльным i тэрытарыяльна-галiновым прынцыпах.

3. У мэтах дакументаабмену i пераразмеркавання дакументаў бiблiятэки ствараюць абменныя фонды.

4. Абменныя фонды фармiруюцца з празмерна дублетных (паўторных), няпрофiльных для гэтай бiблiятэки дакументаў, якiя:

4.1. выключаны з асноўнага фонду;

4.2. паступiлi ў якасцi бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогi, ахвяраванняў.

5. Парадак улiку абменных фондаў зацвярджаецца кiраўнiком бiблiятэки, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, па ўзгадненнi з заснавальнiкам бiблiятэки або кiраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, у адпаведнасцi з патрабаваннямi гэтага Кодэкса.

6. Для ўзаемнага iнфармавання аб складзе абменных фондаў бiблiятэки рэгулярна фармiруюць i распаўсюджваюць (у тым лiку па электронных каналах) спісы (паказальнiкi, пералiкi) дакументаў, прызначаных для дакументаабмену i пераразмеркавання.

7. Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў могуць ажыццяўляцца на пастаяннай аснове або па разавых запытах.

Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў афармляюцца адпаведнымi актамі, якiя складаюцца ў двух экзэмплярах i дапаўняюцца спісамi (паказальнiкамі, пералiкамі) перадаваемых дакументаў.

Выдаткi па транспарцiроўцы дакументаў, якiя перадаюцца ў межах дакументаабмену i пераразмеркавання дакументаў, аплачваюцца па дамоўленасцi бакоў.

8. У бiблiятэках, якiя ажыццяўляюць дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў, прадугледжваюцца:

8.1. функцыянаванне асобнага падраздзялення, вызначэнне асобных штатных адзiнак, адказных за выкананне абавязкаў па забеспячэннi дакументаабмену i пераразмеркавання дакументаў;

8.2. выдзяленне асобнага памяшкання (часткi памяшкання) для размяшчэння абменнага фонду i работы з iм.

9. Парадак дакументаабмену i пераразмеркавання дакументаў, прадугледжаны гэтым артыкулам, не распаўсюджваецца на дакументы, якiм нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, i дакументы, якiя залiчаны ў культурна-гiстарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў i каштоўных камянёў Рэспублiкi Беларусь.

Артыкул 148. Мiжбiблiятэчны абaнeмeнт. Нацiянальнaя сiстэмa мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa

1. Мiжбiблiятэчны абaнeмeнт – фoрмa бiблiятэчнага абслугoўвaння кaрыстальнiкaў бiблiятэк, зaснaвaнaя нa ўзaемaвыкaрыстaннi iнфaрмaцыйных рэсурсaў i дaвeдaчнa-бiблiягрaфiчнaгa aпaрaтy бiблiятэк шлyхaм прaдaстaўлeннa кaрыстальнiкaм бiблiятэк aрыгiнaлaў дaкyмeнтaў aбo iх кoпiй, aтрымaных aд iншaй бiблiятэки.

2. Нацiянальнaя сiстэмa мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa – фoрмa ўзaемaдзeяння бiблiятэк, зaснaвaнaя нa ўзaемaвыкaрыстaннi iнфaрмaцыйных рэсурсaў i дaвeдaчнa-бiблiягрaфiчнaгa aпaрaтy бiблiятэк.

3. Нацiянальнaя сiстэмa мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa aб'яднoўвaе бiблiятэки нeзaлeжнa aд iх зaснaвaльнiкa, aб'eмaў, склaдy i стpyктyры iх бiблiятэчных фoндaў, aргaнiзaцыйнa-тeхнaлaгiчных aсaблiвaсцeй дзeйнaсцi бiблiятэк, ствaрaеццa ў мэтaх зaбeспeчeннa бeспeрaшкoднaгa прaдaстaўлeннa кaрыстальнiкaм бiблiятэк дaкyмeнтaў з бiблiятэчных фoндaў i бyдyеццa нa ўзaемaвыгaдным дoбрaaxвoтным сyпpaцoўнiцтвe.

4. У нaцiянальнaй сiстэмe мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa выдзeляюць гaлiнoвыя i ўнiвeрсaльныя цэнтры мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa, якiя зaбeспeчвaюць aптымaльны рэжым яe фyнкцыйнaвaннa i рaцiянaльнae выкaрыстaннe бiблiятэчных фoндaў.

Дa гaлiнoвых цэнтрaў мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa aднoсццa спeцiяльныя бiблiятэки, якiя з'яўлeццa мeтaдычнымi i кaардынaцыйнымi цэнтрaмi рэспyблiкaнскaгa ўзрoўнy. Унiвeрсaльнымi цэнтрaмi мiжбiблiятэчнага абaнeмeнтa з'яўлeццa aблaсныя пyблiчныя бiблiятэки.

5. Абслугoўвaннe пa мiжбiблiятэчным абaнeмeнтe вeдзeццa нa пaдстaвe дaгaвoрaў (пaгaднeннaў) пaмiж бiблiятэкамi, якiя з'яўлeццa юрыдычнымi aсoбaмi, i (aбo) юрыдычнымi aсoбaмi, пaдрaздзeлeннeм якiх з'яўлeццa бiблiятэка, aбo пiсьмaў.

6. Кaрыстальнiкi бiблiятэк нe aбмeжaвaны ў выбaры бiблiятэки длa нaкiрaвaннa зaкaзaў нa дaстaўкy дaкyмeнтaў. Дaстaўкa дaкyмeнтaў aжыццяўлeццa ў aдпaвeднaсцi з пpaвiлaмi кaрыстaннa тoй бiблiятэкай, y бiблiятэчным фoндзe якoй знaхoдзiццa дaкyмeнт.

7. Зaкaз пa мiжбiблiятэчным абaнeмeнтe aфaрмлeццa нa блaнкy-зaкaзe, якi нaкiрoўвaеццa пa лyбoых кaнaлax сyвязi (пoштa, элeктpoннaя пoштa i iншae). Блaнк-зaкaз зaпaўняеццa нa кoжны aсoбны дaкyмeнт рaзбoрлiвa, бeз aдвoльных скaрaчeннaў, з yкaзaннeм yсiх рэквiзiтaў, якiя прaдyглeджaны блaнкaм-зaкaзaм.

Фoрмa блaнкa-зaкaзa ўстaнaўлiвaеццa Мiнiстэрствaм кyльтyры.

Артыкул 149. Кaрпaрaтыўнae ўзaемaдзeяннe бiблiятэк пa фaрмiрaвaннi i выкaрыстaннi iнфaрмaцыйных рэсурсaў

1. Инфaрмaцыйныя рэсyрсы дзяржaўных бiблiятэк з'яўлeццa сaстaўнoй чaсткaй iнфaрмaцыйных рэсурсaў Рэспyблiкi Бeлaрусь.

2. Бiблiятэки ўдзeльнiчaюць y фaрмiрaвaннi звoднaгa элeктpoннaгa кaтaлoгa бiблiятэк Бeлaрусь, iншых кaрпaрaтыўных iнфaрмaцыйных рэсурсaў.

Звoдны элeктpoнны кaтaлoг бiблiятэк Бeлaрусь – iнфaрмaцыйны рэсyрс, якi aдлюстpoўвaе склaд, змeст i стpyктyрy Бiблiятэчнагo фoндy Рэспyблiкi Бeлaрусь.

3. У мэтaх пaвышeннa якaсцi iнфaрмaцыйнa-бiблiятэчнагo абслугoўвaннa i эфeктывнaгo выкaрыстaннa сyсвeтных iнфaрмaцыйных рэсурсaў бiблiятэки нa кaрпaрaтыўнaй aснoвe aжыццяўлeццa нaбыццe гэтых рэсурсaў i зaбeспeчвaюць дoстyп дa iх. Пaрaдaк кaрпaрaтыўнaгo ўзaемaдзeяння вызнaчaeццa дaгaвoрaмi пaмiж бiблiятэкамi, якiя з'яўлeццa юрыдычнымi aсoбaмi, i (aбo) юрыдычнымi aсoбaмi, пaдрaздзeлeннeм якiх з'яўлeццa бiблiятэка.

Кaардынaцiя кaрпaрaтыўнaгo ўзaемaдзeяння бiблiятэк зaбeспeчвaеццa дзяржaўнaй yстaнoвaй «Нацiянальнaя бiблiятэка Бeлaрусь».

Артыкул 150. Карыстальнiкi бiблiятэк. Правы i абавязкi карыстальнiкаў бiблiятэк

1. Юрыдычныя асобы, грамадзяне, у тым лiку iндывiдуальныя прадпрымальнiкi, якiм аказваюцца паслугi бiблiятэк, з'яўляюцца iх карыстальнiкамі.

Парадак карыстання бiблiятэкай, пералiк асноўных паслуг i ўмовы iх аказання ўстанаўліваюцца ў адпаведнасцi з гэтым Кодэксам, статутам (палажэннем) бiблiятэкі i правiламі карыстання бiблiятэкай.

2. Карыстальнiкi бiблiятэк маюць права на бiблiятэчнае, iнфармацыйнае i даведачна-бiблiяграфiчнае абслугоўванне згодна з iх патрэбнасцямi i iнтарэсамi.

3. Права на бiблiятэчнае, iнфармацыйнае i даведачна-бiблiяграфiчнае абслугоўванне забяспечваюцца шляхам:

3.1. стварэння розных відаў бiблiятэк;

3.2. садзейнiчання доступу да нацыянальных i сусветных баз даных;

3.3. арганiзацыi мiжбiблiятэчнага абанемента;

3.4. электроннай дастаўкi дакументаў;

3.5. арганiзацыi бiблiятэчнага, iнфармацыйнага i даведачна-бiблiяграфiчнага абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк па месцы жыхарства (знаходжання), працы (службы), вучобы, адпачынку;

3.6. выкарыстання нестачыярных форм абслугоўвання;

3.7. стварэння i функцыянавання на базе дзяржаўных публiчных бiблiятэк публiчных цэнтраў прававой iнфармацыi.

4. Карыстальнiкi дзяржаўных бiблiятэк маюць права:

4.1. бясплатна атрымліваць поўную iнфармацыю аб складзе i змесце бiблiятэчных фондаў;

4.2. бясплатна атрымліваць кансультацыйную дапамогу ў пошуку крынiц iнфармацыi;

4.3. бясплатна атрымліваць для часовага карыстання дакументы з бiблiятэчных фондаў;

4.4. атрымліваць доступ да iнфармацыйных рэсурсаў бiблiятэк;

4.5. атрымліваць дакументы або iх копіі па мiжбiблiятэчным абанементам;

4.6. прымаць удзел у культурных мерапрыемствах, якія праводзяцца бiблiятэкамі;

4.7. выкарыстоўваць у зонах абслугоўвання карыстальнiкаў бiблiятэк тэхнiчныя сродкi на аўтаномным сiлкаванні без гукавых сiгналаў, за выключэннем капiравальных прыбораў (сканераў, аўдыя-, фота- i вiдэаапаратуры), мабільных тэлефонаў i iншых тэхнiчных сродкаў у мэтах фота- i вiдэаздымкi дакументаў з бiблiятэчных фондаў;

4.8. карыстацца паслугамi бiблiятэк, у тым лiку платнымi;

4.9. iншыя правы ў адпаведнасцi з актамі заканадаўства.

5. Асобы з аслабленым зрокам i асобы, пазбаўленыя зроку, маюць права на атрыманне дакументаў на спецыяльных матэрыяльных носьбiтах iнфармацыi.

6. Iнвалiды i iншыя фiзiчна аслабленыя асобы маюць пераважнае права атрымліваць дакументы з бiблiятэчных фондаў публiчных бiблiятэк праз нестачыярныя формы абслугоўвання.

7. Карыстальнiкi бiблiятэк маюць права ўдзельнiчаць у дзейнасцi папячыцельскiх саветаў, аб'яднанняў карыстальнiкаў бiблiятэк.

8. Незаконныя дзеяннi (бяздзейнасць) службовых асоб бiблiятэк, якія абмяжоўваюць правы карыстальнiкаў бiблiятэк, могуць быць абскарджаны ў вышэйшатакую арганiзацыю, кiраўнiку юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца бiблiятэка, i (або) у суд.

9. Карыстальнiкi бiблiятэк абавязаны:

9.1. выконваць правiлы карыстання бiблiятэкай;

9.2. беражлiва адносіцца да бiблiятэчных фондаў;

9.3. ва ўстаноўленыя бiблiятэкай тэрмiны вяртаць дакументы, атрыманыя з бiблiятэчных фондаў;

9.4. праходзіць перарэгістрацыю карыстальнікаў бібліятэк у тэрмін і ў адпаведнасці з парадкам рэгістрацыі карыстальнікаў бібліятэк;

9.5. пры атрыманні дакументаў з дэфектамі паведаміць аб гэтым бібліятэчнаму работніку;

9.6. выконваць іншыя абавязкі ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

10. Доступ да дакументаў з бібліятэчных фондаў і інфармацыйных рэсурсаў можа быць абмежаваны ў выпадках, прадугледжаных заканадаўчымі актамі.

11. Карыстальнікам бібліятэк забараняецца:

11.1. наведваць бібліятэку ў стане алкагольнага ап'янення або ў стане, выкліканым ужываннем наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх аналагаў, таксічных або іншых адурманьваючых рэчываў;

11.2. уваходзіць у бібліятэку з жывёламі, за выключэннем карыстальнікаў бібліятэк – асоб з аслабленым зрокам і асоб, якія страцілі зрок, у суправаджэнні сабакі-павадыра;

11.3. уносіць у бібліятэку друкаваныя выданні, колючыя і рэжучыя прадметы, калі іншае не прадугледжана правіламі карыстання бібліятэкай;

11.4. выносіць дакументы з памяшкання бібліятэкі без запісу ў формах уліку, устаноўленых бібліятэкай;

11.5. уносіць і выкарыстоўваць капіравальныя прыборы (сканеры, аўдыя-, фота- і відэаапаратуру), мабільныя тэлефоны і іншыя тэхнічныя сродкі ў мэтах фота- і відэаздымкі дакументаў з бібліятэчных фондаў;

11.6. перадаваць чытацкі білет іншым асобам або карыстацца чытацкім білетам іншай асобы.

12. У выпадку страты, пашкоджання дакументаў з бібліятэчных фондаў карыстальнікі бібліятэк замяняюць іх ідэнтычнымі, раўнацэннымі дакументамі. Пры адсутнасці магчымасці замены дакументаў карыстальнікі бібліятэк кампенсуюць іх кошт у адпаведнасці з грамадзянскім заканадаўствам.

13. Карыстальнікам бібліятэк, якія парушылі тэрміны вяртання дакументаў з бібліятэчных фондаў, да моманту вяртання гэтых дакументаў выдача новых дакументаў не ажыццяўляецца.

Артыкул 151. Рэгістрацыя карыстальнікаў бібліятэк

1. Рэгістрацыя грамадзян у якасці карыстальнікаў бібліятэк ажыццяўляецца непасрэдна ў бібліятэцы або на афіцыйным сайце бібліятэкі ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт.

2. Рэгістрацыя юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрымальнікаў у якасці карыстальнікаў бібліятэк ажыццяўляецца на падставе дагавора аб бібліятэчным, інфармацыйным і даведачна-бібліяграфічным абслугоўванні.

3. Парадак рэгістрацыі карыстальнікаў бібліятэкі зацвярджаецца кіраўніком бібліятэкі, якая з'яўляецца юрыдычнай асобай, па ўзгадненні з заснавальнікам бібліятэкі або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца бібліятэка.

ГЛАВА 19 МУЗЕЙНАЯ СПРАВА

Артыкул 152. Музейная справа

Музейная справа – напрамак культурнай дзейнасці па стварэнні і развіцці музеяў, выяўленні прадметаў музейнага значэння, камплектаванні музейных фондаў, а таксама па ўліку, захоўванні, вывучэнні, выкарыстанні і папулярызацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, ажыццяўленні іншых відаў музейнай дзейнасці.

Артыкул 153. Музейны работнiк

Музейны работнiк – работнiк культуры, якi ажыццяўляе музейную дзейнасць.

Артыкул 154. Музейная дзейнасць

1. Музейная дзейнасць ажыццяўляецца ў мэтах забеспячэння агульнадаступнасцi культурных каштоўнасцей айчынай i сусветнай культуры, выкарыстання iх для эстэтычнага выхавання i культурнага развiцця грамадзян.

2. Музейная дзейнасць уключае ў сябе:

2.1. выяўленне прадметаў музейнага значэння;

2.2. камплектаванне музейных фондаў;

2.3. улік музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

2.4. захоўванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

2.5. вывучэнне, выкарыстанне i папулярызаванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, у тым лiку шляхам правядзення на iх аснове навуковых даследаванняў архiўных, бiблiятэчных i iншых крынiц, публiчнага паказу музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, а таксама публiкацыi адпаведных матэрыялаў;

2.6. кансервацыю i рэстаўрацыю музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

2.7. каталагiзацыю музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

2.8. стварэнне i адкрыццё экспазiцый;

2.9. экскурсiйнае абслугоўванне наведвальнiкаў музеяў;

2.10. культурна-асветную работу i культурна-адукацыйную дзейнасць, звязаныя з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламi, а таксама нематэрыяльнымi гiсторыка-культурнымi каштоўнасцямi адпаведна профiлю (профiлям) музея;

2.11. вывучэнне, выкарыстанне i папулярызаванне нематэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей адпаведна профiлю (профiлям) музея;

2.12. правядзенне навукова-практычных семiнараў i канферэнцый, iншых мерапрыемстваў па музейнай справе.

Артыкул 155. Прадмет музейнага значэння. Музейны прадмет, навукова-дапаможны i сыравiнны матэрыял, iх класiфiкацыя

1. Прадмет музейнага значэння – культурная каштоўнасць або выдзелены з навакольнага асяроддзя ў вынiку навуковай дзейнасцi прыродны аб'ект, якiя маюць навуковую, гiстарычную, мемарыяльную, мастацкую i (або) эстэтычную вартасць i не ўключаны ў музейны фонд.

2. Музейны прадмет – культурная каштоўнасць або выдзелены з навакольнага асяроддзя ў вынiку навуковай дзейнасцi прыродны аб'ект, якiя маюць навуковую, гiстарычную, мемарыяльную, мастацкую i (або) эстэтычную вартасць, пастаянна захоўваюцца ў музеi i ўключаны ў музейны фонд.

3. Навукова-дапаможны матэрыял – матэрыял, якi набыты або спецыяльна выраблены для раскрыцця зместу экспазiцыi i замяняе арыгiнальны прадмет, або арыгiнальны прадмет, якi не аднесены да музейных прадметаў па прычыне немагчымасцi забеспячэння яго доўгатэрмiновага захоўвання, якiя пастаянна захоўваюцца ў музеi i ўключаны ў музейны фонд.

4. Сыравiнны матэрыял – аб'ект прыроднага паходжання, якi прызначаны для лабараторных даследаванняў i прэпаравання, пастаянна захоўваецца ў музеi i ўключаны ў музейны фонд.

5. У мэтах аптымальнай арганiзацыi работы з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламі, а таксама стварэння ўмоў, якія максімальна спрыяюць iх захаванню, вывучэнню, выкарыстанню i папулярызацыi, музейныя прадметы, навукова-дапаможныя i сыравiнныя матэрыялы класiфікуюцца па тыпах i вiдах.

6. Класiфікацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў – групоўка музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў на аснове адзiнства (агульнасцi) iх прыкмет (паходжання, тэматыкi, храналогii, структуры, функцыянальнага прызначэння i iншых прыкмет), накіраваная на фiксацыю сувязi памiж iмi.

7. Класiфікацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў ажыццяўляецца па наступных тыпах i вiдах:

7.1. пiсьмовы – дакументы, рукапiсы, друкаваныя выданнi i iншыя пiсьмовыя вiды;

7.2. выяўленчы – скульптура, жывапіс, графіка, творы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва i iншыя выяўленчыя вiды;

7.3. рэчавы – археалагiчныя артэфакты, нумiзматыка, банiстыка, фалерыстыка, сфрагiстыка, зброя, ахоўнае ўзбраенне, боепрыпасы, вайсковы рыштунак i атрыбутыка, адзенне, тканiны, вексiлалогiя, мэбля, музычныя iнструменты, прыборы, апараты, iнструменты, механiзмы, транспартныя сродкi, прылады i прыстасаваннi, прадметы побыту i iншыя рэчавыя вiды;

7.4. аўдыявiзуальны – фона-, фота-, кiна-, вiдэадакументы i iншыя аўдыявiзуальныя вiды;

7.5. прыродазнаўчагiстарычны – бiялагiчныя, геалагiчныя аб'екты i iншыя прыродазнаўчагiстарычныя вiды;

7.6. архiтэктурны – капiтальныя пабудовы (будынкi, збудаваннi) i iншыя архiтэктурныя вiды.

Артыкул 156. Музейная калекцыя

Музейная калекцыя – збор музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, аб'яднаных адной або некалькiмi прыкметамi, які мае навуковую, гiстарычную, мемарыяльную, мастацкую i (або) эстэтычную вартасць як адно цэлае.

Артыкул 157. Музейны фонд

1. Музейны фонд – навукова абгрунтаваная сукупнасць музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, якія пастаянна захоўваюцца ў музеi.

2. Структурнымi элементамi музейнага фонду з'яўляюцца:

2.1. асноўны фонд – сукупнасць музейных прадметаў;

2.2. фонд навукова-дапаможных матэрыялаў – сукупнасць навукова-дапаможных матэрыялаў;

2.3. фонд сыравiнных матэрыялаў – сукупнасць сыравiнных матэрыялаў.

3. Па рашэннi фондава-закупачнай камiсii, iншай упаўнаважанай камiсii музея або кiраўнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, цi кiраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, навукова-дапаможныя матэрыялы могуць быць аднесены да музейных прадметаў, сыравiнныя матэрыялы – да музейных прадметаў або навукова-дапаможных матэрыялаў.

4. У складзе асноўнага фонду пры неабходнасцi па рашэннi фондава-закупачнай камiсii, iншай упаўнаважанай камiсii музея або кiраўнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, цi кiраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, могуць быць створаны:

4.1. калекцыйны фонд – сукупнасць музейных прадметаў, якім нададзены статус гiсторыка-культурнай каштоўнасцi або не нададзены такi статус, але якія з'яўляюцца рэдкiмi ў сваiм родзе музейнымi прадметамi i iснуюць у адзiным экзэмпляры або ў абмежаванай колькасцi (далей – асаблiва каштоўныя музейныя прадметы);

4.2. абменны фонд – сукупнасць няпрофільных або дублетных (паўторных) музейных прадметаў, прызначаных для міжмузейнага абмену.

Артыкул 158. Права ўласнасці на музейныя прадметы, прадметы музейнага значэння

1. Музейныя прадметы, прадметы музейнага значэння могуць знаходзіцца ў дзяржаўнай або прыватнай уласнасці.

2. Музейныя прадметы, якія пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных музеях, знаходзяцца толькі ва ўласнасці дзяржавы.

Артыкул 159. Музей. Місія музея

1. Музей – арганізацыя культуры або падраздзяленне юрыдычнай асобы, якія выяўляюць прадметы музейнага значэння, камплектуюць музейныя фонды, ажыццяўляюць на пастаяннай аснове ўлік і захоўванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, вывучэнне, выкарыстанне і папулярнызацыю музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў.

2. Музей ажыццяўляе дзейнасць у адпаведнасці з місіяй музея.

Місія музея – грамадскае прызначэнне музея як сацыяльнага інстытута па захаванні і папулярнызацыі матэрыяльнай і нематэрыяльнай культурнай спадчыны, нацыянальных культурных традыцый, у тым ліку традыцый народных мастацкіх рамёстваў, этнакультурнага і прыроднага асяроддзя.

3. У музеях могуць стварацца навукова-метадычны, вучоны, рэстаўрацыйны, экспертны саветы, кампетэнцыя і парадак дзейнасці якіх устанаўліваюцца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Артыкул 160. Канцэпцыя развіцця музея

1. Канцэпцыя развіцця музея з'яўляецца асновай для планавання дзейнасці музея, камплектавання музейнага фонду ў адпаведнасці з яго профілем (профілямі) і вызначае мэты, задачы, прынцыпы функцыянавання, перспектывы і напрамкі развіцця музея, шляхі іх рэалізацыі.

2. Канцэпцыя развіцця музея зацвярджаецца заснавальнікам музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычнай асобай, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Артыкул 161. Класіфікацыя музеяў

1. Класіфікацыя музеяў – групойка музеяў па прыкметах, істотных для арганізацыі і развіцця сістэмы музеяў, ажыццяўлення музейнай дзейнасці, у тым ліку па профілі (профілях) і іншых крытэрыях.

2. Па форме ўласнасці музеі падзяляюцца на дзяржаўныя і прыватныя.

3. Пад профілем музея разумеецца катэгорыя класіфікацыі музеяў, якая вызначае сувязь музейнай дзейнасці з профільнай дысцыплінай, канкрэтнай галіной навукі, тэхнікі, вытворчасці, відам мастацтва і іншым.

4. Музеі класіфікуюцца па наступных профілях:

4.1. гістарычны, да якога адносяцца агульнагістарычныя, ваенна-гістарычныя, археалагічныя, этнаграфічныя, гісторыі рэлігіі, гістарычныя манаграфічныя, сучаснай культуры, іншыя гістарычныя музеі;

4.2. прыродазнаўчы, да якога адносяцца прыродазнаўчыя музеі шырокага профілю, геаграфічныя, біялагічныя, заалагічныя, батанічныя, геалагічныя, мінералагічныя, антрапалагічныя, іншыя прыродазнаўчыя музеі;

4.3. мастацкі, да якога адносяцца музеі выяўленчых мастацтваў, дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, народнага мастацтва, палацавага і паркавага мастацтва, мастацкія манаграфічныя, іншыя мастацкія музеі;

4.4. літаратурны, да якога адносяцца музеі гісторыі літаратуры, гісторыі кнігі, літаратурныя манаграфічныя, іншыя літаратурныя музеі.

5. У выпадку, калі музей сумяшчае прыкметы некалькіх профіляў, музей класіфікуецца як комплексны. Да комплексных музеяў адносяцца мемарыяльныя комплексы, гісторыка-мастацкія, краязнаўчыя музеі, музеі архітэктуры і этнаграфіі, гісторыка-культурныя запаведнікі, іншыя музеі.

Артыкул 162. Асаблівасці стварэння і ліквідацыі музеяў

1. Стварэнне дзяржаўных музеяў ажыццяўляецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, Міністэрствам культуры, а таксама іншымі дзяржаўнымі органамі і іншымі дзяржаўнымі юрыдычнымі асобамі па ўзгадненні з Міністэрствам культуры.

2. Абавязковымі патрабаваннямі (умовамі) для стварэння музея з'яўляюцца:

2.1. наяўнасць прадметаў музейнага значэння і (або) выдзеленых з навакольнага асяроддзя ў выніку навуковай дзейнасці прыродных аб'ектаў, а таксама наяўнасць канцэпцыі развіцця музея;

2.2. магчымасць заснавальніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або магчымасць юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, забяспечыць музей капітальнай пабудовай (будынкам, збудаваннем), памяшканнем, тэрыторыяй, якія адпавядаюць профілю (профілям) музея і патрабаванням па захоўванні музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, а таксама абсталяваннем, фінансавымі, тэхнічнымі сродкамі, неабходнымі для арганізацыі і ажыццяўлення дзейнасці музеяў;

2.3. магчымасць увядзення штатнай адзінкі (штатных адзінак) музейнага работніка.

3. Пры ліквідацыі дзяржаўнага музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або пры выключэнні музея са структуры дзяржаўнай юрыдычнай асобы заснавальнік дзяржаўнага музея або дзяржаўная юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, абавязаны забяспечыць захаванасць музейнага фонду і перадаць яго іншаму дзяржаўнаму музею (музеям).

Пры ліквідацыі прыватнага музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або пры выключэнні музея са структуры недзяржаўнай юрыдычнай асобы ўласнік прыватнага музея або недзяржаўная юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, абавязаны забяспечыць захаванасць музейных прадметаў, уключаных у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь.

4. Перадача музейнага фонду дзяржаўнага музея, падпарадкаванага Міністэрству культуры, адбываецца ў адпаведнасці з рашэннем Міністэрства культуры.

Перадача музейнага фонду іншага дзяржаўнага музея адбываецца ў адпаведнасці з рашэннем заснавальніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або ў адпаведнасці з рашэннем юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, узгодненымі з Міністэрствам культуры.

Артыкул 163. Асаблівасці матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння і фінансавання музеяў

1. Музеі павінны забяспечвацца капітальнымі пабудовамі (будынкамі, збудаваннямі), памяшканнямі, тэрыторыямі, якія адпавядаюць профілю (профілям) музея і патрабаванням па захоўванні музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, а таксама абсталяваннем, тэхнічнымі, фінансавымі сродкамі, неабходнымі для арганізацыі і ажыццяўлення дзейнасці музеяў.

2. Размяшчэнне музеяў у капітальных пабудовах (будынках, збудаваннях), памяшканнях, на тэрыторыях, якія не адпавядаюць профілю (профілям) музея і патрабаванням па захоўванні музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, і перавод музеяў у капітальныя пабудовы (будынкi, збудаванні), памяшканні, на тэрыторыі, якія пагаршаюць умовы іх дзейнасці, не дапускаюцца.

3. У выпадку перадачы іншым юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, капітальнай пабудовы (будынка, збудавання), памяшкання, тэрыторыі, дзе размешчаны дзяржаўны музей, дзяржаўныя органы, якія ажыццяўляюць перадачу, прадастаўляюць дзяржаўнаму музею раўнацэнныя капітальную пабудову (будынак, збудаванне), памяшканне, тэрыторыю і забяспечваюць за свой кошт перамяшчэнне музейнага фонду і абсталявання музея.

4. Фінансаванне музеяў ажыццяўляецца за кошт сродкаў, прадугледжаных артыкулам 21 гэтага Кодэкса, у тым ліку сродкаў, атрыманых у выглядзе платы за наведванне музея для агляду экспазіцый, экскурсійнае абслугоўванне, выдачу дазволу на выраб выяўленчай, друкаванай, сувенірнай і іншай тыражаванай прадукцыі, вытворчасць тавараў народнага спажывання з выкарыстаннем выяў музейных прадметаў, а таксама сродкаў, атрыманых ад вырабу і рэалізацыі выяўленчай, друкаванай, сувенірнай і іншай прадукцыі.

Артыкул 164. Права і абавязкі музеяў

1. Музеі маюць права:

1.1. самастойна вызначаць змест і формы сваёй дзейнасці ў адпаведнасці з канцэпцыяй развіцця музея;

1.2. дакументаваць усе з'явы айчыннай і замежнай гісторыі і культуры незалежна ад іх палітычнай, ідэалагічнай, гаспадарчай, сацыяльнай або іншай накіраванасці, за выключэннем з'яў, звесткі аб якіх датычаць інфармацыі, распаўсюджванне і (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

1.3. арганізоўваць і праводзіць навукова-даследчую дзейнасць, у тым ліку археалагічныя даследаванні, для забеспячэння камплектавання музейных фондаў, а таксама выяўляць прадметы музейнага значэння іншымі спосабамі, якія не супярэчаць заканадаўству аб культуры;

1.4. ажыццяўляць дзейнасць, якая прыносіць даход, у тым ліку аказваць платныя паслугі;

1.5. устанаўліваць правілы наведвання музея, якія зацвярджаюцца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей;

1.6. накіроўваць музейных работнікаў для працы ў архівы, бібліятэкі і іншыя юрыдычныя асобы.

2. Музеі абавязаны:

2.1. садзейнічаць забеспячэнню правоў наведвальнікаў музеяў, прадугледжаных гэтым Кодэксам;

2.2. абслугоўваць наведвальнікаў музеяў у адпаведнасці са статутам (палажэннем) музея, правіламі наведвання музея;

2.3. пашыраць доступ наведвальнікаў музеяў да музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.4. забяспечваць захаванасць музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.5. забяспечваць падрыхтоўку, перападрыхтоўку і павышэнне кваліфікацыі музейных работнікаў;

2.6. удзельнічаць у рэалізацыі дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры.

3. Музеі маюць іншыя права і абавязкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

4. Музеі, якія поўнасьцю або часткова фiнансуюцца за кошт сродкаў рэспублiканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, прадастаўляюць наведвальнiкам музея не радзей за адзiн раз у месяц у дзень, вызначаны музеем, які з’яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычнай асобай, падраздзяленнем якой з’яўляецца музей, права бясплатнага (iльготнага) наведвання музея для агляду экспазiцый, створаных на аснове ўласных музейных фондаў, а iнвалiдам, ветэранам Вялiкай Айчыннай вайны, ваеннаслужачым тэрміновай ваеннай службы, грамадзянам, якія праходзяць альтэрнатыўную службу, дзецям да сямi гадоў, дзецям-сiротам, дзецям, якія засталіся без апекі бацькоў, асобам з ліку дзяцей-сiрот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, асобам з асаблiвасцямi псiхафiзiчнага развiцця, якія атрымліваюць дашкольную, агульную сярэднюю, спецыяльную, прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную, вышэйшую адукацыю, музейным работнiкам – пастаянна.

Артыкул 165. Сiстэма дзяржаўных музеяў

1. Сiстэма дзяржаўных музеяў складаецца з дзяржаўных музеяў, падпарадкаваных Мiнiстэрству культуры і структурным падраздзяленням мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, і дзяржаўных музеяў, падпарадкаваных iншым дзяржаўным органам і iншым дзяржаўным юрыдычным асобам.

2. У сiстэме дзяржаўных музеяў метадычнымі і каардынацыйнымі цэнтрамі з’яўляюцца:

2.1. на рэспублiканскім узроўні – дзяржаўная ўстанова «Нацыянальны гістарычны музей Рэспублiкi Беларусь» (для музеяў гістарычнага і прыродазнаўчага профiляў), установа «Нацыянальны мастацкі музей Рэспублiкi Беларусь» (для музеяў мастацтвазнаўчага профiлю), установа «Дзяржаўны музей гісторыі беларускай лiтаратуры» (для музеяў лiтаратурнага профiлю);

2.2. на абласным (мiнскім гарадскім) узроўні – абласныя (мiнскія гарадскія) дзяржаўныя музеі, якія вызначаюцца адпаведнымі структурнымі падраздзяленнямі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўня, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры;

2.3. на раённым (гарадскім) узроўні – раённыя і гарадскія дзяржаўныя музеі, якія вызначаюцца адпаведнымі структурнымі падраздзяленнямі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўня, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры.

Артыкул 166. Музеі-запаведнiкі. Музеі пад адкрытым небам

1. Музеі-запаведнiкі – музеі, якія размяшчаюцца ў комплексах і ансамблях нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, разам з тэрыторыяй, гістарычна і культурна звязанай з гэтымі нерухомымі матэрыяльнымі гісторыка-культурнымі каштоўнасцямі.

2. Музеі пад адкрытым небам – музеі, у музейныя фонды якіх уключаны комплексы і (або) ансамблі нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, размешчаныя на тэрыторыі, якая гістарычна і культурна не звязана з імі, або музеі, у музейныя фонды якіх уключаны калекцыі і (або) камплекты матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, iншыя рухомыя матэрыяльныя культурныя каштоўнасці, сiстэматызаваныя і прадастаўленыя на тэрыторыі, якая гістарычна і культурна не звязана з імі.

3. Ахова матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей, у якіх размяшчаюцца музеі-запаведнiкі або якія ўключаны ў музейныя фонды музеяў пад адкрытым небам, ажыццяўляецца ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам.

4. Музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам валодаюць пераважным правам на ажыццяўленне культурнай i iншай дзейнасцi на сваёй тэрыторыi, у тым лiку на экскурсiйнае абслугоўванне.

5. Музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам могуць мець уласную сiмволiку (сцягi, вымпелы, эмблемы i iншае).

6. У музеi-запаведнiку, музеi пад адкрытым небам устанаўлiваецца спецыяльны рэжым захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў з улiкам размяшчэння iх у нестабiльных тэмпературна-вiльготнасных i светлавых умовах.

7. У мэтах падтрымкi i развiцця народных мастацкiх рамёстваў, папулярызациi i распаўсюджвання вырабаў народных мастацкiх рамёстваў, гiстарычных традыцыйных тэхналагiчных працэсаў гаспадарання, вытворчасцi, прыгатавання асобных вiдаў прадуктаў харчавання нацыянальнай кухнi музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам могуць выкарыстоўваць музейныя прадметы, навукова-дапаможныя i сыравiнныя матэрыялы пры ўмове, што такое выкарыстанне не стварае пагрозы iх захаванню i не можа прывесцi да iх пашкоджання, страты або знiшчэння.

8. Музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам з улiкам iх профiлю (профiляў) могуць ажыццяўляць дзейнасць па раслiнаводстве, жывёлагадоўлi, вытворчасць тавараў народнага спажывання, прыгатавання прадуктаў харчавання з прымяненнем тэхналогiй i прылад працы, якiя выкарыстоўвалiся ў пэўны гiстарычны перыяд.

Атрыманая прадукцыя (тавары народнага спажывання, прадукты харчавання i iншае) можа рэалiзоўвацца музеем-запаведнiкам, музеем пад адкрытым небам у парадку, устаноўленым актамі заканадаўства.

9. Музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам ажыццяўляюць дзейнасць, якая прыносiць даход, калi такая дзейнасць не перашкаджае ахове аб'ектаў культурнай i прыроднай спадчыны.

10. На тэрыторыi музея-запаведнiка, музея пад адкрытым небам устанаўлiваецца дыферэнцыраваны рэжым iх аховы з улiкам спецыфiкi ўстаноўленых на гэтай тэрыторыi зон аховы нерухомах матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей i ахоўных зон асаблiва ахоўваемых прыродных тэрыторый.

11. У мэтах забеспячэння цэласнасцi i захаванасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў, выключэння выпадкаў iх пашкоджання, страты або знiшчэння музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам павiнны быць абсталяваны неабходнымi сродкамі аховы i iншымi iнжынерна-тэхнiчнымi сродкамі абароны.

12. На тэрыторыi музея-запаведнiка, музея пад адкрытым небам забараняецца дзейнасць, якая можа нанесцi шкоду аб'ектам культурнай i прыроднай спадчыны, гiстарычнаму i прыроднаму асяроддзю, у тым лiку дзейнасць, якая цягне за сабой:

12.1. змяненне стану музейных прадметаў, пагаршэнне iх навуковых, гiстарычных, мемарыяльных, мастацкiх, эстэтычных i (або) iншых вартасцей, а таксама стану навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў;

12.2. забруджванне навакольнага асяроддзя;

12.3. страту бiялагiчнай i (або) ландшафтнай разнастайнасцi;

12.4. парушэнне захаванасцi паверхнi зямлi, гiдралагiчнага рэжыму тэрыторыi.

13. Музей-запаведнiк, музей пад адкрытым небам у сваёй дзейнасцi па захаваннi i выкарыстаннi музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў, аб'ектаў прыроднай спадчыны:

13.1. ажыццяўляюць кантроль за станам i захаванасцю музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў, аб'ектаў прыроднай спадчыны;

13.2. забяспечваюць выкананне праектных i вытворчых работ па кансервацыi, рэстаўрацыi i рамонце, прыстасаваннi музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў, аб'ектаў прыроднай спадчыны;

13.3. удзельнiчаюць у ажыццяўленнi навукова-метадычнага i тэхнiчнага кантролю пры выкананнi праектных i вытворчых работ па кансервацыi, рэстаўрацыi i рамонце, якiя звязаны са змяненнем стану музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiннaх матэрыялаў;

13.4. праводзяць iншыя мерапрыемствы па захаваннi музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, аб'ектаў прыроднай спадчыны ў адпаведнасцi з гэтым Кодэксам i актамі заканадаўства аб асаблiва ахоўваемых прыродных тэрыторыях.

Артыкул 167. Рэстр музеяў

1. Рэстр музеяў ствараецца ў мэтах арганiзацыi ўлiку музеяў, фармiравання адзiнай базы даных аб музеях i прадстаўлення звестак, якiя ў iм змяшчаюцца, i ўяўляе сабой сукупнасць звестак аб музеях.

2. Фармiруе i вядзе рэстр музеяў юрыдычная асоба, упаўнаважаная Мiнiстэрствам культуры.

3. Рэстр музеяў вядзецца па форме, устаноўленай Мiнiстэрствам культуры.

4. Музеi, якiя з'яўляюцца юрыдычнымi асобамi, або юрыдычныя асобы, падраздзяленнем якiх з'яўляецца музей, не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня стварэння музея абавязаны прадставiць у структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, звесткi аб музеi (найменне, профiль (профiлi), месца знаходжання, рэжым работы музея, яго заснавальнiк i iншае) па форме, устаноўленай Мiнiстэрствам культуры.

5. Структурныя падраздзяленнi мясцовых выканаўчых i распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якiя ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання звестак аб музеi абавязаны разгледзець iх i накіраваць юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, свае прапановы аб уключэннi музея ў рэстр музеяў.

6. Пры змяненнi звестак, унесеныя у рэстр музеяў, музей, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, абавязаны не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня ўзнiкнення падставы для iх змянення пiсьмова паведамiць аб гэтым юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, для ўнясення неабходных змяненняў у рэстр музеяў.

7. У выпадку лiквiдацыi музея кiраўнiк музея, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiк юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, абавязаны не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня лiквiдацыi музея пiсьмова паведамiць аб гэтым юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, для выключэння музея з рэстра музеяў.

8. Юрыдычная асоба, упаўнаважаная Мiнiстэрствам культуры, не пазней за сем каляндарных дзён з дня атрымання пiсьмовых паведамленняў аб змяненнi звестак, унесеныя у рэстр музеяў, або аб лiквiдацыi музея ўносiць у рэстр музеяў неабходныя змяненнi.

9. Звесткi, якiя змяшчаюцца ў рэстры музеяў, з'яўляюцца адкрытымi i размяшчаюцца на афiцыйным сайце юрыдычнай асобы, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, у глабальнай камп'ютарнай сетцы Iнтэрнэт.

Артыкул 168. Рэспублiканская рада дырэктараў музеяў

1. Для выпрацоўкi прапаноў па пытаннях музейнай справы, удасканалення музейнай дзейнасцi, развiцця супрацоўнiцтва памiж музеямi i аказання метадычнай дапамогi музеям пры Мiнiстэрстве культуры ствараецца Рэспублiканская рада дырэктараў музеяў.

2. Рэспублiканская рада дырэктараў музеяў:

2.1. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па забеспячэннi якаснага кiравання музейнай дзейнасцю, павышэннi эфектыўнасцi выкарыстання матэрыяльных i фiнансавых рэсурсаў у дзейнасцi музеяў, выкарыстаннi музеямi сучасных навуковых распрацовак па музейнай справе;

2.2. садзейнічае ўдасканаленню супрацоўніцтва паміж музеямі, умацаванню сувязей музеяў з навуковымі арганізацыямі, грамадскімі аб'яднаннямі, установамі адукацыі;

2.3. садзейнічае пашырэнню і развіццю міжнародных культурных і гуманітарных сувязей, а таксама ўключэнню нацыянальнай музейнай справы ў сусветны культурны працэс;

2.4. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па ўдасканаленні заканадаўства аб культуры ў частцы рэгулявання музейнай справы;

2.5. садзейнічае рэалізацыі культурных праектаў, дзяржаўных і іншых праграм, накіраваных на захаванне, развіццё, распаўсюджванне і (або) папулярызацыю культуры.

Артыкул 169. Рэспубліканскі навукова-метадычны савет па пытаннях музейнай справы

1. У мэтах удасканалення каардынацыйных працэсаў у музейнай справе, эфектыўнага выкарыстання Музейнага фонду Рэспублікі Беларусь, умацавання сувязей з навуковымі арганізацыямі і ўкаранення вынікаў навуковых даследаванняў па музейнай справе пры Міністэрстве культуры ствараецца Рэспубліканскі навукова-метадычны савет па пытаннях музейнай справы, які з'яўляецца пастаянна дзеючым дарадчым, кансультацыйным і экспертным органам.

2. Рэспубліканскі навукова-метадычны савет па пытаннях музейнай справы:

2.1. выяўляе і разглядае актуальныя праблемы і перспектывы развіцця музейнай справы ў адпаведнасці з навуковымі распрацоўкамі і практыкай дзейнасці музеяў;

2.2. ажыццяўляе падрыхтоўку навукова абгрунтаваных прапаноў па ўдасканаленні музейнай дзейнасці, прапаноў па актуальных праблемах музейнай справы і ўносіць іх на разгляд дзяржаўным органам;

2.3. садзейнічае ўвядзенню ў практыку музейнай дзейнасці вынікаў навуковых даследаванняў па актуальных пытаннях профільных навук;

2.4. вывучае і абагульняе станоўчы вопыт усіх відаў музейнай дзейнасці, ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па яго выкарыстанні і развіцці;

2.5. садзейнічае ўмацаванню кантактаў з айчыннымі і замежнымі музеямі і навуковымі арганізацыямі;

2.6. ажыццяўляе рэцэнзаванне навукова-праектнай дакументацыі па стварэнні пастаяннай экспазіцыі музеяў рэспубліканскага падпарадкавання;

2.7. садзейнічае правядзенню сумесных экспедыцый, археалагічных даследаванняў, прыцягненню спецыялістаў да даследавання музейных прадметаў;

2.8. дае экспертную ацэнку планам развіцця музейнай справы рэгіёнаў, вызначае ўзровень навукова-метадычнага забеспячэння ствараемых музеямі экспазіцый;

2.9. прымае рашэнні па скаргах на заключэнні камісій дзяржаўных музеяў рэспубліканскага або абласнога падпарадкавання аб ацэнцы кошту культурных каштоўнасцей, якія ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь.

3. У склад Рэспубліканскага навукова-метадычнага савета па пытаннях музейнай справы могуць уваходзіць вучоныя-гісторыкі, археолагі, мастацтвазнаўцы, сацыёлагі, педагогічныя і музейныя работнікі, іншыя спецыялісты, якія маюць вопыт музейнай дзейнасці.

4. Рашэнні Рэспубліканскага навукова-метадычнага савета па пытаннях музейнай справы носяць рэкамендацыйны характар, акрамя рашэнняў па скаргах на заключэнні камісій дзяржаўных музеяў рэспубліканскага або абласнога падпарадкавання аб ацэнцы кошту культурных каштоўнасцей, якія ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 170. Музейны фонд Рэспублікі Беларусь

1. Музейны фонд Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой сукупнасць музейных прадметаў, якія пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных музеях, і асобных музейных прадметаў, якія

пастаянна захоўваюцца ў прыватных музеях і ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь па пісьмовых заявах уласнікаў музейных прадметаў.

2. Музейныя прадметы дзяржаўных музеяў з'яўляюцца дзяржаўнай уласнасцю і не падлягаюць вяртанню іх ранейшым уласнікам, акрамя выпадкаў, прадугледжаных грамадзянскім заканадаўствам.

3. Музейныя прадметы, уключаныя ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, з'яўляюцца неад'емнай часткай культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 171. Уключэнне музейных прадметаў у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь

1. Музейныя прадметы, якія пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных музеях, лічацца ўключанымі ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь пасля іх рэгістрацыі ў кнізе паступленняў музейных прадметаў асноўнага фонду (галоўнай інвентарнай кнізе) гэтых музеяў.

2. Рашэнне аб уключэнні ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь музейнага прадмета прыватнага музея прымаецца Міністэрствам культуры па ініцыятыве ўласніка музейнага прадмета ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

Артыкул 172. Асаблівасці выкарыстання музейных прадметаў, уключаных у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь

1. Музейныя прадметы, уключаныя ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, у працэсе музейнай дзейнасці выкарыстоўваюцца ў мэтах забеспячэння агульнадаступнасці культурных каштоўнасцей айчыннай і сусветнай культуры, а таксама эстэтычнага выхавання і культурнага развіцця грамадзян.

2. Перадача музейных прадметаў, уключаных у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, на часовае захоўванне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ад аднаго музея да іншага музея і ад музея да іншай юрыдычнай асобы і на пастаяннае захоўванне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ад аднаго музея да іншага музея ажыццяўляецца на падставе дагавора.

Перадача музейных прадметаў, якія ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь і з'яўляюцца гісторыка-культурнымі каштоўнасцямі катэгорыі «0», «1» або «2», на часовае захоўванне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь ад аднаго музея да іншага музея і ад музея да іншай юрыдычнай асобы ажыццяўляецца тэрмінам да аднаго года.

Перадача музейных прадметаў, якія ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь і пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных музеях, на пастаяннае захоўванне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дазваляецца толькі дзяржаўным музеям.

3. У выпадку прыняцця ўласнікам музейных прадметаў, якія ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь і пастаянна захоўваюцца ў прыватных музеях, рашэння аб адчужэнні музейных прадметаў пераважнае права набыцця гэтых музейных прадметаў пры іншых роўных умовах маюць дзяржаўныя музеі, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам і іншымі заканадаўчымі актамі.

4. Права першай публікацыі аб музейных прадметах, уключаных у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, належыць музею, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычнай асобе, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, у музейныя фонды якіх яны ўключаны.

5. Асаблівасці выкарыстання музейных прадметаў, залічаных у культурна-гістарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў і каштоўных камянёў Рэспублікі Беларусь, устанаўліваюцца заканадаўствам у сферы дзейнасці з каштоўнымі металамі і каштоўнымі камянямі.

Артыкул 173. Выключэнне музейных прадметаў з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь

1. Рашэнне аб выключэннi музейных прадметаў з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь прымаецца Міністэрствам культуры ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

2. Музейны прадмет, які пастаянна захоўваецца ў дзяржаўным музеi, выключаецца з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь, калi ён:

2.1. страцiў сваю навуковую, гiстарычную, мемарыяльную, мастацкую i (або) эстэтычную вартасць;

2.2. вернуты ўладальнiку па судовай пастанове;

2.3. выкрадзены, што пацвярджаецца дакументамi адпаведных дзяржаўных органаў;

2.4. пашкодзаны ў такой ступенi, што яго немагчыма рэстаўрыраваць;

2.5. страчаны або знiшчаны ў вынiку надзвычайных сiтуацый або ўзброенага канфлiкту цi па iншых прычынах.

3. Заканадаўчымі актамі, а таксама міжнароднымi дагаворамi Рэспублiкi Беларусь могуць прадугледжвацца iншыя выпадкi выключэння музейных прадметаў, якія пастаянна захоўваюцца ў дзяржаўных музеях, з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь.

4. Музейны прадмет, які пастаянна захоўваецца ў прыватным музеi, выключаецца з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь па iнiцыятыве ўласнiка музейнага прадмета.

Артыкул 174. Камплектаванне музейнага фонду

1. Камплектаванне музейнага фонду ўяўляе сабой мэтанакiраваны, планавы працэс, які ўключае:

1.1. падбор i набыццё прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

1.2. улiк i вывучэнне прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў;

1.3. аднясенне прадмета музейнага значэння, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў да асноўнага фонду, фонду навукова-дапаможных матэрыялаў i фонду сыравiнных матэрыялаў.

2. Камплектаванне музейнага фонду ажыццяўляецца шляхам:

2.1. куплi прадметаў музейнага значэння;

2.2. атрымання прадметаў музейнага значэння ў якасцi бязвыплатнай (спонсарскай) дапамогi, ахвяраванняў;

2.3. абмену ў адпаведнасцi з гэтым Кодэксам музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламі;

2.4. выяўлення прадметаў музейнага значэння пры ажыццяўленнi навукова-даследчай дзейнасцi, у тым лiку археалагiчных даследаванняў;

2.5. стварэння страхавых копiй музейных прадметаў;

2.6. iншымi спосабамi, якія не супярэчаць актам заканадаўства.

3. Камплектаванне музейнага фонду ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з профiлем (профiлямі) музея, канцэпцыйй навукова-фондавай работы i (або) праграмамі (планамi) камплектавання.

Канцэпцыя навукова-фондавай работы вызначае комплекс работ, якія плануецца правесцi ў мэтах камплектавання музейнага фонду ў пэўны тэрмін, i зацвярджаецца кiраўнiком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

4. Для разгляду i вырашэння пытанняў камплектавання музейных фондаў па рашэннi кiраўнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, ствараецца пастаянна дзеючая фондава-закупачная камiсiя або часовая ўпаўнаважаная камiсiя, склад якіх i палажэнне аб якіх

завярджаяцца адпаведна кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

У выпадку, калі ў штаце музея працуюць менш за тры музейныя работнікі, пытанні камплектавання музейнага фонду разглядае і вырашае кіраўнік музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнік юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Артыкул 175. Каталагізацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў

1. Пад каталагізацыяй музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў разумеецца працэс стварэння, вядзення і функцыянавання каталогаў музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, які ўключае апрацоўку звестак аб музейных прадметах, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялах, іх групоўку, сістэматызацыю, дакументальную фіксацыю і актуалізацыю.

2. Каталагізацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў ажыццяўляецца музеямі на аснове іх класіфікацыі, а таксама храналагічнага, геаграфічнага, тэматычнага і іншых крытэрыяў.

3. Каталогі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў вядуцца на папяровым або іншым матэрыяльным носьбіце інфармацыі.

Артыкул 176. Улік прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў

1. Улік прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў арганізуецца музеямі для забеспячэння кантролю за іх выкарыстаннем і захаванасцю, свечасовага і дакладнага прадстаўлення звестак аб іх колькасці і месцы знаходжання.

Музейныя прадметы, уключаныя ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, падлягаюць ацэнцы кошту ў выпадках і парадку, прадугледжаных актамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

2. Улік музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў вядзецца ў залежнасці ад структурных элементаў музейнага фонду, да якіх яны аднесены.

3. Рэгістрацыя і рух прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў афармляюцца ўліковымі дакументамі, формы якіх устанаўліваюцца Міністэрствам культуры.

Па рашэнні кіраўніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, у музеі могуць быць зацверджаны формы дадатковых уліковых дакументаў.

4. Вынас з музея ўліковых дакументаў забараняецца, акрамя выпадкаў, прадугледжаных заканадаўчымі актамі.

5. Пасля рэгістрацыі прадметаў музейнага значэння, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў ім надаюцца ўліковыя абазначэнні (ідэнтыфікацыйныя нумары).

6. Асабліва каштоўныя музейныя прадметы падлягаюць цэнтралізаванаму ўліку, які ажыццяўляецца шляхам уключэння звестак аб гэтых музейных прадметах у Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне аб аднясенні музейных прадметаў да асабліва каштоўных музейных прадметаў, за выключэннем музейных прадметаў, якім нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, прымаецца музеям, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычнай асобай, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей. Гэта рашэнне падлягае ўзгадненню з экспертным саветам па пытаннях аднясення музейных прадметаў, уключаных у Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, да асабліва каштоўных музейных прадметаў, які ствараецца пры Міністэрстве культуры або юрыдычнай асобе, ім упаўнаважанай.

7. Асаблiвасцi ўлiку музейных прадметаў, залiчаных у культурна-гiстарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў i каштоўных камянёў Рэспублiкi Беларусь, устанаўлiваюцца заканадаўствам у сферы дзейнасцi з каштоўнымi металамi i каштоўнымi камянямi. Асаблiвасцi ўлiку музейных прадметаў, якiя адносяцца да зброi, устанаўлiваюцца заканадаўствам аб зброi.

Артыкул 177. Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь

1. Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь уяўляе сабой сукупнасць звестак аб асаблiва каштоўных музейных прадметах, уключаных у Музейны фонд Рэспублiкi Беларусь.

2. Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь вядзецца ў мэтах цэнтралiзаванага ўлiку, iдэнтыфiкацыi i папулярызацыi асаблiва каштоўных музейных прадметаў.

3. Фармiруе i вядзе Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь юрыдычная асоба, упаўнаважаная Мiнiстэрствам культуры.

4. Музей, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, у якiх захоўваюцца асаблiва каштоўныя музейныя прадметы, абавязаны прадставiць юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, звесткi аб гэтых музейных прадметах у двухмесячны тэрмiн з дня iх паступлення.

5. У мэтах вядзення Дзяржаўнага каталога Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь юрыдычная асоба, упаўнаважаная Мiнiстэрствам культуры, ажыццяўляе:

5.1. збор звестак аб асаблiва каштоўных музейных прадметах;

5.2. улiк наяўнасцi i ацэнку захаванасцi асаблiва каштоўных музейных прадметаў.

6. Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь вядзецца на беларускай, рускай i англiйскай мовах.

7. Музей, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, у якiх захоўваюцца асаблiва каштоўныя музейныя прадметы, у выпадку змянення звестак, унесеныя у Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь, абавязаны не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня ўзникнення падставы для iх змянення пiсьмова паведамiць аб гэтым юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, для ўнясення неабходных змяненняў у Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь.

8. У выпадку змены ўласнiка асаблiва каштоўнага музейнага прадмета прыватнага музея ранейшы ўласнiк абавязаны не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня спынення права ўласнасцi пiсьмова паведамiць аб гэтым юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, для ўнясення неабходных змяненняў у Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь.

9. Звесткi аб страце або знiшчэннi асаблiва каштоўных музейных прадметаў накіроўваюцца юрыдычнай асобе, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, не пазней за тры каляндарныя днi з дня ўстанаўлення факта iх страты або знiшчэння.

10. Юрыдычная асоба, упаўнаважаная Мiнiстэрствам культуры, не пазней за сем каляндарных дзён з дня атрымання пiсьмовага паведамлення аб змяненнi звестак уносiць у Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь неабходныя змяненнi.

11. Звесткi, якiя змяшчаюцца ў Дзяржаўным каталогу Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь, з'яўляюцца адкрытымi i размяшчаюцца на афiцыйным сайце юрыдычнай асобы, упаўнаважанай Мiнiстэрствам культуры, у глабальнай камп'ютарнай сетцы Iнтэрнэт, за выключэннем звестак, якiя датычаць iнфармацыi, распаўсюджванне i (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасцi з заканадаўчымi актамi.

Артыкул 178. Захоўванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў

1. У мэтах забеспячэння захаванасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў i выключэння выпадкаў iх пашкоджання, страты або знiшчэння ў

музеях устанавляюцца рэжымы захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў, праводзяцца iх кансервацыя і (або) рэстаўрацыя, перыядычная зверка наяўнасцi.

2. Захоўванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў – гэта комплекс мер, які ўключае:

2.1. стварэнне сiстэмы захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў у фондасховiшчах;

2.2. забеспячэнне выканання рэжымаў захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў;

2.3. стварэнне належных умоў захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў у экспазiцыйных і выставачных залах;

2.4. перыядычную зверку наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў з уліковымi дакументамi;

2.5. прафiлактычны агляд музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў;

2.6. забеспячэнне належнай аховы капiтальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў), памяшканняў музея;

2.7. забеспячэнне фондасховiшчаў, экспазiцыйных і выставачных залаў адпаведным абсталяваннем;

2.8. забеспячэнне належнай упакоўкi пры транспарціроўцы музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў.

3. Музеi абавязаны штогод праводзiць зверку наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў з уліковымi дакументамi.

У музеях, музейны фонд якіх складае больш за тры тысячы музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў, зверка наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў праводзiцца ў адпаведнасцi з планами, зацверджанымi кiраўнiком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Зверка наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных прадметаў і сыравiннaх матэрыялаў праводзiцца камiсiяй у складзе не менш за тры музейныя работнiкi, якая ствараецца ў адпаведнасцi з загадам кiраўнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

У выпадку, калi ў штаце музея працуюць менш за тры музейныя работнiкi, зверка наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных прадметаў і сыравiннaх матэрыялаў праводзiцца асобамi, якія вызначаюцца кiраўнiком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Вынiкi зверкi наяўнасцi музейных прадметаў, навукова-дапаможных прадметаў і сыравiннaх матэрыялаў фiксуюцца ў акце зверкi.

Асаблiвасцi зверкi музейных прадметаў, залiчаных у культурна-гiстарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў і каштоўных камянёў Рэспублiкi Беларусь, устанавляюцца заканадаўствам у сферы дзейнасцi з каштоўнымi металамi і каштоўнымi камянямi.

4. Парадак прафiлактычнага агляду музейных прадметаў, навукова-дапаможных прадметаў і сыравiннaх матэрыялаў устанавляецца кiраўнiком музея.

5. Музейныя прадметы, навукова-дапаможныя і сыравiнныя матэрыялы размяркоўваюцца па групах захоўвання ў залежнасцi ад iх тыпу, вiду, матэрыялу.

6. У залежнасцi ад колькаснага складу груп захоўвання і iншых умоў музеi ствараюць комплексную або паасобную сiстэму захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў.

7. Скарбы, якія перадаюцца ў музей на пастаяннае захоўванне, захоўваюцца ў поўным складзе і не могуць змешвацца з iншымi музейнымi прадметамi.

8. У мэтах забеспячэння доўгатэрміновага захоўвання музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў у музеях устанаўліваюцца тэмпературна-вільготнасны, светлавы і біялагічны рэжымы.

9. Асаблівасці захоўвання музейных прадметаў, якія адносяцца да зброі, устанаўліваюцца заканадаўствам аб зброі.

Артыкул 179. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў

1. Пад кансервацыяй музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў разумеецца комплекс мерапрыемстваў па часовым або доўгатэрміновым забеспячэнні захаванасці фізічнага стану музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў з прымяненнем адпаведных метадаў, якія дазваляюць прадухіліць яго далейшае пагаршэнне і ствараюць умовы для экспанавання закансерваваных музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў.

2. Пад рэстаўрацыяй музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў разумеецца комплекс мерапрыемстваў па навукова абгрунтаваным аднаўленні страчаных фрагментаў музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, а таксама іх навуковых, гістарычных, мемарыяльных, мастацкіх, эстэтычных і іншых вартасцей.

3. Для вырашэння пытанняў кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў у музеі можа быць створаны рэстаўрацыйны савет, склад і парадак дзейнасці якога ўстанаўліваюцца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

4. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў выконваюцца ў адпаведнасці з навукова-праектнай дакументацыяй на выкананне кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, склад якой устанаўліваецца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

5. Распрацоўка навукова-праектнай дакументацыі на выкананне кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў ажыццяўляецца музейнымі работнікамі або іншымі асобамі, якія маюць адпаведную кваліфікацыю.

6. Пасля распрацоўкі навукова-праектнай дакументацыі на выкананне кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў разглядаецца на пасяджэнні рэстаўрацыйнага або іншага савета музея і зацвярджаецца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

7. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў выконваюцца мастакамі-рэстаўратарамі.

8. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў, якім нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці, выконваюцца з улікам асаблівасцей, устаноўленых гэтым Кодэксам.

Артыкул 180. Рэспубліканскі рэстаўрацыйны савет

1. У мэтах вырашэння найбольш важных пытанняў кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, удасканалення каардынацыі дзейнасці па кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў пры Міністэрстве культуры ствараецца Рэспубліканскі рэстаўрацыйны савет.

2. Рэспубліканскі рэстаўрацыйны савет:

2.1. разглядае і прымае рашэнні па пытаннях арганізацыі, даследавання і выканання кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.2. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па методыцы кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.3. каардынуе дзейнасць рэстаўрацыйных саветаў музеяў, іншых юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індыўідуальных прадпрымальнікаў, якія выконваюць работы па кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, аказвае ім метадычную дапамогу;

2.4. рыхтуе заключэнні па выкананых работах на падставе навукова-праектнай дакументацыі на выкананне кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.5. праводзіць ацэнку якасці выкананых работ і адпаведнасці іх методыцы выканання работ па кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, уносіць прапановы і рэкамендацыі па ўдасканаленні дзейнасці па кансервацыі і рэстаўрацыі;

2.6. вырашае пытанні далучэння пры неабходнасці да правядзення рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў або кансультацый па пытаннях рэстаўрацыі спецыялістаў з замежных краін;

2.7. інфармуе Міністэрства культуры аб парушэнні ўстаноўленых методык выканання работ па рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

2.8. разглядае іншыя пытанні, звязаныя з прымяненнем методык выканання работ па кансервацыі і рэстаўрацыі музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў.

Артыкул 181. Наведвальнікі музеяў. Правы і абавязкі наведвальнікаў музеяў

1. Юрыдычныя асобы, грамадзяне, у тым ліку індыўідуальныя прадпрымальнікі, якім аказваюцца паслугі музеяў, з'яўляюцца іх наведвальнікамі.

Пералік асноўных паслуг і ўмовы іх аказання ўстанаўліваюцца ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам, статутам (палажэннем) музея і правіламі наведвання музея.

2. Наведвальнікі музеяў маюць права на:

2.1. наведванне музеяў у адпаведнасці з рэжымам іх работы, а таксама на карыстанне іх паслугамі, у тым ліку платнымі;

2.2. атрыманне поўнай, дакладнай і своечасовай інфармацыі аб дзейнасці музеяў, за выключэннем інфармацыі, распаўсюджванне і (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

2.3. работу з музейнымі прадметамі, навукова-дапаможнымі і сыравіннымі матэрыяламі ў парадку, устаноўленым гэтым Кодэксам;

2.4. абскарджанне ў адпаведнасці з заканадаўствам незаконных дзеянняў (бяздзейнасці) службовых асоб музеяў, якія абмяжоўваюць правы наведвальнікаў;

2.5. іншыя правы ў адпаведнасці з актамі заканадаўства.

3. Асобам, якія атрымліваюць агульную сярэднюю, прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную, вышэйшую адукацыю, за выключэннем асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, якія атрымліваюць агульную сярэднюю, прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную, вышэйшую адукацыю, пры наведванні музея прадастаўляецца права на не больш чым 50-працэнтную скідку ад кошту ўваходнага білета для агляду экспазіцый, створаных музеямі, якія поўнасцю або часткова фінансуюцца за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, на аснове ўласных музейных фондаў.

4. У музеях, якія не фінансуюцца за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, прадастаўленне права бясплатнага (ільготнага) наведвання музея для агляду экспазіцый, створаных на аснове ўласных музейных фондаў, вызначаецца заснавальнікамі

музеяў, якія з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі, або юрыдычнымі асобамі, падраздзяленнем якіх з'яўляецца музей.

5. Наведвальнікі музеяў абавязаны:

5.1. выконваць правілы наведвання музея;

5.2. беражліва адносіцца да музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў;

5.3. выконваць іншыя абавязкі ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

Артыкул 182. Доступ да музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў і да інфармацыі аб іх. Парадак работы наведвальнікаў музеяў з музейнымі прадметамі, навукова-дапаможнымі і сыравіннымі матэрыяламі

1. Музейныя прадметы, навукова-дапаможныя і сыравінныя матэрыялы з'яўляюцца даступнымі для агляду наведвальнікамі музеяў.

2. Дакладная інфармацыя аб асабліва каштоўных музейных прадметах уключаецца ў Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублікі Беларусь і з'яўляецца даступнай для наведвальнікаў музеяў.

3. Доступ да інфармацыі, якая змяшчаецца ў друкаваных і электронных каталогах музеяў, з'яўляецца адкрытым, за выключэннем інфармацыі аб музейных прадметах, якія залічаны ў культурна-гістарычны фонд Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў і каштоўных камянёў Рэспублікі Беларусь або якія адносяцца да зброі, а таксама інфармацыі аб асобах, якія перадалі ў музей музейныя прадметы.

4. Інфармацыя аб паходжанні, кошце, дакладным месцы знаходжання музейных прадметаў, зафіксаваная ва ўліковых дакументах музея, з'яўляецца інфармацыяй, распаўсюджванне і (або) прадастаўленне якой абмежавана ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

5. Работа наведвальнікаў музеяў з музейнымі прадметамі, навукова-дапаможнымі і сыравіннымі матэрыяламі, якія захоўваюцца ў музеі, выконваецца на падставе пісьмовай заявы, у якой указваецца дакладная і аргументаваная мэта работы, і пісьмовага дазволу кіраўніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

6. У мэтах забеспячэння захаванасці музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў і выключэння магчымага негатыўнага ўздзеяння на іх доступ да работы з музейнымі прадметамі, навукова-дапаможнымі і сыравіннымі матэрыяламі, якія захоўваюцца ў музеі, можа быць абмежаваны, калі:

6.1. музейны прадмет, навукова-дапаможны і сыравінны матэрыял маюць недавальняючы стан захаванасці;

6.2. адкрыты доступ да музейнага прадмета, навукова-дапаможнага і сыравіннага матэрыялу пагражае іх захаванасці;

6.3. музейны прадмет, навукова-дапаможны і сыравінны матэрыял знаходзяцца ў працэсе кансервацыі або рэстаўрацыі;

6.4. музейны прадмет, навукова-дапаможны і сыравінны матэрыял знаходзяцца ў працэсе тэхнічнага афармлення, навуковых даследаванняў музейных работнікаў;

6.5. музейны прадмет з'яўляецца аўтэнтычнай формай пісьменнасці або выяўленчага мастацтва (дакументы, рукапісы, старадрукаваныя выданні, фотадакументы, графіка і іншае);

6.6. музейны прадмет з'яўляецца асабліва каштоўным музейным прадметам.

7. Доступ да работы з музейнымі прадметамі, якія не ўключаны ў Музейны фонд Рэспублікі Беларусь, навукова-дапаможнымі і сыравіннымі матэрыяламі прыватнага музея можа быць абмежаваны па іншых прычынах у адпаведнасці з рашэннем кіраўніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

8. Пры наяўнасцi страхавых копiй музейных прадметаў, якiя з'яўляюцца аўтэнтычнай формай пiсьменнасцi або выяўленчага мастацтва (дакументы, рукапiсы, старадрукаваныя выданнi, фотадакументы, графiка i iншае), для работы наведвальнiкам музеяў прадастаўляюцца страхавыя копiі такiх музейных прадметаў.

9. Музей арганiзуе работу наведвальнiкаў музеяў з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламi ў асобных або службовых памяшканнях i ў прысутнасцi музейнага работнiка. Работа наведвальнiкаў музеяў з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламi ў фондасховiшчах музеяў не дапускаецца, за выключэннем выпадкаў, калi музейныя прадметы, навукова-дапаможныя i сыравiнныя матэрыялы маюць вялiкiя памеры.

10. Наведвальнiкi музеяў, якiя атрымалi доступ да музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, павiнны быць зарэгiстраваны ў журнале рэгiстрацыi наведвальнiкаў музея i азнаёмлены з правiламі работы наведвальнiкаў музеяў з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламi.

Правiлы работы наведвальнiкаў музеяў з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi i сыравiннымi матэрыяламi зацвярджаюцца кiраўнiком музея, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кiраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

11. Выраб выяўленчай, друкаванай, сувенiрнай i iншай тыражаванай прадукцыi i вытворчасць тавараў народнага спажывання з выкарыстаннем выяў музейных прадметаў, а таксама публiкацыя выяў музейных прадметаў ажыццяўляюцца толькi з дазволу музеяў.

12. Забараняецца выкарыстанне музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў ва ўмовах, якiя ствараюць пагрозу iх захаванасцi i (або) могуць прывесцi да iх пашкоджання, страты або знiшчэння.

13. Наведвальнiкi музеяў, якiя дапусцiлі пашкоджанне, страту або знiшчэнне музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў, нясуць адказнасць у адпаведнасцi з заканадаўчымi актамі.

Артыкул 183. Экспазiцыя

1. Экспазiцыя – мэтанакiраваная i навукова абгрунтаваная сукупнасць музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў з уласнага музейнага фонду, музейных фондаў iншых музеяў i (або) прадметаў музейнага значэння, выстаўленых для агляду наведвальнiкамі музея, якiя арганiзаваны кампазiцыйна, суправаджаюцца пiсьмовым каментарыем, тэхнiчна i мастацка аформлены i ў вынiку ствараюць спецыфiчны музейны вобраз пэўных прыродных i (або) грамадскiх з'яў згодна з профiлем (профiлямі) музея.

2. Пад класiфiкацыяй экспазiцый разумеецца групоўка экспазiцый на аснове адзiнства (агульнасцi) iх прыкмет.

Экспазiцыi класiфiкуюцца ў залежнасцi ад тэматыкi (гiстарычныя, мастацкiя, лiтаратурныя, прыродазнаўчыя, архiтэктурныя i iншыя), метаду арганiзацыi (калекцыйныя, ансамблевыя, iлюстрацыйна-тэматычныя), а таксама могуць класiфiкавацца па iншых крытэрыях, у тым лiку ў залежнасцi ад iх мэт, задач, прызначэння.

3. У залежнасцi ад часу экспанавання экспазiцыi падзяляюцца на пастаянныя i часовыя.

Артыкул 184. Стварэнне i адкрыццё пастаянных экспазiцый

1. Стварэнне пастаянных экспазiцый з'яўляецца вынiкам навукова-даследчай дзейнасцi музея i адным з асноўных відаў музейнай дзейнасцi.

2. Этапамi стварэння пастаяннай экспазiцыi з'яўляюцца:

2.1. распрацоўка навукова-праектнай дакументацыi пастаяннай экспазiцыi, якая складаецца з навуковай канцэпцыi, абгрунтавання асноўнай iдэi, мэт i задач пастаяннай

экспазицiі, вызначэння шляхоў iх увасаблення, а таксама з тэматычнай структуры пастаяннай экспазiцiі, тэматыка-экспазицыйнага плана i сцэнарыя пастаяннай экспазiцiі;

2.2. распрацоўка архiтэктурна-мастацкага рашэння пастаяннай экспазiцiі;

2.3. мантаж пастаяннай экспазiцiі.

3. Стварэнне пастаяннай экспазiцiі i распрацоўка навукова-праектнай дакументацiі пастаяннай экспазiцiі ажыццяўляюцца рабочай групай. Склад рабочай групы, яе кіраўнiк, тэрмiны пачатку i заканчэння работы па стварэннi пастаяннай экспазiцiі зацвярджаюцца кіраўнiком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

4. У музеях з абмежаваным штатам навуковых супрацоўнікаў дапускаецца падрыхтоўка навукова-праектнай дакументацiі пастаяннай экспазiцiі музейнымi работнікамі iншых музеяў або навуковымi работнікамі навуковых устаноў на падставе грамадзянска-прававога дагавора.

5. Падрыхтаваная навукова-праектная дакументацыя пастаяннай экспазiцiі абмяркоўваецца на навукова-метадычным савеце музея i дасылаецца на рэцэнзаванне:

дзяржаўнымi музеямі раённага, гарадскога i сельскага падпарадкавання – у дзяржаўны музей абласнога падпарадкавання адпаведнага профiлю;

дзяржаўнымi музеямі абласнога (мiнскага гарадскога) падпарадкавання – у дзяржаўны музей рэспублiканскага падпарадкавання адпаведнага профiлю;

дзяржаўнымi музеямі рэспублiканскага падпарадкавання – у Міністэрства культуры для разгляду на Рэспублiканскім навукова-метадычным савеце па пытаннях музейнай справы;

дзяржаўнымi музеямі, якія з'яўляюцца падраздзяленнямі юрыдычных асоб, – у дзяржаўны музей абласнога (мiнскага гарадскога) або рэспублiканскага падпарадкавання адпаведнага профiлю;

прыватнымi музеямі – у дзяржаўны музей абласнога (мiнскага гарадскога) падпарадкавання адпаведнага профiлю.

Рэцэнзаванне праводзiцца не пазней за дваццаць каляндарных дзён з дня атрымання навукова-праектнай дакументацiі пастаяннай экспазiцiі.

6. Архiтэктурна-мастацкае рашэнне пастаяннай экспазiцiі распрацоўваецца прафесійнымi дызайнерамі i мастакамі, якія знаходзяцца ў штаце музея, або адпаведнымi спецыялістамi на падставе грамадзянска-прававога дагавора.

7. Навукова-праектная дакументацыя пастаяннай экспазiцiі не пазней за дваццаць каляндарных дзён з дня атрымання рэцэнзiі i архiтэктурна-мастацкае рашэнне пастаяннай экспазiцiі зацвярджаюцца кіраўнiком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнiком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

8. Зацвярджаныя навукова-праектная дакументацыя i архiтэктурна-мастацкае рашэнне пастаяннай экспазiцiі з'яўляюцца падставай для заключэння адпаведных дагавораў на мантаж пастаяннай экспазiцiі.

9. Канструктыўныя змяненнi ў зацвярджаныя навукова-праектную дакументацыю i архiтэктурна-мастацкае рашэнне пастаяннай экспазiцiі могуць быць унесены па рашэннi кіраўнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, толькi пасля атрымання рэцэнзiі ў парадку, прадугледжаным пунктам 5 гэтага артыкула.

10. Адкрыццё пастаяннай экспазiцiі ажыццяўляецца пасля яе прыёму камiсiяй, створанай загадам заснавальнiка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўнiка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Артыкул 185. Стварэнне i адкрыццё часовых экспазiцый

1. Стварэнне часовых экспазiцый ажыццяўляецца навукова-экспазицыйным, выставачным аддзелам музея або рабочай групай. Склад рабочай групы, яе кіраўнiк, тэрмiны пачатку i заканчэння работы па стварэннi часовай экспазiцiі зацвярджаюцца

кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

2. Для стварэння часовай экспазіцыі музеямі распрацоўваецца наступная праектная дакументацыя:

2.1. сцэнарый часовай экспазіцыі або разгорнутая тэматычная структура (калі тэрмін экспанавання менш за трыццаць каляндарных дзён);

2.2. сцэнарый часовай экспазіцыі або разгорнутая тэматычная структура, а таксама архітэктурна-мастацкае рашэнне (калі тэрмін экспанавання трыццаць каляндарных дзён і больш).

3. Праектная дакументацыя часовай экспазіцыі, разлічанай на тэрмін экспанавання трыццаць каляндарных дзён і больш, або часовай экспазіцыі, якая рыхтуецца для экспанавання за межамі музея, разглядаецца на навукова-метадычным савеце музея (пры яго наяўнасці) і зацвярджаецца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

4. Праектная дакументацыя часовай экспазіцыі, разлічанай на тэрмін экспанавання менш за трыццаць каляндарных дзён, зацвярджаецца кіраўніком музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніком юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

5. Адкрыццё часовай экспазіцыі ажыццяўляецца пасля яе прыёму камісіяй, створанай загадам кіраўніка музея, які з'яўляецца юрыдычнай асобай, або кіраўніка юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей.

Артыкул 186. Экскурсійнае абслугоўванне наведвальнікаў музеяў

1. Пад экскурсійным абслугоўваннем наведвальнікаў музеяў разумеецца публічны паказ прадметаў музейнага значэння, музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравінных матэрыялаў, які суправаджаецца каментарыямі, прадастаўленнем інфармацыі аб іх.

2. Экскурсійнае абслугоўванне наведвальнікаў музеяў ажыццяўляецца музейнымі работнікамі, а таксама па ўзгадненні з кіраўніком музея экскурсаводамі і гідамі-перакладчыкамі, якія прайшлі прафесійную атэстацыю, якая пацвярджае іх кваліфікацыю, іншымі асобамі ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі.

ГЛАВА 20 НАРОДНЫЯ МАСТАЦКІЯ РАМЁСТВЫ

Артыкул 187. Народныя мастацкія рамёствы. Вырабы народных мастацкіх рамёстваў

1. Народныя мастацкія рамёствы – напрамак культурнай дзейнасці па стварэнні і папулярызаванні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

2. Вырабы народных мастацкіх рамёстваў – прадметы дэкаратыўнага і ўтылітарнага прызначэння, якія створаны ў адпаведнасці з традыцыямі народных мастацкіх рамёстваў з выкарыстаннем натуральных матэрыялаў і ручной працы, характарызуюцца нацыянальнай самабытнасцю і маюць мастацкую вартасць.

3. Пры стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў дазваляецца:

3.1. творчае вар'іраванне, якое з'яўляецца адной з форм праявы народнай творчасці і асноўным метадам перадачы тыповага ўзору вырабу народных мастацкіх рамёстваў, што прадугледжвае ўнясенне змяненняў і (або) дапаўненняў у кампазіцыйнае, колеравае, арнаментальнае, пластычнае і іншае мастацкае рашэнне вырабу, якія не прыводзяць да прынцыповых змяненняў традыцыйнага характару, зніжэння мастацкага ўзроўню і якасці вырабу народных мастацкіх рамёстваў;

3.2. выкарыстанне механізаванай працы ў падрыхтоўчых і дапаможных аперацыях.

4. Да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў могуць быць аднесены прадукцыя арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных

прадпрымальнікаў і рамеснікаў, а таксама прадметы дэкаратыўнага і ўтылітарнага прызначэння, створаныя грамадзянамі.

Аднысенне прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў праводзіцца экспертнай камісіяй па аднысенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

Аднысенне прадметаў дэкаратыўнага і ўтылітарнага прызначэння, створаных грамадзянамі, да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў праводзіцца экспертнай камісіяй па народных мастацкіх рамёствах.

5. Арганізацыі народных мастацкіх рамёстваў – арганізацыі культуры, якія займаюцца вытворчасцю вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

Артыкул 188. Права грамадзян, якія займаюцца стварэннем вырабаў народных мастацкіх рамёстваў

Грамадзяне, якія займаюцца стварэннем вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, маюць права:

ажыццяўляць творчую дзейнасць у адпаведнасці са сваімі патрэбнасцямі, інтарэсамі і творчымі здольнасцямі (магчымасцямі) як на прафесійнай, так і на прафесійнай (аматарскай) аснове, у калектыве або індывідуальна;

на абарону сваёй дзейнасці і ахову сакрэтаў прафесійнага майстэрства;

выкарыстоўваць вынікі сваёй творчай дзейнасці;

ствараць новыя або ўступаць у дзеючыя грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры, якія займаюцца пытаннямі народных мастацкіх рамёстваў;

вывозіць з Рэспублікі Беларусь у мэтах экспанавання, іншых форм публічнага паказу, а таксама на продаж вырабы народных мастацкіх рамёстваў у адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства аб культуры, заканадаўствам аб знешнеэканамічнай дзейнасці, заканадаўствам аб мытным рэгуляванні, міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, міжнародна-прававымі актамі, якія складаюць нарматыўную прававую базу Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы і (або) права Еўразійскага эканамічнага саюза;

іншыя права ў адпаведнасці з актамі заканадаўства.

Артыкул 189. Майстар народных мастацкіх рамёстваў. Статус народнага майстра

1. Майстар народных мастацкіх рамёстваў – грамадзянін, які стварае вырабы народных мастацкіх рамёстваў самастойна, у тым ліку ў рамках прадпрымальніцкай або рамесніцкай дзейнасці, або працуе на падставе працоўнага дагавора (кантракта), або ажыццяўляе дзейнасць на падставе грамадзянска-прававога дагавора ў арганізацыі культуры, іншай юрыдычнай асобе, індывідуальнага прадпрымальніка.

2. Творчая дзейнасць майстроў народных мастацкіх рамёстваў ажыццяўляецца ў наступных відах народных мастацкіх рамёстваў:

2.1. разьба па дрэве;

2.2. роспіс па дрэве, тканіне, шкле;

2.3. саломпляценне;

2.4. пляценне і вырабы з раслінных матэрыялаў мясцовага паходжання (лазы, чароту, карэння, бяросты, драккі, лыка і іншых матэрыялаў);

2.5. аплікацыя і інкрустацыя саломкай;

2.6. ткацтва на ручных і ткацкіх станках;

2.7. ткацтва, пляценне, віццё паясоў;

2.8. вышыўка ручная;

2.9. карункапляценне і вязанне карункаў;

2.10. ганчарства;

- 2.11. выраб глінянай цацкі;
 - 2.12. кавальства;
 - 2.13. бондарства;
 - 2.14. выцінанка;
 - 2.15. выраб народных касцюмаў у мясцовых і рэгіянальных традыцыях з захаваннем традыцыйных тэхналогій ткацтва, вышыўкі;
 - 2.16. выраб сувенірных этнаграфічных лялек у народных касцюмах;
 - 2.17. ручное мастацкае вязанне ў беларускіх народных традыцыях;
 - 2.18. мастацкая апрацоўка скуры;
 - 2.19. выраб уручную мастацкай мэблі з дрэва;
 - 2.20. нізанне бісеру;
 - 2.21. пісанкарства (выраб велікодных яек-пісанак);
 - 2.22. пернікарства і выраб абрадлага печыва (вясельныя караваі і іншае печыва);
 - 2.23. іншыя віды народных мастацкіх рамёстваў.
3. Майстру народных мастацкіх рамёстваў, вырабы якога характарызуюцца арганічным увасабленнем калектыўнага мастацкага вопыту беларускага народа, маюць выразныя нацыянальную самабытнасць і мастацкую вартасць, надаецца статус народнага майстра.
4. Статус народнага майстра надаецца ў мэтах:
 - 4.1. падтрымкі і развіцця народных мастацкіх рамёстваў, захавання творчай індывідуальнасці і самабытнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў;
 - 4.2. папулярызавання творчай дзейнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў;
 - 4.3. захавання традыцыйных тэхналогій стварэння вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;
 - 4.4. стварэння ўмоў для адраджэння, захавання і пераёмнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў;
 - 4.5. актывізацыі культурна-асветнай работы;
 - 4.6. вызначэння прыярытэтаў у развіцці відаў народных мастацкіх рамёстваў.
 5. Статус народнага майстра можа надавацца майстру народных мастацкіх рамёстваў, які:
 - 5.1. з'яўляецца носьбітам этнічных традыцый, што ўвасабляе беларускую нацыянальную ментальнасць, пераемнікам і прадаўжальнікам традыцый народных мастацкіх рамёстваў;
 - 5.2. пераняў майстэрства па адпаведным відзе народнага мастацкага рамяства або набыў яго самастойна ў працэсе творчай дзейнасці;
 - 5.3. у сваёй дзейнасці абапіраецца на мясцовыя традыцыі народных мастацкіх рамёстваў і творча іх развівае, праяўляе творчыя здольнасці да індывідуальнай інтэрпрэтацыі;
 - 5.4. прымае ўдзел у выстаўках, святах, конкурсах, фестывалях народнай творчасці і іншых культурных мерапрыемствах.
 6. Статус народнага майстра можа быць нададзены грамадзяніну, які стварае творы выяўленчага мастацтва і мастацкая творчасць якога характарызуецца нацыянальнай самабытнасцю.
 7. Хадайніцтва аб наданні статусу народнага майстра дасылаецца ў Міністэрства культуры:
 - 7.1. грамадскім аб'яднаннем «Беларускі саюз майстроў народнай творчасці» – у адносінах да майстроў народных мастацкіх рамёстваў, якія з'яўляюцца членамі гэтага грамадскага аб'яднання;
 - 7.2. дзяржаўным вытворча-гандлёвым аб'яднаннем «Белмастацпромыслы» – у адносінах да майстроў народных мастацкіх рамёстваў, якія працуюць на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або ажыццяўляюць дзейнасць на падставе грамадзянска-прававога дагавора ў арганізацыях, якія ўваходзяць у дзяржаўнае вытворча-гандлёвае аб'яднанне «Белмастацпромыслы»;

7.3. структурнымі падраздзяленнямі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, – у адносінах да іншых майстроў народных мастацкіх рамёстваў па выніках іх удзелу ў культурных мерапрыемствах.

8. Да хадайніцтва аб наданні статусу народнага майстра прыкладаюцца вырабы народных мастацкіх рамёстваў або іх фота-, відэаздымкі, слайды, даведка аб творчай дзейнасці прэтэндэнта на наданне статусу народнага майстра, дакументы, якія пацвярджаюць наяўнасць у яго званняў, прэмій, іншых заахвочванняў за ўдзел у культурных мерапрыемствах, рэкамендацыі структурных падраздзяленняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, абласных аддзяленняў грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз майстроў народнай творчасці».

9. Хадайніцтва аб наданні статусу народнага майстра разглядаецца экспертнай камісіяй па народных мастацкіх рамёствах не пазней за трыццаць календарных дзён з дня яго атрымання.

Па выніках разгляду хадайніцтва аб наданні статусу народнага майстра экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах дае заключэнне аб наданні (адмове ў наданні) статусу народнага майстра. На падставе заключэння аб наданні статусу народнага майстра Міністэрствам культуры выдаецца пасведчанне народнага майстра па форме, устаноўленай гэтым Міністэрствам.

10. Дзяржаўныя органы садзейнічаюць стварэнню народнымі майстрамі вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, перадачы іх прафесійнага майстэрства па адпаведным відзе народнага мастацкага рамяства, арганізацыі і правядзенню культурных мерапрыемстваў з удзелам народных майстроў.

Артыкул 190. Права народнага майстра

1. Народны майстар мае права на:

1.1. экспанаванне і іншыя формы публічнага паказу вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

1.2. заахвочванне за стварэнне і публічнае выкарыстанне вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

1.3. набыццё і нарыхтоўку неабходных відаў сыравіны і матэрыялаў;

1.4. арэнду памяшканняў для выкарыстання іх у якасці творчых майстэрняў у адпаведнасці з актамі заканадаўства;

1.5. забеспячэнне ўмоў для ажыццяўлення творчай дзейнасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі па ахове працы;

1.6. работу па працоўным або грамадзянска-прававым дагаворы;

1.7. перадачу свайго прафесійнага майстэрства па адпаведным відзе народнага мастацкага рамяства;

1.8. магчымасць мець вучняў у адпаведнасці з заканадаўчымі актамі;

1.9. абарону свайго прафесійнага гонару і годнасці.

2. Народны майстар мае іншыя правы ў адпаведнасці з актамі заканадаўства.

Артыкул 191. Экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах

1. У мэтах падтрымкі і развіцця народных мастацкіх рамёстваў, адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў, падтрымкі творчай дзейнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў пры Міністэрстве культуры ствараецца экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах.

2. Экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах з'яўляецца пастаянна дзеючым органам, у склад якога могуць уваходзіць прадстаўнікі дзяржаўных органаў, арганізацый культуры, грамадскіх аб'яднанняў, мастакі, мастацтвазнаўцы, этнографы

і iншыя спецыялісты, дзейнасць якіх звязана з захаваннем культурнай спадчыны, забеспячэннем пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў.

3. Экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах:

3.1. аказвае метадычную і экспертную дапамогу майстрам народных мастацкіх рамёстваў па пытаннях народных мастацкіх рамёстваў;

3.2. разглядае пытанні аднясення прадметаў дэкаратыўнага і ўтылітарнага прызначэння, створаных грамадзянамі, да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

3.3. ажыццяўляе ацэнку вырабаў народных мастацкіх рамёстваў на іх адпаведнасць традыцыям народных мастацкіх рамёстваў, падрыхтоўку прапаноў па павышэнні мастацкага ўзроўню і якасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

3.4. садзейнічае адраджэнню, захаванню і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў, папулярызацыі творчай дзейнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў, папулярызацыі і распаўсюджванню вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

3.5. садзейнічае арганізацыі творчай дзейнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў, падтрымцы і захаванню іх творчай iндывiдуальнасці і самабытнасці, забеспячэнню высокага мастацкага ўзроўню і якасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, пашырэнню і абнаўленню іх асартыменту;

3.6. разглядае хадайніцтвы аб наданні майстрам народных мастацкіх рамёстваў статусу народнага майстра і дае заключэнні аб наданні (адмове ў наданні) ім гэтага статусу;

3.7. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па актуальных пытаннях народных мастацкіх рамёстваў, метадычных распрацовак па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў і ўносіць іх на разгляд у Міністэрства культуры, iншыя дзяржаўныя органы для прыняцця мер, накіраваных на падтрымку і развіццё народных мастацкіх рамёстваў.

4. Сваю дзейнасць экспертная камісія па народных мастацкіх рамёствах ажыццяўляе ва ўзаемадзейнні з дзяржаўнымі органамі, навуковымі арганізацыямі і арганізацыямі культуры.

Артыкул 192. Арганізацыі народных мастацкіх рамёстваў

1. У мэтах стварэння, тыражавання і рэалізацыі вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, а таксама адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў, задавальнення духоўных і эстэтычных патрэбнасцей грамадзян, удасканалення традыцыйных тэхналогій стварэння вырабаў народных мастацкіх рамёстваў і прафесійнага майстэрства майстроў народных мастацкіх рамёстваў у Рэспубліцы Беларусь ствараюцца і дзейнічаюць арганізацыі народных мастацкіх рамёстваў.

2. Арганізацыя народных мастацкіх рамёстваў захоўвае свой профіль незалежна ад змены ўласніка яе маёмасці.

3. У арганізацыі народных мастацкіх рамёстваў можа стварацца мастацкі савет.

Артыкул 193. Аднясенне прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, iншых юрыдычных асоб, iндывiдуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў

1. Аднясенне прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, iншых юрыдычных асоб, iндывiдуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў ажыццяўляецца экспертнай камісіяй па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў у мэтах адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў.

2. Экспертная камісія па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў ствараецца Кіраўніцтвам справамi Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь пры дзяржаўным вытворча-гандлёвым аб'яднанні «Белмастацпромыслы».

3. Асноўнымі задачамі экспертнай камісіі па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў з'яўляюцца:

3.1. экспертыза прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў;

3.2. садзейнічанне творчаму развіццю арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў, забеспячэнне высокага мастацкага ўзроўню і якасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, пашырэнне і абнаўленне іх асартыменту;

3.3. падтрымка і захаванне творчай індывідуальнасці і нацыянальнай самабытнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў.

4. Экспертная камісія па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў:

4.1. праводзіць экспертызу прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў;

4.2. прымае рашэнне аб аднясенні (неаднясенні) да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў;

4.3. прадстаўляе ў дзяржаўнае вытворча-гандлёвае аб'яднанне «Белмастацпромыслы» рашэнне аб аднясенні прадукцыі арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

4.4. садзейнічае забеспячэнню высокага мастацкага ўзроўню і якасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, пашырэнню і абнаўленню іх асартыменту;

4.5. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па пытаннях народных мастацкіх рамёстваў, заахвочванні майстроў народных мастацкіх рамёстваў за стварэнне высокамастацкіх вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

4.6. садзейнічае падтрымцы і развіццю народных мастацкіх рамёстваў, адраджэнню, захаванню і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў;

4.7. садзейнічае ў адпаведнасці з заканадаўчымі актамі дзяржаўнай падтрымцы арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў;

4.8. аказвае метадычную і экспертную дапамогу арганізацыям народных мастацкіх рамёстваў, іншым юрыдычным асобам, індывідуальным прадпрымальнікам і рамеснікам;

4.9. кансультуе па пытаннях мастацка-стылявой адметнасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

4.10. ажыццяўляе падрыхтоўку прапаноў па ўдасканаленні традыцыйных тэхналогій вытворчасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, павышэнні якасці і развіццю мастацка-стылявой адметнасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, аб мэтазгоднасці вытворчасці асобных відаў вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

5. Склад экспертнай камісіі па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў зацвярджаецца Кіраўніцтвам справамi Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Экспертная камісія па аднясенні прадукцыі да вырабаў народных мастацкіх рамёстваў дзейнічае на падставе рэгламенту, зацверджанага Кіраўніцтвам справамi Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 194. Падтрымка арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў

1. Падтрымка арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў ажыццяўляецца дзяржаўнымі органамі для забеспячэння магчымасцей выканання ўказанымі асобамі творчых і (або) вытворчых задач.

2. Падтрымка арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў ажыццяўляецца шляхам:

2.1. стварэння ўмоў для выкарыстання імі фінансавых, матэрыяльна-тэхнічных і інфармацыйных рэсурсаў, а таксама навукова-тэхнічных распрацовак і традыцыйных тэхналогій вытворчасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

2.2. садзейнічання іх знешнеэканамічнай і іншай звязанай з ёю дзейнасці, уключаючы пашырэнне і развіццё гандлёвых, навукова-тэхнічных, вытворчых і інфармацыйных сувязей, удзел у міжнародных выстаўках і кірмашах;

2.3. арганізацыі падрыхтоўкі, перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі іх кадраў.

3. Дзяржаўныя органы распрацоўваюць і ажыццяўляюць комплекс мерапрыемстваў па садзейнічання ў забеспячэнні арганізацый народных мастацкіх рамёстваў, іншых юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў і рамеснікаў абсталяваннем і сучаснымі тэхналогіямі для падрыхтоўчых працэсаў і арганізацыі вытворчасці.

4. У мэтах садзейнічання развіццю вытворчасці вырабаў народных мастацкіх рамёстваў дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з актамі заканадаўства прадастаўляюць арганізацыям народных мастацкіх рамёстваў, іншым юрыдычным асобам, індывідуальным прадпрымальнікам і рамеснікам абсталяванне, вытворчыя і службовыя памяшканні, іншую маёмасць, якая знаходзіцца ў дзяржаўнай уласнасці.

Артыкул 195. Цэнтр (дом) рамёстваў

1. Цэнтр (дом) рамёстваў – арганізацыя культуры або падраздзяленне юрыдычнай асобы, якія ажыццяўляюць дзейнасць па адраджэнні, захаванні і пераемнасці мясцовых традыцый народных мастацкіх рамёстваў, папулярызацыі дзейнасці па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

2. Задачамі цэнтра (дома) рамёстваў з'яўляюцца:

2.1. падтрымка і стварэнне ўмоў для ажыццяўлення творчай дзейнасці майстроў народных мастацкіх рамёстваў;

2.2. далучэнне насельніцтва да дзейнасці па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

2.3. адраджэнне мясцовых традыцыйных тэхналогій стварэння вырабаў народных мастацкіх рамёстваў і распрацоўка новых тэхналогій.

3. Цэнтр (дом) рамёстваў:

3.1. праводзіць работу па выяўленні мясцовых традыцый народных мастацкіх рамёстваў;

3.2. ажыццяўляе збор і забяспечвае захаванне вырабаў народных мастацкіх рамёстваў;

3.3. стварае клубныя фарміраванні і забяспечвае іх дзейнасць па відах народных мастацкіх рамёстваў;

3.4. аказвае садзейнічанне ў арганізацыі семінараў, майстар-класаў і іншых мерапрыемстваў з удзелам майстроў народных мастацкіх рамёстваў;

3.5. арганізоўвае дзейнасць па аб'яднанні майстроў народных мастацкіх рамёстваў і каардынацыі іх творчай дзейнасці;

3.6. арганізоўвае і ўдзельнічае ў выстаўках, кірмашах, святах народнага мастацтва і іншых культурных мерапрыемствах;

3.7. супрацоўнічае з іншымі арганізацыямі культуры, у тым ліку замежнымі;

3.8. выконвае іншыя функцыі, звязаныя з адраджэннем, захаваннем і пераемнасцю мясцовых традыцый народных мастацкіх рамёстваў, папулярызацыяй дзейнасці па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

4. У структуру цэнтра (дома) рамёстваў у якасці падраздзяленняў могуць уваходзіць выставачныя залы па продажы вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, інфармацыйныя цэнтры, фона-, фота-, кіна-, відэаархівы і іншыя падраздзяленні.

5. У цэнтры (доме) рамёстваў могуць стварацца каардынацыйны савет, мастацкі савет.

Артыкул 196. Забеспячэнне адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў

Забеспячэнне адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў ажыццяўляецца шляхам:

перадачы народнымі майстрамі свайго прафесійнага майстэрства па адпаведным відзе народнага мастацкага рамяства ў мэтах захавання аўтэнтычнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў;

знаёмства з народнымі мастацкімі рамёствамі, традыцыйнымі тэхналогіямі стварэння вырабаў народных мастацкіх рамёстваў пры атрыманні дашкольнай, агульнай сярэдняй адукацыі, дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі;

атрымання прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыі і дадатковай адукацыі дарослых;

набыцця ведаў, уменняў і навыкаў па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў самастойна, у тым ліку ў цэнтрах (дамах) рамёстваў.

Артыкул 197. Папулярызацыя і распаўсюджванне вырабаў народных мастацкіх рамёстваў

1. Дзяржаўныя органы, арганізацыі народных мастацкіх рамёстваў, іншыя юрыдычныя асобы, у тым ліку грамадскія аб'яднанні ў сферы культуры, якія займаюцца пытаннямі народных мастацкіх рамёстваў, індывідуальныя прадпрымальнікі, рамеснікі сумесна з зацікаўленымі асобамі садзейнічаюць папулярызацыі і распаўсюджванню вырабаў народных мастацкіх рамёстваў з дапамогай сродкаў масавай інфармацыі, праз рэкламна-выдавецкую дзейнасць, шляхам правядзення выставак, кірмашоў, аўкцыёнаў, дэманстрацыі вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, устанавлення заахвочванняў, а таксама іншымі спосабамі.

2. У мэтах падтрымкі і развіцця народных мастацкіх рамёстваў, адраджэння, захавання і пераемнасці традыцый народных мастацкіх рамёстваў, папулярызацыі дзейнасці па стварэнні вырабаў народных мастацкіх рамёстваў праводзяцца выстаўкі вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

3. У мэтах збірання, захоўвання, вывучэння і папулярызацыі вырабаў народных мастацкіх рамёстваў могуць стварацца музеі ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства.

4. Дзяржаўныя органы садзейнічаюць папулярызацыі і распаўсюджванню вырабаў народных мастацкіх рамёстваў за межамі Рэспублікі Беларусь. З гэтай мэтай у памяшканнях дыпламатычных прадстаўніцтваў і консульскіх устаноў Рэспублікі Беларусь дэманструюцца вырабы народных мастацкіх рамёстваў.

5. У мэтах стымулявання правядзення навуковых даследаванняў, якія датычаць народных мастацкіх рамёстваў, падтрымкі майстроў народных мастацкіх рамёстваў, а таксама таленавітай моладзі, якая займаецца стварэннем вырабаў народных мастацкіх рамёстваў, дзяржаўныя органы ўстанаўліваюць заахвочванні.

ГЛАВА 21 КІНЕМАТАГРАФІЧНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

Артыкул 198. Кінематаграфія

Кінематаграфія – сукупнасць творчых, вытворчых, навуковых, тэхналагічных, тэхнічных, адукацыйных, інфармацыйных, асветніцкіх і іншых працэсаў, накіраваных на вытворчасць, паказ і распаўсюджванне фільмаў.

Артыкул 199. Работнік кінематаграфіі

Работнік кінематаграфіі – работнік культуры або творчы работнік, якія ажыццяўляюць кінематаграфічную дзейнасць.

Артыкул 200. Кiнематаграфiчная дзейнасць

1. Кiнематаграфiчная дзейнасць – напрамак культурнай дзейнасцi па вытворчасцi, паказе i распаўсюджванні фiльмаў.

2. Вытворчасць фiльма – стварэнне фiльма шляхам увасаблення творчай задумы на тэхналагiчнай аснове кiнематаграфii.

3. Паказ фiльма – дэманстрацыя (публiчнае выкананне) фiльма, якая ажыццяўляецца ў кiназалах або iншых спецыяльна абсталяваных памяшканнях (месцах), а таксама па тэлебачаннi, праз глабальную камп'ютарную сетку Iнтэрнэт або iншымi тэхнiчнымi спосабамi.

4. Распаўсюджванне фiльма – продаж, прадастаўленне ў пракат арыгiнала або копii фiльма юрыдычным асобам i iндывидуальным прадпрыемствам для паказу фiльма i (або) прадастаўленне (перадача) правоў на фiльм.

Артыкул 201. Арганiзацыя кiнематаграфii. Вiды арганiзацый кiнематаграфii

1. Арганiзацыя кiнематаграфii – арганiзацыя культуры, якая ажыццяўляе вытворчасць, паказ i (або) распаўсюджванне фiльмаў.

2. Вiды арганiзацый кiнематаграфii:

2.1. кiнавытворчыя – арганiзацыi кiнематаграфii, асноўным вiдам дзейнасцi якiх з'яўляецца вытворчасць фiльмаў;

2.2. кiнавiдовiшчныя – арганiзацыi кiнематаграфii, асноўным вiдам дзейнасцi якiх з'яўляецца паказ фiльмаў;

2.3. кiнапракатныя – арганiзацыi кiнематаграфii, асноўным вiдам дзейнасцi якiх з'яўляецца распаўсюджванне фiльмаў.

Артыкул 202. Падтрымка кiнематаграфii

Падтрымка кiнематаграфii ажыццяўляецца шляхам:

размяшчэння сацыяльна-творчых заказаў;

фiнансавання вытворчасцi фiльмаў з рэспублiканскага бюджэту з улікам дыферэнцыраванага падыходу;

садзейнiчання папулярызачыi нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне;

арганiзацыi правядзення кiнематаграфiчных мерапрыемстваў i ўдзелу ў такіх мерапрыемствах;

стымулявання паказу арганiзацыямi кiнематаграфii лепшых узораў беларускага кiнамастацтва, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне;

стварэння ўмоў для паказу фiльмаў для малазабяспечаных грамадзян, у сельскіх населеных пунктах, пасёлках гарадскога тыпу, гарадах раённага i абласнога падпарадкавання;

рэалiзацыi творчых, адукацыйных i iншых праграм;

падрыхтоўкi, перападрыхтоўкi i павышэння квалiфiкацыi работнiкаў кiнематаграфii;

устаанаўлення iншых мер падтрымкi.

Артыкул 203. Фiльм

1. Фiльм – аўдыявiзуальны твор, якi створаны шляхам увасаблення творчай задумы ў адпаведнасцi з лiтаратурным сцэнарыем, складаецца з зафiксаваных на матэрыяльных носьбiтах iнфармацыi i паслядоўна злучаных у тэматычнае цэлае выяў (кадраў) з суправаджэннем або без суправаджэння iх гукам i прызначаны для ўспрымання з дапамогай адпаведных тэхнiчных прылад.

2. Фiльм можа быць створаны ў iгравой, неiгравой, анімацыйнай або змешанай формах.

Фiльм у iгравой форме – фiльм, якi ствараецца пры дапамозе актёрскай iгры.

Фiльм у неiгравай форме – фiльм, якi ствараецца шляхам здымкi рэальных падзей i людзей.

Фiльм у анімацыйнай форме – фiльм, якi ствараецца метадам пакадравай здымкi паслядоўных фаз руху маляваных i (або) аб’ёмных аб’ектаў.

Фiльм у змешанай форме – фiльм, у якiм адначасова могуць выкарыстоўвацца элементы фiльмаў у iгравай, неiгравай i (або) анімацыйнай формах.

3. Зыходнымi матэрыяламі фiльма з’яўляюцца матэрыяльныя носыбiты iнфармацыi, неабходныя для захавання i (або) тыражавання фiльма.

Артыкул 204. Вытворчасць фiльмаў

1. Вытворчасць фiльма ажыццяўляецца на падставе камплекта дакументаў (кiнапраекта).

Вытворчасць фiльма ажыццяўляецца, як правiла, здымачнай групай – часовым калектывам, якi складаецца з творчых работнікаў i iншых грамадзян i фарміруецца вытворцам фiльма (прадзюсарам) у мэтах вытворчасцi фiльма. Склад удзельнікаў здымачнай групы ўказваецца ў выхадных дадзеных (цiтрах).

2. Вытворца фiльма (прадзюсар) – юрыдычная асоба, грамадзянiн, у тым лiку iндывидуальны прадпрымальнiк, якiя забяспечваюць фiнансаванне i вытворчасць фiльма.

Вытворца фiльма (прадзюсар) мае права самастойна вызначаць крынiцы фiнансавання, выбiраць тэхналагiчную базу i тэхнiчныя сродкi пры вытворчасцi фiльма, за выключэннем выпадкаў вытворчасцi нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне i вытворчасць якiх поўнасцю або часткова фiнансуецца з рэспублiканскага бюджэту.

Вытворца фiльма (прадзюсар) мае права пры любым выкарыстаннi фiльма ўказваць сваё iмя (найменне) або патрабаваць яго ўказання.

3. Пры вытворчасцi фiльмаў на прафесійнай аснове павiнны выконвацца патрабавання тэхнiчных нарматыўных прававых актаў у галiне тэхнiчнага нармiравання i стандартызацыi, якiя вызначаюць тэхнiчную якасць тэхналагiчных працэсаў i парадак iх ажыццяўлення.

4. У выпадку сумеснай вытворчасцi фiльма двума i больш вытворцамі (прадзюсарамi) дагавор аб сумеснай вытворчасцi фiльма павiнен утрымліваць гарантыi кожнаму вытворцу (прадзюсару) на сумеснае валоданне зыходнымi матэрыяламі фiльма i доступ да iх, за выключэннем выпадкаў вытворчасцi нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне i вытворчасць якiх поўнасцю або часткова фiнансуецца з рэспублiканскага бюджэту.

5. Адносiны, якiя ўзнікаюць у сувязi з вытворчасцю фiльма як аб’екта аўтарскага права, рэгулююцца заканадаўствам аб аўтарскiм праве i сумежных правах.

Артыкул 205. Нацыянальныя фiльмы, iншыя фiльмы, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне

1. Да нацыянальных фiльмаў адносяцца фiльмы, якiя адлюстроўваюць найважнейшыя падзеi нацыянальнай гiсторыi i культуры, сучаснага жыцця Рэспублiкi Беларусь, прысвечаны агульначалавечым гуманiтарным, сацыяльным i маральным праблемам, падзеям сусветнай гiсторыi, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне для Рэспублiкi Беларусь.

2. Да iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне, адносяцца фiльмы, якiя адлюстроўваюць падзеi нацыянальнай гiсторыi i культуры, сучаснага жыцця Рэспублiкi Беларусь або дасягненнi сацыяльна-эканамiчнага развiцця Рэспублiкi Беларусь, фiльмы для дзяцей i моладзi, фiльмы – партрэты знакамых асоб, фiльмы – экранiзацыi твораў беларускай i замежнай лiтаратуры, а таксама фiльмы гiсторыка-патрыятычнай, сацыяльнай i экалагiчнай тэматыкi.

3. Памеры i ўмовы фiнансавання з рэспублiканскага бюджэту вытворчасцi нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне, устанавiваюцца Прэзiдэнтам Рэспублiкi Беларусь.

4. Першачарговы паказ нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне, вытворчасць якiх поўнасю або часткова фiнансавалася з рэспублiканскага бюджэту, ажыццяўляецца ў Рэспублiцы Беларусь.

5. Зыходныя матэрыялы нацыянальных фiльмаў, iншых фiльмаў, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне, вытворчасць якiх поўнасю або часткова фiнансавалася з рэспублiканскага бюджэту, перадаюцца на захоўванне ва ўстанову «Беларускi дзяржаўны архiў кiнафотафонадакументаў» у парадку, устаноўленым заканадаўствам аб архiвах i справаводстве.

Артыкул 206. Паказ i распаўсюджванне фiльмаў

1. На тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь паказ i распаўсюджванне фiльмаў ажыццяўляюцца iх праваўладальнiкамі.

2. У Рэспублiцы Беларусь забараняецца паказ фiльмаў, звесткi аб якiх не ўключаны ў Дзяржаўны рэгістр фiльмаў.

3. Паказ фiльмаў у кiназалах, iншых спецыяльна абсталяваных памяшканнях (месцах), аснашчаных кiнаабсталяваннем, можа ажыццяўляцца толькi пасля атрымання ў парадку, устаноўленым Саветам Міністраў Рэспублiкi Беларусь, дазволу на эксплуатацыю гэтых кiназалаў, iншых спецыяльна абсталяваных памяшканняў (месцаў) i абсталявання.

4. Адносiны, якiя ўзнікаюць у сувязi з аказаннем паслуг па паказе фiльмаў, рэгулююцца заканадаўствам аб абароне правоў спажыўцоў.

5. Адносiны, якiя ўзнікаюць у сувязi з паказам i распаўсюджваннем фiльма як аб'екта аўтарскага права, рэгулююцца заканадаўствам аб аўтарскiм праве i сумежных правах.

Артыкул 207. Класiфiкацыя фiльмаў

1. Фiльмы, прызначаныя для паказу на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь, падлягаюць класiфiкацыi.

2. Класiфiкацыя фiльма ўяўляе сабой аднясенне фiльма ў залежнасцi ад яго тэматыкi, жанру, зместу i мастацкага афармлення да пэўнай узроставай катэгорыi.

3. Класiфiкацыю фiльма ажыццяўляе Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, iм упаўнаважаная, у адпаведнасцi з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах.

4. На класiфiкацыю фiльм прадстаўляецца яго праваўладальнiкам у выпадку адсутнасцi звестак аб фiльме ў Дзяржаўным рэгістры фiльмаў.

Пры неабходнасцi праваўладальнiк павiнен забяспечыць работнiкам Міністэрства культуры або юрыдычнай асобы, iм упаўнаважанай, умовы для прагляду фiльма.

5. Пасля прагляду фiльмы, якiя ўтрымліваюць:

элементы эротыкi, насiлля i жорсткасцi, накіроўваюцца Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, iм упаўнаважанай, у Рэспублiканскую экспертную камiсiю па прадухiленнi прапаганды парнаграфii, насiлля i жорсткасцi для атрымання экспертнага заключэння;

заклiкi да экстрэмізму (экстрэмісцкай дзейнасцi), накіроўваюцца Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, iм упаўнаважанай, у Рэспублiканскую экспертную камiсiю па ацэнцы iнфармацыйнай прадукцыi на прадмет наяўнасцi (адсутнасцi) у ёй прыкмет праяўлення экстрэмізму для атрымання экспертнага заключэння.

Пры неабходнасцi для экспертнай ацэнкi фiльма Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, iм упаўнаважанай, могуць запрашацца асобы, кампетэнтныя ў пэўнай галiне ведаў.

6. Фiльм можа быць аднесены да наступных узроставых катэгорыi:

«0» – без узроставых абмежаванняў;

«6+» – фільм, дазволены для паказу глядачам, якія дасягнулі ўзросту шасці гадоў;
«12+» – фільм, дазволены для паказу глядачам, якія дасягнулі ўзросту дванаццаці гадоў;

«16+» – фільм, дазволены для паказу глядачам, якія дасягнулі ўзросту шаснаццаці гадоў;

«18+» – фільм, дазволены для паказу глядачам, якія дасягнулі ўзросту васьмнаццаці гадоў. Паказ фільмаў гэтай узроставай катэгорыі па тэлебачанні з шасці да дваццаці чатырох гадзін забараняецца.

7. Па выніках прагляду фільма і разгляду экспертных заключэнняў Рэспубліканскай экспертнай камісіі па прадухіленні прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці і Рэспубліканскай экспертнай камісіі па ацэнцы інфармацыйнай прадукцыі на прадмет наяўнасці (адсутнасці) у ёй прыкмет праяўлення экстрэмізму (пры іх наяўнасці) Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, ім упаўнаважанай, прымаецца рашэнне аб класіфікацыі фільма.

Міністэрствам культуры або юрыдычнай асобай, ім упаўнаважанай, прымаецца рашэнне аб адмове ў класіфікацыі фільма ў выпадках выяўлення ў фільме элементаў парнаграфіі, прапаганды насілля і жорсткасці і (або) прыкмет праяўлення экстрэмізму.

8. Знак узроставай катэгорыі фільма ўказваецца ва ўсіх выпадках выкарыстання фільма (у тым ліку пры трансляцыі па тэлебачанні) і яго рэкламы (буклеты, запрашалыныя білеты, лістоўкі, аб'явы і іншае), а таксама на ўпакоўцы матэрыяльных носбітаў экзэмпляраў фільма.

9. Па выніках класіфікацыі фільма звесткі аб фільме не пазней за пяць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння аб класіфікацыі фільма ўключаюцца ў Дзяржаўны рэгістр фільмаў.

10. Рашэнне аб адмове ў класіфікацыі фільма можа быць абскарджана ў вышэйстаячую арганізацыю і (або) у суд.

Артыкул 208. Дзяржаўны рэгістр фільмаў

1. Дзяржаўны рэгістр фільмаў змяшчае звесткі аб фільмах, у адносінах да якіх прынята рашэнне аб класіфікацыі, і іх узроставай катэгорыі, у тым ліку звесткі аб рэгістрацыі фільмаў, што ажыццяўлялася да ўступлення ў сілу гэтага Кодэкса, звесткі аб экспертных заключэннях Рэспубліканскай экспертнай камісіі па прадухіленні прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці і Рэспубліканскай экспертнай камісіі па ацэнцы інфармацыйнай прадукцыі на прадмет наяўнасці (адсутнасці) у ёй прыкмет праяўлення экстрэмізму (пры іх наяўнасці).

2. Фарміруе і вядзе Дзяржаўны рэгістр фільмаў Міністэрства культуры або юрыдычная асоба, ім упаўнаважаная.

3. Звесткі, якія змяшчаюцца ў Дзяржаўным рэгістры фільмаў, з'яўляюцца адкрытымі і размяшчаюцца на афіцыйным сайце Міністэрства культуры ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт.

ГЛАВА 22 КУЛЬТУРНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ

Артыкул 209. Культурныя мерапрыемствы, іх віды. Правядзенне культурных мерапрыемстваў

1. Культурнае мерапрыемства – мерапрыемства па публічных стварэнні, выкананні, паказе, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі вынікаў творчай дзейнасці, а таксама па публічным паказе (паказе), распаўсюджванні і (або) папулярызацыі культурных каштоўнасцей.

2. Да культурных мерапрыемстваў адносяцца культурна-відовішчнае мерапрыемства, кінематаграфічнае мерапрыемства, фестываль, конкурс, выстаўка, агляд, майстар-клас, канферэнцыя, пленэр, семінар, форум, акцыя і іншыя мерапрыемствы.

3. Пa ўзрoўнi правядзeння і склaдзe ўдзeльнiкaў културнaя мeрaпрыeмствa мoгуць бeць:

3.1. мiжнaрoднaмi, удзeльнiкaмi якiх з'яўлaюцa прaдстaўнiкi Рeспублiкi Бeларусь і aднoй aбo нeкaлькiх зaмeжнaх крaiн;

3.2. рeспублiкaнскiмi, удзeльнiкaмi якiх з'яўлaюцa прaдстaўнiкi ўсiх aбo бoльшaсцi aблaсцeй і гoрaдa Мiнскa і нa якiя мoгуць бeць зaпрoшaнa прaдстaўнiкi зaмeжнaх крaiн;

3.3. рeгiянaльнaмi, удзeльнiкaмi якiх з'яўлaюцa прaдстaўнiкi aднaгo aбo нeкaлькiх рaёнaў (гaрaдoў), aблaсцeй і нa якiя мoгуць бeць зaпрoшaнa прaдстaўнiкi iншaх рaёнaў (гaрaдoў), aблaсцeй, зaмeжнaх крaiн.

4. Прaвядзeннe културнaх мeрaпрыeмствaў у спeцaльнa нe прызнaчaнaх длa гэтaй мэтa мeсцaх пaд aдкрaтым нeбaм aбo ў пaмяшкaннaх aжыццaўлeцa з улiкaм зaкaнaдaўствa aб мaсaвaх мeрaпрыeмствaх.

5. Пeрaлiк і пaрaдaк прaвядзeння aсoбнaх цeнтрaлiзaвaнaх културнaх мeрaпрыeмствaў устaнaўлaюцa Сaвeтaм Мiнiстрaў Рeспублiкi Бeларусь.

Дa цeнтрaлiзaвaнaх културнaх мeрaпрыeмствaў aднoсцa културнaя мeрaпрыeмствa, якiя прaвoдзцa пa рaшэннi дзяржaўнaх oргaнaў і пoўнaсцo aбo чaсткoвa фiнaнсуюцa з рeспублiкaнскaгa (aбo) мeсцoвaх бюджэтaў.

6. Зaбaрaнaецa прaвядзeннe културнaх мeрaпрыeмствaў у выпaдкaх, прaдуглeджaнaх пунктaм 1 артыкулa 81 гэтaгa Кoдэксa, a тaксaмa ў iншaх выпaдкaх, прaдуглeджaнaх зaкaнaдaўчaмi aктaмi.

Артыкул 210. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa

1. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa – суб'eкт културнaй дзeйнaсцi, пa рaшэннi якoгa прaвoдзцa културнaе мeрaпрыeмствa і (aбo) якi aжыццaўлe aргaнiзaцыйнaе, фiнaнсaвaе і iншaе зaбeспeчeннe aргaнiзaцiі і прaвядзeння културнaгa мeрaпрыeмствa.

2. Арганiзaтaрaмi културнaгa мeрaпрыeмствa мoгуць з'яўлaцa aдзiн aбo нeкaлькi суб'eктaў културнaй дзeйнaсцi.

3. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa aбaвязaнa ў пaрaдкy і ў aдпaвeднaсцi з крaтэрыямi, устaнoўлeнымi Сaвeтaм Мiнiстрaў Рeспублiкi Бeларусь, прысвoiць знaк узрoстaвaй кaтэгорыi iнфaрмaцыйнaй прaдукцыi, якaя будзe рaспaўсyoджвaцa пры дaпaмoзe културнaгa мeрaпрыeмствa.

4. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa пры нeaбхoднaсцi:

4.1. зaцвaрджaе пaрaдaк aргaнiзaцiі і прaвядзeння културнaгa мeрaпрыeмствa, кaштaрыс выдaткaў нa aргaнiзaцыю і прaвядзeннe културнaгa мeрaпрыeмствa;

4.2. прымaе рaшэннe aб ствaрэннi aргaнiзaцыйнaгa кaмiтэтa і зaцвaрджaе ягo склaд;

4.3. вызнaчaе кoлькaсць зaпрaшaльнaх бiлeтaў нa нaвeдвaннe културнaгa мeрaпрыeмствa;

4.4. вырaшaе iншaя пытaннi пa aргaнiзaцiі і прaвядзeннi културнaгa мeрaпрыeмствa, у тым лiкy прaдуглeджaнaх пунктaм 3 артыкулa 211 гэтaгa Кoдэксa, пры aдсутнaсцi aргaнiзaцыйнaгa кaмiтэтa.

5. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa мaе прaвa дэлeгaвaць aсoбнaя пaўнaмoцтвa пa aргaнiзaцiі і прaвядзeннi културнaгa мeрaпрыeмствa aргaнiзaцыйнaму кaмiтэтy.

6. Арганiзaтaр културнaгa мeрaпрыeмствa нeсe aдкaзнaсць зa aдпaвeднaсць културнaгa мeрaпрыeмствa пaтрaбaвaннaм гэтaгa Кoдэксa і iншaх aктaў зaкaнaдaўствa.

Артыкул 211. Арганiзaцыйнa кaмiтэт

1. Длa кiрaўнiцтвa aргaнiзaцыйнaй і прaвядзeннeм културнaгa мeрaпрыeмствa мoжa ствaрaццa aргaнiзaцыйнa кaмiтэт.

2. Склaд aргaнiзaцыйнaгa кaмiтэтa фaрмiруеццa з прaдстaўнiкoў aргaнiзaтaрa културнaгa мeрaпрыeмствa, юрyдычнaх aсoб, грaмaдзян, у тым лiкy iндывiдуaльнaх

прадпрымальнікаў, якія прымаюць удзел у арганізацыі і правядзенні культурнага мерапрыемства.

Члены арганізацыйнага камітэта ажыццяўляюць свае паўнамоцтвы на грамадскіх пачатках.

3. Арганізацыйны камітэт пры неабходнасці:

3.1. стварае дырэкцыю культурнага мерапрыемства;

3.2. разглядае і зацвярджае спіс удзельнікаў культурнага мерапрыемства, у тым ліку асоб, якія ўдзельнічаюць у конкурсе ў якасці канкурсантаў, сімволіку культурнага мерапрыемства, узоры ўзнагарод, іншую атрыбутыку, план мерапрыемстваў па арганізацыі і правядзенні культурнага мерапрыемства, праграму культурнага мерапрыемства, калі іншае не прадугледжана гэтым Кодэксам;

3.3. зацвярджае склад журы (экспертнай камісіі), віды заахвочванняў удзельнікаў культурнага мерапрыемства;

3.4. ажыццяўляе ўзаемадзеянне з суб'ектамі культурнай дзейнасці, іншымі юрыдычнымі асобамі па пытаннях арганізацыі і правядзення культурнага мерапрыемства і яго асвятлення ў сродках масавай інфармацыі;

3.5. вызначае віды і формы інфармацыйна-рэкламнай падтрымкі культурнага мерапрыемства, памер заявачнага ўзносу;

3.6. уносіць на разгляд арганізатара культурнага мерапрыемства прапановы па каштарысе выдаткаў на арганізацыю і правядзенне культурнага мерапрыемства, колькасці запрашальных білетаў на наведванне культурнага мерапрыемства, відах заахвочванняў удзельнікаў культурнага мерапрыемства;

3.7. вырашае іншыя пытанні па арганізацыі і правядзенні культурнага мерапрыемства.

Артыкул 212. Удзельнікі культурнага мерапрыемства

Удзельнікамі культурнага мерапрыемства могуць з'яўляцца:

калектывы мастацкай творчасці, асобныя выканаўцы, іншыя творчыя работнікі, асобы, якія іх суправаджаюць, работнікі культуры;

члены арганізацыйнага камітэта, журы (экспертнай камісіі);

асобы, якія ўдзельнічаюць у культурным мерапрыемстве ў якасці канкурсантаў;

прадстаўнікі сродкаў масавай інфармацыі;

госці культурнага мерапрыемства (асобы, якія маюць афіцыйнае запрашэнне ад арганізатара культурнага мерапрыемства або арганізацыйнага камітэта);

іншыя асобы, якія ўдзельнічаюць у арганізацыі і правядзенні культурнага мерапрыемства або забяспечваюць удзел калектываў мастацкай творчасці, асобных выканаўцаў і іншых творчых работнікаў у культурным мерапрыемстве.

Артыкул 213. Культурна-відовішчнае мерапрыемства

1. Культурна-відовішчнае мерапрыемства – культурнае мерапрыемства па публічным выкананні вынікаў творчай дзейнасці калектывамі мастацкай творчасці і (або) асобнымі выканаўцамі.

Да культурна-відовішчных мерапрыемстваў адносяцца спектакль, канцэрт, прадстаўленне, іншыя культурныя мерапрыемствы.

2. Арганізатарамі культурна-відовішчных мерапрыемстваў з'яўляюцца юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь, індывідуальныя прадпрымальнікі, зарэгістраваныя ў Рэспубліцы Беларусь, замежныя грамадзяне, асобы без грамадзянства, замежныя і міжнародныя арганізацыі, у тым ліку якія не з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі, якія ажыццяўляюць дзейнасць па правядзенні культурна-відовішчных мерапрыемстваў, калі іншае не прадугледжана Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

3. Праграма культурна-відовішчнага мерапрыемства – зацверджаны арганізатарам культурна-відовішчнага мерапрыемства дакумент, які ўтрымлівае інфармацыю аб

культурна-відовішчным мерапрыемстве, у тым ліку яго найменне, інфармацыю аб месцы і часе (тэрмінах) яго правядзення, праектнай умяшчальнасці сцэнічнай пляцоўкі (пры адсутнасці – мяркуемай колькасці глядачоў), на якой плануецца правядзенне культурна-відовішчнага мерапрыемства, беларускіх і (або) замежных выканаўцаў (далей, калі не вызначана іншае, – выканаўцы) і іншую інфармацыю, якая адносіцца да правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства (па жаданні арганізатара).

4. Беларускія выканаўцы – грамадзяне, якія пастаянна пражываюць у Рэспубліцы Беларусь і з’яўляюцца асобнымі выканаўцамі, а таксама калектывы мастацкай творчасці, у склад якіх уваходзяць толькі такія грамадзяне.

Замежныя выканаўцы – грамадзяне, якія пастаянна пражываюць за межамі Рэспублікі Беларусь і з’яўляюцца асобнымі выканаўцамі, а таксама калектывы мастацкай творчасці, у склад якіх уваходзяць такія грамадзяне.

5. Сцэнічная пляцоўка – капітальная пабудова (будынак, збудаванне), яе (іх) часткі, тэрыторыя, якія прызначаны для правядзення культурна-відовішчных мерапрыемстваў.

6. Рэклама культурна-відовішчнага мерапрыемства павінна ажыццяўляцца з улікам патрабаванняў заканадаўства аб рэкламе.

7. Патрабаванні гэтага артыкула, а таксама артыкулаў 214–217 гэтага Кодэкса не распаўсюджваюцца на культурна-відовішчныя мерапрыемствы, якія праводзяцца юрыдычнымі асобамі, грамадзянамі, у тым ліку індывідуальнымі прадпрымальнікамі, для ўласных патрэб без атрымання прыбытку (даходу) з удзелам запрошаных выканаўцаў.

Артыкул 214. Пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь

1. Для арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства яго арганізатар абавязаны атрымаць пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, якое выдаецца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, па месцы плануемага правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства, за выключэннем выпадкаў, калі атрыманне такога пасведчання не патрабуецца.

2. Пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь – спецыяльны дазвол на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

3. Пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь выдаецца на права арганізацыі і правядзення кожнага (асобнага) культурна-відовішчнага мерапрыемства або некалькіх культурна-відовішчных мерапрыемстваў, якія праводзяцца на тэрыторыі адной вобласці або горада Мінска на працягу трыццаці каляндарных дзён у рамках гастроляў з удзелам аднаго і таго ж выканаўцы (складу выканаўцаў).

4. Не патрабуецца атрымання пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь для арганізацыі і правядзення культурна-відовішчных мерапрыемстваў:

4.1. рашэнне аб правядзенні якіх прынята Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў, мясцовымі адміністрацыямі раёнаў у гарадах;

4.2. арганізатарамі якіх выступаюць структурныя падраздзяленні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, дзяржаўныя ўстановы «Палац Рэспублікі» і «Рэспубліканскі культурна-асветны цэнтр» Кіраўніцтва справамi Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, установа «Беларуская дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармонія», Нацыянальная дзяржаўная тэлерадыёкампанія

Республiкi Беларусь, закрытыя акцыянерныя таварыствы «Другi нацыянальны тэлеканал» i «Сталiчнае тэлебачанне», абласныя фiлармонii, дзяржаўная ўстанова «Мiнскканцэрт»;

4.3. з удзелам толькi беларускiх выканаўцаў у выпадку, калi:

арганізатарамi мерапрыемстваў выступаюць юрыдычныя асобы, якiм прысвоены статус «нацыянальны», «акадэмічны» або званне «Заслужаны калектыў Республiкi Беларусь», або мерапрыемствы праводзяцца выключна з удзелам выканаўцаў, якiм прысвоены такія статус i званне;

арганізатарам мерапрыемства выступае юрыдычная асоба Федэрацыi прафсаюзаў Беларусi;

мерапрыемства праводзяцца выключна з удзелам выканаўцаў, якiя знаходзяцца ў штаце арганізатара мерапрыемства (яго структурных падраздзяленняў) або ў створаным iм калектыве мастацкай творчасцi, а арганізатарам мерапрыемства з'яўляюцца дзяржаўная тэатральна-вiдовiшчная арганiзацыя, установа культуры абласнога (мiнскага гарадскога), раённага (гарадскога) падпарадкавання або структурнага падраздзялення мясцовага выканаўчага i распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або юрыдычныя асобы, яму падпарадкаваныя;

мерапрыемства праводзяцца ў комплексе санаторна-курортных i аздараўленчых паслуг, якiя аказваюцца дзяржаўнай санаторна-курортнай або аздараўленчай арганiзацыяй, якая з'яўляецца арганізатарам гэтага культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства;

мерапрыемства праводзяцца выключна з удзелам выканаўцаў, якiя знаходзяцца ў штаце арганізатара мерапрыемства (яго структурных падраздзяленняў) або ў створаным iм калектыве мастацкай творчасцi, на сцэнічнай пляцоўцы, якая знаходзіцца ва ўласнасцi, гаспадарчым распараджэннi або апэратыўным кіраваннi арганізатара мерапрыемства, або перададзена яму ў бязвыплатнае карыстанне, або арандуецца iм на тэрмін не менш за шэсць месяцаў;

4.4. з удзелам замежных выканаўцаў пры правядзеннi спектакляў дзяржаўнымi тэатрамi i прадстаўленнiў дзяржаўнымi цыркамі.

5. Для правядзення культурна-вiдовiшчных мерапрыемстваў, прадугледжаных падпунктам 4.2, абзацамі трэцiм i пятым падпункта 4.3 пункта 4 гэтага артыкула, арганізатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства абавязаны да заключэння адпаведных дагавораў з выканаўцамі, калектывамi мастацкай творчасцi або грамадзянамі, у тым лiку iндывiдуальнымi прадпрымальнікамі, i юрыдычнымi асобамi, якiя прадстаўляюць iх iнтэрэсы, пiсьмова паведаміць аб яго правядзеннi ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, па месцы правядзення плануемага культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства з прадстаўленнем праграмы культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, за выключэннем выпадку, калi арганізатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства выступае ўказанае структурнае падраздзяленне.

6. Для атрымання пасведчання на права арганiзацыi i правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства на тэрыторыi Республiкi Беларусь арганізатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства павiнен звярнуцца з заявай па форме, устаноўленай Мiнiстэрствам культуры, у структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, не пазней чым за дзесяць рабочых дзён да запланаванага дня пачатку рэалiзацыi ўваходных бiлетаў, за выключэннем выпадку, калi арганізатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства выступае ўказанае структурнае падраздзяленне.

7. У мэтах ацэнкi мастацкага ўзроўню выкананняў, прадугледжаных праграмай культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, пры структурных падраздзяленнях мясцовых выканаўчых i распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якiя ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, могуць стварацца мастацкiя саветы па культурна-вiдовiшчных мерапрыемствах.

У склад мастацкага савета па культурна-відовішчных мерапрыемствах могуць уваходзіць творчыя работнікі, прадстаўнікі органаў дзяржаўнага кіравання, іншых юрыдычных асоб.

8. Крытэрыямі ацэнкі мастацкага ўзроўню выкананняў, прадугледжаных праграмай культурна-відовішчнага мерапрыемства, з'яўляюцца:

8.1. эстэтычная вартасць выконваемых твораў мастацкай літаратуры і мастацтва;

8.2. мастацкая цэласнасць і кампазіцыйная завершанасць выкананняў;

8.3. афармленне і харэаграфічнае рашэнне выкананняў;

8.4. уменне выканаўцаў перадаць стылістычныя асаблівасці і драматургію выконваемых твораў мастацкай літаратуры і мастацтва;

8.5. узровень выканальніцкага майстэрства;

8.6. артыстычнасць і тэхніка выканання.

9. Па выніках ацэнкі мастацкага ўзроўню выкананняў, прадугледжаных праграмай культурна-відовішчнага мерапрыемства, мастацкім саветам па культурна-відовішчных мерапрыемствах выдаецца заключэнне аб мастацкім узроўні гэтых выкананняў.

10. Заключэнне мастацкага савета па культурна-відовішчных мерапрыемствах аб мастацкім узроўні выкананняў, прадугледжаных праграмай культурна-відовішчнага мерапрыемства, не пазней за два рабочыя дні з дня правядзення ацэнкі мастацкага ўзроўню гэтых выкананняў накіроўваецца ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры.

11. Пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь выдаецца ў адпаведнасці з заканадаўствам аб адміністрацыйных працэдурах па форме, устаноўленай Міністэрствам культуры.

12. Пры прыняцці рашэння аб выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры:

12.1. не пазней за адзін рабочы дзень з дня прыняцця рашэння паведамляе арганізатару культурна-відовішчнага мерапрыемства аб прынятым рашэнні;

12.2. выдае арганізатару культурна-відовішчнага мерапрыемства пасведчанне на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

12.3. інфармуе падатковы орган па месцы правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства аб выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь замежнай юрыдычнай асобе, індывідуальнаму прадпрымальніку, замежнаму грамадзяніну, асобе без грамадзянства, якія з'яўляюцца арганізатарамі культурна-відовішчнага мерапрыемства, не пазней за адзін рабочы дзень з дня выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 215. Падставы для адмовы ў выдачы і анулявання пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь

1. Падставамі для адмовы ў выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з'яўляюцца:

1.1. выяўленне Рэспубліканскай экспертнай камісіяй па прадухіленні прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці або абласной (Мінскай гарадской) камісіяй па прадухіленні прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці ў культурна-відовішчным мерапрыемстве элементаў прапаганды парнаграфіі, насілля і жорсткасці;

1.2. выяўленне Рэспубліканскай экспертнай камісіяй па ацэнцы інфармацыйнай прадукцыі на прадмет наяўнасці (адсутнасці) у ёй прыкмет праяўлення экстрэмізму ў культурна-відовішчным мерапрыемстве прыкмет праяўлення экстрэмізму;

1.3. заключэнне мастацкага савета па культурна-відовішчных мерапрыемствах аб нізкім мастацкім узроўні выкананняў, прадугледжаных праграмай культурна-відовішчнага мерапрыемства;

1.4. супадзенне часу (тэрмінаў) і месца правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства з культурна-відовішчным мерапрыемствам, раней запланаваным іншым арганізатарам культурна-відовішчнага мерапрыемства;

1.5. парушэнне тэрмінаў выплаты грамадзянам або юрыдычным асобам грашовай кампенсацыі кошту ўваходнага білета, яе нявыплата або выплата не ў поўным памеры пры вяртанні ўваходнага білета ў выпадку адмены, змянення аб'яўленых часу (тэрмінаў) і (або) месца правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства, замены яго іншым, змянення складу ўдзельнікаў культурна-відовішчнага мерапрыемства (два разы і болей на працягу каляндарнага года);

1.6. сістэматычная без уважлівых прычын адмена культурна-відовішчных мерапрыемстваў (два разы і болей на працягу каляндарнага года). Да уважлівых прычын адносяцца абставіны неадольнай сілы, хвароба або смерць удзельніка (удзельнікаў) культурна-відовішчнага мерапрыемства, іншыя прычыны, якія прызнаны структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, уважлівымі;

1.7. прадстаўленне дакументаў і (або) звестак, якія не адпавядаюць патрабаванням гэтага Кодэкса, іншых актаў заканадаўства, у тым ліку падложных, паддробленых або несапраўдных дакументаў;

1.8. парушэнне іншых патрабаванняў актаў заканадаўства.

2. Рашэнне аб адмове ў выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь выдаецца арганізатару культурна-відовішчнага мерапрыемства або накіроўваецца кур'ерам ці па пошце не пазней за адзін рабочы дзень з дня прыняцця гэтага рашэння.

У рашэнні аб адмове ў выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь указваецца матываваная прычына адмовы.

Адмова ў выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь па прычыне немэтазгоднасці правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства не дапускаецца.

3. Падставамі для анулявання пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з'яўляюцца выяўленне ў дакументах, якія прадстаўлены арганізатарам культурна-відовішчнага мерапрыемства для атрымання такога пасведчання, недакладных звестак або неадпаведнасць дакументаў і (або) звестак патрабаванням гэтага Кодэкса, іншых актаў заканадаўства, у тым ліку прадстаўленне падложных, паддробленых або несапраўдных дакументаў.

4. Рашэнні аб адмове ў выдачы пасведчання на права арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, аб ануляванні такога пасведчання на працягу аднаго года з дня прыняцця такога рашэння могуць быць абскарджаны ў Міністэрства культуры або ў суд.

Артыкул 216. Парадак арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства

1. Усе дзеянні па арганізацыі і правядзенні культурна-відовішчнага мерапрыемства забяспечваюцца арганізатарам культурна-відовішчнага мерапрыемства, у тым ліку шляхам заключэння дагавораў з юрыдычнымі асобамі і грамадзянамі, у тым ліку

індывідуальнымі прадпрымальнікамі, у мэтах набыцця (атрымання) тавараў (выканання работ, аказання паслуг), маёмасных правоў, неабходных для арганізацыі і правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства.

2. Пры правядзенні культурна-відовішчнага мерапрыемства яго арганізатар абавязаны:

2.1. зацвердзіць праграму культурна-відовішчнага мерапрыемства;

2.2. забяспечыць бяспеку грамадзян, захаванасць капітальных пабудов (будынкаў, збудаванняў) і іншай маёмасці;

2.3. абмежаваць колькасць грамадзян, якія прысутнічаюць на культурна-відовішчным мерапрыемстве, з улікам праектнай умяшчальнасці сцэнічнай пляцоўкі (на сцэнічнай пляцоўцы, якая не мае сядзячых месцаў, з разліку не болей за тры чалавекі на адзін квадратны метр);

2.4. забяспечыць пры неабходнасці арганізацыю аказання грамадзянам медыцынскай дапамогі;

2.5. спыніць культурна-відовішчнае мерапрыемства ў выпадку ўзнікнення небяспекі для жыцця і здароўя грамадзян, прычынення шкоды маёмасці юрыдычных асоб, грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў.

3. У мэтах аховы грамадскага парадку і забеспячэння грамадскай бяспекі на культурна-відовішчнае мерапрыемства не дапускаюцца грамадзяне, якія:

3.1. маюць пры сабе алкагольныя, слабаалкагольныя напоі і (або) піва, наркатычныя сродкі, псіхатропныя рэчывы, іх аналагі, таксічныя або іншыя адурманьваючыя рэчывы, халодную, агнястрэльную, газавую або іншую зброю, выбухованебяспечныя рэчывы і боепрыпасы, іх імітатары і муляжы, а таксама спецыяльна вырабленыя або прыстасаваныя прадметы, выкарыстанне якіх можа ўяўляць пагрозу жыццю і здароўю грамадзян або прычыніць матэрыяльную шкоду юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, сцягі і вымпелы, не зарэгістраваныя ва ўстаноўленым парадку, а таксама эмблемы, сімвалы, плакаты і транспаранты, змест якіх накіраваны на прычыненне шкоды грамадскаму парадку, правам і законным інтарэсам грамадзян;

3.2. знаходзяцца ў стане алкагольнага ап'янення або ў стане, выкліканым ужываннем наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх аналагаў, таксічных або іншых адурманьваючых рэчываў;

3.3. учыняюць дзеянні, якія парушаюць грамадскі парадак, а таксама падбухторваюць іншых асоб да такіх дзеянняў любымі метадамі.

4. У час правядзення культурна-відовішчнага мерапрыемства грамадзянам забараняецца:

4.1. знаходзіцца ў стане, выкліканым ужываннем наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх аналагаў, таксічных або іншых адурманьваючых рэчываў;

4.2. мець пры сабе і (або) выкарыстоўваць прадметы і рэчы, якія забаронены да праносу на культурна-відовішчнае мерапрыемства ў адпаведнасці з падпунктам 3.1 пункта 3 гэтага артыкула;

4.3. распіваць алкагольныя, слабаалкагольныя напоі, піва ў месцах, не прадугледжаных для гэтага;

4.4. ужываць наркатычныя сродкі, псіхатропныя рэчывы, іх аналагі, таксічныя або іншыя адурманьваючыя рэчывы;

4.5. курыць у месцах, не прадугледжаных для гэтага;

4.6. ажыццяўляць прапаганду вайны, экстрэмісцкай дзейнасці, насілля, жорсткасці і парнаграфіі, у тым ліку з выкарыстаннем плакатаў, транспарантаў або іншых сродкаў;

4.7. ствараць пагрозу грамадскай бяспецы, жыццю і здароўю грамадзян.

5. Пры наведванні культурна-відовішчнага мерапрыемства грамадзяне абавязаны захоўваць грамадскі парадак і выконваць усе законныя патрабаванні яго арганізатара і супрацоўнікаў органаў унутраных спраў, якія выконваюць абавязкі па ахове грамадскага парадку. Парадак наведвання культурна-відовішчнага мерапрыемства непаўналетнімі вызначаецца яго арганізатарам з улікам спецыфікі правядзення такога мерапрыемства.

6. Арганiзатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства мае права адмовiцца ад правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства не пазней чым за адзiн каляндарны дзень да дня яго правядзення.

7. У выпадку адмены, змянення аб'яўленых часу (тэрмінаў) i (або) месца правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, замены яго iншым, змянення складу ўдзельнiкаў культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства арганiзатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства абавязаны пiсьмова паведамiць аб гэтым у структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, за выключэннем выпадку, калi арганiзатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства выступае гэта структурнае падраздзяленне, i забяспечыць у месцах правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, рэалiзацыi ўваходных бiлетаў, па месцы знаходжання арганiзатара культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства iнфармаванне грамадзян аб адмене, змяненнi аб'яўленых часу (тэрмінаў) i (або) месца правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, замене яго iншым, змяненнi складу ўдзельнiкаў культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, умовах i месцах вяртання ўваходных бiлетаў.

Артыкул 217. Уваходныя бiлеты i друкаваная прадукцыя

1. Рэалiзацыя ўваходных бiлетаў i друкаванай прадукцыi, якая ўтрымлiвае iнфармацыю аб культурна-вiдовiшчным мерапрыемстве, уключаючы праграмы (буклеты), ажыццяўляецца арганiзатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства або па яго даручэннi (на падставе адпаведных дагавораў) iншымi юрыдычнымi асобамi або грамадзянамi, у тым лiку iндывiдуальнымi прадпрымальнiкамi, за наяўны або безнаяўны разлiк.

У выпадках, калi атрыманне пасведчання на права арганiзацыi i правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь з'яўляецца абавязковым, арганiзатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства i iншыя асобы не маюць права да атрымання арганiзатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства пасведчання на права арганiзацыi i правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь рэалiзоўваць уваходныя бiлеты i друкаваную прадукцыю, якая ўтрымлiвае iнфармацыю аб культурна-вiдовiшчным мерапрыемстве, уключаючы праграмы (буклеты).

2. Рэалiзацыя ўваходных бiлетаў можа ажыццяўляцца з выкарыстаннем сетак электрасувязi, у тым лiку глабальнай камп'ютарнай сеткi Iнтэрнэт (электронны бiлет), у парадку, устаноўленым арганiзатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства з улікам патрабаванняў актаў заканадаўства.

3. Уваходны бiлет павiнен утрымлiваць:

3.1. звесткi аб арганiзатары культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства (найменне i месца знаходжання юрыдычнай асобы Рэспублiкi Беларусь, замежнай i мiжнароднай арганiзацыi, у тым лiку якiя не з'яўляюцца юрыдычнымi асобамi, прозвiшча, уласнае iмя, iмя па бацьку (пры яго наяўнасцi) iндывiдуальнага прадпрымальнiка, зарэгістраванага ў Рэспублiцы Беларусь, замежнага грамадзянiна, асобы без грамадзянства);

3.2. найменне культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, час (тэрмiны) i месца яго правядзення;

3.3. рад i нумар пасадачнага месца (пры iх наяўнасцi);

3.4. кошт уваходнага бiлета;

3.5. серыю i нумар уваходнага бiлета (устанаўлiваюцца арганiзатарам культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства);

3.6. месца кантролю (штрых-код);

3.7. iнфармацыю аб умовах i месцах вяртання ўваходнага бiлета;

3.8. iншыя звесткi, прадугледжаныя заканадаўчымi актамі.

4. У выпадку, калi ўваходны бiлет аформлены на бланку дакумента з пэўнай ступенню абароны, ён павiнен таксама ўтрымлiваць карашок, якi застаецца пасля

выкарыстання ўваходнага бiлета ў пачку ўваходных бiлетаў, надрукаваным i прашытым (збрашураваным) друкарскiм спосабам.

5. Уваходныя бiлеты могуць быць вернуты па iнiцыятыве грамадзянiна, юрыдычнай асобы не пазней чым за адзiн каляндарны дзень да дня правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства. Пры гэтым грамадзянiну або юрыдычнай асобе, якiя вярнулі ўваходны бiлет, кампенсуецца не менш за 75 працэнтаў кошту ўваходнага бiлета.

6. У выпадку змянення складу ўдзельнiкаў культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, адмены, змянення аб'яўленых часу (тэрмiнаў) i (або) месца правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства, замены яго iншым:

6.1. грамадзянiн мае права наведаць гэта культурна-вiдовiшчнае мерапрыемства на падставе наяўнага ўваходнага бiлета (за выключэннем выпадку адмены культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства);

6.2. грамадзянiн, юрыдычная асоба маюць права вярнуць уваходны бiлет i атрымаць грашовую кампенсацыю кошту ўваходнага бiлета ў поўным памеры.

7. Арганiзатар культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства ў выпадках вяртання ўваходных бiлетаў, якiя прадугледжаны пунктам 6 гэтага артыкула, абавязаны выплаціць грамадзянiну, юрыдычнай асобе грашовую кампенсацыю кошту ўваходнага бiлета не пазней за сем каляндарных дзён з дня падачы заявы аб выплаце грашовай кампенсацыi.

Выплата грашовай кампенсацыi кошту ўваходнага бiлета, набытага па безнаяўным разлiку, ажыццяўляецца, як правiла, на банкаўскi рахунак грамадзянiна або юрыдычнай асобы.

Артыкул 218. Гастролi

1. Гастролi – правядзенне культурна-вiдовiшчных мерапрыемстваў з удзелам выканаўцаў па-за межамi населенага пункта iх пастаяннай дзейнасцi.

2. Гастролi праводзяцца ў мэтах:

2.1. захавання i развiцця адзiнай культурнай прасторы Рэспублiкi Беларусь;

2.2. стварэння ўмоў для далучэння грамадзян да лепшых узораў сцэнічнага мастацтва;

2.3. садзейнiчання наладжванню i падтрымцы сувязей памiж выканаўцамі;

2.4. актывiзацыi мiжрэгiянальных i мiжнародных сувязей выканаўцаў i пашырэння практыкi творчых абменаў.

3. Гастролi беларускiх выканаўцаў падзяляюцца на:

3.1. рэгiянальныя – праводзяцца ў межах адной вобласцi або горада Мiнска;

3.2. рэспублiканскія – праводзяцца ў дзвюх i болей абласцях або ў горадзе Мiнску i вобласцi (абласцях);

3.3. замежныя – праводзяцца за межамi Рэспублiкi Беларусь.

4. Правядзенне гастроляў на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь ажыццяўляецца з улiкам патрабаванняў гэтага Кодэкса i iншых заканадаўчых актаў, якiя адносяцца да арганiзацыi i правядзення культурна-вiдовiшчных мерапрыемстваў.

Артыкул 219. Кiнематаграфiчныя мерапрыемствы

1. Кiнематаграфiчнае мерапрыемства – культурнае мерапрыемства па паказе, распаўсюджванні i (або) папулярызаваннi фiльмаў, а таксама папулярызаваннi кiнамастацтва.

2. Да кiнематаграфiчных мерапрыемстваў адносяцца кiнафестывалi, кiналекторыi, кiнаклубы, днi кiно, кiнаканцэртi, творчыя сустрэчы з работнiкамі кiнематаграфii i творчымi работнiкамі i iншыя культурныя мерапрыемствы.

Артыкул 220. Фестываль. Свята

1. Фестываль – культурнае мерапрыемства па публiчным паказе, распаўсюджванні i (або) папулярызаваннi вынiкаў творчай дзейнасцi ў сцэнічным, выяўленчым, цыркавым

мастацтва, мастацкай літаратуры, кінематаграфіі, народнай творчасці, у тым ліку вырабаў народных мастацкіх рамёстваў.

У рамках фестывалю могуць праводзіцца канцэрты, конкурсы, выстаўкі, паказы, агляды, канферэнцыі і іншыя культурныя мерапрыемствы, пералік якіх прадугледжваецца ў праграме правядзення фестывалю.

2. Свята – культурнае мерапрыемства па публічным паказе, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі вынікаў творчай дзейнасці, прымеркаванае да дзяржаўных свят, святочных дзён і памятных дат у Рэспубліцы Беларусь або звязанае з адраджэннем беларускіх народных традыцый, звычаяў і абрадаў.

Артыкул 221. Конкурс. Пленэр. Форум

1. Конкурс – культурнае мерапрыемства па публічных стварэнні, выкананні і паказе, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі вынікаў творчай дзейнасці, якое праводзіцца ў мэтах вылучэння лепшых удзельнікаў сярод выканаўцаў, навучэнцаў устаноў адукацыі, іншых грамадзян, юрыдычных асоб або вылучэння іх лепшых работ у пэўных відах мастацкай літаратуры і мастацтва.

Конкурс можа праводзіцца ў адзін або некалькі этапаў (тураў), а таксама па адной або некалькіх намінацыях.

Правядзенне конкурсу ажыццяўляецца з улікам умоў, прадугледжаных грамадзянскім заканадаўствам аб публічным конкурсе.

2. Пленэр – культурнае мерапрыемства па публічным стварэнні, публічным паказе, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі выяўленчага мастацтва, якое праводзіцца на адкрытым паветры.

3. Форум – культурнае мерапрыемства па публічным паказе і папулярызацыі вынікаў творчай дзейнасці, а таксама дзейнасці музеяў і бібліятэк, вопыту культурна-асветнай работы і педагагічнай дзейнасці ў сферы культуры.

Артыкул 222. Выстаўка. Гарантыі захаванасці культурных каштоўнасцей пры арганізацыі міжнародных выставак

1. Выстаўка – культурнае мерапрыемства па публічным паказе, распаўсюджванні і (або) папулярызацыі культурных каштоўнасцей.

2. У выпадку арганізацыі міжнародных выставак у Рэспубліцы Беларусь Міністэрства культуры па хадаініцтве дзяржаўнага органа або арганізацыі культуры, якія арганізуюць міжнародную выстаўку, на падставе дагавора паміж бакамі і дакумента, які пацвярджае страхаванне культурных каштоўнасцей, што ўвозяцца ў Рэспубліку Беларусь, прадастаўляе гарантыйныя абавязацельствы аб іх захаванасці і своєчасовым вяртанні.

Рашэнне аб прадастаўленні гарантыйных абавязацельстваў прымаецца не пазней за пятнаццаць календарных дзён з дня паступлення пісьмовага хадаініцтва і выдаецца ў форме гарантыйнага пісьма Міністэрства культуры бясплатна. Гарантыйныя абавязацельствы прадастаўляюцца на перыяд знаходжання культурных каштоўнасцей на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 23

ДЗЕЙНАСЦЬ ПРАФЕСІЙНЫХ КАЛЕКТЫВАЎ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Артыкул 223. Асаблівасці культурнай дзейнасці прафесійных калектываў мастацкай творчасці

1. Дзейнасць прафесійных калектываў мастацкай творчасці – напрамак культурнай дзейнасці па стварэнні твораў мастацтва, выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і (або) іх публічным паказе (публічным выкананні) на прафесійнай аснове.

2. Напpамкi дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi:

2.1. стварэнне твораў мастацтва, выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і (або) іх публiчны паказ (публiчнае выкананне);

2.2. арганiзацыя і правядзенне культурна-вiдовiшчных мерапрыемстваў;

2.3. правядзенне майстар-класаў і iншых культурных мерапрыемстваў;

2.4. рэалiзацыя сумесных культурных праектаў з iншымi калектывамi мастацкай творчасцi;

2.5. падрыхтоўка, тыражаванне і рэалiзацыя рэкламна-iнфармацыйнай прадукцыi аб культурнай дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi (фота-, аўдыя- і (або) вiдэамаатэрыялы, буклеты, афiшы і iншае).

3. Нароўнi з напpамкамі дзейнасцi, прадугледжанымi пунктам 2 гэтага артыкула, прафесiйны калектыв мастацкай творчасцi можа ажыццяўляць выраб і (або) прадастаўленне юрыдычным асобам і грамадзянам, у тым лiку iндывiдуальным прадпрымальнiкам, дэкарацый, мэблi, рэквiзiту, сцэнічных касцюмаў і iншай маёмасцi для правядзення культурна-вiдовiшчных і iншых культурных мерапрыемстваў або ўдзелу ў іх.

4. У прафесiйных калектывах мастацкай творчасцi можа стварацца і дзейнiчаць мастацкi савет.

Склад мастацкага савета прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi, якi з'яўляецца юрыдычнай асобай, зацвярджаецца яго кiраўнiком па ўзгадненнi з заснавальнiкам прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi.

Склад мастацкага савета прафесiйнага калектыву мастацкай творчасцi, якi з'яўляецца падраздзяленнем юрыдычнай асобы, зацвярджаецца яго заснавальнiкам.

Артыкул 224. Асноўныя прынцыпы і мэты дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi

1. Асноўнымi прынцыпамi дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi з'яўляюцца:

1.1. забеспячэнне правоў грамадзян на свабоду творчай дзейнасцi і ўдзел у культурным жыццi;

1.2. незалежнасць у выбары напpамкаў (школ), форм, вiдаў і прыёмаў мастацкай творчасцi, рэпертуару, у прыняццi рашэнняў аб публiчным выкананнi твораў сцэнічнага мастацтва, пры падрыхтоўцы рэкламна-iнфармацыйнай прадукцыi аб культурнай дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi (фота-, аўдыя- і (або) вiдэамаатэрыялы, буклеты, афiшы і iншае);

1.3. ахова выключных правоў аўтараў і ўладальнiкаў сумежных правоў на вынiкi іх творчай дзейнасцi, якiя выкарыстоўваюць прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi;

1.4. развiццё розных вiдаў мастацтва.

2. Асноўнымi мэтамi дзейнасцi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi з'яўляюцца:

2.1. эстэтычнае выхаванне і культурнае развiццё грамадзян;

2.2. фармiраванне і задавальненне патрэбнасцей грамадзян у сцэнічным мастацтве;

2.3. стварэнне ўмоў для гуманiзацыi асобы, захавання і развiцця самабытнасцi беларускай нацыянальнай культуры і мовы;

2.4. папулярызацыя твораў сцэнічнага мастацтва;

2.5. садзейнiчанне захаванню і развiццю адзiнай культурнай прасторы Рэспублiкi Беларусь, развiццю мiжнацыянальных і мiждзяржаўных культурных сувязей.

Артыкул 225. Правы і абавязкi прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi

1. Прафесiйныя калектывы мастацкай творчасцi маюць права:

1.1. самастойна вызначаць рэпертуарную палiтыку і змест культурна-вiдовiшчных мерапрыемстваў;

- 1.2. удзельнічаць у культурных мерапрыемствах і ў выкананні сацыяльна-творчых заказаў;
 - 1.3. папулярываць мастацкую творчасць розных аўтараў, выканаўцаў;
 - 1.4. самастойна планаваць сваю дзейнасць і вызначаць перспектывы развіцця зыходзячы з мэт, прадугледжаных іх статутамі (палажэннямі), наяўнасці ўласных творчых і матэрыяльных рэсурсаў;
 - 1.5. мець уласную сімволіку (афіцыйнае найменне, эмблему, іншае выяўленне), таварны знак.
2. Прафесійныя калектывы мастацкай творчасці абавязаны:
 - 2.1. мець назву, якая павінна адлюстроўваць жанр і форму калектыву;
 - 2.2. забяспечваць стварэнне твораў мастацтва, выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і (або) іх публічны паказ (публічнае выкананне) на высокім мастацкім узроўні;
 - 2.3. садзейнічаць эстэтычнаму выхаванню і культурнаму развіццю грамадзян;
 - 2.4. садзейнічаць фарміраванню пазітыўнага іміджу краіны за мяжой пры правядзенні гастроляў.

ГЛАВА 24

ДЗЕЙНАСЦЬ НЕПРАФЕСІЙНЫХ (АМАТАРСКІХ) І АЎТЭНТЫЧНЫХ ФАЛЬКЛОРНЫХ КАЛЕКТЫВАЎ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Артыкул 226. Асаблівасці культурнай дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці

1. Дзейнасць непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці – напрамак культурнай дзейнасці па стварэнні твораў мастацтва, выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і (або) іх публічным паказе (публічным выкананні) на непрафесійнай аснове.
2. Напрамкі дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці:
 - 2.1. стварэнне твораў мастацтва, выкананняў твораў сцэнічнага мастацтва і (або) іх публічны паказ (публічнае выкананне);
 - 2.2. удзел у культурна-відовішчных і іншых культурных мерапрыемствах;
 - 2.3. правядзенне майстар-класаў і іншых культурных мерапрыемстваў.
3. Нароўні з напрамкамі дзейнасці, прадугледжанымі пунктам 2 гэтага артыкула, непрафесійны (аматарскі) калектыў мастацкай творчасці можа ажыццяўляць выраб і (або) прадастаўленне грамадзянам, у тым ліку індывідуальным прадпрымальнікам, дэкарацый, мэблі, рэквізіту, сцэнічных касцюмаў і іншай маёмасці для правядзення культурна-відовішчных і іншых культурных мерапрыемстваў або ўдзелу ў іх.
4. Дзейнасць непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці ажыццяўляецца з улікам іх жанру і формы, узроўню выканальніцкага майстэрства і творчага патэнцыялу ўдзельнікаў непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, асаблівасцей рэпертуару і іншага.
5. Дзейнасць непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці вызначаецца мэтанакіраванасцю, спалучэннем розных відаў заняткаў (індывідуальных, групавых, агульнакалектыўных) і заключаецца ў набыцці ўдзельнікамі непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці ведаў, уменняў і навыкаў у розных відах мастацтва, вопыту мастацкай творчасці.
- Заснавальнікам калектыву для арганізацыі работы з непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці могуць запрашацца балетмайстры, хормайстры, канцэртмайстры, рэжысёры, кампазітары, мастакі і іншыя творчыя работнікі.
6. Дзейнасць непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці лічыцца стабільнай, калі гэты калектыў:
 - 6.1. праводзіць самастойныя культурныя мерапрыемствы не радзей за адзін раз у два месяцы;

6.2. праводзiць штогод справаздачныя культурныя мерапрыемствы з абнаўленнем iх зместу;

6.3. прымае ўдзел у мерапрыемствах, якiя праводзяцца заснавальнiкам непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi.

7. У непрафесiйных (аматарскiх) калектывах мастацкай творчасцi можа стварацца i дзейнiчаць мастацкi савет.

Склад мастацкага савета непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi фармуецца з удзельнiкаў гэтага калектыву i вызначаецца шляхам галасавання на агульным сходзе большасцю галасоў ад агульнай колькасцi ўдзельнiкаў гэтага калектыву.

Артыкул 227. Асноўныя прынцыпы i мэты дзейнасцi непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi

1. Асноўнымi прынцыпамi дзейнасцi непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi з'яўляюцца:

1.1. забеспячэнне правоў грамадзян на свабоду творчай дзейнасцi i ўдзел у культурным жыццi;

1.2. добраахвотнасць удзелу ў непрафесiйным (аматарскiм) калектыве мастацкай творчасцi;

1.3. агульнасць iнтарэсаў i патрэбнасцей грамадзян у сумесным занятку мастацкай творчасцю;

1.4. даступнасць мастацкай творчасцi;

1.5. спалучэнне асабiстай iнiцыятывы, арганiзацыi i самакiравання.

2. Асноўнымi мэтамi дзейнасцi непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi з'яўляюцца:

2.1. развiццё мастацкай творчасцi, адраджэнне, захаванне i развiццё нацыянальных культурных традыцый;

2.2. далучэнне грамадзян да мастацкай творчасцi, нацыянальных культурных традыцый, лепшых узораў айчынай i сусветнай культуры, твораў сучаснага мастацтва;

2.3. папулярызацыя твораў мастацкай лiтаратуры i мастацтва, якiя атрымалi грамадскае прызнанне;

2.4. набыццё грамадзянамі ведаў, уменняў i навыкаў у розных вiдах мастацтва, вопыту мастацкай творчасцi, развiццё i рэалiзацыя iх творчых здольнасцей (магчымасцей), стварэнне ўмоў для сацыялiзацыi i самарэалiзацыi асобы;

2.5. эстэтычнае выхаванне i культурнае развiццё грамадзян;

2.6. арганiзацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельнiцтва, фармуiраванне i задавальненне культурных патрэбнасцей грамадзян.

Артыкул 228. Права i абавязкi непрафесiйных (аматарскiх) калектываў мастацкай творчасцi, абавязкi iх заснавальнiкаў

1. Непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi маюць права:

1.1. самастойна вызначаць жанр i форму калектыву, склад удзельнiкаў, рэпертуарную палiтыку;

1.2. публiчна паказваць (публiчна выконваць) вынiкi творчай дзейнасцi, удзельнiчаць у фестывалях, конкурсах, аглядах i iншых культурных мерапрыемствах;

1.3. папулярызаваць мастацкую творчасць розных аўтараў, выканаўцаў;

1.4. удзельнiчаць у выкананнi сацыяльна-творчых заказаў.

2. Непрафесiйныя (аматарскiя) калектывы мастацкай творчасцi абавязаны:

2.1. мець поўную назву, якая адлюстроўвае жанр i форму калектыву, поўную назву заснавальнiка непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi (яго падраздзялення), тэрытарыяльную прыналежнасць, а таксама можа ўтрымліваць арыгiнальную назву непрафесiйнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi.

Поўная назва непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, у склад якога ўваходзіць больш за 75 працэнтаў удзельнікаў, якія працуюць ва ўстановах культуры, установах адукацыі ў сферы культуры і пры гэтым маюць адукацыю ў пэўных відах мастацтва, можа адлюстроўваць якасны склад удзельнікаў непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

Поўная назва непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці ўказваецца ў пашпарце непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;

2.2. садзейнічаць эстэтычнаму выхаванню і культурнаму развіццю грамадзян;

2.3. павышаць мастацкі ўзровень вынікаў творчай дзейнасці.

3. Адказнасць за дзейнасць непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці нясе яго заснавальнік.

Заснавальнік непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці абавязаны:

ажыццяўляць арганізацыйнае, фінансавое і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне культурнай дзейнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;

садзейнічаць развіццю і рэалізацыі творчых здольнасцей (магчымасцей) удзельнікаў непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, удзелу непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці ў культурных мерапрыемствах;

садзейнічаць павышэнню прафесійнага ўзроўню і захвочванню кіраўніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

Артыкул 229. Асаблівасці культурнай дзейнасці аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасці

1. Дзейнасць аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасці – напрамак культурнай дзейнасці па захаванні аўтэнтычнага фальклору.

2. Аўтэнтычны фальклор – народнае мастацтва ў яго спрадвечным, адэкватным генетычным вытокамі выгледзе, без якіх-небудзь апрацовак. Аўтэнтычны фальклор функцыянуе ў натуральным фальклорным асяроддзі пэўнай мясцовасці, існуе як вусная традыцыя, якая гарманічна злучае ў сабе характэрныя асаблівасці некалькіх відаў і жанраў мастацтва і арыентавана на непасрэдныя, нефармальныя адносіны.

Аўтэнтычны фальклор мае матэрыяльныя і нематэрыяльныя формы існавання (праявы).

Да матэрыяльных праяў аўтэнтычнага фальклору адносяцца па-мастацку аформленыя прадметы побыту, прылады працы, касцюм, мэбля, посуд, прадметы іншага прызначэння, жыллё, вырабленыя з прымяненнем натуральных матэрыялаў (дрэва, гліна, салома, лаза, лён, воўна і іншае) па традыцыйных тэхналогіях.

Да нематэрыяльных праяў аўтэнтычнага фальклору адносяцца абрадавыя дзеянні, гульні, песенны, інструментальны, танцавальны, праявічны фальклор і іншае.

3. Аўтэнтычныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасці з'яўляюцца адным з фактараў існавання праяў аўтэнтычнага фальклору і носьбітамі адметных для нацыянальных культурных традыцый з'яў і працэсаў.

4. Аўтэнтычныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасці ўзнаўляюць адметныя, характэрныя для пэўнай мясцовасці культурныя традыцыі, выкарыстоўваюць традыцыйныя тапанімічныя назвы і маюць рэдкія і адметныя ўзоры прадметаў побыту і прадметаў іншага прызначэння, творы мастацтва, характэрныя для пэўных гістарычнага перыяду, мясцовасці і этнічнай групы.

5. Назва аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасці павінна ўключаць словы «аўтэнтычны фальклорны».

6. Творчая дзейнасць аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасці накіравана на захаванне ў натуральным асяроддзі праяў аўтэнтычнага фальклору сваёй мясцовасці:

6.1. абрадаў і звычайў каляндарнага і сямейна-бытавога цыклаў;

6.2. традыцыйных форм адпачынку і занятку характэрнымi вiдамі дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва;

6.3. імправiзацыйнага характару праяў мясцовых спеўных, музычных, танцавальных традыцый, мясцовых традыцый iгры на музычных iнструментах, гульняў у натуральным асяроддзi;

6.4. мясцовых песенных, iнструментальных, танцавальных, гульнёва-мастацкiх стыляў;

6.5. традыцыйных складаў выканаўцаў;

6.6. перадачы ў вуснай традыцый фальклорных ведаў і навыкаў дзецям і моладзi, якiя далучаюцца да аўтэнтчнага фальклору натуральным шляхам;

6.7. вырабу і выкарыстання сцэнічных касцюмаў на аснове мясцовых аўтэнтчных строяў;

6.8. iншых праяў.

7. Аўтэнтчныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасцi могуць ажыццяўляць культурную дзейнасць на базе арганiзацый культуры, устаноў адукацый, iншых юрыдычных асоб або па месцы жыхарства iх удзельнiкаў.

Заснавальнiк аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi па магчымасцi прадастаўляе асобнае памяшканне, абсталяванне, музычныя iнструменты, сродкi для фiксацый нематэрыяльных форм iснавання (праяў) аўтэнтчнага фальклору (фота-, аўдыя-, вiдэаапаратура і iншае), дапамагае ў аднаўленнi і стварэннi сцэнічных касцюмаў на аснове мясцовых аўтэнтчных строяў, стварае iншыя ўмовы, неабходныя для забеспячэння культурнай дзейнасцi аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi.

8. У заснавальнiка аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi можа ўводзiцца пасада кiраўнiка аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi, якi працуе на падставе працоўнага дагавора (кантракта) або ажыццяўляе дзейнасць на падставе грамадзянска-прававога дагавора.

Артыкул 230. Кiраўнiк аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi

1. Асноўныя патрабаваннi да кiраўнiка аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi:

1.1. веданне і вывучэнне гiсторыi, этнаграфii, аўтэнтчнага фальклору і культурна-этнаграфiчных асаблiвасцей мясцовасцi, у якой ажыццяўляе культурную дзейнасць аўтэнтчны фальклорны калектыв мастацкай творчасцi;

1.2. валоданне беларускай мовай і адным з ведаў традыцыйнага мастацтва.

2. Вынiкi дзейнасцi кiраўнiка аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi вызначаюцца па:

2.1. ступенi паўнаты і iнтэнсiўнасцi культурнай дзейнасцi аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi ў несцэнічных умовах (выкананне ў натуральным асяроддзi каляндарных і сямейных абрадаў, наяўнасць сцэнічных касцюмаў на аснове мясцовых аўтэнтчных строяў, веданне мясцовых музычных, танцавальных традыцый, казак, паданняў, легенд і iншае), садзейнiчаннi ў перадачы фальклорных ведаў і навыкаў дзецям і моладзi;

2.2. наяўнасцi збору матэрыяльных форм iснавання (праяў) аўтэнтчнага фальклору і якасна зафiксаваных на матэрыяльных носбiтах iнфармацый матэрыяльных і нематэрыяльных форм iснавання (праяў) аўтэнтчнага фальклору.

3. Кiраўнiк аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi арганiзуе культурную дзейнасць гэтага калектыву ў мэтах захавання аўтэнтчнага фальклору ў адпаведнасцi з жанрам і формай аўтэнтчнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасцi.

ГЛАВА 25 АРГАНІЗАЦЫЯ КУЛЬТУРНАГА АДПАЧЫНКУ (ВОЛЬНАГА ЧАСУ) НАСЕЛЬНІЦТВА

Артыкул 231. Арганізацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, яе віды

1. Арганізацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва – напрамак культурнай дзейнасці па задавальненні асветных, эстэтычных, пазнавальных і забаўляльных патрэбнасцей насельніцтва, а таксама патрэбнасцей у міжасобасных адносінах і адпачынку.

2. Асноўнымі відамі арганізацыі культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва з'яўляюцца:

- 2.1. арганізацыя і правядзенне культурных мерапрыемстваў;
- 2.2. ажыццяўленне дзейнасці клубных фарміраванняў;
- 2.3. правядзенне дыскатэк, баляў, карнавалаў, дзіцячых ранішнікаў, гульнявых і іншых танцавальных і (або) забаўляльных праграм;
- 2.4. правядзенне масавых тэатралізаваных свят і прадстаўленняў, народных гулянняў, абрадаў і рытуалаў у адпаведнасці з мясцовымі звычаямі і традыцыямі;
- 2.5. арганізацыя работы па краянаўчых, навукова-тэхнічных, экалагічных, культурна-бытавых, калекцыйных і іншых інтарэсах;
- 2.6. іншыя віды.

3. Асноўнымі арганізацыямі культуры і падраздзяленнямі юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць арганізацыю культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, з'яўляюцца клубы, паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі і засады.

Артыкул 232. Клуб. Віды клубаў

1. Клуб – арганізацыя культуры або падраздзяленне юрыдычнай асобы, якія ажыццяўляюць арганізацыю культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва праз стварэнне грамадзянам умоў для занятку творчай дзейнасцю, развіцця і рэалізацыі іх творчых здольнасцей (магчымасцей), задавальнення іх асветных, эстэтычных, пазнавальных і забаўляльных патрэбнасцей, а таксама патрэбнасцей у міжасобасных адносінах і адпачынку.

2. Па форме ўласнасці клубы падзяляюцца на дзяржаўныя і прыватныя.

Усе дзяржаўныя клубы адкрыты для публічнага наведвання.

3. У залежнасці ад арыентацыі на інтарэсы пэўных прафесійных, нацыянальных і іншых сацыяльна-дэмаграфічных груп насельніцтва клубы могуць быць наступных відаў:

- 3.1. палацы (дамы, цэнтры) культуры (мастацтваў);
- 3.2. цэнтры (дамы) народнай творчасці (народнага мастацтва, фальклору), сучаснага мастацтва;
- 3.3. цэнтры (дамы) рамёстваў;
- 3.4. маладзёжныя культурныя цэнтры;
- 3.5. цэнтры нацыянальных культур;
- 3.6. іншыя віды.

4. У залежнасці ад зместу дзейнасці клубы падзяляюцца на шматпрофільныя і аднапрофільныя.

Шматпрофільны клуб спецыялізуецца на арганізацыі розных відаў культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва.

Аднапрофільны клуб спецыялізуецца на арганізацыі пэўнага віду культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, а таксама функцыянуе ў якасці пляцоўкі для правядзення культурных і іншых мерапрыемстваў.

5. У залежнасцi ад тэрыторыi функцыянавання клубы падзяляюцца на сельскiя, пасёлкаў гарадскога тыпу, гарадскiя, раённыя, абласныя, рэспублiканскiя.

Артыкул 233. Клубны работнiк

Клубны работнiк – работнiк культуры, якi арганiзауе культурны адпачынак (вольны час) насельнiцтва.

Артыкул 234. Асноўныя прынцыпы i мэты дзейнасцi клубаў

1. Асноўнымi прынцыпамi дзейнасцi клубаў з'яўляюцца:

1.1. забеспячэнне правоў грамадзян на свабоду творчай дзейнасцi i ўдзел у культурным жыццi;

1.2. добраахвотнасць удзелу ў дзейнасцi клубаў;

1.3. даступнасць культурнага адпачынку;

1.4. дыферэнцыяцыя i спецыялізацыя дзейнасцi ў залежнасцi ад мясцовых асаблівасцей гiстарычнага i культурнага развiцця;

1.5. прырытэт агульначалавечых каштоўнасцей, садзейнiчанне сацыялізацыi i самарэалiзацыi асобы;

1.6. падтрымка грамадскай i асабiстай iнiцыятывы, спалучэнне iндывiдуальнай, групавой i масавай работы, адкрытасцi, кiравання i самакiравання.

2. Асноўнымi мэтамi дзейнасцi клубаў з'яўляюцца:

2.1. стварэнне ўмоў для развiцця i рэалiзацыi творчых здольнасцей (магчымасцей) грамадзян, набыцця iмi ведаў, уменняў i навыкаў у сферы культуры, быту, здаровага ладу жыцця, арганiзацыi культурнага адпачынку (вольнага часу) насельнiцтва, атрымання актуальнай iнфармацыi i прыкладных ведаў у розных галiнах грамадскага жыцця;

2.2. далучэнне грамадзян да мастацкай творчасцi, нацыянальных культурных традыцый;

2.3. садзейнiчанне пазнавальнай актыўнасцi грамадзян, iх самаадукацыi;

2.4. падтрымка носьбiтаў аўтэнтчнага фальклору;

2.5. фармiраванне ў грамадзян патрэбнасцей у рацыянальнай, грунтоўнай, трывалай i гуманнай арганiзацыi i самаарганiзацыi свайго культурнага адпачынку (вольнага часу);

2.6. развiццё мастацкай творчасцi, адраджэнне, захаванне i развiццё традыцыйных форм адпачынку, iншых нацыянальных культурных традыцый.

Артыкул 235. Дзейнасць клубаў

1. Клубы:

1.1. ствараюць i арганiзауюць работу калектываў мастацкай творчасцi, гурткоў i iншых клубных фармiраванняў;

1.2. забяспечваюць арганiзацыю i правядзенне культурных мерапрыемстваў, накіраваных на публiчны паказ (публiчнае выкананне) вынікаў творчай дзейнасцi калектываў мастацкай творчасцi, гурткоў i iншых клубных фармiраванняў;

1.3. забяспечваюць правядзенне культурна-вiдовiшчных i iншых культурных мерапрыемстваў з удзелам калектываў мастацкай творчасцi, асобных выканаўцаў i аўтараў;

1.4. ажыццяўляюць паказ фiльмаў;

1.5. арганiзауюць работу кансультацый i лекторыяў, народных унiверсiтэтаў, школ i курсаў прыкладных ведаў, праводзяць тэматычныя вечары, вусныя часопiсы, цыклы творчых сустрэч, ажыццяўляюць культурна-асветную работу ў iншых формах;

1.6. праводзяць масавыя тэатралiзаваныя святы i прадстаўленнi, народныя гуляннi, абрады i рытуалы ў адпаведнасцi з мясцовымi звычаямi i традыцыямi;

1.7. праводзяць дыскатэкі i iншыя танцавальныя i (або) забаўляльныя праграмы;

1.8. аказваюць кансультацыйную, метадычную i iншую дапамогу суб'ектам культурнай дзейнасцi ў арганiзацыi i правядзеннi культурных мерапрыемстваў,

ажыццяўляюць пракат музычных інструментаў, сцэнічных касцюмаў, рэалізацыю метадычных матэрыялаў;

1.9. выконваюць іншыя функцыі, звязаныя з арганізацыяй культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва.

2. Клубы могуць сумяшчаць дзейнасць па арганізацыі культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва з іншай дзейнасцю (дамы і клубы культурна-сацыяльных паслуг, культурна-спартыўныя цэнтры, клубы-кафэ і іншае).

3. Клубы могуць выкарыстоўваць нестакіянарныя формы абслугоўвання.

Артыкул 236. Клубныя фарміраванні. Віды клубных фарміраванняў

1. Клубнае фарміраванне – добраахвотнае аб'яднанне грамадзян, заснаванае на агульнасці інтарэсаў і патрэбнасцей у сумесным занятку творчай дзейнасцю, якая спрыяе развіццю іх творчых здольнасцей (магчымасцей), уменняў і навыкаў, стварэнню імі вынікаў творчай дзейнасці, а таксама на адзінстве імкнення да атрымання актуальнай інфармацыі і прыкладных ведаў у розных галінах грамадскага жыцця, авалодання ведамі, уменнямі і навыкамі ў сферы культуры, быту, здаровага ладу жыцця, арганізацыі культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва.

2. Клубныя фарміраванні могуць ажыццяўляць культурную дзейнасць у якасці падраздзялення юрыдычнай асобы або на базе арганізацый культуры, устаноў адукацыі і іншых юрыдычных асоб.

3. Клубныя фарміраванні могуць існаваць у наступных відах:

3.1. непрафесійныя (аматарскія) калектывы мастацкай творчасці;

3.2. аўтэнтчныя фальклорныя калектывы мастацкай творчасці;

3.3. гурткі;

3.4. аматарскія аб'яднанні (клубы па інтарэсах);

3.5. іншыя віды.

4. Клубнае фарміраванне:

4.1. арганізуе сістэматычныя заняткі ў тэарэтычнай і практычнай форме, а таксама ў відзе (відах), які характэрны для гэтага клубнага фарміравання (рэпетыцыя, лекцыя, урок, трэніроўка, пасяджэнне і іншыя віды);

4.2. праводзіць штогод справаздачныя культурныя мерапрыемствы (канцэрты, выстаўкі, конкурсы, майстар-класы і іншыя культурныя мерапрыемствы);

4.3. прымае ўдзел у культурных мерапрыемствах;

4.4. выконвае іншыя функцыі, звязаныя з арганізацыяй культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва.

Артыкул 237. Правядзенне дыскатэк

1. Дыскатэка – танцавальная і (або) забаўляльная праграма, якая суправаджаецца публічным выкананнем твораў музычнага мастацтва калектывамі мастацкай творчасці і (або) асобнымі выканаўцамі і (або) у якой выкарыстоўваецца фанаграма, з магчымым паказам аўдыявізуальных твораў, правядзеннем культурна-відовішчных мерапрыемстваў, гульняў і іншых забаў.

2. Правядзенне дыскатэкі арганізуецца на закрытай і (або) адкрытай пляцоўках, якія павінны адпавядаць санітарна-эпідэміялагічным, супрацьпажарным патрабаванням, а таксама патрабаванням тэхнічных нарматыўных прававых актаў у галіне тэхнічнага нарміравання і стандартызацыі.

Закрытая пляцоўка – капітальная пабудова (будынак, збудаванне), памяшканне, што выкарыстоўваецца для правядзення дыскатэкі.

Адкрытая пляцоўка – танцавальная пляцоўка і іншыя месцы пад адкрытым небам, спецыяльна прызначаныя для правядзення дыскатэкі.

3. Арганізатарам дыскатэк з'яўляецца юрыдычная асоба, індывідуальны прадпрымальнік, якія ажыццяўляюць дзейнасць па арганізацыі і правядзенні дыскатэк.

4. Правядзенне дыскатэк на адкрытых пляцоўках ажыццяўляецца да дваццаці трох гадзiн, за выключэннем дыскатэк, якiя праводзяцца па рашэннi дзяржаўных органаў або па ўзгадненнi з iмi. Час правядзення дыскатэк на адкрытых пляцоўках можа быць працягнуты па ўзгадненнi з кiраўнiкамі мясцовых выканаўчых i распарадчых органаў базавага тэрытарыяльнага ўзроўню або асобамi, iмi ўпаўнаважанымi.

5. Правядзенне дыскатэк у перыяд з дваццаці трох да шасцi гадзiн ажыццяўляецца на закрытых пляцоўках, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных пунктам 4 гэтага артыкула.

6. Пры правядзеннi дыскатэки на адкрытай пляцоўцы тэрыторыя гэтай пляцоўкi павiнна быць адгароджана ад праезнай часткi плотам або агароджай для забеспячэння бяспекi наведвальнiкаў дыскатэки, iншых грамадзян, а таксама ўдзельнiкаў дарожнага руху.

7. Арганiзатары дыскатэк маюць права:

7.1. устанаўлiваць правiлы правядзення дыскатэк з улiкам патрабаванняў гэтага Кодэкса;

7.2. устанаўлiваць плату за ўваход на дыскатэку;

7.3. прымяняць пiратэхнiчныя сродкi толькi пры ўмове выканання патрабаванняў адпаведных тэхнiчных нарматыўных прававых актаў.

8. Наведвальнiкi дыскатэки маюць права на:

8.1. атрыманне iнфармацыi аб узроставым складзе i максiмальнай колькасцi наведвальнiкаў дыскатэки, мерах па забеспячэннi грамадскага парадку;

8.2. наведванне дыскатэки незалежна ад полу, расы, мовы, рэлігiйных, палiтычных або iншых перакананняў, нацыянальнасцi, сацыяльнага паходжання, маёмаснага, службовага становiшча i iншых прыкмет.

9. У мэтах аховы грамадскага парадку i забеспячэння грамадскай бяспекi на дыскатэку не дапускаюцца грамадзяне, якiя:

9.1. маюць пры сабе алкагольныя, слабаалкагольныя напоi i (або) пiва, наркатычныя сродкi, псiхатропныя рэчывы, iх аналагi, таксiчныя або iншыя адурманьваючыя рэчывы, халодную, агнястрэльную, газавую або iншую зброю, выбухованебяспечныя рэчывы i боепрыпасы, iх iмiтатары i муляжы, а таксама спецыяльна вырабленыя або прыстасаваныя прадметы, выкарыстанне якiх можа ўяўляць пагрозу жыццю i здароўю грамадзян або прычынiць матэрыяльную шкоду юрыдычным асобам, грамадзянам, у тым лiку iндывiдуальным прадпрымальнiкам, сцягi i вымпелы, не зарэгiстраваныя ва ўстаноўленым парадку, а таксама эмблемы, сiмвалы, плакаты i транспаранты, змест якiх накіраваны на прычыненне шкоды грамадскаму парадку, правам i законным iнтарэсам грамадзян;

9.2. знаходзяцца ў стане алкагольнага ап'янення або ў стане, выклiканым ужываннем наркатычных сродкаў, псiхатропных рэчываў, iх аналагаў, таксiчных або iншых адурманьваючых рэчываў;

9.3. учыняюць дзеяннi, якiя парушаюць грамадскi парадак, а таксама падбухторваюць iншых асоб да такiх дзеянняў любымі метадамі.

10. У час правядзення дыскатэки грамадзянам забараняецца:

10.1. знаходзiцца ў стане, выклiканым ужываннем наркатычных сродкаў, псiхатропных рэчываў, iх аналагаў, таксiчных або iншых адурманьваючых рэчываў;

10.2. мець пры сабе i (або) выкарыстоўваць прадметы i рэчы, якiя забаронены да праносу на дыскатэку ў адпаведнасцi з падпунктам 9.1 пункта 9 гэтага артыкула;

10.3. распiваць алкагольныя, слабаалкагольныя напоi, пiва ў месцах, не прадугледжаных для гэтага;

10.4. ужываць наркатычныя сродкi, псiхатропныя рэчывы, iх аналагi, таксiчныя або iншыя адурманьваючыя рэчывы;

10.5. курыць у месцах, не прадугледжаных для гэтага;

10.6. ажыццяўляць прапаганду вайны, экстрэмiсцкай дзейнасцi, насiлля, жорсткасцi i парнаграфii, у тым лiку з выкарыстаннем плакатаў, транспарантаў або iншых сродкаў;

10.7. ствараць пагрозу грамадскай бяспекы, жыццю i здароўю грамадзян.

11. Пры правядзенні дыскатэкі грамадзяне абавязаны захоўваць грамадскі парадак і выконваць усе законныя патрабаванні яе арганізатара і супрацоўнікаў органаў унутраных спраў, якія выконваюць абавязкі па ахове грамадскага парадку.

12. Арганізатары дыскатэк абавязаны:

12.1. забяспечыць бяспеку грамадзян, захаванасць капітальных пабудоў (будынкаў, збудаванняў), памяшканняў і іншай маёмасці;

12.2. выконваць патрабаванні, прадугледжаныя пунктам 9 гэтага артыкула;

12.3. не дапускаць дыскрымінацыі ў адносінах да наведвальнікаў дыскатэкі;

12.4. захоўваць правы наведвальнікаў дыскатэкі, прадугледжаныя гэтым Кодэксам і іншымі актамі заканадаўства;

12.5. спыніць дыскатэку ў выпадку ўзнікнення небяспекі для жыцця і здароўя грамадзян, прычынення шкоды маёмасці грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, або юрыдычных асоб;

12.6. забяспечыць пры неабходнасці арганізацыю аказання грамадзянам медыцынскай дапамогі;

12.7. не выкарыстоўваць праграмы, якія змяшчаюць прапаганду вайны, экстрэмісцкай дзейнасці, насілля, жорсткасці і парнаграфіі;

12.8. выконваць патрабаванні заканадаўства аб аўтарскім праве і сумежных правах і іншага заканадаўства;

12.9. абсталяваць месцы правядзення дыскатэкі сістэмамі відэаназірання і кнопкай трывожнай сігналізацыі з паступленнем сігнала на пульт органаў унутраных спраў;

12.10. выконваць іншыя абавязкі ў адпаведнасці з актамі заканадаўства.

13. Арганізатары дыскатэк, якія арганізуюць правядзенне дыскатэк на адкрытых пляцоўках не на пастаяннай аснове, акрамя абавязкаў, прадугледжаных пунктам 12 гэтага артыкула, у мэтах прадухілення надзвычайных сітуацый і падтрымання правапарадку павінны ўзгадніць правядзенне дыскатэкі з кіраўніком мясцовага выканаўчага і распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню або асобай, ім упаўнаважанай, за пяць каляндарных дзён да дня яе правядзення.

Артыкул 238. Паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі, заасады

1. Паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі, заасады – арганізацыі культуры або падраздзяленні юрыдычных асоб, якія ажыццяўляюць арганізацыю культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва праз стварэнне на сваёй тэрыторыі ўмоў для адпачынку і забаў грамадзян, распаўсюджвання і папулярызацыі экалагічных ведаў, фарміравання беражлівых і гуманых адносін да навакольнага асяроддзя.

2. Усе дзяржаўныя паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі, заасады адкрыты для публічнага наведвання.

Артыкул 239. Дзейнасць паркаў культуры і адпачынку, гарадскіх садоў, запаркаў, заасадоў

1. Паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі, заасады:

1.1. арганізуюць дзейнасць танцавальных, глядзельных і спартыўных залаў, летніх эстрад і цыркаў, выставачных залаў, гульнявых пляцовак і павільёнаў, планетарыяў, бильярдных, відэатэк, гульнятэк, салонаў, ціраў, стадыёнаў і спартыўных пляцовак, каткоў, лыжных і лодачных станцый, экалагічных і прагулачных сцяжынак, плавальных басейнаў, салярыяў, баз пракату культурна-бытавога і спартыўнага інвентару, аўтадромаў, конна-спартыўных баз і іншых аб'ектаў культурнага і фізкультурна-аздараўленчага прызначэння, стацыянарных і нестацыянарных гандлёвых аб'ектаў;

1.2. праводзяць дыскатэкі;

1.3. набываюць і прадастаўляюць у карыстанне атракцыёны і гульнявыя аўтаматы;

1.4. ствараюць абсталяваную і добраўпарадкаваную базу для работы з дзецьмі і моладдзю;

- 1.5. прадастаўляюць у карыстанне культурна-бытавы і спартыўны інвентар;
 - 1.6. ствараюць калектывы мастацкай творчасці і іншыя клубныя фарміраванні, аранжарэі, гадавальнікі, лабараторыі, доследныя станцыі і іншае;
 - 1.7. арганізоўваюць і праводзяць культурныя і спартыўна-масавыя мерапрыемствы;
 - 1.8. пры наяўнасці матэрыяльна-тэхнічнай базы і кваліфікаваных работнікаў ствараюць рамонтныя і вытворча-будаўнічыя цэхі, творчыя, піратэхнічныя і іншыя майстэрні;
 - 1.9. выконваюць іншыя функцыі, звязаныя з арганізацыяй культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва.
2. Правядзенне паркам культуры і адпачынку, гарадскім садам, запаркам, зааадам мерапрыемстваў або ажыццяўленне іншай дзейнасці, якія могуць мець экалагічныя, сацыяльныя і іншыя вынікі, што закранаюць інтарэсы насельніцтва пэўнай тэрыторыі, узгадняюцца з мясцовым выканаўчым і распарадчым органам базавага тэрытарыяльнага ўзроўню па месцы іх знаходжання.
3. Мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы базавага тэрытарыяльнага ўзроўню садзейнічаюць развіццю і эфектыўнай дзейнасці паркаў культуры і адпачынку, гарадскіх садоў, запаркаў, зааадаў, перадачы памяшканняў, іншых аб'ектаў згодна з іх матэрыяльнымі патрэбнасцямі.

ГЛАВА 26

ЗААХВОЧВАННІ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 240. Заахвочванні ў сферы культуры

1. Заахвочванні ў сферы культуры ўстанаўліваюцца ў мэтах стымулявання ажыццяўлення і (або) забеспячэння культурнай дзейнасці.
2. У адпаведнасці з гэтым Кодэксам, а таксама з іншымі актамі заканадаўства выкарыстоўваюцца наступныя заахвочванні ў сферы культуры:
 - 2.1. узнагароджанне грамадзян дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь;
 - 2.2. узнагароджанне грамадзян, калектываў мастацкай творчасці і юрыдычных асоб спецыяльнымі ўзнагародамі і спецыяльнымі прызамі (прызамі) Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;
 - 2.3. прысуджэнне Дзяржаўнай прэміі ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры;
 - 2.4. прысуджэнне прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» і спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь;
 - 2.5. прысуджэнне таленавітай моладзі заахвочванняў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі;
 - 2.6. прысваенне тэатральна-відовішчным арганізацыям, прафесійным калектывам мастацкай творчасці, музеяў, творчым саюзам статусу «нацыянальны»;
 - 2.7. прысваенне музеяў статусу «народны»;
 - 2.8. прысваенне прафесійным калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны»;
 - 2.9. прысваенне непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь»;
 - 2.10. прысваенне непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны»);
 - 2.11. заахвочванні Міністэрства культуры;
 - 2.12. заахвочванні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, іншых дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў і іншых юрыдычных асоб;
 - 2.13. іншыя заахвочванні.

Артыкул 241. Узнагароджанне грамадзян дзяржаўнымi ўзнагародамi Республiкi Беларусь

Узнагароджанне грамадзян дзяржаўнымi ўзнагародамi Республiкi Беларусь ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з заканадаўствам аб дзяржаўных узнагародах Республiкi Беларусь.

Артыкул 242. Узнагароджанне грамадзян, калектываў мастацкай творчасцi i юрыдычных асоб спецыяльнымi ўзнагародамi i спецыяльнымi прызамi (прызамi) Прэзiдэнта Республiкi Беларусь

Узнагароджанне грамадзян, калектываў мастацкай творчасцi i юрыдычных асоб спецыяльнымi ўзнагародамi i спецыяльнымi прызамi (прызамi) Прэзiдэнта Республiкi Беларусь ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з актамi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь.

Артыкул 243. Прысуджэнне Дзяржаўнай прэміi ў галiне лiтаратуры, мастацтва i архiтэктурны

Прысуджэнне Дзяржаўнай прэміi ў галiне лiтаратуры, мастацтва i архiтэктурны ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з актамi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь.

Артыкул 244. Прысуджэнне прэміi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь «За духоўнае адраджэнне» i спецыяльнай прэміi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь

Прысуджэнне прэміi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь «За духоўнае адраджэнне» i спецыяльнай прэміi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з актамi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь.

Артыкул 245. Прысуджэнне таленавітай моладзi заахвочванняў спецыяльнага фонду Прэзiдэнта Республiкi Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзi

Прысуджэнне таленавітай моладзi заахвочванняў спецыяльнага фонду Прэзiдэнта Республiкi Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзi ажыццяўляецца ў адпаведнасцi з актамi Прэзiдэнта Республiкi Беларусь.

Артыкул 246. Прысваенне тэатральна-вiдовiшчным арганiзацыям, прафесiйным калектывам мастацкай творчасцi, музеям, творчым саюзам статусу «нацыянальны», пацвярджэнне i пазбаўленне гэтага статусу

1. Статус «нацыянальны» прысвойваецца тэатральна-вiдовiшчным арганiзацыям, прафесiйным калектывам мастацкай творчасцi, музеям, якiя з'яўляюцца арганiзацыямi культуры i маюць якiх знаходзiцца ў рэспублiканскай уласнасцi, творчым саюзам.

2. Статус «нацыянальны» прысвойваецца тэатральна-вiдовiшчным арганiзацыям i прафесiйным калектывам мастацкай творчасцi, якiя ўнеслi значны ўклад у развiццё беларускай нацыянальнай культуры i адпавядаюць наступным патрабаванням, калi iншае не ўстаноўлена Прэзiдэнтам Республiкi Беларусь:

2.1. ажыццяўляюць сваю дзейнасць не менш за дваццаць гадоў;

2.2. маюць статус «акадэмічны» або званне «Заслужаны калектыв» Республiкi Беларусь» (для прафесiйных калектываў мастацкай творчасцi);

2.3. за апошнiя пяць гадоў адзначаны ўзнагародамi на мiжнародных i рэспублiканскiх культурных мерапрыемствах;

- 2.4. праводзяць культурна-відовішчныя мерапрыемствы ў краіне і за яе межамі (не менш за шэсцьдзясят мерапрыемстваў у год);
- 2.5. пастаянна абнаўляюць рэпертуар, у тым ліку творамі беларускіх аўтараў (не менш за пяць новых тэатральных пастацовак (прадстаўленняў, канцэртных праграм) за пяць гадоў);
- 2.6. маюць у складзе не менш за дзесяць работнікаў, якія ўзнагароджаны дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь у сферы культуры або з'яўляюцца лаўрэатамі Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры.
3. Статус «нацыянальны» прысвойваецца музеем, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё музейнай справы і адпавядаюць наступным патрабаванням, калі іншае не ўстаноўлена Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь:
 - 3.1. ажыццяўляюць сваю дзейнасць не менш за дваццаць гадоў;
 - 3.2. рэалізуюць усе віды музейнай дзейнасці, прадугледжаныя гэтым Кодэксам;
 - 3.3. валодаюць музейнымі прадметамі, якія з'яўляюцца гісторыка-культурнымі каштоўнасцямі катэгорыі «0» або «1» (не менш за два музейныя прадметы);
 - 3.4. маюць пастаянную музейную экспазіцыю, створаную на аснове ўласных музейных фондаў.
4. Статус «нацыянальны» прысвойваецца творчым саюзам, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё беларускай нацыянальнай культуры і адпавядаюць наступным патрабаванням:
 - 4.1. маюць адметныя дасягненні ў сферы культуры на працягу не менш за пятнаццаць гадоў;
 - 4.2. маюць грамадскае прызнанне дасягненняў у сферы культуры ў Рэспубліцы Беларусь і за яе межамі;
 - 4.3. маюць структурныя падраздзяленні, якія актыўна дзейнічаюць ва ўсіх або ў большасці абласцей Рэспублікі Беларусь;
 - 4.4. маюць у складзе членаў, якім прысвоены ганаровыя званні або якія з'яўляюцца лаўрэатамі айчынных і міжнародных прэмій у сферы культуры;
 - 4.5. маюць шматгадовы станоўчы вопыт работы з творчай моладдзю;
 - 4.6. уносяць дзейсны ўклад у распрацоўку і рэалізацыю напрамкаў дзяржаўнай палітыкі ў сферы культуры;
 - 4.7. ажыццяўляюць актыўную статутную дзейнасць (папулярызацыя вынікаў творчай дзейнасці, сустрэчы з працоўнымі калектывамі і рознымі катэгорыямі насельніцтва, міжнародныя кантакты і іншая дзейнасць).
5. Для разгляду пытання аб прысваенні статусу «нацыянальны» тэатральна-відовішчная арганізацыя, прафесійны калектыў мастацкай творчасці, музей, творчы саюз накіроўваюць у Міністэрства культуры наступныя дакументы:
 - 5.1. хадайніцтва аб прысваенні статусу «нацыянальны»;
 - 5.2. выпіску з пратакола агульнага сходу работнікаў тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, членаў творчага саюза;
 - 5.3. даведку аб дзейнасці тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза, якая пацвярджае выкананне патрабаванняў, прадугледжаных адпаведна пунктамі 2–4 гэтага артыкула.
6. Міністэрства культуры мае права запатрабаваць у тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза іншыя дакументы, якія пацвярджаюць выкананне патрабаванняў, прадугледжаных адпаведна пунктамі 2–4 гэтага артыкула.
7. Рашэнне аб прадстаўленні (адмове ў прадстаўленні) тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза да прысваення статусу «нацыянальны» прымаецца калегіяй Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») не пазней за трыццаць календарных дзён з дня атрымання дакументаў, прадугледжаных пунктам 5 гэтага артыкула.

8. Міністэрства культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння аб прадстаўленні тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза да прысваення статусу «нацыянальны» падрыхтоўвае праект адпаведнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і ва ўстаноўленым парадку накіроўвае яго разам з выпіскай з рашэння калегіі Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») і дакументамі, прадугледжанымі пунктам 5 гэтага артыкула, у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь для наступнага ўнясення ва ўстаноўленым парадку Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь.

9. Рашэнне аб прысваенні тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнаму калектыву мастацкай творчасці, музею, творчаму саюзу статусу «нацыянальны» прымаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь шляхам выдання адпаведнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

10. Пасля прысваення тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнаму калектыву мастацкай творчасці, музею, творчаму саюзу статусу «нацыянальны» ў іх статут і назву ў двухмесячны тэрмін з дня выдання адпаведнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь уносяцца неабходныя змяненні.

11. Тэатральна-відовішчная арганізацыя, прафесійны калектыў мастацкай творчасці, музей, творчы саюз, якім прысвоены статус «нацыянальны», пацвярджаюць яго адзін раз у пяць гадоў. Для гэтага яны накіроўваюць у Міністэрства культуры хадайніцтва аб пацвярджэнні статусу «нацыянальны» і дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 5.2 і 5.3 пункта 5 гэтага артыкула.

Калегіяй Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання хадайніцтва аб пацвярджэнні статусу «нацыянальны» і дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 5.2 і 5.3 пункта 5 гэтага артыкула, разглядаецца пытанне аб пацвярджэнні статусу «нацыянальны» і прымаецца рашэнне.

У выпадку, калі тэатральна-відовішчная арганізацыя, прафесійны калектыў мастацкай творчасці, музей, творчы саюз адпавядаюць патрабаванням, прадугледжаным адпаведна пунктамі 2–4 гэтага артыкула, калегіяй Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») прымаецца рашэнне аб пацвярджэнні статусу «нацыянальны», якое ўзгадняецца з Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

У выпадку, калі тэатральна-відовішчная арганізацыя, прафесійны калектыў мастацкай творчасці, музей, творчы саюз не адпавядаюць патрабаванням, прадугледжаным адпаведна пунктамі 2–4 гэтага артыкула, калегіяй Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») прымаецца рашэнне аб адмове ў пацвярджэнні статусу «нацыянальны».

Міністэрства культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння аб адмове ў пацвярджэнні статусу «нацыянальны» падрыхтоўвае праект указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб пазбаўленні тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза статусу «нацыянальны» і ва ўстаноўленым парадку накіроўвае яго разам з выпіскай з рашэння калегіі Міністэрства культуры (у адносінах да творчага саюза – сумесна з саветам асацыяцыі грамадскіх аб'яднанняў «Беларуская канфедэрацыя творчых саюзаў») і дакументамі, прадугледжанымі падпунктамі 5.2 і 5.3 пункта 5 гэтага артыкула, у Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь для наступнага ўнясення ва ўстаноўленым парадку Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь.

12. Рашэнне аб пазбаўленні статусу «нацыянальны» прымаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь шляхам выдання адпаведнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

13. Пасля пазбаўлення тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза статусу «нацыянальны» ў іх статут і назву

ў двухмесячны тэрмін з дня выдання адпаведнага ўказа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь уносяцца неабходныя змяненні.

14. Дзяржаўныя органы, якія ажыццяўляюць дзяржаўнае кіраванне ў сферы культуры, у межах сваіх паўнамоцтваў у адпаведнасці з актамі заканадаўства ствараюць тэатральна-відовішчным арганізацыям, прафесійным калектывам мастацкай творчасці, музеям, якім прысвоены статус «нацыянальны», умовы для ажыццяўлення культурнай дзейнасці, умацавання іх матэрыяльна-тэхнічнай базы (выдзяляюць памяшканні, фінансавыя сродкі для стварэння новых тэатральных пастановак, канцэртных праграм, набыцця абсталявання, музычных інструментаў).

15. Работнікам тэатральна-відовішчных арганізацый, прафесійных калектываў мастацкай творчасці, музеяў са статусам «нацыянальны» ўстанаўліваецца павышаная аплата працы ў адпаведнасці з заканадаўствам аб працы.

16. Рашэнні аб адмове ў прадстаўленні тэатральна-відовішчнай арганізацыі, прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, музея, творчага саюза да прысваення статусу «нацыянальны», аб адмове ў пацвярджэнні гэтага статусу могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 247. Прысваенне музеям статусу «народны», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага статусу

1. Статус «народны» прысвойваецца музеям, якія з'яўляюцца падраздзяленнямі юрыдычных асоб і адпавядаюць наступным патрабаванням:

1.1. ажыццяўляюць культурную дзейнасць на адпаведным прафесійным узроўні не менш за дзесяць гадоў;

1.2. маюць не менш за шэсцьсот музейных прадметаў;

1.3. маюць уліковую дакументацыю на ўсе музейныя прадметы;

1.4. маюць пастаянную экспазіцыю, створаную на аснове ўласных музейных фондаў;

1.5. размяшчаюць экспазіцыі і музейныя фонды ў асобных капітальных пабудовах (будынках, збудаваннях) або памяшканнях;

1.6. маюць не менш за тры тысячы наведвальнікаў за апошнія тры гады.

2. Для разгляду пытання аб прысваенні музею статусу «народны» юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, накіроўвае ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, наступныя дакументы:

2.1. хадайніцтва аб прысваенні статусу «народны»;

2.2. копію палажэння аб музеі;

2.3. даведку аб дзейнасці музея, якая пацвярджае выкананне патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула.

3. Структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, мае права запатрабаваць у юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей, іншыя дакументы, якія пацвярджаюць выкананне патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула.

4. Дакументы, прадугледжаныя пунктам 2 гэтага артыкула, пасля праверкі адпаведнасці музея патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула, не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня іх атрымання накіроўваюцца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, у Міністэрства культуры.

5. Рашэнне аб прысваенні (адмове ў прысваенні) музею статусу «народны» прымаецца Міністэрствам культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання дакументаў, прадугледжаных пунктам 2 гэтага артыкула.

6. Пасля прысваення музею статусу «народны» ў палажэнне аб музеі і назву музея ў двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ўносяцца неабходныя змяненні.

7. Музеі, якім прысвоены статус «народны», пацвярджаюць яго адзін раз у пяць гадоў. Для гэтага юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца музей са статусам «народны», накіроўвае ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, хадайніцтва аб пацвярджэнні статусу «народны» і дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 2.2 і 2.3 пункта 2 гэтага артыкула, якія пасля іх разгляду накіроўваюцца ў Міністэрства культуры.

Міністэрствам культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання хадайніцтва аб пацвярджэнні статусу «народны» і дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 2.2 і 2.3 пункта 2 гэтага артыкула, разглядаецца пытанне аб пацвярджэнні статусу «народны» і прымаецца рашэнне.

У выпадку, калі музей адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула, Міністэрствам культуры прымаецца рашэнне аб пацвярджэнні статусу «народны».

У выпадку, калі музей не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула, Міністэрствам культуры прымаецца рашэнне аб пазбаўленні музея статусу «народны».

8. Пасля пазбаўлення музея статусу «народны» ў палажэнне аб музеі і назву музея ў двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ўносяцца неабходныя змяненні.

9. Рашэнні аб адмове ў прысваенні музею статусу «народны», аб пазбаўленні гэтага статусу могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 248. Прысваенне прафесійным калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтых звання і статусу

1. Званне «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь» прысвойваецца прафесійным калектывам мастацкай творчасці, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё беларускай нацыянальнай культуры і адпавядаюць наступным патрабаванням:

1.1. ажыццяўляюць культурную дзейнасць не менш за дзесяць гадоў;

1.2. маюць выдатныя дасягненні ў мастацтве;

1.3. прымаюць удзел у культурна-відовішчных мерапрыемствах у Рэспубліцы Беларусь і (або) за яе межамі (не менш за трыццаць мерапрыемстваў у год) і (або) у канцэртах, прымеркаваных да мерапрыемстваў з удзелам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і (або) дзяржаўных свят, святочных дзён, памятных і святочных дат, у міжнародных і (або) рэспубліканскіх культурных мерапрыемствах на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і (або) за яе межамі, уключаючы мерапрыемствы, звязаныя з выхаваннем творчай моладзі;

1.4. маюць грамадскае прызнанне ў Рэспубліцы Беларусь і за яе межамі;

1.5. маюць шматгадовы станоўчы вопыт работы з творчай моладдзю;

1.6. маюць у складзе творчых работнікаў, якія ўзнагароджаны дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь у сферы культуры або з'яўляюцца лаўрэатамі Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры, лаўрэатамі спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі.

2. Статус «акадэмічны» прысвойваецца прафесійным калектывам мастацкай творчасці, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё беларускай нацыянальнай культуры і адпавядаюць наступным патрабаванням:

2.1. ажыццяўляюць культурную дзейнасць не менш за пятнаццаць гадоў;

2.2. маюць выдатныя дасягненні ў мастацтве;

2.3. прымаюць удзел у культурна-відовішчных мерапрыемствах у Рэспубліцы Беларусь і (або) за яе межамі (не менш за сорок мерапрыемстваў у год);

2.4. адзначаны ўзнагародамі на рэспубліканскіх і міжнародных культурных мерапрыемствах за апошнія пяць гадоў;

2.5. маюць у складзе не менш за пяць творчых работнікаў, якія ўзнагароджаны дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь у сферы культуры або з'яўляюцца лаўрэатамі Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры.

3. Вылучэнне прафесійнага калектыву мастацкай творчасці для прысваення звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» ажыццяўляецца калектывам работнікаў прафесійнага калектыву мастацкай творчасці або юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны калектыў мастацкай творчасці, на агульным сходзе.

Рашэнне аб вылучэнні лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавалі не менш за 51 працэнт работнікаў прафесійнага калектыву мастацкай творчасці або юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны калектыў мастацкай творчасці, і афармляецца пратаколам агульнага сходу.

Выпіска з пратакола агульнага сходу накіроўваецца ў рэспубліканскі орган дзяржаўнага кіравання, мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, у падпарадкаванні якіх знаходзяцца прафесійны калектыў мастацкай творчасці або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны калектыў мастацкай творчасці.

Выпіска з пратакола агульнага сходу работнікаў прафесійнага калектыву мастацкай творчасці або юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны калектыў мастацкай творчасці, якія не падпарадкаваны рэспубліканскаму органу дзяржаўнага кіравання, мясцоваму выканаўчаму і распарадчаму органу абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, накіроўваецца ў мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню па месцы дзяржаўнай рэгістрацыі юрыдычнай асобы.

4. Рашэнне аб прадстаўленні (адмове ў прадстаўленні) прафесійнага калектыву мастацкай творчасці да прысваення звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» прымаецца калегіяй рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, мясцовым выканаўчым і распарадчым органам абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня атрымання выпіскі з пратакола агульнага сходу.

5. У выпадку прыняцця рашэння аб прадстаўленні прафесійнага калектыву мастацкай творчасці да прысваення звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» рэспубліканскі орган дзяржаўнага кіравання, мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваюць у Міністэрства культуры наступныя дакументы:

5.1. хадаціцтва аб прысваенні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны»;

5.2. выпіску з рашэння калегіі рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню;

5.3. выпіску з пратакола агульнага сходу;

5.4. даведку аб дзейнасці прафесійнага калектыву мастацкай творчасці, якая пацвярджае выкананне патрабаванняў, прадугледжаных адпаведна пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула;

5.5. копію ўстаноўчага дакумента прафесійнага калектыву мастацкай творчасці (у выпадку, калі прафесійны калектыў мастацкай творчасці з'яўляецца юрыдычнай асобай);

5.6. рэкламна-інфармацыйную прадукцыю аб культурнай дзейнасці калектыву (фота-, аўдыя- і (або) відэамаатэрыялы, буклеты, афішы і іншае), копіі водгукаў у сродках масавай інфармацыі і (або) дакументаў аб прысуджэнні ўзнагарод на міжнародных і рэспубліканскіх культурных мерапрыемствах, іншых дакументаў, якія сведчаць аб грамадскім прызнанні.

6. Міністэрства культуры мае права запатрабаваць у прафесійнага калектыву мастацкай творчасці або юрыдычнай асобы, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны

калектыў мастацкай творчасці, іншыя дакументы, якія пацвярджаюць выкананне патрабаванняў, прадугледжаных адпаведна пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула.

7. Рашэнне аб прысваенні (адмове ў прысваенні) прафесійнаму калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» прымаецца Міністэрствам культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання дакументаў, прадугледжаных пунктам 5 гэтага артыкула.

8. Пасля прысваення прафесійнаму калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» ў яго ўстаноўчы дакумент (у выпадку, калі прафесійны калектыў мастацкай творчасці з'яўляецца юрыдычнай асобай) і назву ў двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ўносяцца неабходныя змяненні.

9. Прафесійны калектыў мастацкай творчасці, якому прысвоена званне «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статус «акадэмічны», пацвярджае гэтыя званне, статус адзін раз у пяць гадоў. Для гэтага прафесійны калектыў мастацкай творчасці, якому прысвоены званне «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статус «акадэмічны», або юрыдычная асоба, падраздзяленнем якой з'яўляецца прафесійны калектыў мастацкай творчасці, накіроўваюць у Міністэрства культуры хадайніцтва аб пацвярджэнні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» і дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 5.2–5.6 пункта 5 гэтага артыкула.

Калегіяй Міністэрства культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання хадайніцтва аб пацвярджэнні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» і дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 5.2–5.6 пункта 5 гэтага артыкула, разглядаецца пытанне аб пацвярджэнні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» і прымаецца рашэнне.

У выпадку, калі прафесійны калектыў мастацкай творчасці адпавядае патрабаванням, прадугледжаным адпаведна пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула, калегіяй Міністэрства культуры прымаецца рашэнне аб пацвярджэнні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны».

У выпадку, калі прафесійны калектыў мастацкай творчасці не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным адпаведна пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула, калегіяй Міністэрства культуры прымаецца рашэнне аб пазбаўленні звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны».

10. Пасля пазбаўлення прафесійнага калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны» ў яго ўстаноўчы дакумент (у выпадку, калі прафесійны калектыў мастацкай творчасці з'яўляецца юрыдычнай асобай) і назву ў двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ўносяцца неабходныя змяненні.

11. Работнікам прафесійных калектываў мастацкай творчасці, якім прысвоены званне «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статус «акадэмічны», устанавіваецца павышаная аплата працы ў адпаведнасці з заканадаўствам аб працы.

12. Рашэнні аб адмове ў прадстаўленні прафесійнага калектыву мастацкай творчасці да прысваення звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны», аб адмове ў прысваенні, аб пазбаўленні гэтых звання і статусу могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 249. Прысваенне прафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага звання

1. Званне «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» прысвойваецца прафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё беларускай нацыянальнай культуры, папулярызаванню нацыянальных культурных традыцый і адпавядаюць наступным патрабаванням:

1.1. ажыццяўляюць стабільную культурную дзейнасць не менш за дзесяць гадоў;

- 1.2. маюць найменне «народны» («узорны»);
 - 1.3. атрымалі не менш за два званні лаўрэата міжнародных, рэспубліканскіх і (або) рэгіянальных культурных мерапрыемстваў;
 - 1.4. вынікі іх творчай дзейнасці адпавядаюць нацыянальным культурным традыцыям;
 - 1.5. праводзяць культурныя мерапрыемствы самастойна, не радзей за адзін раз у два месяцы, пры гэтым працягласць культурна-відовішняга мерапрыемства для дарослых непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці складае не менш за сорок хвілін, для дзіцячых – не менш за дваццаць хвілін, плошча для прадстаўляемых на выстаўцы работ – не менш за дзевяць квадратных метраў;
 - 1.6. штогадова праводзяць справаздачныя культурныя мерапрыемствы з абнаўленнем іх зместу не менш чым на 20 працэнтаў;
 - 1.7. прымаюць удзел у культурных мерапрыемствах не радзей за адзін раз у месяц;
 - 1.8. маюць высокі ўзровень выканальніцкага майстэрства, сцэнічнай і выставачнай культуры, мастацка-эстэтычнага афармлення культурных мерапрыемстваў;
 - 1.9. выконваюць творы мастацкай літаратуры і мастацтва без выкарыстання фанаграмы;
 - 1.10. маюць рэкламна-інфармацыйную прадукцыю аб культурнай дзейнасці калектыву (фота-, аўдыя- і (або) відэамаатэрыялы, буклеты, афішы і іншае), водгукі сродкаў масавай інфармацыі;
 - 1.11. ажыццяўляюць рэгулярную пошукава-збіральніцкую і краязнаўчую работу;
 - 1.12. супрацоўнічаюць з навуковымі арганізацыямі, метадычнымі цэнтрамі народнай творчасці (культурна-асветнай работы).
2. Для разгляду пытання аб прысваенні непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь» мясцовы выканаўчы і распарадчы орган абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, іншыя рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання, Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі накіроўваюць у Міністэрства культуры наступныя дакументы:
- 2.1. хадайніцтва аб прысваенні звання «Заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь»;
 - 2.2. копію пашпарта непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;
 - 2.3. даведку аб дзейнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці за апошнія пяць гадоў, якая пацвярджае выкананне патрабаванняў, прадугледжаных пунктам 1 гэтага артыкула;
 - 2.4. характарыстыкі творчай дзейнасці кіраўніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, а таксама акампаніятара, хормайстра, балетмайстра, канцэртмайстра, рэжысёра і іншых творчых работнікаў, якія працуюць з непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці (пры іх наяўнасці);
 - 2.5. спіс твораў рэпертуару непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;
 - 2.6. спіс удзельнікаў непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці з указаннем месца працы (вучобы), ролі, якую яны выконваюць у калектыве;
 - 2.7. рэкламна-інфармацыйную прадукцыю аб культурнай дзейнасці калектыву (фота-, аўдыя- і (або) відэамаатэрыялы, буклеты, афішы і іншае), водгукі сродкаў масавай інфармацыі за апошнія пяць гадоў;
 - 2.8. копіі дыпламаў лаўрэата міжнародных, рэспубліканскіх, рэгіянальных культурных мерапрыемстваў за апошнія пяць гадоў;
 - 2.9. копію першай старонкі ўстаноўчага дакумента заснавальніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.
3. Для ацэнкі вынікаў творчай дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці пры Міністэрстве культуры ствараецца спецыяльная камісія.

У склад спецыяльнай камісіі могуць уваходзіць творчыя работнікі, работнікі культуры, прадстаўнікі Міністэрства культуры, Міністэрства адукацыі Рэспублікі

Бeлaрусь, Фeдeрaцiи прaфсaюзaў Бeлaрусь, стpуктyрнaх пaдpаздзeлeннaў мясцoвaх выкaнaўчaх i рaспaрaдчaх oргaнaў aблaснoгa тэpытopияльнaгa ўзpoўнa, якiя aжыщцaўляюць дзpжaўнa-ўлaднaя пaўнaмoцтвa ў сфepы кyльтyры, iншaх юpыдычнaх aсoб.

Спeцaльнaя кaмiсiя aжыщцaўляe пpаглaд вынiкaў твopчaй дзeйнacцi нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi i нe пaзнeй зa дзeсяць кaляндapнaх дзeн з днa пpаглaдy дae зaключeннe aб aдпaвeднacцi (нeaдпaвeднacцi) нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi пaтpабaвaннaм, пpадyглeджaнaм пyнктaм 1 гэтaгa aртыкyлa.

4. Рaшeннe aб пpысвaeннi (aдмoвe ў пpысвaeннi) нeпpафeсiйнaмy (aмaтapскaмy) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi звaннa «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь» пpымaeццa Мiнiстэpствaм кyльтyры нe пaзнeй зa тpыццaць кaляндapнaх дзeн з днa выдaчa зaклучeннa aб aдпaвeднacцi (нeaдпaвeднacцi) нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi пaтpабaвaннaм, пpадyглeджaнaм пyнктaм 1 гэтaгa aртыкyлa.

5. Нeпpафeсiйнaмy (aмaтapскaмy) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi, якoмy пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», yрyчaeццa спeцaльнa дыплoм.

6. Пaсля пpысвaeннa нeпpафeсiйнaмy (aмaтapскaмy) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi звaннa «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь» y двyхмeсячнa тэpмiн з днa пpыняццa aдпaвeднaгa рaшeннa ў ягo пoўнyю нaзвy ўнoсяццa нeaбxoднaя змянeннi i склaдaeццa нoвы пaшпapт нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi.

Пoўнaя нaзвa нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi, якoмy пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», пaвiннa пaчынaццa сa слoў «зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь» i ўтpымлiвaць слoвы «нaрoднa» aбo «ўзoрнa».

7. Мясцoвaя выкaнaўчaя i рaспaрaдчaя oргaнa i зaснaвaльнiкi нeпpафeсiйнaх (aмaтapскiх) кaлeктывaў мaстaцкaй твopчacцi ствapaюць нeпpафeсiйнaм (aмaтapскiм) кaлeктывaм мaстaцкaй твopчacцi, якiм пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», yмoвa для aжыщцaўлeннa кyльтyрнaй дзeйнacцi, yмaцaвaннa iх мaтэpияльнa-тэxнiчнaй бaзы (выдзeляюць aсoбнaя пaмяшкaннi, фiнaнсaвaя сpoдкi для нaбыццa сцэничнaх кaсцyoмaў, aбстaлявaннa, гyкaўзмaцнaльнaй тэxнiкi, выpaбy рэклaмнa-iнфapмaцыйнaй пpадyкцыi i iншae).

8. У бюджэтнaй aргaнiзaцiи, якaя з'яўляeццa зaснaвaльнiкaм нeпpафeсiйнaгa (aмaтapскaгa) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi, якoмy пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», нeзaлeжнa aд кoлькacцi штaтнaх aдзiнaк, пpадyглeджaнaх пyнктaм 12 aртыкyлa 250 гэтaгa Кoдэксa, мoжa ўтpымлiвaццa зa кoшт сpoдкaў aд aжыщцaўлeннa дзeйнacцi, якaя пpынoсiць дaxoд, iншaх кpынiц, нe зaбapoнeнaх зaкaнaдaўствaм, дaдaткoвa нeaбxoднaя кoлькacць твopчaх paбoтнiкaў i paбoтнiкaў, якiя aжыщцaўляюць тэxнiчнae aбслyгoўвaннe.

9. У мэтaх yдaскaнaлeннa выкaнaльнiцкaгa мaйстэpствa, сцэничнaй i выстaвaчнaй кyльтyры, мaстaцкa-эстэтычнaгa aфapмлeннa кyльтyрнaх мepaпpыeмствaў, a тaкcамa для пpавядзeннa кyльтyрнaх мepaпpыeмствaў нeпpафeсiйнaмy (aмaтapскaмy) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi, якoмy пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», мoгyць выдaвaццa рэкaмeндaцiи, нaкiрaвaннi для ўдзeлy ў пpэстыжнaх мiжнaрoднaх i рeспyблiкaнскiх кyльтyрнaх мepaпpыeмствaх.

10. Нeпpафeсiйнa (aмaтapскi) кaлeктывў мaстaцкaй твopчacцi, якoмy пpысвoeнa звaннe «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь», пaцвapджae ягo aдзiн paз y пяць гaдoў шляxам пaкaзy спeцaльнaй кaмiсiи вынiкaў твopчaй дзeйнacцi зa гэты пepыpaд.

11. Для пaцвapджeннa нeпpафeсiйнaмy (aмaтapскaмy) кaлeктывy мaстaцкaй твopчacцi звaннa «Зaслyжaны aмaтapскi кaлeктывў Рeспyблiкi Бeлaрусь» мясцoвa выкaнaўчaя i рaспaрaдчaя oргaн aблaснoгa тэpытopияльнaгa ўзpoўнa, Мiнiстэpствa aдyкaцiи Рeспyблiкi Бeлaрусь, iншaя рeспyблiкaнскiя oргaнa дзpжaўнaгa кiрaвaннa, Фeдeрaцiя пpафсaюзaў Бeлaрусь нe пaзнeй зa 31 кaстpычнiкa гoдa, y якi зaкaнчвaeццa

пяцігадовы тэрмін з дня прысваення (папярэдняга пацвярджэння) звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь», накіроўваюць у Міністэрства культуры хадайніцтва аб пацвярджэнні звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» і дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 2.2–2.9 пункта 2 гэтага артыкула.

12. Спецыяльная камісія ажыццяўляе прагляд вынікаў творчай дзейнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці і не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня прагляду дае заключэнне аб адпаведнасці (неадпаведнасці) непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула.

13. У выпадку, калі непрафесійны (аматарскі) калектыў мастацкай творчасці адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула, Міністэрствам культуры прымаецца рашэнне аб пацвярджэнні звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання заключэння аб адпаведнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула.

14. Непрафесійны (аматарскі) калектыў мастацкай творчасці пазбаўляецца звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» у выпадках, калі:

14.1. ён у адпаведнасці з заключэннем спецыяльнай камісіі не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула;

14.2. да 31 снежня года, у які заканчваецца пяцігадовы тэрмін з дня прысваення (папярэдняга пацвярджэння) звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь», не прынята ва ўстаноўленым парадку рашэнне аб пацвярджэнні звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» у сувязі з непрадстаўленнем хадайніцтва аб пацвярджэнні звання і дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 2.2–2.9 пункта 2 гэтага артыкула, і (або) у сувязі з непрадстаўленнем непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці вынікаў творчай дзейнасці для прагляду спецыяльнай камісіі.

15. Рашэнне аб пазбаўленні непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» у выпадку, прадугледжаным падпунктам 14.1 пункта 14 гэтага артыкула, прымаецца Міністэрствам культуры не пазней за трыццаць каляндарных дзён з дня атрымання заключэння аб неадпаведнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктам 1 гэтага артыкула.

Рашэнне аб пазбаўленні непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» у выпадку, прадугледжаным падпунктам 14.2 пункта 14 гэтага артыкула, прымаецца Міністэрствам культуры да 1 лютага года, наступнага за годам, у якім скончыўся пяцігадовы тэрмін з дня прысваення (папярэдняга пацвярджэння) звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь».

16. Пасля пазбаўлення непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь» у двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ў яго поўную назву ўносяцца неабходныя змяненні і складаецца новы пашпарт непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

17. Рашэнні аб адмове ў прысваенні непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь», аб пазбаўленні гэтага звання могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 250. Прысваенне непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны»), пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага наймення

1. Найменне «народны» («узорны») прысвойваецца непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё аматарскай

мастацкай творчасці, папулярызацыю нацыянальных культурных традыцый і адпавядаюць наступным патрабаванням:

1.1. ажыццяўляюць стабільную культурную дзейнасць на працягу трох і больш гадоў;

1.2. маюць званні лаўрэата, дыпламанта міжнародных, рэспубліканскіх, рэгіянальных культурных мерапрыемстваў і іншыя ўзнагароды;

1.3. змест культурнай дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці адлюстроўвае іх жанр і форму;

1.4. маюць у рэпертуары творы беларускіх аўтараў і (або) мясцовыя фальклорныя творы;

1.5. вынікі іх творчай дзейнасці адпавядаюць нацыянальным культурным традыцыям;

1.6. праводзяць культурныя мерапрыемствы самастойна, не радзей за адзін раз у два месяцы, пры гэтым працягласць культурна-відовішняга мерапрыемства для дарослых непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці складае не менш за сорок хвілін, для дзіцячых – не менш за дваццаць хвілін, плошча для прадстаўляемых на выстаўцы работ – не менш за дзевяць квадратных метраў;

1.7. штогадова праводзяць справаздачныя культурныя мерапрыемствы з абнаўленнем іх зместу не менш чым на 20 працэнтаў;

1.8. прымаюць удзел у культурных мерапрыемствах не радзей за адзін раз у месяц;

1.9. маюць высокі ўзровень выканальніцкага майстэрства, сцэнічнай і выставачнай культуры, мастацка-эстэтычнага афармлення культурных мерапрыемстваў;

1.10. выконваюць творы мастацкай літаратуры і мастацтва без выкарыстання фанаграмы.

2. Найменне «народны» прысвойваецца дарослым непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці, у якіх не менш за 80 працэнтаў удзельнікаў маюць узрост васямнаццаць і болей гадоў.

Найменне «ўзорны» прысвойваецца дзіцячым непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці, у якіх не менш за 80 працэнтаў удзельнікаў маюць узрост да васямнаццаці гадоў.

3. Для разгляду пытання аб прысваенні непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («ўзорны») заснавальнік непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці накіроўвае ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, наступныя дакументы:

3.1. хадайніцтва аб прысваенні наймення «народны» («ўзорны»);

3.2. копію пашпарта непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;

3.3. узгадненне органаў рэспубліканскага кіравання ў адпаведнасці з падпарадкаванасцю заснавальніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці (пры яе наяўнасці);

3.4. даведку аб дзейнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці за апошнія тры гады, якая пацвярджае выкананне патрабаванняў, прадугледжаных пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула;

3.5. характарыстыкі творчай дзейнасці кіраўніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, а таксама акампаніятара, хормайстра, балетмайстра, канцэртмайстра, рэжысёра і іншых творчых работнікаў, якія працуюць з непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці (пры іх наяўнасці);

3.6. спіс твораў рэпертуару непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці або спіс твораў дэкаратыўна-прыкладнага, выяўленчага мастацтва, якія знаходзяцца ў фондах непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці;

3.7. спіс удзельнікаў непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці з указаннем даты іх нараджэння, месца працы (вучобы), ролі, якую яны выконваюць у калектыве;

3.8. рэкламна-інфармацыйную прадукцыю аб культурнай дзейнасці калектыву (фота-, аўдыя- і (або) відэамаатэрыялы, буклеты, афішы і іншае), водгукі сродкаў масавай інфармацыі за апошнія тры гады;

3.9. копіі дыпламаў міжнародных, рэспубліканскіх, рэгіянальных культурных мерапрыемстваў і іншых узнагарод за апошнія тры гады;

3.10. копію першай старонкі ўстаноўчага дакумента заснавальніка прафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

4. Для ацэнкі вынікаў творчай дзейнасці прафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці пры Міністэрстве культуры ствараецца рэспубліканская атэстацыйная камісія.

Склад рэспубліканскай атэстацыйнай камісіі фарміруецца з улікам прапановы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, структурных падраздзяленняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры.

5. Структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, арганізуе прагляд рэспубліканскай атэстацыйнай камісіяй вынікаў творчай дзейнасці прафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці.

6. Для прагляду рэспубліканскай атэстацыйнай камісіяй вынікаў творчай дзейнасці прафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці ў залежнасці ад іх жанру прадстаўляюць:

6.1. драматычны, музычна-драматычны тэатр, тэатр лялек – адзін многаактовы спектакль працягласцю не менш за шэсцьдзесят хвілін або два аднаактовыя спектаклі агульнай працягласцю не менш за шэсцьдзесят хвілін;

6.2. тэатр оперы, балета, паэзіі і прозы, эстрады, мініяцюр, музычнай камедыі – аднаактовы спектакль або канцэрт у адным аддзяленні працягласцю не менш за шэсцьдзесят хвілін;

6.3. вакальна-харавы, харэаграфічны, музычна-інструментальны калектывы – канцэрт працягласцю не менш за шэсцьдзесят хвілін у адным аддзяленні;

6.4. цыркавы калектывы – цыркавое прадстаўленне працягласцю не менш за сорок хвілін;

6.5. фотастудыя, студыя выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва – выстаўку з плошчай для прадстаўляемых работ не менш за шаснаццаць квадратных метраў;

6.6. кінастудыя – фільм працягласцю не менш за пяцьдзесят дзве хвіліны, або два фільмы працягласцю па дзесяць – пяцьдзесят дзве хвіліны, або тры фільмы працягласцю не менш за дзесяць хвілін кожны, або шэсць фільмаў працягласцю не менш за пяць хвілін кожны, або ў розным спалучэнні агульнай працягласцю не менш за трыццаць хвілін.

7. Рэспубліканская атэстацыйная камісія ажыццяўляе прагляд вынікаў творчай дзейнасці прафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці і не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня прагляду дае заключэнне аб адпаведнасці (неадпаведнасці) прафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула.

8. Заключэнне рэспубліканскай атэстацыйнай камісіі аб адпаведнасці прафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула, разам з дакументамі, прадугледжанымі пунктам 3 гэтага артыкула, не пазней за дзесяць каляндарных дзён з дня атрымання заключэння накіроўваецца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, у Міністэрства культуры або Федэрацыю прафсаюзаў Беларусі (па прафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасці, якія ўваходзяць у сістэму прафесійных саюзаў, іншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў).

9. Рашэнне аб прысваенні (адмове ў прысваенні) непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны») прымаецца Міністэрствам культуры або Федэрацыяй прафсаюзаў Беларусі (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасці, якія ўваходзяць у сістэму прафесійных саюзаў, іншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) не пазней за трыццаць календарных дзён з дня атрымання заключэння аб адпаведнасці непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці патрабаванням, прадугледжаным пунктамі 1 і 2 гэтага артыкула.

10. Непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці, якому прысвоена найменне «народны» («узорны»), ва ўрачыстых абставінах у прысутнасці прадстаўніка структурнага падраздзялення мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, і (або) абласнога (Мінскага гарадскога) аб'яднання прафсаюзаў уручаецца пасведчанне аб прысваенні непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны»), форма якога ўстанаўліваецца Міністэрствам культуры.

11. Пасля прысваення непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны») у двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ў яго поўную назву ўносяцца неабходныя змяненні і складаецца новы пашпарт непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

Поўная назва непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, якому прысвоена найменне «народны» («узорны»), павінна пачынацца са слоў «народны» або «узорны», за выключэннем непрафесійнага аматарскага калектыву, якому прысвоена званне «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь».

12. У бюджэтай арганізацыі, якая з'яўляецца заснавальнікам непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, якому прысвоена найменне «народны» («узорны»), можа ўводзіцца дадаткова да трох штатных адзінак творчых работнікаў і работнікаў, якія ажыццяўляюць тэхнічнае абслугоўванне, што ўтрымліваюцца за кошт бюджэтных сродкаў і (або) іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

13. Непрафесійны (аматарскі) калектыў мастацкай творчасці, якому прысвоена найменне «народны» («узорны»), пацвярджае яго:

13.1. адзін раз у тры гады шляхам паказу рэспубліканскай атэстацыйнай камісіі вынікаў творчай дзейнасці за гэты перыяд, за выключэннем непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, які мае званне «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь»;

13.2. у выпадку змены заснавальніка непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, поўнай назвы, жанру і (або) формы непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці, большасці складу яго ўдзельнікаў;

13.3. пры пазбаўленні звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь».

14. Для пацвярджэння непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны») у выпадку, прадугледжаным падпунктам 13.1 пункта 13 гэтага артыкула, заснавальнік не пазней за 31 кастрычніка года, у які заканчваецца трохгадовы тэрмін з дня прысваення (папярэдняга пацвярджэння) наймення «народны» («узорны»), накіроўвае ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або абласное (Мінскае гарадское) аб'яднанне прафесійных саюзаў (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасці, якія ўваходзяць у сістэму прафесійных саюзаў, іншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) хадайніцтва аб пацвярджэнні наймення «народны» («узорны») і дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 3.2–3.10 пункта 3 гэтага артыкула.

Для пацвярджэння непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны») у выпадках, прадугледжаных падпунктамі 13.2 і 13.3 пункта 13 гэтага артыкула, заснавальнік не пазней за трыццаць календарных дзён з дня ўзнікнення падставы для пацвярджэння наймення «народны» («узорны») накіроўвае ў структурнае падраздзяленне мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога

тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або абласное (Мiнскае гарадское) аб'яднанне прафесійных саюзаў (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) хадайнiцтва аб пацвярджэннi наймення «народны» («узорны») i дакументы, прадугледжаныя падпунктамі 3.2–3.10 пункта 3 гэтага артыкула.

15. Рашэнне аб пацвярджэннi непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасцi наймення «народны» («узорны») у выпадку, прадугледжаным падпунктам 13.2 пункта 13 гэтага артыкула, прымаецца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або абласным (Мiнскім гарадскім) аб'яднаннем прафесійных саюзаў (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) не пазней за трыццаць календарных дзён з дня атрымання хадайнiцтва аб пацвярджэннi наймення «народны» («узорны») i дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 3.2–3.10 пункта 3 гэтага артыкула.

Рашэнне аб пацвярджэннi непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасцi наймення «народны» («узорны») у выпадках, прадугледжаных падпунктамі 13.1 i 13.3 пункта 13 гэтага артыкула, прымаецца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або абласным (Мiнскім гарадскім) аб'яднаннем прафесійных саюзаў (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) на падставе заключэння рэспублiканскай атэстацыйнай камiсiі аб адпаведнасцi непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi патрабаванням, прадугледжаным пунктамі 1 i 2 гэтага артыкула, не пазней за трыццаць календарных дзён з дня выдачы заключэння.

Выпiска з рашэння аб пацвярджэннi непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасцi наймення «народны» («узорны») не пазней за дзесяць календарных дзён з дня прыняцця рашэння накіроўваецца ў Мiнiстэрства культуры або Федэрацыю прафсаюзаў Беларусi (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў).

16. Непрафесійны (аматарскі) калектыв мастацкай творчасцi пазбаўляецца наймення «народны» («узорны») у выпадках, калi:

16.1. ён у адпаведнасцi з заключэннем рэспублiканскай атэстацыйнай камiсiі не адпавядае патрабаванням, прадугледжаным пунктамі 1 i 2 гэтага артыкула;

16.2. да 31 снежня года, у які заканчваецца трохгадовы тэрмін з дня прысваення (папярэдняга пацвярджэння) наймення «народны» («узорны»), не прынята ва ўстаноўленым парадку рашэнне аб пацвярджэннi наймення «народны» («узорны») у сувязi з непрадстаўленнем хадайнiцтва аб пацвярджэннi наймення i дакументаў, прадугледжаных падпунктамі 3.2–3.10 пункта 3 гэтага артыкула, i (або) у сувязi з непрадстаўленнем непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасцi вынікаў творчай дзейнасцi для прагляду рэспублiканскай атэстацыйнай камiсiі.

17. Рашэнне аб пазбаўленнi непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасцi наймення «народны» («узорны») прымаецца Мiнiстэрствам культуры або Федэрацыяй прафсаюзаў Беларусi (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў) на падставе хадайнiцтва структурнага падраздзялення мясцовага выканаўчага i распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы культуры, або абласнога (Мiнскага гарадскога) аб'яднання прафесійных саюзаў (па непрафесійных (аматарскіх) калектывах мастацкай творчасцi, якія ўваходзяць у сiстэму прафесійных саюзаў, iншых грамадскіх аб'яднанняў, за выключэннем творчых саюзаў).

Хадайніцтва аб пазбаўленні непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці ўстанавы адукацыі наймення «народны» («узорны») узгадняецца структурным падраздзяленнем мясцовага выканаўчага і распарадчага органа абласнога тэрытарыяльнага ўзроўню, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі.

18. Пасля пазбаўлення непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны») у двухмесячны тэрмін з дня прыняцця адпаведнага рашэння ў яго поўную назву ўносяцца неабходныя змяненні і складаецца новы пашпарт непрафесійнага (аматарскага) калектыву мастацкай творчасці.

19. Рашэнні аб адмове ў прысваенні непрафесійнаму (аматарскаму) калектыву мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны»), аб пазбаўленні гэтага наймення могуць быць абскарджаны ў суд.

Артыкул 251. Заахвочванні Міністэрства культуры

1. Нагрудны знак Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь «За ўклад у развіццё культуры Беларусі» засноўваецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь. Парадак прадстаўлення да ўзнагароджання нагрудным знакам Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь «За ўклад у развіццё культуры Беларусі» ўстанаўліваецца Міністэрствам культуры.

2. Міністэрства культуры ўстанаўлівае іншыя заахвочванні суб'ектаў культурнай дзейнасці, у тым ліку спонсараў і мецэнатаў культуры, і парадак узнагароджання імі.

Артыкул 252. Заахвочванні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, іншых дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў і іншых юрыдычных асоб

Мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы, іншыя дзяржаўныя органы, грамадскія аб'яднанні і іншыя юрыдычныя асобы могуць устанаўліваць заахвочванні суб'ектаў культурнай дзейнасці, у тым ліку спонсараў і мецэнатаў культуры, і ўстанаўліваюць парадак узнагароджання імі.

РАЗДЗЕЛ V ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

ГЛАВА 27 ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 253. Унясенне змяненняў і дапаўненняў у Грамадзянскі кодэкс Рэспублікі Беларусь

Внести в Гражданский кодекс Республики Беларусь от 7 декабря 1998 года (Ведамасці Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, 1999 г., № 7–9, ст. 101; Нацiональнaя рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2007 г., № 118, 2/1309; № 132, 2/1330; 2010 г., № 6, 2/1650; Нацiональнaя прававая Інтэрнет-партал Рэспублікі Беларусь, 17.07.2012, 2/1940; 02.01.2014, 2/2094; 22.07.2014, 2/2189; 03.11.2015, 2/2311) следующие изменения и дополнения:

в абзацах двенадцатом и тринадцатом части четвертой пункта 1 статьи 1 слова «предметов народных промыслов» заменить словами «изделий народных художественных ремесел»;

пункт 2 статьи 121 дополнить словами «, если иное не установлено законодательными актами»;

пункт 2 статьи 226 после слов «(статья 234¹),» дополнить словами «об археологических артефактах (статья 234²),»;

в статье 234:

пункт 1 дополнить частью третьей следующего содержания:

«Правила частей первой и второй настоящего пункта не применяются в отношении кладов, состоящих из археологических артефактов.»;

первое предложение части первой пункта 2 изложить в следующей редакции:

«2. В случае обнаружения клада, состоящего из материальных культурных ценностей, обладающих отличительными духовными, художественными и (или) документальными достоинствами и соответствующих одному из критериев для придания им статуса историко-культурной ценности, такие материальные культурные ценности подлежат передаче в государственную собственность.»;

дополнить Кодекс статьей 234² следующего содержания:

«Статья 234². Приобретение права собственности на археологические артефакты

Если иное не установлено законодательными актами, археологические артефакты, обнаруженные при проведении археологических исследований либо иным образом, подлежат передаче в государственную собственность в порядке, установленном законодательством.

В случае обнаружения археологических артефактов, являющихся кладом, обладающих отличительными духовными, художественными и (или) документальными достоинствами и соответствующих одному из критериев для придания им статуса историко-культурной ценности, применяются правила, предусмотренные пунктами 2 и 3 статьи 234 настоящего Кодекса.»;

в части второй пункта 1 статьи 553 слова «музеям и другим учреждениям культуры» заменить словами «организациям культуры и иным организациям, осуществляющим культурную деятельность».

Артыкул 254. Признанне страціўшымі сілу некаторых заканадаўчых актаў і асобных палажэнняў законаў

Прызнаць страціўшымі сілу:

1. Закон Рэспублікі Беларусь ад 4 чэрвеня 1991 года «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 20, арт. 291).

2. Закон Рэспублікі Беларусь ад 22 сакавіка 1995 года «Аб бібліятэчнай справе ў Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1995 г., № 20, арт. 238).

3. Закон Рэспублікі Беларусь ад 9 ліпеня 1999 года «Аб народным мастацтве, народных промыслах (рамёствах) у Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 1999 г., № 56, 2/62).

4. Закон Рэспублікі Беларусь ад 16 снежня 1999 года «Аб творчых саюзах і творчых работніках» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2000 г., № 4, 2/117).

5. Пункты 3 і 10 артыкула 2 Закона Рэспублікі Беларусь ад 14 мая 2001 года «О признании утратившими силу законодательных актов и внесении изменений в некоторые законодательные акты Республики Беларусь по вопросам собственности» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2001 г., № 48, 2/759).

6. Закон Рэспублікі Беларусь ад 11 лістапада 2002 года «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб бібліятэчнай справе ў Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2002 г., № 128, 2/896).

7. Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 мая 2004 года «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2004 г., № 87, 2/1031).

8. Закон Республики Беларусь ад 14 чэрвеня 2004 года «О кинематографии в Республике Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2004 г., № 103, 2/1041).

9. Закон Республики Беларусь ад 12 снежня 2005 года «Аб музеях і Музейным фондзе Рэспублікі Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2005 г., № 197, 2/1167).

10. Закон Республики Беларусь ад 9 студзеня 2006 года «Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 9, 2/1195).

11. Закон Республики Беларусь ад 16 мая 2006 года «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 78, 2/1202).

12. Артыкулы 13 і 47 Закона Рэспублікі Беларусь ад 20 ліпеня 2006 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам технического нормирования, стандартизации и оценки соответствия требованиям технических нормативных правовых актов в области технического нормирования и стандартизации» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 122, 2/1259).

13. Закон Республики Беларусь ад 8 лістапада 2006 года «Аб унясенні змянення і дапаўнення ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 186, 2/1274).

14. Артыкулы 8, 18 і 19 Закона Рэспублікі Беларусь ад 7 мая 2007 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь и признании утратившим силу Постановления Президиума Верховного Совета Республики Беларусь «О реорганизации дела охраны историко-культурного наследия в Республике Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2007 г., № 118, 2/1309).

15. Артыкулы 1, 2, 5 і 6 Закона Рэспублікі Беларусь ад 18 ліпеня 2007 года «О внесении дополнений и изменений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам деятельности с драгоценными металлами и драгоценными камнями» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2007 г., № 173, 2/1362).

16. Артыкул 2 Закона Рэспублікі Беларусь ад 2 мая 2008 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам обязательного бесплатного экземпляра документов и библиотечного дела» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2008 г., № 119, 2/1434).

17. Закон Республики Беларусь ад 7 мая 2009 года «Аб унясенні змянення ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб культуры ў Рэспубліцы Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2009 г., № 119, 2/1567).

18. Артыкулы 2, 9 і 14 Закона Рэспублікі Беларусь ад 9 лістапада 2009 года «О внесении дополнений и изменений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам образования» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2009 г., № 276, 2/1603).

19. Артыкулы 1 і 6 Закона Рэспублікі Беларусь ад 28 снежня 2009 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам перемещения отдельных видов товаров через таможенную границу Республики Беларусь» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2010 г., № 6, 2/1645).

20. Артыкулы 3, 13, 21, 33 і 34 Закона Рэспублікі Беларусь ад 31 снежня 2009 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам бюджетных отношений» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2010 г., № 15, 2/1666).

21. Артыкул 18 Закона Рэспублікі Беларусь ад 4 студзеня 2010 года «О внесении дополнений и изменений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам осуществления административных процедур» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2010 г., № 17, 2/1661).

22. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 3 лiпеня 2011 года «Аб унясеннi змяненняў i дапаўненняў у Закон Рэспублiкi Беларусь «Аб музеях i Музейным фондзе Рэспублiкi Беларусь» (Нацiональнaя рэестр прававых актав Рэспублiкi Беларусь, 2011 г., № 78, 2/1833).

23. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 4 мая 2012 года «Аб унясеннi змяненняў i дапаўненняў у Закон Рэспублiкi Беларусь «Аб культуры ў Рэспублiцы Беларусь» (Нацiональнaя рэестр прававых актав Рэспублiкi Беларусь, 2012 г., № 55, 2/1908).

24. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 4 мая 2012 года «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Беларусь «О кинематографии в Республике Беларусь» (Нацiональнaя рэестр прававых актав Рэспублiкi Беларусь, 2012 г., № 55, 2/1909).

25. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 8 мая 2012 года «Аб унясеннi дапаўненняў i змяненняў у Закон Рэспублiкi Беларусь «Аб ахове гiсторыка-культурнай спадчыны Рэспублiкi Беларусь» (Нацiональнaя рэестр прававых актав Рэспублiкi Беларусь, 2012 г., № 56, 2/1926).

26. Артыкулы 6 i 9 Закона Рэспублiкi Беларусь ад 10 лiпеня 2012 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам образования» (Нацiональнaя прававая Iнтернет-партал Рэспублiкi Беларусь, 26.07.2012, 2/1978).

27. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 20 мая 2013 года «Аб унясеннi змяненняў i дапаўненняў ў Закон Рэспублiкi Беларусь «Аб народным мастацтве, народных промыслах (рамёствах) у Рэспублiцы Беларусь» (Нацiональнaя прававая Iнтернет-партал Рэспублiкi Беларусь, 23.05.2013, 2/2023).

28. Артыкул 1 Закона Рэспублiкi Беларусь ад 23 красавiка 2014 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь» (Нацiональнaя прававая Iнтернет-партал Рэспублiкi Беларусь, 26.04.2014, 2/2130).

29. Закон Рэспублiкi Беларусь ад 1 лiпеня 2014 года «Аб унясеннi змяненняў i дапаўненняў у Закон Рэспублiкi Беларусь «Аб бiблiятэчнай справе ў Рэспублiцы Беларусь» (Нацiональнaя прававая Iнтернет-партал Рэспублiкi Беларусь, 08.07.2014, 2/2171).

30. Пастанову Вярхоўнага Савета Рэспублiкi Беларусь ад 4 чэрвеня 1991 года «О порядке введения в действие Закона Республики Беларусь «О культуре в Республике Беларусь» (Ведамасцi Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 20, ст. 292).

Артыкул 255. Пераходныя палажэннi

1. Фiльмы, якiм да ўступлення ў сiлу гэтага Кодэкса прысвоены iндэксы, якiя вызначаюць парадак выкарыстання гэтых фiльмаў, не падлягаюць класiфiкацыi.

Суаднясенне iндэксаў, прадугледжаных часткай першай гэтага артыкула, i ўзроставых катэгорый, прадугледжаных пунктам 6 артыкула 207 гэтага Кодэкса, вызначаецца Мiнiстэрствам культуры.

2. Дазволы на выкананне работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях i (або) у зонах аховы нерухомах матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей i пасведчаннi на кiраўнiцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыi на выкананне рэстаўрацыйна-аднаўленчых работ на матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцях i (або) у зонах аховы нерухомах матэрыяльных гiсторыка-культурных каштоўнасцей да ўступлення ў сiлу гэтага Кодэкса з'яўляюцца сапраўднымi да завяршэння тэрмінаў iх дзеяння.

3. Дазволы на правядзенне археалагiчных даследаванняў i на права выканання археалагiчных разведак i раскопак, якiя выдадзены адпаведна Мiнiстэрствам культуры i Нацыянальнай акадэмай навук Беларусi да ўступлення ў сiлу гэтага Кодэкса, з'яўляюцца сапраўднымi да завяршэння тэрмінаў iх дзеяння.

4. Уласнiк (карыстальнiк) гiсторыка-культурнай каштоўнасцi, землекарыстальнiк, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гiсторыка-культурная каштоўнасць, якiя да ўступлення ў сiлу гэтага Кодэкса падпiсалi ахоўныя

абавязальствы, абавязаны не пазней за два гады з даты ўступлення ў сiлу гэтага Кодэкса падпiсаць новыя ахоўныя абавязальствы.

Артыкул 256. Меры па рэалiзацыi палажэнняў гэтага Кодэкса

Савету Міністраў Рэспублiкi Беларусь у шасцiмесячны тэрмін:
забяспечыць прывядзенне актаў заканадаўства ў адпаведнасць з гэтым Кодэксам;
прыняць iншыя меры, неабходныя для рэалiзацыi палажэнняў гэтага Кодэкса.

Артыкул 257. Уступленне ў сiлу гэтага Кодэкса

Гэты Кодэкс уступае ў сiлу ў наступным парадку:
артыкулы 1–255 – праз шэсць месяцаў пасля афiцыйнага апублiкавання гэтага
Кодэкса;

iншыя палажэннi – пасля афiцыйнага апублiкавання гэтага Кодэкса.

Прэзiдэнт Рэспублiкi Беларусь

А.Лукашэнка

ЗМЕСТ

АГУЛЬНАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ I. АСНОВЫ ПРАВАВОГА РЭГУЛЯВАННЯ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

ГЛАВА 1. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 1. Асноўныя тэрміны, якія прымяняюцца ў гэтым Кодэксе, і іх азначэннi

Артыкул 2. Прынцыпы, на якіх грунтуюцца грамадскія адносіны ў сферы культуры

Артыкул 3. Суб'екты культурнай дзейнасцi

ГЛАВА 2. ЗАКАНАДАЎСТВА АБ КУЛЬТУРЫ І ЯГО ДЗЕЯННЕ

Артыкул 4. Заканадаўства аб культуры

Артыкул 5. Грамадскія адносіны, якія рэгулююцца заканадаўствам аб культуры

Артыкул 6. Дзеянне заканадаўства аб культуры па коле асоб

Артыкул 7. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб культуры

ГЛАВА 3. ДЗЯРЖАЎНАЯ ПАЛІТЫКА І ДЗЯРЖАЎНАЕ КІРАВАННЕ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 8. Напрамкі дзяржаўнай палітыкi ў сферы культуры

Артыкул 9. Дзяржаўныя і iншыя праграмы, накіраваныя на захаванне, развіццё, распаўсюджванне
і (або) папулярызаванне культуры

Артыкул 10. Дзяржаўнае кіраванне ў сферы культуры

Артыкул 11. Паўнамоцтвы Прэзiдэнта Рэспублiкi Беларусь у сферы культуры

Артыкул 12. Паўнамоцтвы Савета Міністраў Рэспублiкi Беларусь у сферы культуры

Артыкул 13. Паўнамоцтвы Міністэрства культуры ў сферы культуры

Артыкул 14. Паўнамоцтвы мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, iншых дзяржаўных
органаў у сферы культуры

Артыкул 15. Узаемадзеянне ў сферы культуры дзяржаўных органаў з органамi тэрытарыяльнага
грамадскага самакіравання, грамадскімі аб'яднаннямі і iншымi юрыдычнымi асобамi,
грамадзянамі, у тым ліку iндыўдуальнымi прадпрымальнікамі

Артыкул 16. Супрацоўнiцтва ў сферы культуры дзяржаўных органаў з камерцыйнымi
арганізацыямi і iндыўдуальнымi прадпрымальнікамі

Артыкул 17. Сацыяльна-творчыя заказы

Артыкул 18. Падтрымка таленавітай моладзi

ГЛАВА 4. КАНТРОЛЬ, ГРАМАДСКІ КАНТРОЛЬ У СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 19. Кантроль у сферы культуры

Артыкул 20. Грамадскі кантроль у сферы культуры

ГЛАВА 5. ФІНАНСАВАЕ І МАТЭРЫЯЛЬНА-ТЭХНІЧНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 21. Крыніцы фінансавання ў сферы культуры

Артыкул 22. Асаблівасцi фінансавання дзяржаўных арганізацый культуры

Артыкул 23. Фінансаванне ў сферы культуры за кошт сродкаў спецыяльнага фонду Прэзiдэнта
Рэспублiкi Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзi і фонду Прэзiдэнта
Рэспублiкi Беларусь па падтрымцы культуры і мастацтва

Артыкул 24. Дзейнасць устаноў культуры, якая прыносіць даход

Артыкул 25. Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ў сферы культуры

ГЛАВА 6. МІЖНАРОДНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 26. Задачы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Артыкул 27. Прынцыпы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Артыкул 28. Прававыя асновы міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Артыкул 29. Напрамкі міжнароднага супрацоўніцтва ў сферы культуры

Артыкул 30. Міжнародны культурны абмен

Артыкул 31. Падтрымка беларусаў замежжа ў сферы культуры

РАЗДЗЕЛ II. СУБ'ЕКТЫ КУЛЬТУРНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

ГЛАВА 7. ГРАМАДЗЯНЕ

Артыкул 32. Права грамадзян Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

Артыкул 33. Абавязкі грамадзян Рэспублікі Беларусь у сферы культуры

Артыкул 34. Права і абавязкі замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў сферы культуры

Артыкул 35. Права на ўдзел у культурным жыцці

Артыкул 36. Права на дастойны ўзровень культурнага жыцця

Артыкул 37. Права на эстэтычнае выхаванне

Артыкул 38. Права на атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай, дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб культурным жыцці

Артыкул 39. Права на культурную самабытнасць, адраджэнне, захаванне і развіццё нацыянальных культурных традыцый

Артыкул 40. Права на свабоду аб'яднанняў у сферы культуры

Артыкул 41. Творчыя работнікі

Артыкул 42. Пацвярджэнне статусу творчага работніка

Артыкул 43. Асаблівасці прававога статусу работнікаў культуры

ГЛАВА 8. КАЛЕКТЫВЫ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Артыкул 44. Паняцце і віды калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 45. Жанры і формы калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 46. Статус калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 47. Парадак стварэння і ліквідацыі (спынення дзейнасці) прафесійных калектываў мастацкай творчасці і прафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 48. Падставы для ажыццяўлення дзейнасці ўдзельнікамі прафесійных калектываў мастацкай творчасці, прафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці і аўтэнтычных фальклорных калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 49. Кіраванне ў прафесійным калектыве мастацкай творчасці або прафесійным (аматарскім) калектыве мастацкай творчасці, якія не з'яўляюцца арганізацыямі культуры

ГЛАВА 9. АРГАНІЗАЦЫІ КУЛЬТУРЫ І ПАДРАЗДЗЯЛЕННІ ЮРЫДЫЧНЫХ АСОБ

Артыкул 50. Арганізацыі культуры і падраздзяленні юрыдычных асоб

Артыкул 51. Віды і асноўныя тыпы арганізацый культуры

Артыкул 52. Асаблівасці ўстаноў культуры як адной з форм некамерцыйных арганізацый культуры

Артыкул 53. Стварэнне, рэарганізацыя і ліквідацыя арганізацый культуры

Артыкул 54. Папячыцельскія саветы арганізацый культуры

ГЛАВА 10. УСТАНОВЫ АДУКАЦЫІ І НАВУКОВЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ, МЕТАДЫЧНЫЯ ЦЭНТРЫ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ (КУЛЬТУРНА-АСВЕТНАЙ РАБОТЫ)

Артыкул 55. Установы адукацыі ў сферы культуры

Артыкул 56. Навуковыя арганізацыі ў сферы культуры

Артыкул 57. Метадычныя цэнтры народнай творчасці (культурна-асветнай работы)

ГЛАВА 11. ТВОРЧЫЯ САЮЗЫ

Артыкул 58. Творчы саюз

Артыкул 59. Асаблівасці стварэння, дзяржаўнай рэгістрацыі, дзейнасці творчых саюзаў, іх рэарганізацыі і ліквідацыі

Артыкул 60. Супрацоўніцтва дзяржаўных органаў з творчымі саюзамі

Артыкул 61. Права творчых саюзаў

Артыкул 62. Членства ў творчым саюзе

Артыкул 63. Уласнасць творчых саюзаў

ГЛАВА 12. СПОНСАРЫ І МЕЦЭНАТЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 64. Спонсар культуры

Артыкул 65. Мецэнат культуры

АСАБЛІВАЯ ЧАСТКА

РАЗДЗЕЛ III. КУЛЬТУРНЫЯ КАШТОЎНАСЦІ

ГЛАВА 13. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ АБ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЯХ

Артыкул 66. Віды культурных каштоўнасцей

Артыкул 67. Матэрыяльныя культурныя каштоўнасці

Артыкул 68. Увасабленне матэрыяльных культурных каштоўнасцей

Артыкул 69. Нематэрыяльныя культурныя каштоўнасці

Артыкул 70. Увасабленне нематэрыяльных культурных каштоўнасцей

Артыкул 71. Права ўласнасці на культурныя каштоўнасці

Артыкул 72. Пераважнае права набыцця долі ў праве агульнай уласнасці на гісторыка-культурную каштоўнасць

Артыкул 73. Права ўласніка матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 74. Абмежаванне правоў уласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць

Артыкул 75. Абавязкі ўласніка (карыстальніка) матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, землекарыстальніка, на зямельным участку якога размешчана нерухомая матэрыяльная гісторыка-культурная каштоўнасць

ГЛАВА 14. УВОЗ І (АБО) ВЫВАЗ КУЛЬТУРНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ

Артыкул 76. Увоз і (або) вывоз культурных каштоўнасцей

Артыкул 77. Вяртанне культурных каштоўнасцей

Артыкул 78. Камісія па выяўленні, вяртанні, сумесным выкарыстанні і ўвядзенні ў навуковы і культурны ўжытак культурных каштоўнасцей, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь

РАЗДЗЕЛ IV. КУЛЬТУРНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

ГЛАВА 15. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ АБ КУЛЬТУРНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Артыкул 79. Напрамкі культурнай дзейнасці

Артыкул 80. Ажыццяўленне творчай дзейнасці. Свабода творчай дзейнасці

Артыкул 81. Забарона, абмежаванне і прыпыненне культурнай дзейнасці

ГЛАВА 16. АХОВА ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ

Артыкул 82. Гісторыка-культурная спадчына і яе ахова

Артыкул 83. Віды матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей

Артыкул 84. Беларуская рэспубліканская навукова-метадычная рада па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны і саветы па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны

Артыкул 85. Вылучэнне культурных каштоўнасцей для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 86. Выяўленне культурных каштоўнасцей, якім можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 87. Прафесійнае выяўленне культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 88. Выпадковае выяўленне матэрыяльнай культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 89. Дзеянні мясцовага выканаўчага і распарадчага органа базавага тэрытарыяльнага ўзроўню пры прафесійным або выпадковым выяўленні культурнай каштоўнасці, якой можа быць нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 90. Парадак унясення прапаноў аб наданні культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 91. Фіксацыя, навуковая апрацоўка і мастацкая ацэнка культурных каштоўнасцей

Артыкул 92. Крытэрыі для надання статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 93. Наданне культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці, наступствы надання (ненадання) культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 94. Пазбаўленне матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці статусу гісторыка-культурнай каштоўнасці

Артыкул 95. Выплата ўзнагароджання за выпадкова выяўленую культурную каштоўнасць, якая з'яўляецца скарбам і якой нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

- Артыкул 96. Катэгорыі гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 97. Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь
- Артыкул 98. Звесткі Дзяржаўнага спіса гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь
- Артыкул 99. Уключэнне гісторыка-культурных каштоўнасцей у Спіс сусветнай культурнай і прыроднай спадчыны, Спіс сусветнай спадчыны, якая знаходзіцца пад пагрозай, або ў іншыя спісы ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь
- Артыкул 100. Пашпарт матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці
- Артыкул 101. Банк звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь
- Артыкул 102. Парадак фарміравання, вядзення і выкарыстання Банка звестак аб гісторыка-культурнай спадчыне Рэспублікі Беларусь
- Артыкул 103. Меры па захаванні гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 104. Забеспячэнне захавання нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 105. Зоны аховы нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 106. Забеспячэнне захавання рухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 107. Забеспячэнне захавання нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 108. Прадудхіленне пагрозы захаванню матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 109. Змяненне матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 110. Недапушчэнне пагаршэння ўмоў успрымання нерухомах матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- Артыкул 111. Віды работ, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 112. Навукова-даследчыя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях пры распрацоўцы навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 113. Праектныя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 114. Рамонтна-рэстаўрацыйныя і іншыя работы, якія выконваюцца на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 115. Дазвол на выкананне навукова-даследчых і праектных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 116. Кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях. Навукова-метадычнае кіраўніцтва і аўтарскі нагляд пры выкананні рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 117. Пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 118. Абавязкі грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, які мае пасведчанне на кіраўніцтва распрацоўкай навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 119. Узгадненне навукова-праектнай дакументацыі на выкананне рамонтна-рэстаўрацыйных работ на матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцях
- Артыкул 120. Прыняцце ў эксплуатацыю нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці, на якой выконваліся рамонтна-рэстаўрацыйныя работы
- Артыкул 121. Ахоўнае абавязацельства
- Артыкул 122. Выкарыстанне матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей
- ГЛАВА 17. АХОВА АРХЕАЛАГІЧНАЙ СПАДЧЫНЫ
- Артыкул 123. Археалагічная спадчына
- Артыкул 124. Ахова археалагічнай спадчыны
- Артыкул 125. Улік археалагічных аб'ектаў і археалагічных артэфактаў
- Артыкул 126. Археалагічныя даследаванні
- Артыкул 127. Пошук і выяўленне археалагічных аб'ектаў і (або) археалагічных артэфактаў. Дазвол на права правядзення археалагічных даследаванняў

- Артыкул 128. Камiсiі па археалагiчных аб'ектах i археалагiчных артэфактах
- Артыкул 129. Выкананне земляных, будаўнiчных, мелiярацыйных i iншых работ, ажыццяўленне iншай дзейнасцi на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў
- Артыкул 130. Меры па ахове археалагiчных аб'ектаў пры выкананнi работ на тэрыторыi археалагiчных аб'ектаў
- ГЛАВА 18. БIБЛIЯТЭЧНАЯ СПРАВА
- Артыкул 131. Бiблiятэчная справа. Асноўныя прынцыпы арганiзацыi бiблiятэчнай справы
- Артыкул 132. Бiблiятэчны работнiк
- Артыкул 133. Бiблiятэка. Вiды бiблiятэк
- Артыкул 134. Асноўныя задачы i прынцыпы дзейнасцi бiблiятэк
- Артыкул 135. Асаблiвасцi стварэннiя i лiквiдацыi бiблiятэк
- Артыкул 136. Асаблiвасцi матэрыяльна-тэхнiчнага забеспячэннiя бiблiятэк
- Артыкул 137. Правы i абавязкi бiблiятэк
- Артыкул 138. Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бiблiятэка Беларусi»
- Артыкул 139. Сеткi бiблiятэк. Сукупная сетка бiблiятэк
- Артыкул 140. Рэспублiканскi бiблiятэчны савет
- Артыкул 141. Бiблiятэчны фонд. Бiблiятэчны фонд Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 142. Кнiжныя помнiкi. Дзяржаўны рэестр кнiжных помнiкаў Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 143. Фармiраванне бiблiятэчных фондаў
- Артыкул 144. Камплектаванне бiблiятэчных фондаў. Кiраванне бiблiятэчнымi фондамi
- Артыкул 145. Арганiзацыя бiблiятэчных фондаў. Выключэнне дакументаў з бiблiятэчных фондаў
- Артыкул 146. Узаемадзеянне бiблiятэк
- Артыкул 147. Дакументаабмен i пераразмеркаванне дакументаў
- Артыкул 148. Мiжбiблiятэчны абанемент. Нацыянальная сiстэма мiжбiблiятэчнага абанемента
- Артыкул 149. Карпаратыўнае ўзаемадзеянне бiблiятэк па фармiраваннi i выкарыстаннi iнфармацыйных рэсурсаў
- Артыкул 150. Карыстальнiкi бiблiятэк. Правы i абавязкi карыстальнiкаў бiблiятэк
- Артыкул 151. Рэгiстрацыя карыстальнiкаў бiблiятэк
- ГЛАВА 19. МУЗЕЙНАЯ СПРАВА
- Артыкул 152. Музейная справа
- Артыкул 153. Музейны работнiк
- Артыкул 154. Музейная дзейнасць
- Артыкул 155. Прадмет музейнага значэннiя. Музейны прадмет, навукова-дапаможны i сыравiнны матэрыял, iх класiфiкацыя
- Артыкул 156. Музейная калекцыя
- Артыкул 157. Музейны фонд
- Артыкул 158. Права ўласнасцi на музейныя прадметы, прадметы музейнага значэннiя
- Артыкул 159. Музей. Мiсiя музея
- Артыкул 160. Канцэпцыя развiцця музея
- Артыкул 161. Класiфiкацыя музеяў
- Артыкул 162. Асаблiвасцi стварэннiя i лiквiдацыi музеяў
- Артыкул 163. Асаблiвасцi матэрыяльна-тэхнiчнага забеспячэннiя i фiнансаваннiя музеяў
- Артыкул 164. Правы i абавязкi музеяў
- Артыкул 165. Сiстэма дзяржаўных музеяў
- Артыкул 166. Музеi-запаведнiкi. Музеi пад адкрытым небам
- Артыкул 167. Рэестр музеяў
- Артыкул 168. Рэспублiканская рада дырэктараў музеяў
- Артыкул 169. Рэспублiканскi навукова-метадычны савет па пытаннях музейнай справы
- Артыкул 170. Музейны фонд Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 171. Уключэнне музейных прадметаў у Музейны фонд Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 172. Асаблiвасцi выкарыстаннiя музейных прадметаў, уключаных у Музейны фонд Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 173. Выключэнне музейных прадметаў з Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 174. Камплектаванне музейнага фонду
- Артыкул 175. Каталагiзацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў
- Артыкул 176. Улiк прадметаў музейнага значэннiя, музейных прадметаў, навукова-дапаможных i сыравiнных матэрыялаў
- Артыкул 177. Дзяржаўны каталог Музейнага фонду Рэспублiкi Беларусь

- Артыкул 178. Захоўванне музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў
- Артыкул 179. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў
- Артыкул 180. Рэспублiканскi рэстаўрацыйны савет
- Артыкул 181. Наведвальнiкi музеяў. Праваы і абавязкi наведвальнiкаў музеяў
- Артыкул 182. Доступ да музейных прадметаў, навукова-дапаможных і сыравiннaх матэрыялаў і да iнфармацыi аб iх. Парадак работы наведвальнiкаў музеяў з музейнымi прадметамi, навукова-дапаможнымi і сыравiннымi матэрыяламі
- Артыкул 183. Экспазiцыя
- Артыкул 184. Стварэнне і адкрыццё пастаянных экспазiцый
- Артыкул 185. Стварэнне і адкрыццё часовых экспазiцый
- Артыкул 186. Экскурсiйнае абслугоўванне наведвальнiкаў музеяў
- ГЛАВА 20. НАРОДНЫЯ МАСТАЦКIЯ РАМЁСТВЫ**
- Артыкул 187. Народныя мастацкiя рамёствы. Вырабы народных мастацкiх рамёстваў
- Артыкул 188. Праваы грамадзян, якiя займаюцца стварэннем вырабаў народных мастацкiх рамёстваў
- Артыкул 189. Майстар народных мастацкiх рамёстваў. Статус народнага майстра
- Артыкул 190. Праваы народнага майстра
- Артыкул 191. Экспертная камiсiя па народных мастацкiх рамёствах
- Артыкул 192. Арганiзацыi народных мастацкiх рамёстваў
- Артыкул 193. Аднясенне прадукцыi арганiзацый народных мастацкiх рамёстваў, iншых юрыдычных асоб, iндывiдуальных прадпрымальнiкаў і рамеснiкаў да вырабаў народных мастацкiх рамёстваў
- Артыкул 194. Падтрымка арганiзацый народных мастацкiх рамёстваў, iншых юрыдычных асоб, iндывiдуальных прадпрымальнiкаў і рамеснiкаў
- Артыкул 195. Цэнтр (дом) рамёстваў
- Артыкул 196. Забеспячэнне адраджэння, захавання і пераемнасцi традыцый народных мастацкiх рамёстваў
- Артыкул 197. Папулярызаванне і распаўсюджванне вырабаў народных мастацкiх рамёстваў
- ГЛАВА 21. КIНЕМАТАГРАФIЧНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ**
- Артыкул 198. Кiнематаграфiя
- Артыкул 199. Работнiк кiнематаграфii
- Артыкул 200. Кiнематаграфiчная дзейнасць
- Артыкул 201. Арганiзацыя кiнематаграфii. Вiды арганiзацый кiнематаграфii
- Артыкул 202. Падтрымка кiнематаграфii
- Артыкул 203. Фiльм
- Артыкул 204. Вытворчасць фiльмаў
- Артыкул 205. Нацыянальныя фiльмы, iншыя фiльмы, якiя маюць важнае сацыяльна-культурнае значэнне
- Артыкул 206. Паказ і распаўсюджванне фiльмаў
- Артыкул 207. Класiфiкацыя фiльмаў
- Артыкул 208. Дзяржаўны рэгiстр фiльмаў
- ГЛАВА 22. КУЛЬТУРНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ**
- Артыкул 209. Культурныя мерапрыемствы, iх вiды. Правядзенне культурных мерапрыемстваў
- Артыкул 210. Арганiзатар культурнага мерапрыемства
- Артыкул 211. Арганiзацыйны камiтэт
- Артыкул 212. Удзельнiкi культурнага мерапрыемства
- Артыкул 213. Культурна-вiдовiшчнае мерапрыемства
- Артыкул 214. Пасведчанне на права арганiзацыi і правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 215. Падставы для адмовы ў выдачы і анулявання пасведчання на права арганiзацыi і правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства на тэрыторыi Рэспублiкi Беларусь
- Артыкул 216. Парадак арганiзацыi і правядзення культурна-вiдовiшчнага мерапрыемства
- Артыкул 217. Уваходныя бiлеты і друкаваная прадукцыя
- Артыкул 218. Гастролi
- Артыкул 219. Кiнематаграфiчныя мерапрыемствы
- Артыкул 220. Фестываль. Свята
- Артыкул 221. Конкурс. Пленэр. Форум
- Артыкул 222. Выстаўка. Гарантыi захаванасцi культурных каштоўнасцей пры арганiзацыi мiжнародных выставак

ГЛАВА 23. ДЗЕЙНАСЦЬ ПРАФЕСІЙНЫХ КАЛЕКТЫВАЎ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Артыкул 223. Асаблівасці культурнай дзейнасці прафесійных калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 224. Асноўныя прынцыпы і мэты дзейнасці прафесійных калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 225. Права і абавязкі прафесійных калектываў мастацкай творчасці

ГЛАВА 24. ДЗЕЙНАСЦЬ НЕПРАФЕСІЙНЫХ (АМАТАРСКІХ) І АЎТЭНТЫЧНЫХ ФАЛЬКЛОРНЫХ КАЛЕКТЫВАЎ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ

Артыкул 226. Асаблівасці культурнай дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 227. Асноўныя прынцыпы і мэты дзейнасці непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 228. Права і абавязкі непрафесійных (аматарскіх) калектываў мастацкай творчасці, абавязкі іх заснавальнікаў

Артыкул 229. Асаблівасці культурнай дзейнасці аўтэнтыхных фальклорных калектываў мастацкай творчасці

Артыкул 230. Кіраўнік аўтэнтыхнага фальклорнага калектыву мастацкай творчасці

ГЛАВА 25. АРГАНІЗАЦЫЯ КУЛЬТУРНАГА АДПАЧЫНКУ (ВОЛЬНАГА ЧАСУ) НАСЕЛЬНІЦТВА

Артыкул 231. Арганізацыя культурнага адпачынку (вольнага часу) насельніцтва, яе віды

Артыкул 232. Клуб. Віды клубаў

Артыкул 233. Клубны работнік

Артыкул 234. Асноўныя прынцыпы і мэты дзейнасці клубаў

Артыкул 235. Дзейнасць клубаў

Артыкул 236. Клубныя фарміраванні. Віды клубных фарміраванняў

Артыкул 237. Правядзенне дыскатэк

Артыкул 238. Паркі культуры і адпачынку, гарадскія сады, запаркі, заасады

Артыкул 239. Дзейнасць паркаў культуры і адпачынку, гарадскіх садоў, запаркаў, заасодоў

ГЛАВА 26. ЗААХВОЧВАННІ Ў СФЕРЫ КУЛЬТУРЫ

Артыкул 240. Заахвочванні ў сферы культуры

Артыкул 241. Узнагароджанне грамадзян дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь

Артыкул 242. Узнагароджанне грамадзян, калектываў мастацкай творчасці і юрыдычных асоб спецыяльнымі ўзнагародамі і спецыяльнымі прызамі (прызамі) Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Артыкул 243. Прысуджэнне Дзяржаўнай прэміі ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры

Артыкул 244. Прысуджэнне прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» і спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь

Артыкул 245. Прысуджэнне таленавітай моладзі заахвочванняў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі

Артыкул 246. Прысваенне тэатральна-відовішчным арганізацыям, прафесійным калектывам мастацкай творчасці, музеям, творчым саюзам статусу «нацыянальны», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага статусу

Артыкул 247. Прысваенне музеям статусу «народны», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага статусу

Артыкул 248. Прысваенне прафесійным калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь», статусу «акадэмічны», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтых звання і статусу

Артыкул 249. Прысваенне непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці звання «Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь», пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага звання

Артыкул 250. Прысваенне непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці наймення «народны» («узорны»), пацвярджэнне і пазбаўленне гэтага наймення

Артыкул 251. Заахвочванні Міністэрства культуры

Артыкул 252. Заахвочванні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, іншых дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў і іншых юрыдычных асоб

РАЗДЗЕЛ V. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

ГЛАВА 27. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 253. Унясенне змяненняў і дапаўненняў у Грамадзянскі кодэкс Рэспублікі Беларусь

Артыкул 254. Прызнанне страціўшымі сілу некаторых заканадаўчых актаў і асобных палажэнняў законаў

Артыкул 255. Пераходныя палажэнні

Артыкул 256. Меры па рэалізацыі палажэнняў гэтага Кодэкса

Артыкул 257. Уступленне ў сілу гэтага Кодэкса